ANN LECKIE

RĂZBUNARE ANCILARĂ

PALADIN | SCIENCE-FICTION

ANN LECKIE

RĂZBUNARE ANCILARĂ

„O călătorie SF captivantă... Romanul lui Ann Leckie este un debut promițător."

Kirkus

„Leckie folosește teme convenționale – precum existența unui imperiu galactic expansionist și protagonistul aflat într-o călătorie inițiatică cu scopul de a face dreptate – pentru a transcende de fapt convențiile literaturii SF într-un mod cu totul inovator."

Publishers Weekly

„O epopee spațială în care sunt dirijate cu abilitate atât corul, cât și interpretarea solo. *Răzbunare ancilară* este o călătorie inițiatică tulburătoare și o apariție bine-venită în literatura SF."

npr.org

„O carte ambițioasă... o poveste înduioșătoare despre dragoste și răzbunare."

Eric Brown

„Romanul de debut al lui Ann Leckie, în care naratorul este o navă spațială, i-a adus autoarei cel mai important premiu pentru literatura science-fiction din Marea Britanie, Premiul Arthur C. Clarke. "

The Guardian

„*Răzbunare ancilară* este o poveste scrisă cu eleganță și îndrăzneală... un roman inovator, cu o structură complexă."

Lila Garrott, *Strange Horizons*

ANN LECKIE

RĂZBUNARE ANCILARĂ

Traducere din limba engleză
de Petru Iamandi

PALADIN

Colecție coordonată de: Mihai-Dan Pavelescu
Redactor: Tatiana Bucur
Corector: Theodor Zamfir
Tehnoredactor: Cristian Vlad, Angela Ardeleanu
Coperta: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LECKIE, ANN
Răzbunare ancilară / Ann Leckie; trad. din lb. engleză de Petru Iamandi. – București: Editura Paladin, 2017
ISBN 978-606- 8673-41- 7

I. Iamandi, Petru (trad.)

821.111

Ann Leckie
Ancillary Justice
Copyright © 2013 Ann Leckie

© Editura Paladin, 2017, pentru prezenta ediție
Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art.

Părinților mei, Mary P. și David N. Dietzler,
care n-au apucat să vadă această carte,
dar care au fost mereu siguri că va exista.

Capitolul 1

Trupul despuiat și cenușiu zăcea cu fața în jos în zăpada pătată de stropi de sânge. Erau minus 15 °C, după o furtună care se abătuse cu doar câteva ore în urmă. Zăpada se întindea uniform în lumina palidă a răsăritului și se vedeau doar câteva urme ce duceau spre o clădire dintr-un bloc de gheață. O cârciumă. Sau ceea ce trecea drept cârciumă în acest oraș.

Felul în care își ținea brațul aruncat în lături, curba care pornea din umăr până în șold aveau ceva irezistibil de familiar. Dar era aproape imposibil să cunosc această persoană. Nu știam pe nimeni aici, la marginea unei planete mereu reci, izolate, departe de ceea ce înțelegeau radchaienii prin civilizație. Mă aflam aici, pe această planetă, în acest oraș, doar fiindcă trebuia să rezolv o chestiune urgentă. Cadavrele de pe stradă nu erau problema mea.

Uneori habar n-am de ce fac ceea ce fac. Chiar și după atâta amar de vreme faptul că nu știu e ceva nou pentru mine, cum e și faptul că nu trebuie să execut în fiecare clipă ordinele cuiva. Tocmai de aceea nu vă pot spune de ce m-am oprit și am mișcat umărul gol cu piciorul ca să văd chipul persoanei respective.

Am recunoscut-o chiar și așa, înghețată, plină de sânge și vânătăi. Era Seivarden Vendaai, cândva unul dintre ofițerii mei, tânără locotenent care fusese promovată în cele din urmă și i se încredințase comanda propriei nave. O crezusem moartă de mult, dar iat-o, în carne și oase, aici. M-am ghemuit și i-am luat pulsul, încercând să văd dacă mai respira.

Era încă în viață.

Seivarden Vendaai nu mă mai interesa, nu mai era responsabilitatea mea. Și nici nu fusese vreodată unul dintre ofițerii mei preferați. Sigur, mă supusesem ordinelor ei, ea nu-și oropsise niciodată vreo unitate ancilară și nici nu-mi afectase vreun segment (cum mai făcea câte un ofițer). Deci nu aveam motiv să-i port pică. Dimpotrivă, felul ei de a se purta era al unei persoane educate, bine-crescute, de familie bună. Nu față de mine, bineînțeles – eu nu eram o persoană. Eu făceam parte din echipamentul navei. Și totuși, nu mă dădusem niciodată în vânt după ea.

M-am ridicat în picioare și am intrat în cârciumă. Locul era întunecos, albul pereților de gheață fiind acoperit de slin sau alte lucruri mai rele. Mirosea a băutură și vomă. Barmanița stătea în spatele unei tejghele înalte. Era de prin partea locului – scundă și grasă, palidă și cu ochii mari. Trei cliente ședeau tolănite la o masă murdară. În ciuda frigului, purtau doar pantaloni și cămăși matlasate – era primăvară în această emisferă a Niltului și se bucurau de cele câteva săptămâni de căldură. S-au prefăcut că nu mă văd, deși mai mult ca sigur mă zăriseră pe stradă și știau de ce intrasem. Foarte probabil una sau mai multe erau implicate; Seivarden nu zăcea de mult acolo, altfel ar fi fost moartă deja.

— Vreau să închiriez o sanie și să cumpăr o trusă hipotermică, am spus eu.

În spatele meu una dintre cliente a chicotit și a comentat, pe un ton batjocoritor:

— Ce fetiță dură avem noi aici!

M-am întors s-o văd mai bine. Era mai înaltă decât majoritatea niltenelor, dar la fel de grasă și de palidă ca toate celelalte. Era mai solidă decât mine, dar eu eram mai înaltă și mult mai puternică decât păream. Nu-și dădea seama cu cine se punea. Era, probabil, bărbat[1], judecând după

[1] Personajele acestei cărți au o înfățișare ambiguă, nu se diferențiază după sex. Autoarea însă le consideră feminine pe toate. Dacă în limba

desenul unghiular, ca un labirint, de pe cămașa matlasată. Nu eram foarte sigură. N-ar fi contat, dacă aș fi fost pe Radch. Radchaienelor nu le prea pasă de gen, iar limba pe care o vorbesc – prima mea limbă – nu face deosebire între genuri. Limba pe care o vorbeam acum făcea însă această deosebire și puteam da de bucluc dacă o foloseam greșit. Nu conta că indiciile care te ajutau să ghicești genul se schimbau de la un loc la altul, uneori în mod radical, și că rareori le găseam un sens.

M-am hotărât să nu spun nimic. După câteva secunde și-a ațintit privirea asupra mesei. Aș fi putut s-o omor acolo, pe loc, fără prea mult efort. Ideea îmi surâdea. Dar, pe moment, Seivarden era prioritatea. M-am întors spre barmaniță.

Sprijinindu-se cu coatele pe tejghea, de parcă n-ar fi existat niciun fel de întrerupere, m-a întrebat:

— În ce fel de loc crezi că ai nimerit?

— Într-un loc în care pot să închiriez o sanie și de unde pot să cumpăr o trusă hipotermică, am răspuns eu, străduindu-mă să rămân pe un teritoriu lingvistic sigur, unde nu trebuia să fac deosebirea între genuri. Cât mă costă?

— Două sute de sheni.

Cel puțin dublu față de prețul obișnuit, mi-am zis eu.

— Pentru sanie, a adăugat ea. E în spate. Poți s-o iei și singură. Și încă o sută pentru trusă.

— Completă, am spus eu. Nefolosită.

Barmanița a scos de sub tejghea o trusă ce părea neatinsă.

— Amicul tău de-afară a luat pe credit de-aici, a zis ea.

---

engleză substantivele pot fi de genul masculin sau feminin, în funcție de context, în limba română situația este mai nuanțată, substantivele schimbându-și forma după gen (plus că există și genul neutru). Deși am încercat să respect intenția autoarei, există unele cazuri în care substantivele românești nu au formă pentru genul feminin și atunci alăturarea unui substantiv masculin cu un pronume feminin pare nefirească (n. tr.).

Poate mințea, poate nu. Oricum, suma pe care avea s-o ceară era mult exagerată.

— Cât?

— Trei sute cincizeci.

Aș fi putut evita să mă refer la genul barmaniței. Sau aș fi putut ghici. Șansele, în cel mai rău caz, erau egale.

— Ai mare încredere (am zis, bănuind că, după legea lor, era bărbat) să lași un sărman ca el (știam că, tot după legea lor, Seivarden era bărbat, asta era ușor) să facă niște datorii atât de mari.

Barmanița a rămas tăcută.

— Șase sute cincizeci acoperă tot?

— Mda, cam tot.

— Nu, tot. Trebuie să ne înțelegem acum. Dacă cineva se ia după mine mai târziu și cere mai mult, sau încearcă să mă jefuiască, o să moară.

Tăcere. Apoi cineva din spate a scuipat cu dispreț.

— Lepădătură radchaiană.

— Nu sunt radchaiană.

Ceea ce era adevărat. Trebuie să fii om ca să fii radchaiană.

— Ba este, uitați-vă bine la *el*, a spus barmanița ridicând aproape imperceptibil din umeri, spre ușă. N-ai accentul lor, dar puți ca un radchaian.

— Zoaiele pe care le servești clienților put.

În spate, clientele începură să mă huiduie. Am vârât mâna în buzunar, am scos o mână de monede și le-am aruncat pe tejghea.

— Păstrează restul, am zis eu și am dat să plec.

— Sper că banii sunt adevărați.

— Sper că sania e acolo unde-ai spus că e, am răspuns eu și am ieșit din cârciumă.

Mai întâi trusa hipotermică. Am întors-o pe Seivarden cu fața în sus. Am deschis trusa, am desprins tubul de card și i l-am vârât în gura plină de sânge, pe jumătate înghețată. Când cadranul de pe card s-a înverzit, am desfăcut folia

subțire, m-am asigurat că sarcina de încărcare era cea potrivită, am înfășurat-o în jurul ei și am apăsat pe buton. Apoi m-am dus în spatele cârciumii, după sanie.

Nu mă aștepta nimeni, din fericire. Încă nu voiam să las cadavre în urma mea, nu venisem aici ca să agit apele. Am tras sania până în față, am întins-o pe Seivarden pe ea și m-am gândit să-mi scot haina ca s-o acopăr, dar până la urmă am ajuns la concluzia că folia își făcea treaba și fără haina mea. Așa că am băgat sania în viteză și am plecat.

Am închiriat o cameră la marginea orașului, una din vreo zece cuburi cu latura de doi metri, din plastic prefabricat, de un verde-cenușiu murdar. Fără așternuturi, cu plata separat pentru pături și căldură. Am achitat toată suma – deja cheltuisem o grămadă de bani ca s-o culeg pe Seivarden din zăpadă.

Am șters-o de sânge cum m-am priceput, i-am măsurat din nou pulsul (inima încă-i mai bătea) și temperatura (tot mai mare). Altădată i-aș fi ghicit fără să stau pe gânduri temperatura obișnuită, ritmul cardiac, oxigenul din sânge, nivelurile de hormoni. I-aș fi detectat absolut toate leziunile numai dorind acest lucru. Acum eram oarbă. Evident că fusese bătută – avea fața umflată și torsul învinețit. Judecând după celelalte răni se prea poate să fi fost violată, dar era greu să-mi dau seama.

Trusa hipotermică conținea doar un corectiv de bază, unul singur, și acesta doar ca prim ajutor. Seivarden putea avea leziuni interne sau un traumatism cranian grav. Eu mă pricepeam doar să pansez tăieturile și să tratez luxațiile. Cu puțin noroc, aveam de-a face numai cu frigul și vânătăile. Îmi pierdusem cunoștințele medicale, iar singurele diagnostice pe care le puteam pune erau cele ușor de ghicit.

I-am vârât un alt tub pe gât. Am atins-o din nou – pielea nu mai era la fel de rece, și nici lipicioasă. Culoarea, făcând abstracție de vânătăi, revenea la un cafeniu mai apropiat de normal. Am adus un bol cu zăpadă ca să se topească, l-am

lăsat într-un colț cu speranța că, dacă se trezea, Seivarden nu-l va răsturna, și am ieșit încuind ușa.

Soarele ajunsese sus pe cer, dar lumina era aproape la fel de slabă. Acum, mai multe urme brăzdau zăpada netedă așternută după furtuna de peste noapte, iar în apropiere am văzut câțiva nilteni. Am tras sania înapoi până la cârciumă și am lăsat-o în spate. Nimeni nu m-a acostat, n-am auzit niciun zgomot dinspre ușa întunecată de la intrare. M-am îndreptat spre centrul orașului.

Localnicele își vedeau de treburile lor. Copiii grași, palizi la față, în pantaloni și cămăși matlasate, care se jucau în zăpadă, se opreau și mă priveau lung, cu ochii lor mari, întrebători. Adulții se prefăceau că nu exist, dar întorceau capul după mine. Am intrat într-o prăvălie, de la ceea ce trecea drept lumina zilei la semiîntuneric, la o temperatură doar cu vreo cinci grade mai mare decât afară.

Mai mulți nilteni discutau aprins, dar la apariția mea au tăcut brusc. Mi-am dat seama că fața mea nu exprima nimic, așa că am afișat un zâmbet binevoitor, neutru.

— Ce dorești? a mormăit vânzătoarea.

— Nu vreau să trec înaintea celorlalți, am zis eu, evitând să mă refer la gen, dar și cu speranța că cei din jur erau de ambele genuri.

Tăcere.

— Aș dori patru pâini și o bucată de șuncă. Și două truse hipotermice și două corective generale, dacă ai așa ceva.

— Am de zece, douăzeci și treizeci.

— De treizeci, te rog.

Vânzătoarea le-a pus pe tejghea.

— Trei sute șaptezeci și cinci.

Cineva în spatele meu a tușit – iar eram supratаxată.

Am plătit și am plecat. Copiii încă se băteau cu zăpadă râzând. Adulții treceau pe lângă mine de parcă n-aș fi existat. Am mai făcut o ultimă oprire – Seivarden avea nevoie de haine. Apoi m-am întors în cameră.

Seivarden era tot inconștientă, dar nu vedeam niciun semn c-ar fi suferit vreun șoc. Zăpada din bol aproape se topise. Am pus o jumătate dintr-o pâine tare ca piatra în ea, să se înmoaie.

Un traumatism cranian sau un organ intern afectat ar fi fost afecțiunile cele mai grave. Am desfăcut cele două corective pe care le cumpărasem, am ridicat pătura și am pus unul pe burta lui Seivarden. M-am uitat cum lichidul se întindea ușor și se întărea apoi ca o carapace. Pe celălalt i l-am aplicat de obrazul care părea cel mai vânăt. După ce s-a întărit și al doilea corectiv, mi-am scos haina, m-am întins pe jos și am adormit.

După vreo șapte ore și jumătate. Seivarden a început să dea semne de viață.

— Te-ai trezit? am întrebat eu.

Corectivul pe care i-l aplicasem îi ținea un ochi închis, precum și jumătate din gură, dar fața nu-i mai era la fel de vânătă și umflată. M-am gândit o clipă care ar fi expresia facială potrivită în acele clipe și am adoptat-o.

— Te-am găsit în zăpadă, în fața unei cârciumi. Părea că aveai nevoie de ajutor.

Seivarden a răsuflat anevoie, dar nu a întors capul spre mine.

— Ți-e foame?

Niciun răspuns, doar o privire în gol.

— Te-ai lovit la cap?

— Nu, a răspuns ea încet, cu fața relaxată, inexpresivă.

— Ți-e foame?

— Nu.

— Când ai mâncat ultima oară?

— Nu știu.

Avea vocea calmă, lipsită de inflexiuni.

Am ridicat-o în capul oaselor și am sprijinit-o de peretele verde-cenușiu, cu grijă, ca să nu-i provoc alte răni, temându-mă să nu alunece la loc. A rămas cum am pus-o și i-am

vârât în gură puțină pâine înmuiată în apă, având grijă să nu ating corectivul.

— Înghite, i-am spus și m-a ascultat.

I-am dat să mănânce jumătate din conținutul bolului, iar restul am mâncat eu, apoi am mai adus un bol cu zăpadă.

M-a privit cum vâram o altă bucată de pâine tare în bol, dar n-a spus nimic, cu fața la fel de placidă.

— Cum te cheamă? am întrebat.

Niciun răspuns.

A luat kef, mi-am spus eu. Cei mai mulți cred că o doză de kef îți reprimă emoțiile, ceea ce e adevărat, dar asta nu e tot. A fost o vreme când puteam să explic exact ce efecte are kef-ul, dar nu mai sunt ce eram cândva.

Din câte știam eu, lumea lua kef ca să nu mai simtă anumite lucruri. Sau credea că, odată îndepărtate emoțiile, aveau să rămână rațiunea supremă, logica totală, iluminarea adevărată. Dar kef-ul nu acționează chiar așa.

Salvarea lui Seivarden mă costase timp și bani, lucruri pe care nu mi le permiteam, și pentru ce? Dacă o lăsam în legea ei, putea găsi altă doză de kef, poate triplă, și putea ajunge în alt loc asemănător cârciumii aceleia macabre, unde să moară de-adevăratelea. Dacă asta voia, n-aveam niciun drept s-o împiedic. Dar dacă voia să moară, de ce n-o făcuse fără complicații, de ce nu înaintase o cerere, de ce nu apelase la un medic, cum se proceda de obicei? Asta nu înțelegeam.

Erau multe lucruri pe care nu le înțelegeam și cei nouăsprezece ani în care mă prefăcusem că sunt om nu mă învățaseră nici pe departe cât crezusem eu.

Capitolul 2

Cu nouăsprezece ani, trei luni și o săptămână înainte s-o găsesc pe Seivarden în zăpadă, eram o navă de transport desant pe orbita planetei Shis'urna. Navele de transport desant sunt cele mai mari construite de radchaiene – șaisprezece punți una peste alta. Una de comandă, una administrativă, una medicală, una hidroponică, una tehnologică și câte una pentru fiecare Decadă, spațiu de locuit și spațiu de muncă pentru ofițerii mei, cărora le cunoșteam fiecare respirație, fiecare tresărire a fiecărui mușchi.

Navele de transport desant se mișcă rareori din loc. Pur și simplu așteptam, cum așteptasem aproape toți cei două mii de ani ai existenței mele într-un sistem sau altul, simțind frigul amarnic al vidului de dincolo de carcasă. Planeta Shis'urna semăna cu o tejghea din sticlă alb-albastră, stația ei orbitală se rotea tot timpul, iar un flux continuu de nave soseau, andocau sau plecau spre una dintre porțile înconjurați de balize. Din locul în care mă aflam, granițele națiunilor și teritoriilor ce alcătuiau planeta nu erau vizibile, deși pe partea în care era noapte, orașele planetei străluceau ici și colo, ca și păienjenișul de drumuri dintre ele, reparate după anexare.

Simțeam și auzeam – însă nu întotdeauna vedeam – celelalte nave însoțitoare – cele din categoria *Sabia* și *Mila*, care erau cele mai mici și mai rapide, și navele *Răzbunarea*, care erau cele mai numeroase la vremea aceea și transportau desant la fel ca mine. Cea mai veche avea aproape trei mii de ani. Ne știam de mult și aveam prea puține să ne spunem

după atâta vreme petrecută împreună. Așa că, în general, păstram tăcerea de comun acord, în afară de momentele în care făceam schimburi obișnuite de informații.

Dat fiind că aveam unități ancilare, puteam fi simultan în mai multe locuri. Eram detașată și în orașul Ors, pe aceeași planetă, sub comanda locotenentului Awn din Prima Decadă Esk.

Jumătate din Ors se înălța pe o mlaștină, jumătate pe un lac, cea din urmă fiind construită pe lespezi de piatră deasupra fundației bine înfipte în noroi. Între lespezi, la baza coloanelor de sprijin, oriunde ajungea apa, al cărei nivel varia în funcție de anotimp, se depunea o mâzgă verde. Mirosul greu și constant de hidrogen sulfurat dispărea rareori, când furtunile de vară făceau să se cutremure jumătatea lacustră a orașului, iar apa mânată dinspre insulele-bariere ajungea până la genunchii celor care se încumetau să iasă pe stradă. Rareori. De obicei mirosul devenea și mai greu în timpul furtunilor, chiar dacă aerul se mai răcea. De regulă, răcoarea ținea doar câteva zile. Altfel, era extrem de cald și multă umezeală.

De pe orbită nu vedeam orașul. De fapt, era mai mult sat decât oraș, deși cândva se aflase la gura de vărsare a unui fluviu și fusese capitala unei țări ce se întindea de-a lungul coastei. Comerțul fluvial era în floare, și ambarcațiuni cu fundul plat, adaptate la ținutul mlăștinos, transportau oameni dintr-un oraș într-altul. De-a lungul secolelor, fluviul își schimbase cursul, iar acum Ors era pe jumătate în ruină. Întins cândva pe kilometri de insule dreptunghiulare, legate printr-o rețea de canale, se diminuase mult, devenind o așezare înconjurată la intervale de lespezi de piatră sfărâmate și pe jumătate cufundate în apă, ici și colo cu acoperișuri și piloni ce răsăreau din apa verde, noroioasă în anotimpul uscat. Cândva, aici locuiseră milioane de oameni. Când trupele radchaiene anexaseră Shis'urna cu cinci ani înainte, mai erau doar 6318 locuitoare, și bineînțeles

că anexarea redusese numărul lor și mai mult, în Ors mai puțin decât în alte locuri. De îndată ce-am apărut noi, eu, sub forma Cohortelor Esk, și locotenenții Decadelor, care au împânzit străzile orașului, înarmați și blindați, șefa preoteselor lui Ikkt s-a apropiat de comandant – lt. Awn, după cum am mai spus – și i-a adus la cunoștință că orașul capitula necondiționat. Șefa preoteselor le spusese credincioaselor ce trebuiau să facă pentru a supraviețui anexării și, în mare măsură, credincioasele chiar au supraviețuit. Lucru deloc simplu, cum s-ar putea crede – întotdeauna anunțam încă de la început că până și gândul de a te împotrivi într-un fel sau altul în timpul anexării însemna moarte, și chiar din momentul în care a început anexarea am trecut la demonstrații practice, fiindcă mereu se găsea câte cineva care să se revolte.

Cu toate acestea, influența șefei preoteselor s-a dovedit impresionantă. Dimensiunile reduse ale orașului erau, într-o oarecare măsură, înșelătoare – în sezonul pelerinajului, sute de mii de vizitatoare se revărsau în piața din fața templului sau campau pe lespezile de piatră ale străzilor abandonate. Pentru adoratoarele lui Ikkt, aici era al doilea loc sfânt ca importanță de pe planetă, iar șefa preoteselor era o prezență divină.

De obicei, când anexarea se încheia în mod oficial, proces ce dura mai mult de cincizeci de ani, ordinea era deja asigurată de o forță paramilitară. Anexarea orașului Ors a fost însă diferită – supraviețuitoarelor le-a fost acordată cetățenia mult mai repede decât de obicei. Nimeni din sistemul administrativ nu agrea ideea ca civile din partea locului să asigure securitatea, mai ales că efectivele militare erau încă destul de numeroase. Așa că, în momentul în care anexarea planetei Shis'urna a fost oficial recunoscută, majoritatea celor din *Răzbunarea lui Toren* Esk s-au întors în navă, mai puțin lt. Awn, căreia m-am alăturat și eu pe post

de unitate a celor douăzeci de unități ancilare *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk (Prima).

Șefa preoteselor locuia într-o casă de lângă templu, una dintre puținele clădiri rămase intacte de pe vremea când Ors era un oraș în sensul deplin al cuvântului – avea patru niveluri, acoperișul înclinat în unghi ascuțit și era deschisă pe toate părțile. Conform legii însă, dacă își dorea intimitate, orice locatară putea înălța pereți despărțitori, iar în timpul furtunilor putea trage obloanele.

Preoteasa a primit-o pe lt. Awn într-o încăpere de vreo cinci metri pătrați, unde lumina se furișa de deasupra pereților închiși la culoare.

— Sper că asigurarea ordinii în Ors nu vi se pare din cale-afară de dificilă, a spus șefa preoteselor, o persoană în vârstă, cu părul cărunt și o barbă scurtă, de aceeași culoare.

Amândouă se așezaseră pe pernuțe – umede, la fel cum era totul în Ors, și cu miros de mucegai. Preoteasa purta o bucată de pânză galbenă prinsă de talie și avea tatuaje pe umeri, unele încolăcite, altele unghiulare, care se schimbau în funcție de semnificația liturgică a zilei. În semn de respect față de obiceiurile radchaiene, purta mănuși.

— Nicidecum, a răspuns lt. Awn pe un ton plăcut, deși, după părerea mea, nu foarte onest.

Lt. Awn avea ochii căprui spre negru și părul negru tuns scurt. Pielea îi era îndeajuns de închisă ca să nu pară palidă, dar nici foarte închisă ca să fie în pas cu moda – și-ar fi putut schimba nuanța pielii, precum și culoarea ochilor și a părului, dar nu încercase niciodată. În locul uniformei care era alcătuită dintr-o haină lungă, maro, presărată cu broșe din pietre prețioase, cămașă și pantaloni, ghete și mănuși –, purta același gen de fustă ca și șefa preoteselor, împreună cu o cămașă subțire și cele mai ușoare mănuși. Chiar și așa, tot transpira. Am rămas la intrare, dreaptă și tăcută, în timp ce o preoteasă tânără așeza cești și boluri între lt. Awn și Divina.

Stăteam la patruzeci de metri de ele, chiar în templu – un spațiu închis atipic, înalt de 43,5 m, lung de 65,7 m și lat de 29,9 m. La un capăt erau uși care se înălțau aproape până la acoperiș, iar la celălalt, dominându-i pe cei de dedesubt, o replică a unei stânci de undeva din Shis'urna, lucrată în cele mai mici detalii. La baza ei se afla un podium, mai multe trepte late care duceau spre o pardoseală din piatră verde-cenușie. Lumina pătrundea prin zeci de lucarne verzi, oprindu-se pe pereții împodobiți cu scene din viețile sfinților cultului Ikkt. Templul nu semăna cu nicio altă clădire din Ors. Arhitectura, asemenea cultului Ikkt, fusese adusă din altă parte. În sezonul pelerinajului, locul acesta gemea de credincioși. Existau și alte locuri sacre, dar dacă o orsiană pronunța cuvântul „pelerinaj", sigur se referea la pelerinajul anual care avea loc aici. Ceea ce avea să se întâmple peste câteva săptămâni. Deocamdată, dintr-un colț al templului se auzea doar murmurul rugăciunilor șoptite de vreo zece credincioase.

— Ești o adevărată diplomată, locotenent Awn, a zis șefa preoteselor izbucnind în râs.

— Sunt militar, Divino.

Vorbeau în radchaiană, Awn având grijă să rostească fiecare cuvânt rar și precis, cu mare atenție la accent.

— Nu mi se pare deloc dificilă misiunea mea, a adăugat ea.

Șefa preoteselor nu i-a zâmbit drept răspuns. În pauza scurtă care a urmat, preoteasa tânără a adus un bol cu cioc, plin cu ceea ce shis'urnenii numeau ceai, un lichid gelatinos, călduț și dulce care nu seamănă mai deloc cu ceaiul adevărat.

Am stat și dincolo de ușile templului, în piața pătată de cianofite, uitându-mă la trecătoare. Cele mai multe purtau același veșmânt simplu, în culori vii, ca și șefa preoteselor. Doar copiii foarte mici sau cele foarte cucernice aveau semne distinctive și numai câteva purtau mănuși.

Unele erau relocate, radchaiene trimise să lucreze aici sau care primiseră proprietăți în Ors după anexare. Majoritatea adoptaseră fusta simplă, la care adăugaseră o cămașă largă, ușoară, cum făcuse și lt. Awn. Unele se încăpățânau să poarte pantaloni și haină, motiv pentru care asudau din plin. Toate purtau bijuterii la care foarte puține radchaiene ar fi renunțat – daruri de la prietene sau iubite, amintiri ale morților, însemne ale familiei sau clientelajului.

Spre nord, dincolo de o întindere de apă dreptunghiulară numită „Ante-templul" după cartierul care fusese cândva acolo, Ors se înălța ușor, pe pământ solid, în timpul anotimpului uscat, o zonă numită politicos orașul de sus. M-am plimbat și pe acolo. Trecând pe lângă marginea apei, am văzut cum stăteam în piață.

Mai mulți barcagii traversau încet lacul mlăștinos, de-a lungul canalelor, printre lespezile de piatră. Apa era uleioasă, plină de alge, ici și colo iținduse vârfurile ierburilor acvatice. Departe de oraș, în est și vest, zonele interzise erau marcate de balize iar aripile irizate ale muștelor de mlaștină licăreau pe deasupra buruienilor tot mai groase și mai încâlcite. În jurul lor pluteau staționar ambarcațiunile mai mari și dragoarele, acum tăcute, care înainte de anexare curățau fundul apei de nămolul urât mirositor.

Priveliștea dinspre sud era asemănătoare, mai puțin conturul mării abia zărit la orizont, dincolo de nisipul umed care înconjura mlaștina. Am văzut toate astea stând în mai multe locuri din jurul templului și plimbându-mă pe străzile orașului. Erau 27 °C și aceeași umezeală dintotdeauna.

Am văzut toate astea cu aproape jumătate dintre cele douăzeci de segmente ale mele. Celelalte dormeau sau munceau în casa rechiziționată de lt. Awn – spațioasă, cu trei niveluri, clădirea găzduise cândva o familie numeroasă și un centru de închiriat ambarcațiuni. O parte dădea spre un canal lat, mocirlos, plin de buruieni, iar cealaltă spre strada principală.

Trei dintre segmentele din casă erau treze, se îngrijeau de problemele administrative (eu ședeam pe un covoraș așternut pe o platformă joasă de la parterul casei și ascultam cum o orsiană mi se plângea de felul în care erau alocate drepturile de pescuit) și stăteau cu ochii-n patru.

— Ar trebui să apelezi la judecătorul districtual, cetățeană, i-am spus orsienei în dialectul local.

Fiindcă-i cunoșteam pe toți de-aici, știam că e femeie și bunică. Astfel, eram nevoită să țin cont de ambele ipostaze dacă voiam să-i vorbesc nu numai corect gramatical, ci și curtenitor.

— Dar nu-l cunosc pe judecătorul districtual, a protestat ea indignată.

Judecătorul se afla într-un oraș mare, cu o populație numeroasă, departe de Ors, în amonte, lângă Kould Ves. Era îndeajuns de departe pentru ca aerul să fie adesea răcoros și uscat, iar lucrurile să nu miroasă tot timpul a mucegai.

— Ce știe judecătorul districtual despre Ors? Din punctul meu de vedere, judecătorul districtual nici nu există, a adăugat ea, detaliind îndelungata istorie a casei aflate chiar lângă zona marcată de balize, inaccesibilă, unde pescuitul fusese interzis pentru următorii trei ani.

În timp ce o ascultam, eram conștientă că sunt undeva pe orbită, mult prea departe pentru ca semnalul să nu-mi parvină cu întârziere.

— Haide, locotenente, a spus șefa preoteselor. Orsul ne place doar nouă, cele care am avut ghinionul să ne naștem aici. Majoritatea shis'urnanilor pe care-i cunosc, ca să nu mai vorbim de radchaiene, ar prefera să trăiască într-un oraș așezat pe pământ tare, cu mai multe anotimpuri, nu doar unul ploios și unul neploios.

Asudând în continuare, lt. Awn a acceptat o ceașcă de așa-zis ceai și a sorbit fără să se strâmbe – o chestiune de exercițiu și hotărâre.

— Superiorii mei vor să mă întorc, a zis ea.

La marginea de nord relativ uscată a orașului, doi soldați în uniformă cafenie au trecut pe lângă mine într-o mașină deschisă și au ridicat mâinile a salut. Le-am răspuns la fel, scurt.

— Unu Esk! a strigat unul dintre ei.

Erau soldați obișnuiți, din unitatea (doi) *Răzbunarea lui Ente* Șapte Issa, sub comanda locotenentului Skaaiat. Patrulau porțiunea dintre Ors și capătul de sud-vest al Kould Ves, orașul care se dezvoltase în jurul gurii mai noi a fluviului. Cei din *Răzbunarea lui Ente* Șapte Issa erau oameni și știau că eu nu sunt. Față de mine aveau întotdeauna o atitudine prietenoasă, ușor prudentă.

— Eu aș prefera să rămâi, a spus șefa preoteselor, deși lt. Awn știa deja asta.

Ne-am fi întors în *Răzbunarea lui Toren* cu doi ani înainte, dacă Divina n-ar fi insistat să rămânem.

— Înțelegi, desigur, că superiorii mei ar vrea să înlocuiască Unu Esk cu o unitate umană, a zis lt. Awn. Unitățile ancilare pot rămâne în anabioză la infinit. Oamenii…

Locotenentul a lăsat jos ceașca, a luat o prăjitură plată, galben-cafenie, și a continuat:

— Oamenii au familii pe care vor să le revadă, au viețile lor. Nu pot sta înghețați secole în șir, cum stau unitățile ancilare câteodată. Pe de altă parte, nu are sens să pui unitățile ancilare să facă un lucru pe care-l pot face soldații umani.

Deși lt. Awn era aici de cinci ani și se întâlnise cu șefa preoteselor de multe ori, era pentru prima oară când aborda acest subiect atât de direct. S-a încruntat, schimbările din respirația ei și nivelurile de hormoni dându-mi de înțeles că se gândea la ceva mai mult decât neplăcut.

— Sper că n-ai probleme cu *Răzbunarea lui Ente* Șapte Issa…

— Nu, a răspuns șefa preoteselor privind-o pe lt. Awn și strâmbând din buze. Pe tine te cunosc. Cum cunosc și Unu Esk. Pe cele pe care le vor trimite în loc… n-am de unde să le știu. Nici eu, nici credincioasele mele.

— Anexările sunt complicate.

Cuvântul *anexări* a făcut-o pe șefa preoteselor să tresară ușor. Am crezut că lt. Awn va observa, dar a continuat imperturbabilă:

— Șapte Issa n-au fost trimise aici pentru așa ceva. Batalioanele *Răzbunarea lui Ente* Issa n-au acționat în niciun fel, cum n-au acționat nici cele din Unu Esk.

— Te contrazic, locotenente.

Șefa preoteselor a lăsat ceașca jos, părând tulburată, dar eu, neavând acces la reacțiile ei interne, nu-mi dădeam seama precis de asta.

— *Răzbunarea lui Ente* Issa au făcut multe lucruri pe care Unu Esk nu le-au făcut. E-adevărat, Unu Esk au ucis tot atâtea persoane ca și soldații din *Răzbunarea lui Ente* Issa. Poate chiar mai multe.

Preoteasa m-a privit lung, cum stăteam tăcută la intrare.

— Fără supărare, cred că au ucis mult mai multe.

— Nu mă supăr, Divino, am replicat eu.

Șefa preoteselor mi se adresa frecvent, ca și cum aș fi fost om.

— Și ai dreptate, am adăugat.

— Divino, a zis lt. Awn cu vocea plină de îngrijorare. Dacă soldații din *Răzbunarea lui Ente* Șapte Issa – sau din altă parte – le-au maltratat pe cetățene…

— Nu, nu! a protestat șefa preoteselor cu amărăciune în glas. Radchaienele au grijă ca cetățenele să fie tratate în mod corespunzător!

Locotenentului Awn îi ardeau obrajii, supărarea și furia ei fiind evidente pentru mine. Nu-i puteam citi gândurile, dar îi vedeam fiecare tresărire a fiecărui mușchi, drept care emoțiile ei îmi erau transparente precum sticla.

— Iartă-mă, a spus șefa preoteselor, deși expresia lui Awn nu se schimbase și pielea ei era prea întunecată ca să i se vadă roșeața furiei. De când radchaienele ne-au acordat cetățenia…

Preoteasa s-a oprit o clipă, părând să-și caute cuvintele cele mai potrivite.

— De la sosirea lor, Șapte Issa nu mi-au dat niciun motiv de nemulțumire. Am văzut însă ce-au făcut trupele umane în timpul așa-zisei *anexări*. Cetățenia pe care ați acordat-o poate fi retrasă la fel de ușor și...

— Nu cred c-am face așa ceva... protestă lt. Awn.

Șefa preoteselor a ridicat mâna ca s-o oprească.

— Știu ce fac cele din Șapte Issa, sau cel puțin cele de-o teapă cu ele, persoanelor pe care le găsesc în neregulă. Acum cinci ani erau declarate non-cetățene. Pe viitor, cine știe? Poate nu-foarte-cetățene? Nu mai contează. Astfel de limite sunt ușor de impus, a zis ea fluturând din mână, ca semn de capitulare.

— Nu te pot învinovăți că gândești astfel. Au fost, într-adevăr, niște vremuri grele.

— Și nu pot să-mi explic de ce ești atât de naivă. Dacă-i dai ordin, Unu Esk m-ar împușca imediat. Fără ezitare. Pe de altă parte, Unu Esk nu m-ar bate, nu m-ar umili și nici nu m-ar silui doar ca să-și demonstreze puterea asupra mea sau doar ca să se distreze, a zis preoteasa, apoi s-a uitat la mine și m-a întrebat: Tu ai face asta?

— Nu, Divino.

— Soldații din *Răzbunarea lui Ente* Issa au făcut toate astea. Adevărat, nu mie și nu multora din Ors. Dar le-au făcut. Șapte Issa ar fi procedat altfel dacă ar fi fost aici?

Lt. Awn a privit cu tristețe spre ceașca de ceai fără gust, incapabilă să răspundă.

— Ciudat. Auzi tot felul de povești despre unități ancilare, iar ce fac ele pare cel mai groaznic lucru, cea mai abominabilă faptă a radchaienelor. Garsedd... mda, da, Garsedd, dar asta a fost acum o mie de ani. Să invadezi o țară și să-i iei jumătate din populația adultă ca s-o transformi în strigoi, în sclave ale IA[1] din navele voastre? S-o asmuți împotriva

[1] Inteligență artificială (n. tr.).

celor de-același neam? Dacă m-ai fi întrebat înainte să ne… *anexați*, ți-aș fi spus că e o soartă mai rea decât moartea.

Preoteasa s-a întors spre mine și m-a întrebat:

— Am dreptate?

— Niciunul dintre corpuri nu e strigoi, Divino, i-am răspuns eu. Iar estimarea ta privind procentajul populațiilor anexate transformate în unități ancilare este exagerată.

— Pur și simplu eram îngrozită de voi, a spus preoteasa. Mi se făcea părul măciucă doar la gândul că sunteți prin preajmă, cu fețele voastre moarte, cu vocile voastre inexpresive. Azi însă sunt și mai îngrozită la gândul că vom avea parte de o unitate alcătuită din oameni care s-au oferit voluntari. Fiindcă nu cred că pot avea încredere în ei.

— Divino, a zis lt. Awn cu maxilarul încordat. Și eu sunt voluntară. Nu mă scuz pentru asta.

— Chiar și așa, eu cred că ești o persoană cumsecade, lt. Awn, a spus preoteasa, apoi a luat ceașca și a sorbit din ea de parcă nici n-ar fi rostit cuvintele acelea.

Lt. Awn și-a încordat gâtul și a strâns iar din buze. Îi venise în minte o replică, dar nu era sigură că era bine să-i dea glas.

— Cred că ai auzit de Ime, a zis ea în cele din urmă, la fel de încordată și precaută, în ciuda faptului că se hotărâse să vorbească.

Șefa preoteselor a schițat un zâmbet amar, sumbru.

— Veștile sosite din Ime ar trebui să inspire încredere în administrația radchaiană?

Iată ce se întâmplase: stația Ime, precum și stațiile mai mici și lunile din sistem, erau cât se putea de departe de un palat provincial, dar făceau totuși parte din spațiul radchaian. De ani de zile, guvernatorul stației se folosise de această distanță în interes propriu – deturnând fonduri, luând mită și taxe de protecție, vânzând posturi importante. Mii de cetățene fuseseră executate pe nedrept sau transformate în unități ancilare (ceea ce era, în esență, același lucru),

întrucât fabricarea unităților ancilare nu mai era legală. Guvernatorul controla toate comunicațiile și permisele de călătorie; în mod normal orice stație IA trebuia să înștiințeze autoritățile despre astfel de activități, dar stația Ime fusese împiedicată s-o facă, motiv pentru care corupția luase amploare și scăpase de sub control.

Până când o navă a intrat în sistem pe poarta spațială, la doar câteva sute de kilometri de nava de patrulare *Mila lui Sarrse*. Nava dubioasă n-a răspuns somațiilor de a se identifica. După ce a atacat-o și a urcat la bordul ei, echipajul din *Mila lui Sarrse* a descoperit zeci de oameni și alieni[1] Rrrrrr. Căpitanul a ordonat ca toți oamenii care puteau fi folosiți ca unități ancilare să fie luați prizonieri, iar toți ceilalți să fie uciși, inclusiv alienii. Nava a fost predată guvernatorului sistemului.

Mila lui Sarrse nu era singura navă de război din sistemul acela dotată cu echipaj uman. Până atunci, soldații umani staționați acolo fuseseră ținuți în frâu prin mită și lingușeli și, când aceste metode n-au mai funcționat, prin amenințări și chiar execuții. Toate foarte eficiente până când ofițerul Unu Ammat Unu din *Mila lui Sarrse* n-a mai vrut să-i ucidă pe oamenii aceia și nici pe alienii Rrrrrr. Și a convins restul unității să facă la fel.

Asta se întâmplase cu cinci ani în urmă. Consecințele încă nu erau foarte clare.

Lt. Awn s-a foit pe pernă.

— Toată chestia asta a fost descoperită fiindcă un soldat uman a refuzat un ordin, fapt ce a dus la revoltă. Dacă n-ar fi fost ea... mda. Unitățile ancilare nu fac așa ceva. Nu pot.

— Toată chestia asta a fost descoperită fiindcă nava în care a urcat militarul acela uman și restul unității pe care

[1] Dat fiind că acțiunea romanului are loc în așa-numitul spațiu radchaian, populat în mare măsură de oameni, am considerat că termenul englezesc este mult mai potrivit decât „extraterestru", corespondentul clasic în limba română (n. tr.).

o conducea avea alieni la bord, a replicat șefa preoteselor. Radchaienele nu prea au scrupule când e vorba să ucidă oameni, mai ales oameni non-cetățeni, dar vă feriți din răsputeri să porniți războaie cu alienii.

Doar fiindcă războaiele cu alienii încălcau termenii tratatului încheiat cu alienii de pe Presger. Încălcarea acordului putea avea consecințe extrem de grave. Însă chiar și așa, foarte multe radchaiene de rang înalt se contraziceau pe acest subiect. Am simțit cum lt. Awn dorea să-și impună punctul de vedere, dar nu a spus decât:

— Guvernatorul Stației Ime nu avea nicio reținere. Și ar fi pornit războiul dacă n-ar fi intervenit această persoană.

— Au executat-o? a întrebat preoteasa insinuant.

Era soarta ingrată a oricărui militar care refuza un ordin, ca să nu mai vorbim despre ce întâmpla în cazul unei insurecții.

— Din câte am auzit, Rrrrrrii au hotărât să o predea autorităților radchaiene, a răspuns lt. Awn cu respirația tăiată și înghițind în sec. Nu știu ce va urma.

Mai mult ca sigur se întâmplase deja ceva. Pentru ca o veste să ajungă tocmai din Ime până în Shis'urna era nevoie de mai bine de un an.

Preoteasa a rămas tăcută. A umplut cețile cu ceai și a pus mai multe linguri de pastă de pește într-un bol mic.

— Îți cauzez vreo neplăcere dacă insist să rămâi aici?

— Nu, a răspuns lt. Awn. De fapt, ceilalți locotenenți Esk sunt puțin invidioși. În *Răzbunarea lui Toren* nu se întâmplă mare lucru.

Lt. Awn a luat ceașca, calmă în aparență, furioasă pe dinăuntru. Tulburată. Discuția despre stația Ime o neliniștise și mai mult.

— Atunci când se trece la acțiune, se lasă cu laude sau cu promovări, a adăugat ea.

Aceasta era ultima anexare. Ultima șansă pentru ca un ofițer să se îmbogățească prin legăturile stabilite cu noile cetățene sau chiar prin rechiziționare directă.

— Încă un motiv pentru care te prefer, a zis șefa preoteselor.

* * *

Am urmat-o pe lt. Awn până acasă. Și m-am uitat la ce se petrecea în templu și la oamenii care traversau piața ca de obicei, ocolind copiii care jucau kau chiar în mijlocul ei, băteau mingea, strigau și râdeau. Pe malul apei din fața templului, o adolescentă din orașul de sus stătea posomorâtă și privea cu apatie cum șase copilași săreau de pe o piatră pe alta cântând:

Unu, doi, mi-a spus mătușa
Trei, patru, unitatea ancilară
Cinci, șase, te-mpușcă-n ochi
Șapte, opt, te-omoară
Nouă, zece, fă-l bucăți și-apoi la loc.

Când treceam pe stradă, oamenii mă salutau, iar eu le răspundeam. Lt. Awn era încordată și furioasă și doar înclina din cap absentă spre cei care treceau pe lângă ea și o salutau.

Persoana care se plângea de drepturile de pescuit plecase nemulțumită. Două copile au dat ocol peretelui despărțitor și s-au așezat cu picioarele încrucișate pe perna lăsată liberă. Amândouă purtau în jurul taliei bucăți de pânză, curate, dar decolorate; niciuna nu avea mănuși. Copila mai mare avea nouă ani, iar tatuajele de pe pieptul și umerii celei mai mici – mai puțin clare – arătau că nu avea mai mult de șase ani. Cea mică m-a privit lung, încruntându-se.

În limba orsiană era mai ușor să te adresezi copiilor decât adulților. Trebuia să folosești forma simplă, neutră.

— Salut, cetățenelor! le-am spus eu în graiul local, recunoscându-le.

Locuiau la marginea de sud a orașului și vorbisem cu ele de multe ori, dar până acum nu mai vizitaseră niciodată templul.

— Pot să vă ajut?

— Tu nu ești Unu Esk, a zis cea mică, iar cealaltă a dat să-i astupe gura.

— Ba sunt, am răspuns eu și i-am arătat însemnele de pe tunică. Vedeți? Doar că ăsta e segmentul meu cu numărul paisprezece.

— Ți-am *spus* eu, a zis copila mai mare.

— Știu un cântec, a spus cea mică după o clipă de gândire.

Am așteptat în tăcere, copila a tras adânc aer în piept, gata să înceapă, dar s-a oprit, părând descumpănită.

— Vrei să-l auzi? m-a întrebat ea, probabil încă punându-mi la îndoială identitatea.

— Da, cetățene.

Prima dată am cântat ca să-l binedispun pe unul dintre locotenenții mei, când *Răzbunarea lui Toren* de-abia fusese dată în funcțiune pentru o perioadă de o sută de ani. Îi plăcea muzica și chiar își adusese un instrument, ca parte din bagajul pe care avea voie să-l dețină. Nereușind să-i facă pe ceilalți ofițeri să-i adopte hobby-ul, mă învăța pe mine fragmente din cântecele ei. Eu le arhivam și căutam altele, ca să-i fac plăcere. Când a ajuns căpitanul navei, eu aveam deja o colecție întreagă de muzică vocală – desigur, nimeni nu avea de gând să-mi dăruiască un instrument, dar puteam fredona oricând cântecele și deja se dusese vestea, care provocase mai multe zâmbete indulgente, cum că cele din *Răzbunarea lui Toren* erau amatoare de muzică. Ceea ce nu era adevărat – am tolerat acel hobby fiindcă era inofensiv și fiindcă era posibil ca unul dintre căpitanii mei să-l aprecieze. Altfel nu ar fi fost permis.

Dacă aceste copile m-ar fi oprit pe stradă, ar fi făcut-o fără cea mai mică ezitare, aici însă, înăuntru, așezate, ca la o întrunire oficială, situația era diferită. Am bănuit că era

vorba de o vizită de tatonare, că cea mică voia să mă roage să slujească în templul improvizat – onoarea de a fi numită aducătoare-de-flori lui Ammat era indiscutabilă aici, în cetatea lui Ikkt, spre deosebire de prestigiul celei care aducea în dar fructe și veșminte la sfârșitul fiecărui pătrar. Iar cea mai bună prietenă a acestei copile era aducătoare-de-flori, motiv pentru care perspectiva de a i se alătura părea și mai atrăgătoare.

Nicio orsiană n-ar fi cerut așa ceva imediat sau în mod direct, prin urmare copila alesese abordarea indirectă, transformând o întâlnire întâmplătoare într-una oficială, care impunea respect. Am vârât mâna în buzunarul hainei, am scos mai multe dulciuri și le-am pus pe podea, între noi.

Fetița a clătinat din cap în semn că nu mai avea nicio îndoială, a tras aer în piept și a început:

Inima mea e un pește
Ce se ascunde în ierburile apei,
În verdeață, în verdeață.

Melodia era un amestec ciudat între un cântec radchaian transmis din când în când la radio și unul orsian, pe care-l știam deja. Versurile însă îmi erau necunoscute. Copila a cântat primele patru versuri cu o voce limpede, ușor tremurată, și, când să treacă la al cincilea, s-a oprit brusc la auzul pașilor lui Awn, dincolo de peretele despărțitor.

Apoi s-a aplecat și și-a luat răsplata. Ambele copile s-au înclinat înainte de a se ridica și a părăsi sala, trecând în fugă pe lângă lt. Awn și pe lângă mine, cea care o urma pe lt. Awn.

— Mulțumesc, cetățenelor, le-a zis lt. Awn.

Copilele au tresărit și, înclinându-se ușor în direcția ei, au ieșit în stradă alergând.

— Ceva nou? a întrebat lt. Awn, deși nu punea prea mare preț pe muzică, nu mai mult decât ceilalți.

— Ar fi ceva.

Le-am văzut pe cele două copile alergând pe stradă. S-au oprit după colț, cu răsuflarea tăiată. Cea mică a desfăcut pumnul ca să-i arate celeilalte bomboanele. Surprinzător, nu părea să fi pierdut niciuna, chiar dacă avea mâna atât de mică și chiar dacă fugiseră ca din pușcă. Copila mai mare a luat o bomboană și a vârât-o în gură.

Cu cinci ani în urmă – înainte să înceapă reparațiile la infrastructura planetei, când aprovizionarea era nesigură –, i-aș fi oferit ceva mai hrănitor. Acum fiecărei cetățene îi era asigurată o cantitate suficientă de hrană, chiar dacă rațiile nu erau foarte pretențioase și, de cele mai multe ori, nici nu arătau prea apetisant.

În templul scăldat într-o lumină verzuie domnea tăcerea. Șefa preoteselor nu apăruse încă de după paravane, deși preotesele mai tinere intrau și ieșeau tot timpul. Lt. Awn a urcat la primul etaj, s-a așezat gânditoare pe o pernă în stil orsian, la adăpostul unui paravan, și și-a scos cămașa. A refuzat ceaiul (veritabil) adus de mine.

Am transmis toate informațiile pe care le primisem – toate obișnuite, toate de rutină – ei și celor din *Răzbunarea lui Toren*.

— Să se adreseze judecătorului districtual, a spus lt. Awn referindu-se la cetățeana care ridicase problema drepturilor de pescuit.

Vorbise ușor iritată, cu ochii închiși, concentrată pe rapoartele de după-amiază.

— Nu e în jurisdicția noastră, a adăugat ea.

N-am răspuns. Lt. Awn nici nu voia și nici nu aștepta un răspuns. A aprobat, pocnind ușor din degete, mesajul pe care-l scrisesem către judecătorul districtual și a deschis cel mai recent mesaj, primit de la sora ei mai mică. Lt. Awn trimitea o parte din soldă acasă, părinților, care foloseau banii ca să plătească lecțiile de poezie pe care le lua sora ei mai mică. Poezia era o îndeletnicire importantă, semn al civilizației. Nu-mi dădeam seama dacă sora ei avea un

talent deosebit, dar puțini aveau, chiar și în familiile mai elevate. Dar poeziile ei, ca și scrisorile, o încântau pe lt. Awn și îi alungau grijile.

Copiii din piață alergau spre casă râzând. Adolescenta a oftat din rărunchi ca toți adolescenții și a lăsat să cadă o pietricică în apă, privind lung undele.

Unitățile ancilare, care se trezeau doar în eventualitatea unei anexări, nu purtau decât un scut de forță generat de un implant în corp –, șiruri nesfârșite de soldați identici, de parcă ar fi fost trași la indigo. Eu însă eram mereu afară și purtam aceeași uniformă ca și soldații umani, chiar dacă luptele încetaseră. Corpurile mele asudau sub uniforme, drept care, plictisită, am deschis trei dintre guri, toate foarte aproape una de alta în piața templului și am cântat cu toate cele trei voci „Inima mea e un pește, ce se ascunde în ierburile apei…" O persoană care tocmai trecea m-a privit surprinsă, dar în afară de ea, toate celelalte m-au ignorat – se obișnuiseră cu mine.

Capitolul 3

În timpul nopții corectivele se desprinseseră, iar dimineața vânătăile de pe fața lui Seivarden nu mai erau atât de vizibile. Părea că se simte mai bine, dar efectele drogului încă nu dispăruseră, ceea ce era de așteptat.

Am desfăcut pachetul cu haine pe care i le cumpărasem – lenjerie de corp izolată termic, cămașă matlasată și pantaloni, jachetă și haină cu glugă, mănuși – și le-am pus la îndemână. Apoi am prins-o de bărbie și i-am întors capul spre mine.

— Mă auzi?

— Da.

Ochii ei căprui priveau undeva, pierduți, peste umărul meu stâng.

— Ridică-te.

Am tras-o de un braț și a clipit de câteva ori, leneș. A reușit să se ridice doar în capul oaselor, apoi s-a lăsat moale. Totuși am reușit cu chiu cu vai s-o îmbrac, am strâns cele câteva lucruri în plus, am pus geanta pe umăr, am luat-o pe Seivarden de braț și am plecat.

La marginea orașului era un centru de închiriat avionete și, după cum mă așteptam, patroana n-a vrut să-mi închirieze nimic până n-am achitat dublul sumei anunțate pe ușă. I-am spus că vreau să zbor spre nord-vest ca să vizitez o fermă de animale – o minciună sfruntată, de care foarte probabil și-a dat seama.

— Nu ești de pe-aici, a constatat ea. Habar n-ai cum e în afara orașelor. Străinii se duc mereu să vadă turmele

și întotdeauna se rătăcesc. Câteodată îi găsim, câteodată nu… Dacă-mi pierzi avioneta, eu ce mă fac? Rămân pe drumuri, în zăpadă, cu copiii muritori de foame.

Lângă mine Seivarden privea pierdută în zare.

Am fost nevoită să pun jos toți banii pe care-i cerea, aproape sigură că n-am să-i mai văd vreodată. Apoi proprietara a cerut alți bani fiindcă n-aveam autorizație locală de pilotaj – lucru despre care nu știam că era necesar. Dacă aș fi știut, aș fi falsificat una.

Până la urmă, mi-a dat avioneta. I-am verificat motorul, care părea curat și funcțional, și m-am asigurat că avea rezervorul plin. Când m-am declarat mulțumită, am pus geanta înăuntru, am urcat-o pe Seivarden și m-am așezat la manșă.

La două zile după furtună, mușchiul începea să apară din nou, întinderi de verde pal, ici și colo cu fire mai întunecate. După două ore zburam deasupra unui șir de dealuri, unde verdele aproape că se înnegrea brăzdat de vinișoare în numeroase nuanțe, ca malahitul. În unele locuri mușchiul era murdar și bătătorit de animalele care pășteau, turme de bovi cu blana lungă, care se îndreptau spre nord pe măsură ce se apropia primăvara. De-a lungul cărărilor, pe margini, ici-colo, diavolii gheții stăteau ascunși în vizuini ca niște tuneluri, săpate cu migală, așteptând ca un bov să facă un pas greșit și astfel să poată fi înșfăcat și târât înăuntru. N-am văzut nici urmă de ei, dar nici măcar păstorii care-și duceau viața îngrijind bovii nu-și dădeau seama când era vreunul prin preajmă.

Am zburat fără probleme. Tăcută, Seivarden ședea într-o rână lângă mine. Cum de supraviețuise? Și cum de ajunsese aici? Mi se părea mai mult decât imposibil. Uneori însă, și imposibilul devenea posibil. Cu aproape o mie de ani înainte ca lt. Awn să se nască, Seivarden era căpitanul unei nave, *Sabia lui Nathtas*, pe care o pierduse. Majoritatea membrilor echipajului, inclusiv Seivarden, reușiseră să ajungă

în treptele detașabile ale navei, dar treapta în care se afla ea se pierduse, asta auzisem sigur. Și totuși, iat-o aici. Cineva probabil că o găsise de curând. Avea noroc că trăia.

* * *

Eram la peste șase miliarde de kilometri depărtare când Seivarden și-a pierdut nava. Patrulam printr-un oraș de sticlă și piatră roșie șlefuită, în care se auzeau doar pașii mei, conversația locotenenților mei și, din când în când, vocile mele prin care testam ecoul piețelor pentagonale. Ghirlande de flori roșii, galbene și albastre împodobeau zidurile caselor din preajmă, fiecare având câte o curte cu cinci laturi. Florile se veștejeau: nimeni nu îndrăznea să iasă pe străzi în afară de mine și de ofițerii mei, căci toți știau ce soartă îi aștepta pe cei arestați. Așa că rămâneau în case, speriați, așteptând să vadă ce urmează, tresărind sau înfiorându-se la hohotul de râs al unui locotenent sau la cântecele mele.

Problemele cu care eu și locotenenții mei ne confruntaserăm fuseseră puține și minore. Garseddaii opuseseră rezistență doar de formă. Navele de transport desant se goliseră, cele de tipul *Sabia* și *Mila* se aflau în dispozitiv, păzind întregul sistem. Reprezentanții celor cinci Zone din fiecare dintre cele cinci Regiuni, douăzeci și cinci în total, fiecare cu lunile, planetele și stațiile ei din sistemul garseddai, se predaseră în numele populațiilor și se îndreptau spre *Sabia lui Ammat* ca s-o întâlnească pe Anaander Mianaai, Stăpâna Radchului, s-o implore să cruțe viețile noilor supuși. De aceea era orașul atât de speriat și de tăcut.

Într-un parc îngust în formă de romb, lângă un monument din granit negru pe care erau gravate cele Cinci Fapte Drepte, precum și numele garseddaiului care-l comandase dorindu-și ca localnicii să-și amintească de faptele respective, unul dintre locotenenții mei s-a adresat altuia

plângându-se că această anexare fusese mult prea monotonă. Peste exact trei secunde am primit un mesaj de la nava căpitanului Seivarden, *Sabia lui Nathtas*.

Cei trei electori garseddai pe care-i avea la bord îi uciseseră doi locotenenți și douăsprezece unități ancilare. În plus, avariaseră nava – îi tăiaseră circuitele și fisuraseră cala. Raportul era însoțit de o înregistrare din *Sabia lui Nathtas* – arma pe care o văzuse aievea, o unitate ancilară, dar care, potrivit senzorilor navei, pur și simplu nu exista. Un elector garseddai înconjurat, spre surprinderea tuturor, de strălucirea argintie a unei armuri tipic radchaiene, pe care numai ochii unității ancilare o putea vedea, trăgea cu arma. Glonțul străpungea armura unității ancilare, îi ucidea segmentul și îi lua vederea. Apoi arma și armura dispăreau pentru totdeauna în non-existență.

Toți electorii fuseseră percheziționați înainte de a urca la bord – *Sabia lui Nathtas* ar fi trebuit să detecteze orice armă, orice dispozitiv generator de scut de forță sau orice implant. Pe de altă parte, chiar dacă armurile tipic radchaiene erau ceva comun în regiunile din jurul Radchului, regiunile respective fuseseră absorbite cu o mie de ani în urmă. Garseddaii n-o foloseau, nu știau nici cum s-o fabrice, darămite cum s-o folosească. Și chiar dacă ar fi știut, arma, ca și glonțul, ar fi fost imposibil de manevrat.

Trei persoane cu o astfel de armă, plus armură, puteau pricinui mari stricăciuni unei nave precum *Sabia lui Nathtas*. Mai ales dacă un garseddai ajungea la motor și reușea să străpungă scutul termic cu arma respectivă. Motoarele unei nave de război radchaiene se mistuiau într-o fracțiune de secundă, iar un scut termic defect însemna evaporare instantanee, o navă întreagă dizolvată într-o străfulgerare de o clipă.

Eu însă nu puteam face nimic. Mesajul fusese trimis cu patru ore în urmă, un semnal din trecut, o fantomă. Zarurile fuseseră aruncate înainte să prind de veste.

* * *

Am auzit un sunet strident și pe panoul din fața mea a început să clipească o lumină albastră, lângă indicatorul de combustibil. Cu o clipă în urmă arăta că rezervorul era aproape plin. Acum arăta că era gol. Motorul urma să se oprească în câteva minute. Lângă mine, Seivarden ședea tolănită, tăcută, relaxată.

Am asolizat.

* * *

Proprietara umblase la rezervorul de combustibil, iar eu nu-mi dădusem seama. Păruse plin pe trei sferturi, dar nu era, iar alarma care ar fi trebuit să sune după ce foloseam jumătate din combustibil fusese deconectată.

M-am gândit la suma dublă pe care mai mult ca sigur n-aveam s-o mai văd niciodată. La proprietara atât de îngrijorată că-i voi pierde bunătate de avionetă. Sigur, trebuia să existe un transmițător, indiferent dacă lansam sau nu apelul de urgență. Patroana nu voia să piardă avioneta, voia doar să rămân aici, singură, pe câmpia asta acoperită de zăpadă și mușchi. Puteam cere ajutor – chiar dacă-mi scosesem din funcțiune implanturile de comunicare, aveam unul pe care-l puteam acționa manual. Problema era că ne aflam mult prea departe ca să putem primi asistență tehnică. Și chiar dacă primeam ajutor înainte de sosirea proprietarei care, evident, îmi pusese gând rău, n-aveam cum să ajung unde îmi propusesem, ceea ce era extrem de important pentru mine.

Afară erau minus 18 °C iar vântul ușor care bătea din sud cu aproximativ 8 km/h dădea de veste că nu peste mult timp urma să ningă din nou. Nimic serios, dacă era să am încredere în prognoza meteo de dimineață.

Asolizarea lăsase o pată verde pe albul zăpezii, lesne de observat de la înălțime. Terenul părea ușor vălurit, deși dealurile peste care zburaserăm nu mai erau vizibile.

Dacă ar fi fost vorba de o situație de urgență obișnuită, cea mai bună soluție ar fi fost să rămânem în avionetă până la sosirea ajutoarelor. Dar aceasta nu era o astfel de situație, prin urmare, nu mă așteptam să ne salveze cineva.

Angajatele proprietarei fie urmau să vină de îndată ce aflau că suntem blocate la sol, gata să ne ucidă, fie așteptau. Firma avea mai multe avionete, deci proprietara putea să aștepte câteva săptămâni înainte să o recupereze pe a noastră. După cum spusese chiar ea, nu era nicio surpriză dacă o străină se rătăcea în pustietatea asta.

Aveam două opțiuni. Să aștept aici cu speranța că le voi putea lua prin surprindere pe cele care veneau să mă jefuiască, să mă ucidă și să-mi ia mijlocul de transport. Opțiune, desigur, inutilă, dacă se hotărau să aștepte ca frigul și foamea să facă treaba în locul lor. Sau puteam s-o scot pe Seivarden din avionetă, să-mi iau rucsacul în spate și s-o pornim la drum pe jos. Locul în care voiam să ajung se afla la vreo șaizeci de kilometri înspre nord-est. La o adică, puteam parcurge distanța și într-o zi, dacă-mi permiteau terenul și vremea – și diavolii gheții –, numai că, alături de Seivarden, mi-ar fi luat, în cel mai bun caz, de două ori pe-atât. Și această opțiune era inutilă dacă proprietara se hotăra ca, în loc să aștepte, să-și recupereze avioneta cât mai curând. Urmele lăsate de noi pe zăpadă ar fi fost mult prea clare, patroana nu trebuia decât să se ia după noi și să ne facă de petrecanie. Plus c-aș fi pierdut avantajul luării prin surprindere pe care l-aș fi avut dacă mă ascundeam undeva în apropierea avionetei abandonate.

Pe de altă parte, nici nu știam dacă, la destinație, aveam să găsesc ceea ce căutam. Petrecusem ultimii nouăsprezece ani urmărind firele cele mai fragile, săptămâni și luni de căutări sau de așteptări, punctate de clipe ca aceasta, când

norocul sau chiar viața depindeau de cum cădea banul. Avusesem mare noroc să ajung până aici. De acum încolo nu mai eram sigură de nimic.

O radchaiană ar fi dat cu banul. Sau, mai precis, ar fi dat cu mai mulți – o mână de discuri, fiecare cu înțelesul și importanța lui, felurile în care cădeau alcătuind o hartă a universului așa cum și-l dorea Amaat. Lucrurile se întâmplă așa cum se întâmplă fiindcă lumea e așa cum e. Sau, cum ar spune o radchaiană, Universul ia forma zeilor. Amaat s-a gândit să zămislească lumina, zămislirea luminii presupunea zămislirea non-luminii, drept care lumina și întunericul au apărut laolaltă. Aceasta a fost prima Emanație, EtrepaBo; Lumină/Întuneric. Celelalte trei, presupuse și cerute de prima, sunt EskVar (Început/Sfârșit), IssaInu (Mișcare/ Nemișcare) și VahnItr (Existență/ Nonexistență). Aceste patru emanații s-au divizat și s-au recombinat pentru a crea Universul. Tot ceea ce există emană din Amaat.

Cea mai mică, cea mai aparent nesemnificativă întâmplare face parte dintr-un tot complex, și a înțelege de ce un fir anume de praf cade pe o cărare anume, într-un loc anume, înseamnă a înțelege vrerea lui Amaat. Nu există așa-zisa „coincidență". Nimic nu este întâmplător, ci cum hotărăște Dumnezeu.

Cel puțin așa propovăduiește religia oficială din Radch. Eu una n-am înțeles niciodată prea bine religia. Și, deși sunt un produs radchaian, nu eram radchaiană. Nu știam nimic despre voința zeilor și nici nu-mi păsa de ei. Știam doar că voi asoliza în locul stabilit de alții, oriunde va fi fiind acela.

Mi-am luat rucsacul din avionetă, l-am deschis și am scos un încărcător pe care l-am ascuns în haină, lângă pistol. Am pus rucsacul pe umăr, am trecut de partea cealaltă a avionetei și am deschis trapa.

— Seivarden! am strigat eu.

N-a mișcat, a scos doar un *hmmm*. Am apucat-o de braț și am tras-o, și mai mult a alunecat decât a pășit în zăpadă.

Ajunserăm până aici din aproape în aproape. M-am întors spre nord-est și, trăgând-o după mine pe Seivarden, am pornit la drum.

* * *

Doctorița Arilesperas Strigan, spre a cărei casă speram din toată inima că mă îndrept, avusese cândva un cabinet pe stația Dras Annia, un conglomerat de cel puțin cinci stații, construite una peste alta, la intersecția a peste douăzeci de rute, mult dincolo de teritoriul radchaian. Aproape oricine putea ajunge pe stație dacă avea destul timp la dispoziție. Cât lucrase acolo, întâlnise tot felul de persoane, cu tot felul de antecedente. Fusese plătită cu bani, cu favoruri, cu obiecte de artă vechi, cu aproape orice avea o valoare certă.

Fusesem acolo, văzusem stația cu nivelurile ei convolute, întrepătrunse, văzusem unde lucra și locuia Strigan, văzusem lucrurile pe care le lăsase în urmă când, într-o zi, fără vreun motiv cunoscut, își cumpărase bilete de plecare pentru cinci nave diferite și dispăruse. O cutie plină de instrumente cu coarde, dintre care doar pe trei le știam după nume. Cinci rafturi cu statuete, un număr amețitor de zei și sfinți ciopliți în lemn, din cochilie de scoică și din aur. Douăsprezece pistoale, fiecare cu numărul permisului de port-armă la vedere. Acestea erau colecțiile care fuseseră începute de la zero, primite drept răsplată, care-i ațâțaseră curiozitatea. Strigan achitase chiria pe o sută cincizeci de ani, așa că autoritățile stației nu se atinseseră de apartamentul ei.

Intrasem acolo mituind pe cineva, ca să văd colecția pentru care venisem – câteva țigle pentagonale în culori vii, florale chiar și după o mie de ani. Un bol mic, cu un cuvânt scris de jur împrejurul marginii aurii, într-o limbă pe care Strigan n-avea de unde s-o știe. Un dreptunghi din plastic despre care știam că e un înregistrator de voce.

La o simplă atingere, se auzeau râsete și voci care vorbeau o limbă moartă.

Deși puține, aceste obiecte nu fuseseră adunate foarte ușor. Artefactele garseddai erau extrem de rare fiindcă, după ce aflase că aveau capacitatea de a distruge navele radchaiene și a străpunge armura radchaiană, Anaander Mianaai ordonase distrugerea Garseddului și a garseddailor. Pietele pentagonale, florile, toate vietățile de pe toate planetele, lunile și stațiile din sistem trebuiau să dispară. Nimeni nu avea voie să mai locuiască acolo. Nimeni nu avea voie să uite ce înseamnă să le sfideze pe radchaiene.

Oare un pacient să-i fi dat bolul și astfel s-o fi făcut să caute mai multe informații? Iar dacă un obiect garseddai apăruse acolo, ce altceva ar fi putut să mai apară? Un obiect oferit de un pacient ca răsplată, neștiind poate ce-i dădea – sau știind și dorind cu disperare să scape de el. Un obiect care o făcuse pe Strigan să fugă, să dispară, lăsându-și în urmă aproape tot avutul, poate. Un obiect periculos, ceva pe care nu avusese inima să-l distrugă, ceva de care nu reușise să scape în cel mai eficient mod cu putință.

Un obiect de care aveam mare nevoie.

* * *

Voiam să ajung cât mai departe și cât mai repede, motiv pentru care am mers ore în șir, oprindu-ne foarte puțin, numai când era absolută nevoie. Deși ziua era senină și luminoasă, cum e de obicei pe planeta Nilt, mă simțeam oarbă, o senzație pe care credeam că învățasem s-o ignor. Avusesem cândva douăzeci de corpuri, douăzeci de perechi de ochi și alte sute pe care-i puteam folosi la nevoie sau dacă aveam chef. Acum vedeam într-o singură direcție, vedeam numai întinderea lăsată în urmă, dacă întorceam capul, orbită de ceea ce aveam în față. De obicei, ca să evit această senzație,

evitam spațiile vaste, asigurându-mă de ceea ce era în spatele meu, aici însă așa ceva era imposibil.

Simțeam cum îmi ardea fața, în ciuda adierii foarte ușoare a vântului, apoi cum începea să-mi amorțească. La început simțeam doar o durere în mâini și picioare – nu cumpărasem mănușile și bocancii gândindu-mă că aveam să merg șaizeci de kilometri pe jos, în frig –, acum însă îmi amorțiseră și le simțeam grele. Noroc că nu venisem iarna, când temperaturile puteau fi mult mai scăzute.

Lui Seivarden trebuie să-i fi fost la fel de frig, dar mergea înainte, apatică, pas cu pas, târșâindu-și picioarele prin zăpada pătată de mușchi, cu privirea în jos, fără să se plângă și fără să scoată vreun cuvânt. Când soarele a ajuns aproape de orizont, și-a schimbat ușor poziția umerilor și a ridicat ochii.

— Știu cântecul ăsta, a zis ea.

— Poftim?

— Cântecul pe care-l fredonezi.

A întors alene capul spre mine, cu un chip pe care nu se citea nici neliniște, nici nedumerire. M-am întrebat dacă făcuse vreun efort ca să-și ascundă accentul. Probabil că nu – drogată cu kef, nici nu-i păsa. Pe teritoriile radchaiene accentul acela arăta că provine dintr-o familie bogată, influentă, o persoană care, după ce-și dădea examenul de aptitudini la cincisprezece ani, putea primi un post de prestigiu. Dincolo de acele teritorii, accentul era marca simplificată a personajului negativ – bogat, corupt și nemilos – într-o mie și unu de spectacole.

Zgomotul surd al unei avionete a ajuns până la noi. M-am întors fără să mă opresc, am scrutat orizontul și am văzut aeronava mică și îndepărtată. Zbura jos, lent, pe urmele noastre, după câte se părea. Nu venea ca să ne salveze, de asta eram sigură. Banul căzuse rău și acum eram expuse, lipsite de apărare.

Ne-am continuat drumul pe măsură ce zgomotul se apropia tot mai mult. N-aveam cum să iuțim pasul. Seivarden

nu se împleticea încă, dar era clar la capătul puterilor. Dacă vorbea neîntrebată, când observa ceva în jur, probabil că începea să-și revină de sub efectul drogurilor. M-am oprit și i-am dat drumul la braț, făcând-o și pe ea să se oprească.

Avioneta a trecut pe deasupra, s-a înclinat și a aterizat în drumul nostru, la aproximativ treizeci de metri de noi. Fie n-aveau cu ce să ne împuște de sus, fie nu voiau s-o facă. Mi-am dat jos rucsacul de pe umăr și mi-am desfăcut haina ca să pot ajunge mai repede la pistol.

Din avionetă au coborât patru persoane – proprietara, două persoane pe care nu le-am recunoscut și cea de la cârciumă, care spusese că sunt o „fetiță rezistentă" și pe care îmi dorisem s-o ucid, dar mă abținusem. Mi-am strecurat mâna în haină și am apucat strâns pistolul. Nu prea aveam de ales.

— N-ai pic de minte! a strigat patroana când au ajuns la cincisprezece metri de noi și s-au oprit. Când avioneta nu mai merge, rămâi lângă ea, ca să te putem găsi.

M-am uitat la persoana de la cârciumă. Am văzut că mă recunoscuse și că-și dădea seama că și eu o recunoscusem.

— Am spus la cârciumă că oricine încearcă să mă jefuiască va muri, i-am amintit eu.

Persoana a zâmbit condescendent. Una dintre însoțitoarele pe care nu le recunoșteam a scos un pistol.

— Noi n-avem de gând doar să *încercăm*, a spus ea.

Am scos pistolul și am tras, nimerind-o direct în față. Persoana a căzut în zăpadă, ca o cârpă. Înainte ca celelalte să poată reacționa, am împușcat și persoana de la cârciumă, care a căzut la rândul ei, apoi pe cea de lângă ea, toate trei într-o succesiune rapidă, care nu a durat mai mult de o secundă.

Proprietara a înjurat și a dat să fugă. Am împușcat-o în spate. A mai făcut trei pași și s-a prăbușit.

— Mi-e frig, a zis Seivarden lângă mine, calmă, nepăsătoare.

* * *

Lăsaseră avioneta nepăzită, venind spre mine toate patru. Ce prostie. De la început și până la sfârșit, acționaseră fără un plan bine stabilit. N-a trebuit decât s-o urc pe Seivarden în avionetă, să-mi urc și rucsacul și să decolez.

* * *

Zona în care trebuia să fie apartamentul lui Arilesperas Strigan de-abia se deslușea de sus, doar un cerc cu diametrul puțin mai mare de treizeci și cinci de metri, în care petele de mușchi erau mai mici și mai răzlețe. Am asolizat în afara cercului și am așteptat câteva clipe ca să-mi dau seama care era situația. Din acest unghi vedeam două case ca niște movile acoperite de zăpadă. Putea fi o fermă de animale, dar dacă mă luam după informațiile pe care le aveam, nu avea cum să fie așa ceva. Nu era nici urmă de zid sau gard, ceea ce nu însemna neapărat că nu exista niciun fel de pază.

După ce m-am mai gândit puțin, am deschis trapa și am coborât, trăgând-o pe Seivarden după mine. Am mers încet până la linia de unde zăpada se schimba. Acolo m-am oprit. Seivarden s-a oprit și ea, la fel de apatică, privind drept în față.

De aici înainte eram la voia întâmplării.

— Strigan!

Am așteptat un răspuns care n-a venit. Am lăsat-o pe Seivarden și am dat ocol zonei. Intrările în cele două case troienite de zăpadă păreau, în mod ciudat, umbrite de ceva, așa că m-am oprit și am privit mai îndeaproape.

Ambele uși erau deschise, iar dincolo de ele domnea întunericul. Astfel de clădiri probabil că aveau uși duble la intrare – ca o barocameră menită să păstreze aerul cald – dar nu-mi închipuiam că cineva le-ar fi lăsat deschise.

Fie Strigan avea pe cineva care-i păzea apartamentul, fie casele fuseseră lăsate de izbeliște. Am pășit dincolo de linie, în cerc. Nu s-a întâmplat nimic.

Ușile duble erau deschise, iar de lumină nici pomeneală. În prima casă era la fel de frig ca afară. Am presupus că, în momentul în care voi da de un comutator, voi descoperi că aveam de-a face cu o magazie plină de unelte, pachete nedesfăcute cu mâncare și combustibil. În cea de-a doua casă erau 2 °C – sigur fusese încălzită până de curând. Acolo mai mult ca sigur locuise cineva.

— Strigan!

După felul în care mi-a răspuns ecoul, mi-am dat seama că cel mai probabil casa era nelocuită.

Am ieșit iar afară și am găsit urmele lăsate de avioneta ei. Plecase deci, iar ușile deschise și întunericul erau un mesaj pentru eventualii vizitatori. Pentru mine. N-aveam cum să aflu încotro plecase. Am privit cerul senin și din nou urmele avionetei. Am rămas așa o vreme, uitându-mă la locul acela pustiu.

Când m-am întors la Seivarden, am găsit-o întinsă pe zăpada din care ieșeau la iveală petice de iarbă. Dormea dusă.

* * *

În avionetă am găsit o lanternă, o plită, un cort și niște așternuturi. M-am întors în casa în care bănuiam că locuise Strigan și am aprins lanterna.

Covoare late, în culori deschise acopereau podeaua, iar pe pereți erau atârnate tapiserii în care se amestecau albastrul, portocaliul și un verde supărător pentru ochi. Bănci joase, fără spătar, cu pernuțe, se înșirau de-a lungul pereților. În afară de bănci și de tapiseriile în culori strălucitoare, nu prea mai era mare lucru. O tablă cu piese de joc și mai multe găuri, al căror aranjament îmi era străin, cum îmi era și distribuția pieselor. M-am întrebat cine era

partenera de joc a lui Strigan. Poate că tabla avea doar rol decorativ. Era frumos cioplită iar piesele viu colorate.

Într-un colț era o masă pe care se afla o cutie de lemn lungă, ovală, cu un capac perforat și trei strune prinse peste el. Lemnul auriu-deschis era străbătut de striații în spirală. Găurile din capacul plat erau la fel de inegale și de complicat aranjate precum striațiile lemnului. O adevărată operă de artă. Am ciupit un arc și s-a auzit un sunet ușor.

Mai multe uși duceau spre bucătărie, baie, dormitor și ceea ce era negreșit o mică infirmerie. Am deschis un dulap și am găsit o mulțime de corective aranjate frumos. Fiecare sertar era plin cu instrumente și medicamente. Poate că Strigan fusese chemată la vreo fermă să se ocupe de o urgență. Dar faptul că luminile erau stinse și căldura întreruptă, iar ușile fuseseră lăsate deschise, îmi spunea altceva.

În absența unui miracol, acesta era sfârșitul a nouăsprezece ani în care mă străduisem să ticluiesc un plan care să nu dea greș.

Tabloul de siguranță al casei era în spatele unui panou din bucătărie. Rețeaua electrică funcționa, așa că am restabilit contactele, am dat drumul la căldură și am aprins luminile. Apoi am ieșit și am adus-o pe Seivarden înăuntru.

* * *

Am încropit o saltea din păturile găsite în dormitorul lui Strigan, am dezbrăcat-o pe Seivarden, am întins-o pe saltea și am învelit-o. Văzând că nu se trezește, m-am folosit de răgaz ca să cercetez casa mai pe îndelete.

Dulapul din bucătărie era plin de alimente. Pe o măsuță am văzut o cană pe fundul căreia rămăsese un deget dintr-un lichid verzui. Lângă ea era un bol alb cu ultimele fărâme dintr-o bucată de pâine tare care se dezintegrau în apa înghețată pe margini. După toate aparențele, Strigan plecase fără să mai strângă masa, lăsând aproape totul în urmă – alimente, medicamente. Am căutat prin dormitor

și am găsit haine groase în stare bună. Strigan plecase în grabă, fără să ia prea multe cu ea.

Știa ce are. Bineînțeles că știa – de-asta și fugise. Dacă avea destulă minte – și eram sigură că avea – plecase chiar în clipa în care înțelesese cine sunt și acum încerca să fugă cât mai departe de mine.

Dar încotro o apucase? Dacă aș fi reprezentat puterea din Radch și i-aș fi dat de urmă chiar și aici, într-un loc atât de îndepărtat și de spațiul radchaian și de propria ei casă, unde s-ar fi putut duce ca să nu fie găsită în cele din urmă? Cu siguranță știa că nu avea prea multe opțiuni. Ce altceva ar fi putut face?

De întors, nu se putea întoarce – chiar atât de nesăbuită nu putea fi.

Pe de altă parte, dacă nu-i găseam lui Seivarden o doză de kef, sigur avea să i se facă rău. Nu c-aș fi avut de gând să m-apuc să caut. Deocamdată aveam aici destule alimente, aveam căldură și poate reușeam să găsesc ceva, un indiciu, cât de mic, care să mă facă să înțeleg ce gândise Strigan în clipa în care fugise, dându-și seama că Radch era pe urmele ei. Ceva care să-mi indice unde plecase.

Capitolul 4

Când se lăsa noaptea în Ors, cutreieram străzile și priveam peste apa stătută, puturoasă, întunecată, dincolo de cele câteva lumini ale orașului, la balizele care clipeau continuu în preajma zonelor interzise. Dormeam sau stăteam cu ochii-n patru, la parterul casei, în caz că era nevoie de mine, ceea ce se întâmpla destul de rar în ultimul timp. Terminam tot ce aveam de făcut peste zi și o vegheam pe lt. Awn, care se odihnea.

Dimineața îi aduceam apă să se spele și o ajutam să se îmbrace – destul de repede; hainele din partea locului îmi dădeau mai puțin de furcă decât uniforma, în plus Awn renunțase la cosmetice cu doi ani înainte fiindcă nu rezistau în căldura de acolo.

Apoi Awn se ocupa de icoanele ei – Amaat cel cu patru brațe și cu câte o Emanație în fiecare mână era așezat pe o cutie de la parter, celelalte însă (Toren, cărora li se închinau toți ofițerii din *Răzbunarea lui Toren*, zeii familiei locotenentului Awn) erau aproape de locul în care dormea ea, la etaj, și lor li se ruga dimineața. „Floarea dreptății e pacea", începea rugăciunea de dimineață spusă de toți soldații radchaieni când se trezeau în fiecare zi petrecută în armată. „Floarea bunei-cuviințe e frumusețea în gând și în faptă." Restul ofițerilor mei, care încă se mai aflau în *Răzbunarea lui Toren*, aveau alt program. Diminețile lor rareori coincideau cu cele ale lui Awn, așadar, aproape întotdeauna se auzea numai vocea ei rugându-ne. Ceilalți se rugau împreună, departe, fără ea. „Floarea faptei bune este Amaat, pe

de-a-ntregul. Eu sunt sabia dreptății…" Rugăciunea avea structura unui antifon și cuprindea doar patru strofe. O mai aud uneori, când sunt trează, ca pe o voce îndepărtată, undeva, în spatele meu.

În fiecare dimineață, în fiecare templu oficial din spațiul radchaian, o preoteasă (care joacă și rolul de notar, consemnând nașterile, morțile și contractele de tot felul) citește semnele prevestitoare ale vremii. Familiile, laolaltă, sau cele fără de familie citesc semnele, de aceea nu e nevoie să asiste la ceremonia oficială – care e un foarte bun pretext de a fi văzută, de a schimba o vorbă cu prietenele și vecinele și de a auzi ce se mai bârfește.

În Ors nu exista încă un templu oficial – templele sunt în primul rând înălțate în cinstea lui Amaat, celelalte zeități ocupând locuri mai puțin importante. Șefa preoteselor lui Ikkt nu accepta să-și desconsidere zeul în propriul lui templu sau să pună semnul egal între Ikkt și Amaat și să includă ritualul radchaian în propriul ritual. Așa că, deocamdată, până la înălțarea templului, era bună și casa lui Awn. În fiecare dimineață, purtătoarele de flori ale templului luau florile ofilite din jurul icoanei lui Amaat și le înlocuiau cu altele proaspete, de obicei cu o specie locală –, cu petalele mici, de un roz-aprins, cu trei lobi, care creșteau în țărâna care se aduna afară, pe lângă colțurile clădirilor sau prin crăpăturile lespezilor de piatră, aproape niște buruieni, dar mult admirate de copii. În ultima vreme, nuferi alb-albaștri în formă de cupă înfloreau pe lac, mai ales în apropierea zonelor interzise, înconjurate de balize.

Apoi lt. Awn întindea o bucată de pânză ca să citească semnele, câteva discuri din metal, destul de grele. Acestea, ca și icoanele, îi aparțineau. Le primise de la părinții ei când promovase examenul de aptitudini și primise postul.

Uneori, doar lt. Awn și cele care erau de serviciu participau la ritualul de dimineață, dar de obicei, veneau și altele. Medicul orașului, câteva radchaiene care primiseră

proprietăți aici, copii orsieni care nu puteau fi convinși să meargă la școală sau să ajungă acolo la timp, fermecați de strălucirea și sunetul discurilor când se loveau unele de altele. Uneori venea chiar și șefa preoteselor lui Ikkt – zeul ei, asemenea lui Amaat, nu le interzicea adeptelor lui să recunoască alți zei.

După ce discurile cădeau și se opreau pe bucata de pânză (sau, spre spaima privitorilor, se rostogoleau dincolo de pânză, undeva mai greu de interpretat), preoteasa trebuia să deslușească felul în care erau aranjate, să-l asocieze cu pasajul corespunzător din scriptură și să recite pasajul celor prezenți. Lucru pe care lt. Awn nu-l putea face întotdeauna. Motiv pentru care doar arunca semnele iar eu mă uitam cum cad și-i transmiteam cuvintele potrivite. La urma urmei, *Răzbunarea lui Toren* avea aproape două mii de ani și văzuse aproape toate configurațiile posibile.

După ritual, lt. Awn lua micul dejun – de obicei o pâine făcută din cerealele cultivate în partea locului și ceai (veritabil) –, apoi își ocupa locul pe covorașul de pe podium în așteptarea cererilor și a reclamațiilor zilnice.

— Jen Shinnan te invită la cină, i-am spus în dimineața aceea.

Am luat și eu micul dejun, am curățat armele, am cutreierat străzile și le-am salutat pe cele care mi s-au adresat.

Jen Shinnan locuia în orașul de sus și, înainte de anexare, fusese cea mai avută persoană din Ors, cu o influență pe care numai șefa preoteselor lui Ikkt o întrecea. Awn n-o plăcea deloc.

— Bănuiesc că n-am niciun pretext credibil ca s-o refuz.

— Nu prea.

Stăteam și afară, aproape pe stradă, urmărind ce se întâmpla. S-a apropiat un orsian care, la vederea mea, a încetinit pasul. Apoi s-a oprit la o distanță de opt metri, prefăcându-se că se uită la ceva, dincolo de mine.

— Altceva? a întrebat Awn.

— Judecătorul districtual reiterează politica oficială privind rezervele de pește din mlaștinile orsiene…

— Mda, bineînțeles că o face, a oftat ea.

— Pot să te ajut, cetățene? am întrebat persoana care șovăia pe stradă.

Sosirea iminentă a primei ei nepoțele încă nu fusese anunțată vecinelor, așadar m-am prefăcut că nici eu nu știam, folosind formula simplă, respectuoasă, de adresare în cazul unei persoane de sex masculin.

— Aș dori, a continuat lt. Awn, ca judecătorul să vină aici în persoană, să încerce să trăiască doar cu pâine râncedă și cu legumele murate și dezgustătoare care ne sunt livrate, să vadă dacă-i convine să nu aibă voie să pescuiască acolo unde peștele dă pe dinafară.

Orsiana de pe stradă a tresărit, s-a uitat o clipă de parcă ar fi vrut să facă stânga-mprejur și s-a răzgândit.

— Bună dimineața, radchaiane, a spus ea încet, apropiindu-se. Bună dimineața și locotenentului.

Orsienele erau foarte directe când le convenea, alteori erau ciudat de reticente.

— Știu că are un motiv întemeiat. Știu că are dreptate, și totuși… a mai zis lt. Awn oftând din nou. Altceva?

— Denz Ay așteaptă afară, vrea să-ți vorbească.

Spunând asta, am invitat-o pe Denz Ay să intre în casă.

— Despre ce?

— Despre un lucru pe care n-o prea trage inima să-l spună.

La semnul ei am adus-o pe Denz Ay de după paravane. Denz Ay a făcut o plecăciune și s-a așezat pe covorașul din fața lui Awn.

— Bună dimineața, cetățene, a zis Awn.

Am tradus.

— Bună dimineața, locotenente.

Din aproape în aproape, precaută, începând cu o remarcă despre căldura toridă și cerul fără nori, trecând la întrebarea despre sănătatea lui Awn și la ultimele bârfe

nevinovate din oraș, Denz Ay a făcut, în cele din urmă, aluzie la motivul prezenței ei acolo.

— Am… am o prietenă…

— Da?

— Ieri prietena mea a ieșit la pescuit…

Denz Ay s-a oprit din nou.

Lt. Awn a așteptat trei secunde și, când a văzut că interlocutoarea ei nu continua, a întrebat-o:

— Prietena ta a prins mult pește?

Când orsienii erau furioși, nici întrebările directe, nici rugămințile de a trece la subiect nu erau îndeajuns.

— Nu… nu prea.

Apoi, arătându-și iritarea doar o clipă, Denz Ay a adăugat:

— După cum știi, cel mai bine se pescuiește aproape de zonele de reproducere, unde nu avem acces.

— Mda, a zis lt. Awn. Sunt sigură că prietena ta n-ar pescui ilegal pentru nimic în lume.

— Desigur, a spus Denz Ay pe un ton ridicat. Dar… nu că aș vrea s-o bag în bucluc… uneori mai scoate tuberculi din pământ. *Aproape* de zonele interzise.

De fapt, lângă zonele interzise nu existau plante care să producă tuberculi comestibili – toți tuberculii fuseseră scoși cu luni în urmă, dacă nu și mai demult. Hoții umblau mai cu grijă în privința lor – dacă numărul plantelor scădea în mod considerabil, sau dacă plantele dispăreau de tot, eram obligați să descoperim cine le lua și să le păzim mai strașnic. Lt. Awn știa asta. Toți cei din orașul de jos știau.

Lt. Awn aștepta continuarea, nu pentru prima oară iritată de tendința orsiană de a aborda subiectele pe ocolite, dar reușea în mare măsură să se stăpânească.

— Am auzit că sunt foarte gustoși, a spus ea ca din întâmplare.

— A, da! a replicat Denz Ay. Mai ales când îi mănânci imediat ce i-ai scos din noroi!

Lt. Awn și-a reprimat o grimasă.

— Dar, desigur, îi poți felia și prăji… a adăugat Denz Ay și s-a oprit, privind cu șiretenie. Dacă vrei, prietena mea îți poate aduce câțiva.

Am simțit nemulțumirea lui Awn față de rațiile de care beneficia și pornirea ei de a spune: „Da, te rog." În cele din urmă, a zis doar:

— Mulțumesc, nu e nevoie. Ce spuneai?

— Ce spuneam?

— Despre… prietena ta.

În timp ce vorbea, lt. Awn îmi punea întrebări, prin zvâcniri aproape imperceptibile ale degetelor.

— Scotea tuberculi *aproape* de o zonă interzisă. Altceva?

I-am arătat lui Awn locul probabil în care persoana respectivă săpase după tuberculi – am cercetat tot orașul, am văzut cum bărcile intrau și ieșeau din zonele interzise, am văzut unde se duceau braconierii noaptea, cu luminile camuflate, crezând că sunt invizibili pentru mine.

— A găsit ceva, a zis Denz Ay.

Lipsește cineva? m-a întrebat lt. Awn fără cuvinte, alarmată. Am răspuns negativ.

— Ce-au găsit? a întrebat ea cu voce tare.

— Arme, a răspuns Denz Ay atât de încet, încât lt. Awn de-abia a auzit-o. Douăsprezece, vechi, de dinainte.

Adică de dinainte de anexare. Toți militarii shis'urnani fuseseră dezarmați, nimeni de pe planeta aceea nu avea voie să dețină arme fără știrea noastră. Răspunsul era atât de surprinzător încât, preț de două secunde, lt. Awn nu a reacționat în niciun fel.

Uluiala a fost urmată de panică și confuzie. *De ce-mi spune asta?* m-a întrebat lt. Awn în tăcere.

— Sunt tot felul de zvonuri, locotenente, a zis Denz Ay. Poate le-ai auzit.

— Zvonurile sunt la ordinea zilei, a replicat lt. Awn.

Răspunsul era șablon, așa că nu l-am mai tradus, Awn îl putea da în dialectul local.

— Altfel cum să-și omoare lumea timpul? a continuat ea.

Denz Ay a răspuns întrebării retorice cu un gest concesiv. Awn își pierduse răbdarea și a atacat frontal:

— Poate au fost lăsate acolo înainte de anexare.

Denz Ay a făcut un semn că nu era așa, fluturând mâna stângă.

— Acum o lună nu erau acolo.

Au găsit o ascunzătoare de dinainte de anexare și le-au pus acolo? m-a întrebat lt. Awn în tăcere, după care a zis cu voce tare:

— Apropo de zvonuri, vorbește lumea despre lucruri ce ar putea explica prezența mai multor arme sub apă, într-o zonă interzisă?

— Arme ca astea n-au niciun efect asupra *voastră*.

Din cauza armurii noastre, la asta se referea Denz Ay. Armura radchaiană era un scut de forță aproape impenetrabil. Eu o puteam activa instantaneu, în clipa în care doream așa ceva. Mecanismul care o genera era implantat în fiecare dintre segmentele mele, lt. Awn îl avea și ea – deși, în cazul ei, era o unitate purtată extern. Scutul nu ne făcea complet invulnerabile, motiv pentru care uneori, în luptă, purtam pe dedesubt armuri clasice, ușoare și articulate, care ne protejau capul, membrele și torsul. Dar chiar și fără ele, câteva arme nu aveau cum să ne facă prea mult rău.

— Cui crezi că-i sunt destinate armelea astea? a întrebat lt. Awn.

Denz Ay a rămas pe gânduri câteva clipe, încruntată, mușcându-și buzele, apoi a răspuns:

— Tanminzii seamănă mai mult cu radchaienele decât semănăm noi.

— Cetățene, a zis lt. Awn rostind exagerat de apăsat cuvântul, care era chiar sensul termenului „radchaian". Dacă aveam de gând să împușcăm pe cineva aici, am fi făcut-o deja.

O făcuseră deja.

— Și n-am avea nevoie de ascunzători secrete pentru arme, a adăugat ea.

— De-asta am și venit la tine, spuse Denz Ay, rostind apăsat cuvintele, de parcă ar fi explicat ceva unui copil, în termeni foarte simpli. Când împuști o persoană, spui de ce-o faci și o împuști, fără nicio scuză. Așa procedează radchaienele. Dar în orașul de sus, înainte de venirea voastră, când împușcau câte un orsian, se îngrijeau să aibă o scuză.

Văzând nedumerirea și groaza de pe fața lui Awn, Denz Ay s-a grăbit să adauge:

— Când voiau moartea cuiva, nu spuneau: „Ne dai bătăi de cap, trebuie să dispari", și apoi îl împușcau. Spuneau: „Nu facem decât să ne apărăm" și, după ce împușcau persoana respectivă, o percheziționau, îi percheziționau casa și descopereau arme sau mesaje incriminatoare.

False, sugestia era evidentă.

— Atunci în ce privință ne asemănăm?

— Aveți aceiași zei.

De fapt, nu erau, nu în mod explicit, dar ideea era încurajată și în orașul de sus și peste tot altundeva.

— Trăiți în spațiul cosmic, sunteți complet îmbrăcate. Sunteți bogate, tanminzii sunt bogați. Dacă cineva din orașul de sus se plânge că-l amenință un orsian, cele mai multe radchaiene îl cred pe el și nu pe orsian, care sigur încearcă să-și apere familia.

Prin „cineva" bănuiam că Denz Ay se referea la o persoană anume.

Acesta era motivul pentru care venise la lt. Awn – ca să fie foarte clar pentru autoritățile radchaiene că, orice s-ar întâmpla, ea și, prin extensie, toți ceilalți din orașul de jos, nu aveau nicio legătură cu ascunzătoarea, dacă se lansa o astfel de acuzație.

— Denumirile astea, orsian, tanmind, moha, nu mai înseamnă nimic acum, zise lt. Awn. S-a terminat cu ele. Toată lumea de aici e radchaiană.

— Precum spui, locotenente, a replicat Denz Ay cu voce calmă, aproape inexpresivă.

Lt. Awn era de prea mult timp în Ors ca să nu recunoască refuzul implicit de a fi de acord cu ea. A încercat o altă abordare.

— Nimeni nu va fi împușcat.

— Desigur, locotenente, a spus Denz Ay pe același ton calm.

Avea destui ani ca să știe că, în trecut, împușcaserăm mai multe persoane. De aceea nici nu o puteam învinui pentru că se temea că am putea face la fel în viitor.

* * *

După plecarea lui Denz Ay, lt. Awn a rămas pe gânduri. Nu a tulburat-o nimeni; ziua era liniștită. În templul scăldat în lumina verzuie, șefa preoteselor s-a întors spre mine și a spus:

— Cândva existau două coruri, fiecare de câte o sută de voci. Sigur ți-ar fi plăcut să le asculți.

Văzusem mai multe înregistrări. Uneori copiii îmi aduceau cântece care erau ecouri îndepărtate ale acelei muzici, vechi de mai bine de cinci sute de ani.

— Nu mai suntem ce-am fost, a continuat preoteasa. Până la urmă, toate trec.

Am încuviințat.

— Ia o barcă diseară și încearcă să afli de unde provin armele, a zis lt. Awn, ieșind în cele din urmă din starea ei de nemișcare. Voi hotărî cum să acționăm după ce-mi fac o idee despre ce se întâmplă.

— Am înțeles, locotenente.

* * *

Jen Shinnan locuia în orașul de sus, dincolo de lacul Ante-Templu. Puține dintre orsienele care locuiau acolo nu erau slujitoare. Casele arătau un pic altfel decât cele din

orașul de jos; aveau acoperiș în pantă, iar partea centrală a fiecărui nivel era împrejmuită cu ziduri, însă ferestrele și ușile erau lăsate deschise în nopțile mai blânde. Orașul de sus era mai nou decât cel de jos, fusese construit în ultimii cincizeci de ani și se folosea mult mai mult de controlul climatic. Multe locuitoare purtau pantaloni și cămăși, unele chiar jachete. Imigrantele radchaiene stabilite aici aveau tendința să se îmbrace mult mai convențional, iar când venea în vizită, lt. Awn purta uniforma fără să se simtă stingheră.

Pe de altă parte, lt. Awn nu se simțea niciodată în largul ei când o vizita pe Jen Shinnan. Nu-i plăcea de ea și, chiar dacă Jen Shinnan nu-i dăduse niciodată de înțeles că nu o simpatiza, antipatia era mai mult sau mai puțin reciprocă. Invitația fusese făcută doar din rațiuni de ordin social, lt. Awn fiind reprezentantul autorităților radchaiene. În seara aceasta, numărul invitatelor era neobișnuit de restrâns: Jen Shinnan, o verișoară de-ale ei, lt. Awn și lt. Skaaiat. Lt. Skaaiat comanda *Răzbunarea lui Ente* Șapte Issa și administra teritoriul dintre Ors și Kould Ves – în mare parte teren agricol, acolo își aveau Jen și verișoara ei proprietățile. Lt. Skaaiat și trupele ei ne ajutau în sezonul pelerinajului, motiv pentru care era la fel de cunoscută în Ors ca și lt. Awn.

— Mi-au confiscat toată recolta, a spus verișoara lui Jen Shinnan, proprietara a câtorva livezi tamarinde nu departe de orașul de sus, lovindu-și lingura de farfurie ca să fie și mai convingătoare. *Toată* recolta.

Masa era încărcată cu tăvi și boluri pline cu ouă, pește (nu din lacul mlăștinos, ci din marea de dincolo), carne de pui condimentată, pâine, legume fierte înăbușit și vreo șase feluri de mirodenii.

— Nu ți-au plătit-o, cetățene? a întrebat lt. Awn rar, cu grijă, cum făcea atunci când nu voia să greșească accentul.

Jen Shinnan și verișoara ei vorbeau amândouă radchaiana, deci nu era nevoie de traducere și nici nu trebuia să-și

facă griji în privința genului, statutului etc., foarte importante atunci când vorbea tanminda sau orsiana.

— Ba da, dar cu siguranță aș fi luat mai mult pe ea dacă aș fi vândut-o chiar eu în Kould Ves!

Fusese o vreme când latifundiari ca ea ar fi fost împușcați încă de la început pentru ca plantația să-i fie preluată de protejata cuiva. Într-adevăr, numeroși shis'urnani muriseră în primele faze ale anexării doar fiindcă radchaienele se împiedicau de ei – „se împiedicau" însemnând mai multe lucruri.

— Sunt sigură că înțelegi, cetățene, că distribuirea alimentelor este o problemă pe care încă n-am rezolvat-o și că trebuie să ne mai chinuim puțin cu toții până găsim o soluție, a zis lt. Awn.

Când se simțea stresată, exprimarea ei devenea neobișnuit de oficială și, uneori, periculos de încâlcită.

Jen Shinnan a făcut semn spre un platou încărcat, confecționat din sticlă delicată, de culoare roz-pal.

— Mai dorești un ou umplut, lt. Awn?

Lt. Awn a ridicat o mână înmănușată.

— Nu, mulțumesc, cetățene, deși sunt delicioase.

Verișoara însă abordase un subiect pe care-i venea greu să-l abandoneze, în ciuda încercării diplomatice a lui Jen Shinnan de a-l schimba.

— Fructele sunt departe de a fi o necesitate. Surprinzător tocmai tamarindele! Și nu e ca și cum ar muri lumea de foame.

— Nici pe departe! o susținu lt. Skaaiat cu mult zel, zâmbindu-i lt. Awn cu gura până la urechi.

Lt. Skaaiat – oacheșă, cu ochii de culoarea chihlimbarului – aristocrată, spre deosebire de lt. Awn. Una dintre cele Șapte Issa ale ei stătea lângă mine, aproape de ușa sufrageriei, la fel de dreaptă și de neclintită.

Deși lt. Skaaiat îi era simpatică și îi aprecia sarcasmul în această conversație, lt. Awn nu a găsit de cuviință să-i întoarcă zâmbetul, spunând doar:

— Anul ăsta nu.

— Afacerile tale merg mai bine decât ale mele, verișoară, a zis Jen Shinnan pe un ton împăciuitor.

Avea și ea terenuri în apropierea orașului de sus. Dar tot ale ei fuseseră și dragoarele acelea care stăteau acum silențioase și nemișcate în apa mlăștinoasă.

— Deși cred că n-ar trebui să regret prea mult. Puține satisfacții și multă bătaie de cap, a adăugat Jen.

Lt. Awn a dat să spună ceva, dar s-a răzgândit. Lt. Skaaiat a băgat de seamă și a întrebat, rotunjind vocalele cu dexteritate:

— Ce urmează, alți trei ani de restricții la pescuit, locotenente?

— Da, a răspuns lt. Awn.

— Ce prostie, a remarcat Jen Shinnan. Bine intenționată, dar prostie. Ai văzut care era situația când ai sosit. De îndată ce le dai liber la pescuit, lasă lacul fără pește. Chiar dacă au fost un popor de seamă cândva, orsienii sunt departe de ce erau strămoșii lor. Sunt lipsiți de ambiție, nu văd dincolo de avantajul pe termen scurt. Dacă le arăți cine-i șeful, sunt cât se poate de supuși, după cum sunt sigură că ai descoperit, dar de felul lor, cu puține excepții, sunt lipsiți de inițiativă și sunt superstițioși. Presupun totuși că asta-i din cauză că trăiesc pe Lumea Cealaltă.

Jen Shinnan a zâmbit la propria-i glumă, iar verișoara ei chiar a izbucnit în râs.

Națiunile Shis'urnei care locuiau în spațiul cosmic împărțeau Universul în trei. În mijloc se afla mediul natural al oamenilor – stațiile și navele spațiale, habitatele pe care le construiseră. Dincolo de ei se afla Întunecimea – raiul, sălașul lui Dumnezeu și a tot ce era sacru. Iar în câmpul gravitațional al planetei Shis'urna – de fapt, al oricărei planete – se afla Lumea Cealaltă, lumea morților, de care omenirea fusese nevoită să scape ca să se elibereze pe deplin de influența ei demonică.

Înțelegeți, poate, cum concepția radchaiană despre Univers ca Dumnezeu se asemăna, într-un fel, cu ideea tanmindă a Întunecimii. Înțelegeți, poate, și de ce urechilor radchaiene li se părea ciudat să audă cum o persoană care credea că un câmp gravitațional era lumea morților considera superstițios un popor care venera o șopârlă.

Lt. Awn a reușit să schițeze un zâmbet politicos, iar lt. Skaaiat a spus:

— Dar și voi locuiți aici.

— Eu nu confund conceptele filosofice cu realitatea, a zis Jen Shinnan.

Și aceste cuvinte sunau ciudat pentru o radchaiană care știa ce însemna pentru un tanmind care locuia pe o stație să coboare în Lumea Cealaltă și să se întoarcă de acolo.

— Vorbesc serios. Eu am o teorie, a adăugat Jen Shinnan.

Lt. Awn, care auzise mai multe teorii tanminde despre orsieni, a afișat o expresie neutră, aproape curioasă și a exclamat, afabilă:

— Zău?!

— Hai, spune-ne! a încurajat-o lt. Skaaiat.

Verișoara, care tocmai își băgase în gură o bucată mare de pui condimentat, i-a făcut semn cu furculița să vorbească.

— E vorba de felul în care trăiesc: în aer liber, doar cu un acoperiș deasupra capului, a început Jen Shinnan. N-au niciun fel de intimitate. Înțelegeți? Nu au conștiința propriei individualități și identități.

— Ca să nu mai vorbim de conștiința proprietății private, a zis Jen Taa, după ce a înghițit bucata de carne. Cred că pot intra pe proprietatea cuiva și că pot lua ce-și doresc de-acolo.

De fapt, existau reguli – chiar dacă nescrise – privind intrarea într-o casă fără să fii invitat, iar furturile erau foarte rare în orașul de jos. Se petreceau când și când în sezonul pelerinajului, altfel, aproape niciodată.

Jen Shinnan a înclinat din cap.

— Nimeni de *aici* nu moare de foame, locotenente. Nimeni nu trebuie să muncească, cine vrea, pescuiește în mlaștină. Sau îi jecmănește pe vizitatori în sezonul pelerinajului. N-au nicio șansă să fie devină îndeajuns de ambițioși sau să-și dorească să se autodepășească. Și nu încearcă – de fapt, nici nu pot – să se rafineze, să…

Jen Shinnan s-a oprit, negăsind cuvântul potrivit.

— Să devină mai complecși? a sugerat lt. Skaaiat, căreia jocul acesta îi plăcea mai mult decât lui Awn.

— Exact! a exclamat Jen Shinnan. Să devină mai complecși.

— Așadar, conform teoriei tale, orsienii nu sunt *persoane* în adevăratul sens al cuvântului.

— Mai bine zis nu sunt *indivizi*, a răspuns Jen Shinnan, părând să simtă că spusese ceva ce-l înfuriase pe lt. Awn, dar nefiind foarte sigură. Din păcate.

— Și, desigur, orsienii văd ce-avem noi, dar nu înțeleg că trebuie să *muncești* ca să trăiești așa, și sunt invidioși și plini de resentimente și dau vina pe noi că nu-i lăsăm să trăiască la fel, când, de fapt, dacă ar *munci*… a intervenit Jen Taa fără să-și dea seama de reacția lui Awn.

— Contribuie, cu puținii bani pe care-i câștigă, la întreținerea templului ăluia pe jumătate ruinat, și pe urmă se plâng că sunt săraci, a spus Jen Shinnan. Pescuiesc în mlaștină și dau vina pe noi. Vor face la fel, locotenente, când vei redeschide zonele interzise.

— Faptul că ai dragat tone de nămol ca să le vinzi ca îngrășământ nu a influențat în niciun fel dispariția peștilor? a întrebat Awn cu o voce tăioasă.

În realitate, îngrășământul fusese un produs secundar al tranzacției încheiate cu tanminzii care trăiau în spațiul cosmic și foloseau nămolul în scopuri religioase.

— Doar pescuitul iresponsabil al orsienilor e de vină? a insistat lt. Awn.

— Bineînțeles că și asta a avut un efect, a zis Jen Taa. Dar dacă și-ar fi administrat resursele cum se cuvine...

— Așa e, a susținut-o Jen Shinnan. Mă învinuiești că am distrus pescuitul. Dar, ca să draghez mlaștina, am angajat o mulțime de orsieni, le-am dat de lucru. Le-am dat ocazia să trăiască mai bine.

Lt. Skaaiat trebuie să-și fi dat seama că Awn clocotea de furie.

— Asigurarea securității pe o planetă e mult mai complicată decât pe o stație, a spus ea pe un ton vesel. Pe o planetă mereu îți... scapă câte ceva. Unele lucruri pe care nu le vezi.

— Așa e, dar ne țineți pe toți sub observație, știți unde suntem în orice moment, a zis Jen Shinnan.

— Mda, dar nu suntem cu ochii pe voi tot timpul, a spus Skaaiat. Sigur, am putea inventa o IA îndeajuns de mare ca să poată supraveghea o întreagă planetă, dar nu cred că a încercat cineva așa ceva. Să supraveghezi o stație mai merge...

Lt. Awn urmărea cu satisfacție cum Skaaiat o atrăgea în cursă pe Jen Shinnan.

— Pe o stație o IA vede totul, a zis ea.

— Și e mult mai ușor de manevrat, a adăugat Skaaiat și mai volubilă. Aproape că nu mai e nevoie să iei măsuri de securitate suplimentare.

Ceea ce nu era chiar adevărat, dar nu era momentul ca Skaaiat să fie contrazisă.

Jen Taa a lăsat jos furculița.

— Doar nu vreți să spuneți că o IA vede chiar *totul*! a exclamat ea și, fiindcă Awn și Skaaiat tăceau, a adăugat: Chiar și atunci când...?

— Totul, a răspuns lt. Awn. Ai cuvântul meu, cetățene.

Tăcere, timp de aproape două secunde. Lângă mine, paznicul lui Skaaiat, Șapte Issa, a făcut o grimasă, poate un tic nervos sau contracția inevitabilă a unui mușchi, dar după părerea mea, era singura modalitate în care își exterioriza amuzamentul. Navele militare erau echipate cu câte o IA,

ca și stațiile, soldații radchaieni fiind lipsiți de orice fel de intimitate.

Lt. Skaaiat a pus capăt tăcerii.

— Nepoata ta, cetățene, dă examenul de aptitudini anul acesta, nu-i așa?

Verișoara a încuviințat din cap. Atât timp cât ferma ei asigura un venit, nu avea nevoie de un post, cum nu avea nevoie nici moștenitoarea ei – indiferent de câte moștenitoare putea întreține ferma. Din păcate, nepoata își pierduse părinții în timpul anexării.

— Examenul acesta l-ați dat și voi, nu? le-a întrebat Jen Shinnan pe Awn și Skaaiat.

Au înclinat amândouă din cap. Fără examenul de aptitudini nu puteau ajunge în armată și nici nu puteau primi un post guvernamental – însă nu era obligatoriu pentru obținerea tuturor posturilor.

— Fără îndoială, examenul e ușor pentru voi, a zis Jen Shinnan. Dar nu știu dacă e potrivit și pentru noi, shis'urnanii.

— De ce n-ar fi? a întrebat lt. Skaaiat, neștiind dacă să se încrunte sau să se amuze.

— E vreo problemă? a întrebat și lt. Awn cu aceeași asprime în glas, la fel de pornită contra lui Jen Shinnan.

— Păi, se spune că luna trecută, în Kould Ves, toți candidații pentru posturi în administrația publică au fost de etnie orsiană, a răspuns Jen Shinnan luând un șervețel moale, de un alb imaculat, cu care s-a șters la gură.

Awn a clipit de mai multe ori, derutată. Skaaiat a zâmbit.

— Vrei să spui că examenul nu e la fel pentru toată lumea, a zis ea uitându-se la Jen Shinnan, dar adresându-se lui Awn.

Jen Shinnan a împăturit șervețelul și l-a așezat pe masă, lângă bolul ei.

— Haide, locotenente, să nu ne ascundem după deget. Există un motiv serios pentru care atât de puțini orsieni

ocupau astfel de posturi înainte de sosirea voastră. Din când în când găsiți câte o excepție – ce-i drept, Divina e o persoană foarte respectabilă. Dar e o excepție. Așa că, în momentul în care văd douăzeci de orsieni care candidează la posturi în administrația publică și nici măcar un tanmind, nu pot să nu mă gândesc că examenul e fie părtinitor, fie… înțelegi ce vreau să spun. Nu pot să nu-mi aduc aminte că orsienii au fost primii care au capitulat la sosirea voastră. Nu te învinuiesc fiindcă gândești altfel, fiindcă vrei să mă faci să… gândesc altfel. Dar e o greșeală.

Lt. Awn a rămas tăcută.

— Presupunând că ai dreptate, de ce ar fi o greșeală? a întrebat Skaaiat.

— Cum am mai spus, noi pur și simplu nu suntem compatibili cu posturile de conducere. Într-adevăr, sunt și excepții, dar… Din cauză că posturile se oferă părtinitor, lumea nu are încredere în examenele voastre.

Skaaiat a zâmbit și mai larg, în contrast cu furia tăcută, abia reținută, a lui Awn.

— Cu alte cuvinte, nepoata ta își face griji? a întrebat ea.

— Cam așa ceva! a recunoscut verișoara.

— E de înțeles, a spus tărăgănat lt. Skaaiat. E un moment crucial în viața oricărui cetățean. Dar n-are de ce să se teamă.

— N-are de ce să se teamă? a râs Jen Shinnan. Orașul de jos se uită chiorâș la noi, ca întotdeauna, în plus, acum nu mai putem încheia contracte legale fără să mergem până în Kould Ves sau, prin orașul de jos, până acasă la tine, locotenente.

Orice contract legal trebuia încheiat în templul lui Amaat. Sau, în urma unei concesii făcute recent (și extrem de controversate), pe treptele lui, dacă una dintre părți era monoteistă.

— Ceea ce, în timpul pelerinajului, e aproape imposibil, a continuat Jen Shinnan. Fie pierdem o zi întreagă cu

drumul până la Kould Ves și înapoi, fie ne punem viața în pericol.

Jen Shinnan mergea destul de frecvent la Kould Ves, adesea doar în vizită la prieteni sau după cumpărături, cum făceau toți tanmizii din orașul de sus și făcuseră și înainte de anexare.

— Au existat incidente care nu mi-au fost aduse la cunoștință? a întrebat Awn, la fel de țeapănă și de furioasă, dar pe un ton foarte politicos.

— Ca să spun drept, chiar voiam să aduc vorba despre asta, locotenente, a zis Jen Taa. Deși suntem aici de doar câteva zile, se pare că nepoata mea a avut deja un necaz în orașul de jos. I-am spus să nu se ducă acolo, dar știi cum reacționează adolescenții când le spui să nu facă ceva.

— Ce fel de necaz? s-a interesat Awn.

— Ah, nimic ieșit din comun, a răspuns Jen Shinnan. Cuvinte urâte, amenințări – fără a fi puse în practică dar, mai mult ca sigur, un nimic pe lângă ce se va întâmpla peste o săptămână, două. Copila însă s-a speriat rău.

Copila își petrecuse ultimele două după-amiezi privind apa din fața templului și oftând. Încercasem să intru în vorbă cu ea, dar întorsese capul fără să răspundă. Pe urmă am lăsat-o în pace. Nimeni n-o mai deranjase. *Nu am văzut să existe vreo problemă*, i-am transmis lui Awn.

— Voi sta cu ochii pe ea, a promis Awn, confirmând primirea mesajului meu cu un zvâcnet aproape imperceptibil al degetelor.

— Mulțumesc, locotenente, a spus Jen Shinnan. Știu că ne putem baza pe tine.

* * *

— Ți se pare amuzant, a zis Awn încercând să-și relaxeze fălcile încleștate.

Mi-am dat seama, din tensiunea crescândă a mușchilor ei faciali, că fără o intervenție hotărâtă, foarte curând va urma s-o doară capul.

Skaaiat, mergând alături, a izbucnit în râs.

— Cred și eu, toată treaba asta e de un haz nebun. Iartă-mă, draga mea, dar cu cât te-nfurii mai mult, cu atât mai pompos te exprimi și, drept urmare, Jen Shinnan nu mai reușește să-ți înțeleagă adevăratele intenții.

— Nu cred. Sunt sigură că s-a interesat de mine.

— Încă mai ești furioasă. Mai rău e că ești furioasă pe *mine*, a zis Skaaiat luând-o de braț. Bineînțeles că s-a interesat. Indirect, ce-i drept, dar sigur o *interesezi*, ceea ce e firesc.

— Iar tu i-ai răspuns la fel de indirect, a comentat lt. Awn.

Mergeam în spatele lor, alături de Șapte Issa care stătuse cu mine în sufrageria lui Jen Shinnan. Drept înainte, de-a lungul străzii și dincolo de apa din fața templului, mă vedeam stând, în mijlocul pieței.

— N-am spus nimic neadevărat. I-am spus că locotenenții din navele cu unitățile ancilare provin, în marea lor majoritate, din familii vechi, de rang înalt, cu mulți bani și multe cliente. Se prea poate ca legăturile ei din Kould Ves să-i fi spus mai multe, dar nu foarte multe. Fiindcă familia ta nu-i atât de sus-pusă e un motiv serios să nu te vadă cu ochi buni. Pe de altă parte, tu ai sub comandă unitățile ancilare, nu trupe umane, de rând, pe care cei de modă veche le disprețuiesc în aceeași măsură în care disprețuiesc vlăstarele familiilor obscure, fără importanță, care ajung ofițeri. Îți admiră unitățile ancilare, dar îți disprețuiesc obârșia. Jen Shinnan are o imagine foarte amestecată despre tine.

Vocea lui Skaaiat era aproape șoptită, ca s-o audă doar persoana de lângă ea, deși casele din jur erau încuiate și întunecate la nivelurile inferioare. Nu ca în orașul de jos, unde lumea rămânea pe stradă până târziu în noapte, chiar și copiii mici.

— În plus, cred că are dreptate, a continuat lt. Skaaiat. Sigur, nu cu prostia aia despre orsiene, ci cu examenul de aptitudini. Știi prea bine că examenele pot fi manipulate.

Awn s-a indignat din nou, simțindu-se trădată de cuvintele ei, dar nu a spus nimic.

— Secole la rând doar cele bogate și cu relații au luat examenul, fiind considerați cei mai potriviți pentru anumite posturi. Ofițerii din armată, de exemplu. Dar în ultimii, cât să fie, cincizeci–șaptezeci și cinci de ani, lucrurile s-au schimbat. Ce s-a întâmplat? Au început familiile mai modeste să producă altfel de candidate, mult mai capabile, pentru posturile de ofițeri?

— Nu-mi place turnura pe care o ia discuția noastră, s-a răstit Awn încercând să-și desprindă ușor brațul de cel al lui Skaaiat. Nu mă așteptam la așa ceva de la tine.

— Nu, nu, a protestat Skaaiat și nu-i dădu drumul, dimpotrivă, o trase mai aproape. Întrebarea e corectă și răspunsul e același. Răspunsul e nu, desigur. Dar asta înseamnă că examenele au fost măsluite înainte sau sunt măsluite acum?

— Tu ce crezi?

— Și una și alta. Și înainte și acum. Iar prietena noastră Jen Shinnan nu înțelege că întrebarea nici nu trebuie pusă – știe doar că, dacă vrei să reușești în viață, trebuie să ai relațiile potrivite și că examenul de aptitudini face parte din sistem. Jen Shinnan n-are niciun pic de rușine – ai auzit-o cum insinuează că orsienii au fost răsplătiți pentru colaborare și cum, în aceeași frază, pretinde că cei din neamul ei ar putea deveni colaboratori și mai destoinici! Și cred c-ai observat că nici ea și nici verișoara ei nu-și trimit copiii la examen, o trimit doar pe această nepoată orfană. Sunt, totuși, de lăudat că se îngrijesc de ea. Dacă i-am fi cerut bani ca să-i asigurăm promovarea, mai mult ca sigur n-ar fi ezitat să ni-i dea. De fapt, mă mir că nu s-a oferit să ne mituiască.

— Nici să nu te gândești la așa ceva. Nu că ai avea puterea să intervii pentru nepoată.

— Nu e nevoie. Copila se va descurca. Cel mai probabil va fi trimisă în capitala teritorială pentru a se pregăti pentru un post în administrația publică. La drept vorbind, orsienele chiar *sunt* răsplătite pentru colaborare, dar reprezintă o minoritate în acest sistem. Și, acum că neplăcerile inevitabile pricinuite de anexare sunt de domeniul trecutului, vrem ca localnicele să-și dea seama că a fi radchaiană atrage după sine tot felul de avantaje. Pedepsirea familiilor care nu capitulează destul de repede nu ajută cu nimic.

Au mers în tăcere o vreme, apoi s-au oprit pe malul apei, tot la braț.

— Vrei să te conduc acasă?

Awn nu a răspuns, privind departe, peste apă, la fel de furioasă. Lucarnele verzi din acoperișul înclinat al templului străluceau, iar lumina se revărsa în piață prin ușile deschise, reflectându-se în apă – era vremea veghii de noapte.

— Știu că te-am supărat, a zis Skaaiat scuzându-se cu un surâs. Lasă-mă să mă revanșez.

— De acord, a încuviințat Awn oftând ușor.

Nu-i putea rezista lui Skaaiat, nici nu avea vreun motiv serios ca s-o facă. S-au întors și au pornit pe malul apei.

— Care-i diferența dintre cetățene și non-cetățene? a întrebat Awn atât de încet, încât liniștea a rămas parcă netulburată.

— Primele sunt civilizate, celelalte nu sunt, a răspuns Skaaiat râzând.

Gluma putea fi înțeleasă numai în radchaiană – *cetățeană* și *civilizată* însemnau același lucru. A fi radchaiană însemna a fi civilizată.

— Vasăzică din clipa în care Stăpâna Mianaai a acordat cetățenie shis'urnanilor, aceștia au devenit civilizați.

Lt. Awn tocmai enunțase un sofism – un raționament greu de exprimat în radchaiană.

— Adică Issa împușcă localnice pentru că acestea nu vorbesc îndeajuns de respectuos – să nu-mi spui că nu-i

așa, știu sigur că-i adevărat, poate chiar mai rău. Și faptul acesta nu contează pentru că respectivele nu sunt radchaiene, adică nu sunt civilizate, a continuat lt. Awn apelând la puținele cuvinte orsiene pe care le știa, negăsindu-le pe cele radchaiene. În plus, orice măsură e justificată în numele civilizației.

— Trebuie să recunoști că măsura asta a fost eficientă. Acum toată lumea ni se adresează foarte respectuos.

Lt. Awn a rămas tăcută, fără să zâmbească.

— De ce-ai adus vorba despre asta? a întrebat-o Skaaiat.

Awn i-a povestit despre conversația avută cu șefa preoteselor.

— Aha. N-ai protestat în niciun fel.

— La ce bun?

— Ai dreptate. Dar nu acesta e motivul adevărat. În plus, chiar dacă unitățile ancilare le lovesc pe localnice, le iau banii, le violează sau le împușcă din te miri ce motiv – localnicele pe care le-au împușcat trupele umane… acum o sută de ani au fost păstrate în anabioză pentru a fi folosite ca segmente ale unităților ancilare. Știi câte mai avem în stoc? *Răzbunarea lui Toren* are destule unități ancilare ca să ajungă pentru următorul milion de ani. Dacă nu și mai mult. Persoanele acelea sunt practic moarte. Deci care-i diferența? Știu că nu-ți place ce-o să-ți spun, dar ăsta e adevărul: luxul se obține întotdeauna pe cheltuiala altuia. Unul dintre numeroasele avantaje ale civilizației e că, dacă nu vrei, poți să te prefaci că nu vezi asta. Ești liber să te bucuri de beneficiile lui fără să ai mustrări de conștiință.

— Tu nu ai?

Skaaiat a râs de parcă ar fi discutat despre ceva cu totul banal, o partidă de dame sau o ceainărie bună.

— Când crești știind că meriți să ajungi sus, că familiile mai puțin importante există doar ca să se pună în slujba destinului glorios al familiei tale, crezi că totul ți se cuvine de la sine. Te naști presupunând că altcineva achită costurile

pentru tine. Așa stau lucrurile. Ce se întâmplă în timpul anexării e o deosebire de formă, nu de fond.

— Mie nu mi se pare că ar fi așa, a răspuns Awn scurt și cu amărăciune în glas.

— Bineînțeles că nu, a zis Skaaiat îndulcindu-și tonul.

Sunt aproape sigură că Skaaiat chiar o plăcea pe Awn. Știu că Awn îi împărtășea simpatia, chiar dacă uneori Skaaiat spunea unele lucruri care o deranjau, ca în seara aceasta.

— Familia ta a achitat o parte din costuri, chiar dacă nu foarte mult, a continuat Skaaiat. Poate de aceea e mai ușor să fii de partea celui care plătește pentru *tine*. Și sunt sigură că n-ai cum să nu te gândești la încercările la care au fost supuși strămoșii tăi când au fost anexați.

— Spre deosebire de strămoșii *tăi*, care n-au fost niciodată anexați, a răspuns Awn cu o voce caustică.

— Unii dintre ei s-ar putea să fi fost. Dar nu fac parte din genealogia oficială, a spus Skaaiat, oprind-o în loc pe Awn. Buna mea prietenă, nu-ți mai bate capul cu lucruri care te depășesc. Asta e situația. Personal, n-ai ce să-ți reproșezi.

— Tocmai ai spus că avem ce să ne reproșăm.

— Ba n-am spus asta, a zis Skaaiat cu blândețe. Tu o ții una și bună. Ascultă – viața va fi mai suportabilă în acest loc fiindcă suntem noi aici. Deja e mai suportabilă, nu doar pentru localnice, ci și pentru cele care au fost aduse aici. Și chiar pentru Jen Shinnan, chiar dacă acum o roade că nu mai e cea mai înaltă autoritate din Ors. Până la urmă o să cedeze. Toate fac asta.

— Dar cum rămâne cu moartele?

— Moartele sunt moarte. N-are niciun rost să ne facem probleme din cauza lor.

Capitolul 5

Seivarden s-a trezit brusc și a privit nedumerită în jur. M-a întrebat de două ori cine sunt și s-a plâns de trei ori că răspunsul meu – care, oricum, era o minciună – nu-i spunea absolut nimic.

— Nu cunosc pe nimeni cu numele de Breq. E prima dată când te văd. Unde mă aflu?

Într-un loc fără nume.

— Ești pe planeta Nilt.

Și-a tras o pătură peste umerii goi, apoi, îmbufnată, a împins-o la loc și și-a încrucișat brațele la piept.

— Nici măcar n-am auzit de planeta Nilt. Cum de-am ajuns aici?

— Habar n-am.

Am pus bolul cu mâncare pe podea, în fața ei. Seivarden s-a întins din nou după pătură.

— Nu vreau.

Am fluturat din mână, semn că-mi era indiferent. Mâncasem și mă odihnisem cât dormise ea.

— Ți se întâmplă des?

— Ce anume?

— Să te trezești și să descoperi că nu știi unde te afli, cu cine ești sau cum ai ajuns acolo.

A împins pătura la loc și a început să-și maseze brațele și încheieturile.

— Mi s-a întâmplat de câteva ori.

— Eu sunt Breq, de pe planeta Gerentate.

Îi spusesem deja, dar știam că mă va întreba din nou.

— Te-am găsit acum două zile, în fața unei cârciumi. Nu știu cum ai ajuns acolo. Dacă nu te luam cu mine mureai. Îmi cer scuze dacă asta era intenția ta.

Surprinzător, cuvintele mele au înfuriat-o.

— Cât de drăguță ești, Breq, de pe planeta Gerentate, a zis ea schițând un rânjet batjocoritor.

Drept să spun, nu mă așteptam la un astfel de ton din partea ei, așa cum era, goală-goluță, cu părul încâlcit, fără uniformă.

Tonul ei m-a înfuriat și pe mine. Știam foarte bine de ce, cum știam foarte bine și că, dacă îndrăzneam să-i explic furia mea, Seivarden mi-ar fi răspuns doar cu dispreț, ceea ce m-ar fi făcut să văd și mai negru în fața ochilor. Am încercat să păstrez aceeași expresie neutră, ușor interesată, pe care o afișasem din clipa în care se trezise, și am repetat gestul indiferent din urmă cu câteva clipe.

* * *

Fusesem prima navă în care servise Seivarden. Sosise direct de pe băncile școlii, avea șaptesprezece ani și nimerise în faza finală a unei anexări. Într-un tunel săpat prin piatra roșcat-cafenie în adâncurile unei luni mici, primise ordin să păzească un șir de persoane captive, nouăsprezece la număr, ghemuite în pielea goală și tremurând de frig, așteptând să fie triate.

De fapt, eu asiguram paza – șapte segmente de-ale mele, de-a lungul tunelului, cu armele pregătite. Seivarden – atât de tânără, încă zveltă, cu părul negru, cu pielea cafenie și ochii căprui, comuni, spre deosebire de trăsăturile aristocrate ale feței, inclusiv nasul care încă nu-i crescuse îndeajuns. Descumpănită, desigur, fiindcă trebuia să se descurce singură la câteva zile de la sosirea acolo, dar și mândră că era la comanda unei unități, oricât de mică ar fi fost aceasta. Mândră de uniformă și de mănuși, toate de

un cafeniu-închis, și de însemnele de locotenent. Și, după părerea mea, puțin prea agitată că putea face uz de armă în ceea ce cu siguranță nu era un simplu exercițiu.

Una dintre persoanele așezate de-a lungul tunelului – lată în umeri, musculoasă, ținându-și brațul rupt lipit de piept – plângea în hohote, gemând de fiecare dată când expira și icnind de fiecare dată când inspira. Știa, ca toate celelalte din tunel, că aveau să fie puse la păstrare pentru a fi folosite ca unități ancilare – precum unitățile ancilare care le păzeau acum, fără identitate, apendice la o navă de război radchaiană – sau vor fi ucise.

Trecând încolo și-ncoace prin fața lor, plină de importanță, Seivarden era din ce în ce mai iritată de respirația convulsivă a acelei biete prizoniere. În cele din urmă s-a oprit în fața ei.

— Ce țâțele lui Aatr te tot smiorcăi acolo? *Încetează!*

Zvâcnetul mușchilor din brațele ei mi-a dat de înțeles că Seivarden era pe punctul de-a o împușca. Nu s-ar fi sinchisit nimeni dacă ar fi bătut-o cu tocul armei până ar fi lăsat-o în nesimțire. Nu s-ar fi sinchisit nimeni dacă ar fi împușcat-o în cap, atât timp cât armamentul vital din dotare nu era afectat. Corpuri umane care puteau fi transformate în unități ancilare erau berechet.

Am pășit în fața ei.

— Locotenente, i-am zis eu, pe un ton neutru. Ceaiul pe care l-ai cerut e gata.

De fapt, era gata de cinci minute, dar așteptam momentul prielnic.

În reacțiile acestei Seivarden teribil de tinere am deslușit surprindere, frustrare, mânie. Iritare.

— Ceaiul l-am cerut acum cincisprezece minute, s-a răstit ea.

N-am spus nimic. În spatele meu, prizoniera continua să suspine și să geamă în continuare.

— Fă-o să tacă din gură!

— Mă voi strădui, locotenente, am spus eu, chiar dacă știam că într-un singur fel o puteam face să tacă, singurul care putea pune capăt durerii ei.

Seivarden, abia ajuns locotenent, nu părea să-și dea seama de asta.

* * *

La douăzeci de ani de la sosirea în *Răzbunarea lui Toren* – cu peste o mie de ani înainte de a o găsi în zăpadă – Seivarden era locotenent-major Esk. Avea treizeci și opt de ani, încă tânără după standardele radchaiene. O cetățeană putea trăi în jur de două sute de ani.

În ultima ei zi, stătea pe patul din cabina lungă de trei metri, lată de doi și înaltă tot de doi, cu pereții albi, foarte îngrijită, și bea ceai. Nasul îi atinsese dimensiunile aristocrate, nu mai făcea notă discordantă. Seivarden nu mai era nici stângace, nici nesigură.

Lângă ea ședea, pe patul aranjat impecabil, cel mai proaspăt locotenent al decadei Esk, un fel de verișoară a lui Seivarden, dar din altă Casă. Mai înaltă decât fusese Seivarden la vârsta ei, mai lată în umeri și puțin mai grațioasă. Mai ales grațioasă. Ea era emoționată că i se ceruse să discute între patru ochi cu locotenentul-major, chiar dacă îi era verișoară, dar încerca să-și ascundă emoțiile.

— Trebuie să ai grijă, locotenente, cui îi acorzi… atenție, i-a zis Seivarden.

Fata s-a încruntat fâstâcită, dându-și brusc seama despre ce era vorba.

— Știi la cine mă refer, a continuat Seivarden.

Știam și eu. Cineva dintre ceilalți locotenenți Esk remarcase încă de la început prezența la bordul navei a tinerei și, treptat, discret, cântărise posibilitatea ca aceasta să o remarce și ea. Dar nu într-atât de discret, încât să nu observe Seivarden. De fapt, întreaga decadă observase acest lucru, cum observase și stânjeneala tinerei.

— Știu la cine te referi, a răspuns tânăra indignată. Dar nu înțeleg de ce…

— Ah! a exclamat Seivarden tăios, categoric. Crezi că e o chestie amuzantă, inofensivă. Mda, o fi amuzantă.

Seivarden se culcase cu locotenentul respectiv cândva și, prin urmare, știa ce vorbește.

— Dar în niciun caz nu e inofensivă, a continuat ea. E un ofițer destul de bun, dar Casa ei e cât se poate de obișnuită. Dacă nu ți-ar fi superioară în grad, n-ar fi nicio problemă.

Casa tinerei locotenent nu era *deloc* „obișnuită". Chiar dacă era naivă, și-a dat imediat seama ce voia să spună Seivarden. Și, cuprinsă de mânie, i s-a adresat lui Seivarden într-un mod mai puțin protocolar decât ar fi cerut bunele maniere.

— Pe țâțele lui Aatr, verișoară, nici nu s-a pus problema clientelajului. Nimeni n-ar putea, niciunul dintre noi nu poate încheia contracte înainte de a se retrage.

Printre cei bogați, clientelajul era o relație extrem de ierarhizată – protectoarea promitea clientei asistență financiară și socială, iar clienta îi aducea anumite servicii protectoarei, sprijinind-o ori de câte ori era nevoie. Era vorba de promisiuni care puteau dura generații întregi. În Casele cele mai vechi și mai prestigioase, slujitoarele, de exemplu, erau aproape toate urmașe ale clientelor și multe firme deținute de Casele bogate aveau angajate dintre filialele de cliente ale Caselor mai puțin însemnate.

— Casele astea obișnuite sunt ambițioase, a explicat Seivarden cu o oarecare condescendență. Și descurcărețe, altfel n-ar fi ajuns unde sunt acum. E mai mare în grad decât tine și amândouă mai aveți ani buni de servit în armată. În aceste condiții, dacă devii intimă cu ea și dependentă de relație, cât de curând îți va propune clientelajul când, de fapt, ar trebui să fie invers. Nu cred că maică-ta ți-ar fi recunoscătoare că-i faci Casa de rușine.

Tânăra s-a înroșit de furie și amărăciune. Strălucirea primei ei povești de dragoste ca adult a dispărut brusc, înlocuită de sordid și calcul meschin.

Seivarden s-a aplecat înainte, a întins mâna după termosul cu ceai și s-a oprit, nervoasă. Apoi mi-a spus în tăcere, cu degetele de la mâna dreaptă zvâcnind:

— Manșeta asta e ruptă de trei zile.

— Îmi cer scuze, locotenente, i-am șoptit eu la ureche.

Ar fi trebuit să mă ofer să i-o cos imediat, să trimit un segment din Unu Esk să-i aducă alta. De fapt, ar fi trebuit să cos manșeta cu trei zile în urmă. N-ar fi trebuit s-o îmbrac pe Seivarden în cămașa aceea.

S-a lăsat tăcere în cabina minusculă, tânăra neștiind cum să iasă din încurcătură.

— Locotenente, comandantul decadei dorește să aveți o discuție cât mai curând posibil, i-am șoptit eu la ureche lui Seivarden.

Știam că era vorba de o promovare. Mă bucurasem, la modul egoist, de faptul că, deși îmi ordonase să-i cos mâneca, nu aveam timp pentru așa ceva. De îndată ce a ieșit din cabină, am început să-i împachetez lucrurile și, trei ore mai târziu, Seivarden era în drum spre noul ei post de comandă, căpitan al navei *Sabia lui Nathtas*. Nu mi-a părut foarte rău să o văd plecând.

* * *

Ce lucruri mărunte. Nu era vina lui Seivarden dacă reacționa atât de violent într-o situație pe care nu știu câți tineri de șaptesprezece ani ar fi putut-o rezolva cu aplomb. Și nu e deloc surprinzător că era la fel de snoabă pe cât fusese învățată să fie. Nu era vina ei că (la momentul acela), după mai bine de o mie de ani de existență, ajunsesem să prefer competența educației și văzusem nu doar o singură Casă „foarte obișnuită" ajungând suficient de sus ca să-și

piardă acea etichetă și să producă propriile versiuni de persoane precum Seivarden.

Toți anii scurși de la tânăra lt. Seivarden la căpitanul Seivarden erau alcătuiți din mici întâmplări. Lucruri minore. Nu ajunsesem s-o urăsc pe Seivarden. Pur și simplu nu-mi era foarte simpatică. Acum însă n-o puteam vedea fără să mă gândesc la altcineva.

* * *

Următoarea săptămână petrecută acasă la Strigan a fost neplăcută. Trebuia să am tot timpul grijă de Seivarden și, destul de des, să o spăl. Mânca foarte puțin (ceea ce, dintr-un anumit punct de vedere, nu era rău), motiv pentru care trebuia să mă asigur că nu se deshidratează. Dar, spre sfârșitul săptămânii, s-a mai înzdrăvenit, reușind să țină mâncarea în ea și să doarmă, chiar dacă intermitent, zvârcolindu-se, adesea tremurând, răsuflând greu și trezindu-se brusc. Când era trează și nu plângea, nu-i convenea nimic, ba era ori prea frig, ori prea cald, ba era prea mult zgomot, ba era prea multă lumină.

Câteva zile mai târziu, crezând că dorm, s-a dus până la ușa exterioară și a privit afară, la zăpadă, s-a îmbrăcat bine și a pornit încet spre capătul clădirii, apoi spre avionetă. A încercat s-o pornească, dar îi scosesem piesa principală și o aveam la îndemână. Când a revenit, a avut măcar prezența de spirit să închidă ambele uși înainte să intre plină de zăpadă în camera unde o așteptam, pe o bancă, ținând în mâini instrumentul cu coarde al lui Strigan. M-a privit lung, fără să-și poată ascunde uluiala, și a ridicat ușor din umeri, în haina prea largă și prea grea, care-i producea mâncărimi.

— Vreau să plec, a zis ea cu o voce pe jumătate temătoare, pe jumătate arogantă, într-o radchaiană autoritară.

— Plecăm atunci când vreau eu, i-am răspuns și am ciupit coardele scoțând câteva note din instrument.

Sentimentele ei erau prea puternice ca să le poată ascunde, furia și disperarea citindu-i-se cu ușurință pe chip.

— Ești aici în urma unor hotărâri pe care le-ai luat singură, am adăugat eu pe un ton egal.

S-a îndreptat de spate și și-a tras umerii înapoi.

— Nu știi nimic despre mine sau despre hotărârile pe care le-am luat sau nu le-am luat, a replicat ea.

Suficient ca să mă înfurie din nou. Văzusem destule la viața mea ca să știu ce înseamnă să iei sau să nu iei hotărâri.

— Ah, uitasem. Tot ce se întâmplă e din voia lui Amaat, tu n-ai nicio vină.

A făcut ochii mari. A dat să spună ceva, a tras aer în piept și a răsuflat prelung, cu zgomot, tremurat. S-a întors cu spatele, aparent ca să-și scoată haina și s-o arunce pe banca de lângă ea.

— Nu înțelegi, a zis ea disprețuitoare, dar cu o voce nesigură, de-abia abținându-se să nu plângă. Tu nu ești radchaiană.

Deloc civilizat.

— Ai început să iei kef înainte sau după ce-ai plecat din Radch?

În mod normal, keful nu putea fi procurat pe teritoriul radchaian, dar întotdeauna exista micul trafic pe care autoritățile stației se prefăceau că nu-l văd.

S-a lăsat greoaie pe bancă, lângă haina aruncată neglijent.

— Vreau ceai.

— N-avem ceai, i-am spus eu lăsând instrumentul deoparte. Avem doar lapte.

Mai precis, lapte de bov, fermentat, pe care localnicii îl subțiau cu apă și-l beau cald. Avea un gust și un miros care aminteau de bocanci transpirați. Dacă ar fi băut prea mult, cu siguranță că lui Seivarden i s-ar fi făcut rău.

— Ce fel de loc mai e și ăsta care să n-aibă *ceai*? a întrebat disprețuitoare, aplecându-se înainte, cu coatele pe genunchi

și sprijinindu-și fruntea pe încheieturile mâinilor, cu palmele în sus și degetele întinse.

— Un loc ca ăsta. De ce iei kef?

— N-ai cum să-nțelegi, a răspuns ea și lacrimile au început să-i picure în poală.

— Spune-mi, totuși, am îndemnat-o și am luat instrumentul în mână, cântând câteva măsuri.

— Mi-a spus că așa voi vedea totul mai clar, a zis Seivarden după câteva secunde de plâns în tăcere.

— Cu ajutorul kefului? Ce să vezi mai clar?

— Știu cântecul ăsta, a zis ea.

Mi-am dat seama că numai așa mă putea recunoaște, așadar am schimbat melodia. Într-o anumită regiune din Valskaay, cântatul era o distracție plină de rafinament, iar ansamblurile corale reprezentau principala activitate socială. În urma acelei anexări, cunoscusem o mare parte din muzica pe care o agream cel mai mult, mai ales atunci când aveam mai multe voci. Am ales o melodie de acolo. Seivarden nu avea de unde s-o știe. Valskaay existase și înaintea ei și după ea.

— Mi-a spus că emoțiile tulbură percepțiile, a zis ea într-un târziu, ridicându-și fața din mâini. Și că vederea limpede e rațiune pură, neinfluențată de sentiment.

— Nu e adevărat.

Exersam de o saptămână la acest instrument, neavând prea multe de făcut. Am mai cântat două măsuri.

— La început părea să fie adevărat. La început a fost *minunat*. Uitam de toate grijile. Dar, după ce trecea efectul, vedeam lucrurile la fel. Sau chiar mai rău. Pe urmă m-am obișnuit, important era că, pe moment, mă simțeam bine. E greu să descriu senzația. Însă, cu cât luam mai mult, cu atât mai repede uitam de toate.

— Iar revenirea la realitate devenea tot mai greu de suportat.

În ultimii douăzeci de ani auzisem povestea asta de mai multe ori.

— Pentru numele lui Amaat! a gemut ea. Vreau să mor.

— Și de ce n-o faci?

Am schimbat cântecul. „Inima mea e un pește ce se ascunde în ierburile apei, în verdeață, în verdeață..."

M-a privit de parcă aș fi fost o piatră care tocmai începuse să vorbească.

— Ți-ai pierdut nava. Ai fost criogenizată timp de o mie de ani. Când te-ai trezit, ai văzut că Radch s-a schimbat – fără invazii, un tratat umilitor cu presgerii, Casa ta și-a pierdut statutul social și financiar. Nimeni nu te cunoaște, nimeni nu-și amintește de tine, nimănui nu-i pasă dacă trăiești sau mori. Nu mai găsești nimic din ceea ce știai, nimic din ceea ce așteptai de la viață.

A rămas confuză vreo trei secunde până să înțeleagă.

— Știi cine sunt.

— Bineînțeles că știu. Tu mi-ai spus, am mințit eu.

A clipit de câteva ori, printre lacrimi, încercând poate să-și aducă aminte dacă îmi spusese sau nu. Dar amintirile ei erau, desigur, incomplete.

— Dormi, am îndemnat-o și am încetat să mai lovesc coardele.

— Vreau să plec, a protestat ea fără să se miște de pe bancă, rămânând cu coatele pe genunchi. De ce nu pot pleca?

— Am treabă aici.

A rânjit cu dispreț. Avea dreptate, era o prostie să aștept aici. După atâția ani, atâtea planuri și atâta efort, dădusem greș.

Și totuși...

— Bagă-te înapoi în pat.

Patul era salteaua din perne și pături de lângă banca pe care ședea. S-a uitat la mine aproape la fel de batjocoritoare și disprețuitoare și s-a lăsat să alunece pe podea, învelindu-se cu o pătură. Eram sigură că nu va adormi imediat. Va încerca să găsească o modalitate de a pleca, de a mă

imobiliza sau de a mă convinge s-o las să facă ce vrea ea. Niciun plan nu-și avea rostul până când nu știa *ce* vrea cu adevărat, dar nu i-am spus.

În mai puțin de o oră mușchii i s-au relaxat și răsuflarea i s-a domolit. Dacă ar fi fost și acum locotenentul meu, aș fi fost sigură că doarme, aș fi știut în ce fază a somnului se află, aș fi știut dacă visează sau nu. Așa însă, nu vedeam decât semnele exterioare.

La fel de precaută, m-am așezat pe podea, m-am sprijinit cu spatele de altă bancă și mi-am tras o pătură peste picioare. Ca de fiecare dată de când dormeam aici, mi-am desfăcut haina și am pus mâna pe pistol, m-am lăsat pe spate și am închis ochii.

* * *

Un zgomot ușor m-a trezit două ore mai târziu. Am rămas nemișcată, cu mâna pe pistol. Zgomotul s-a repetat, puțin mai tare – se închidea cea de-a doua ușă. Am întredeschis ochii. Seivarden stătea liniștită pe saltea – cu siguranță auzise și ea zgomotul.

Am văzut printre gene o persoană în haine groase. Înaltă de aproape doi metri, slabă sub haina imensă, cu pielea de un cenușiu-închis. Când și-a scos gluga am văzut că avea părul de aceeași culoare. Sigur nu era de pe Nilt.

A rămas pe loc, uitându-se la noi timp de șapte secunde, apoi s-a apropiat de mine și, aplecându-se, a tras cu o mână de rucsacul meu. În cealaltă mână ținea un pistol îndreptat spre mine, deși părea că nu-și dă seama că sunt trează.

A rămas câteva clipe descumpănită din cauza încuietorii, apoi a scos un șperaclu și, mult mai repede decât mă așteptam, a descuiat-o. Cu pistolul ațintit asupra mea și aruncând câte o privire din când în când spre Seivarden, care stătea tot nemișcată, mi-a golit rucsacul.

Haine de schimb. Muniție, dar nu și o armă, deci bănuia că sunt înarmată. Trei rații concentrate, împachetate în folie.

Tacâmuri și o sticlă cu apă. Un disc din aur, plat, cu diametrul de 1,5 cm, gros de 5 cm, pe care l-a privit nedumerită, încruntată și l-a pus deoparte. O cutie în care a găsit bani – a răsuflat adânc, uluită, când a văzut câți erau și s-a uitat iar la mine. N-am făcut nicio mișcare. Nu știam ce caută, dar părea că nu găsea ce voia.

A luat discul care o nedumerise, și s-a așezat pe o bancă de unde ne putea ține sub observație. Întorcând discul pe cealaltă parte, a descoperit declanșatorul. Cele două laturi s-au îndepărtat, deschizându-se ca o floare, și în mijloc a apărut icoana, o persoană aproape goală, doar într-o pereche de pantaloni scurți, și câteva floricele din email și pietre prețioase. Imaginea zâmbea senină. Avea patru brațe. Într-o mână ținea o minge, un alt braț era prins într-un manșon de protecție. În celelalte mâini ținea un cuțit și un cap retezat din care picura sânge auriu la picioarele ei goale. Capul avea același zâmbet de o seninătate cucernică.

Strigan – ea trebuia să fie – s-a încruntat. Icoana era ceva neașteptat și îi atâtase și mai mult curiozitatea.

Am deschis ochii. Strigan a strâns pistolul în mână – pistolul la care acum mă uitam de aproape, cu ochii larg deschiși.

Strigan mi-a arătat icoana, ridicând o sprânceană de un cenușiu ca oțelul.

— O rudă de-a ta? m-a întrebat ea în radchaiană.

Am păstrat o expresie neutră.

— Nu chiar, i-am răspuns pe limba ei.

— Credeam că știu cine ești când ai venit aici, a zis ea după o lungă tăcere, recunoscătoare că-i vorbesc limba. Credeam că știu ce cauți aici. Acum însă nu mai sunt atât de sigură.

S-a uitat spre Seivarden, care, după toate aparențele, nu era deloc tulburată de discuția noastră.

— Cred că știu cine e *el*. Dar cine ești *tu*? *Ce* ești tu? Nu-mi spune că *Breq de pe Gerentate*. Ești la fel de radchaniană ca și ăsta, a spus ea făcând semn spre Seivarden.

— Am venit aici ca să cumpăr ceva, am zis eu, hotărâtă să-mi dezlipesc privirea de pe pistolul din mâna ei. Pe ăsta l-am găsit din întâmplare.

Dat fiind că nu vorbeam radchaiana, trebuia să fiu atentă la gen – așa era regula în limba maternă a lui Strigan. Pe de altă parte, societatea în care trăia ea susținea că genul e nesemnificativ. Bărbații și femeile se îmbrăcau, vorbeau și se purtau la fel. Și totuși, niciuna dintre persoanele pe care le întâlnisem nu ezitase o secundă, nu greșise. Și se arătaseră, invariabil, ofensate când *eu* ezitasem sau greșisem. Nu învățasem cum să-i deosebesc. Mă familiarizasem cu apartamentul lui Strigan, îi văzusem lucrurile, dar tot nu eram sigur ce forme gramaticale să folosesc față de ea.

— Din întâmplare? a repetat Strigan neîncrezătoare.

N-o puteam învinui pentru asta. Nici eu n-aș fi crezut, dar știam că e adevărat. Strigan a rămas tăcută, foarte probabil dându-și seama că făcea o mare prostie dacă adăuga ceva, dacă eram ceea ce se temea că sunt.

— Coincidență, am spus eu, bucuroasă că cel puțin nu vorbeam în radchaiană, unde cuvântul însemna și importanță. L-am găsit inconștient. Dacă-l lăsam acolo, ar fi murit.

După privirea pe care mi-a aruncat-o, Strigan nu credea nici asta.

— De ce-ai venit aici? am întrebat-o.

A râs scurt și cu amărăciune, fie pentru că mă exprimasem greșit, fie din alt motiv.

— Cred că întrebarea asta eu ar trebui s-o pun.

Cel puțin nu mă corectase.

— Am venit ca să vorbesc cu tine. Ca să cumpăr ceva. Seivarden era bolnav. Tu nu erai aici. Am să-ți plătesc pentru tot ce-am consumat aici, desigur.

Nu știu de ce, dar i s-a părut amuzant ce-i spusesem.

— De ce ești aici? m-a întrebat ea.

— Sunt singură, am spus eu, răspunzând la întrebarea nerostită. Doar cu el.

Am făcut semn din cap spre Seivarden. Țineam în continuare mâna pe pistol, iar Strigan înțelegea probabil de ce nu mișcam brațul și nu o scoteam de sub haină. Seivarden se prefăcea în continuare că doarme.

Strigan a clătinat din cap ușor, neîncrezătoare.

— Aș fi jurat că ești un soldat-cadavru.

Adică o unitate ancilară.

— Așa am crezut când ai venit, a adăugat ea.

Așadar stătuse ascunsă în apropiere, așteptase să plecăm, ținuse tot timpul locul sub observație. Probabil că avea încredere deplină în ascunzătoarea ei – dacă aș fi fost ceea ce se temea că sunt, orice ascunzătoare prea apropiată i-ar fi fost fatală. Aș fi găsit-o fără doar și poate.

— Dar când ai văzut că nu e nimeni aici, ai plâns. La fel ca el... a mai zis ea arătând spre Seivarden, care stătea liniștită, nemișcată pe saltea.

— Ridică-te, cetățene, i-am zis lui Seivarden în radchaiană. Nu păcălești pe nimeni.

— Du-te-n mă-ta, a răspuns ea și și-a tras pătura peste cap.

Apoi a aruncat-o iar într-o parte și s-a ridicat clătinându-se, s-a îndreptat spre baie și a închis ușa după ea.

M-am întors spre Strigan.

— Chestia cu avioneta, a fost mâna ta acolo?

A ridicat din umeri cu părere de rău.

— Proprietarul mi-a spus că vin doi radchaieni spre mine. Ori te-a subestimat rău de tot, ori ești și mai periculos decât am crezut.

Ceea ce însemna extrem de periculos.

— M-am obișnuit să fiu subestimată. Și nu i-ai spus proprietarei ... proprietarului de ce credeai că vin să te caut.

Pistolul ei era la fel de neclintit.

— De ce-ai venit aici?

— Știi de ce-am venit, am răspuns eu, sesizând o mică schimbare în expresia feței ei, pe care a alungat-o aproape imediat. Nu ca să te ucid. Uciderea ta n-ar face decât să-mi anuleze scopul venirii aici.

Strigan a ridicat o sprânceană și și-a lăsat puțin capul pe-o parte.

— Nu zău.

Duelul ăsta verbal alunecos mă irita.

— Vreau arma.

— Ce armă?

Strigan nu avea cum să fie atât de naivă, încât să recunoască existența armei și faptul că știa despre ce armă era vorba. Dar așa-zisa ei ignoranță nu era deloc convingătoare. Iar ea era conștientă de asta. Dacă avea ceea ce credeam eu că avea, obiectul pentru care îmi pusesem viața în joc, era inutil să vin cu lămuriri. Strigan *știa* foarte bine.

Dacă voia sau nu să-mi dea obiectul era altă poveste.

— Îți dau bani buni pe ea.

— Nu știu la ce te referi.

— Garseddaii făceau totul în cinci. Cinci acțiuni corecte, cinci păcate principale, cinci districte ori cinci regiuni. Douăzeci și cinci de reprezentanți care să se predea Stăpânei Radchului.

Preț de trei secunde Strigan a rămas stană de piatră. Până și răsuflarea părea să i se fi oprit. În cele din urmă, a spus:

— Garsedd, carevasăzică… Ce legătură are asta cu mine?

— N-aș fi ghicit dacă ai fi rămas unde erai.

— Garsedd a existat acum o mie de ani și încă foarte departe de aici.

— Douăzeci și cinci de reprezentanți care să se predea Stăpânei Radchului. Și douăzeci și patru de arme recuperate sau distruse.

Strigan a clipit de câteva ori și a tras adânc aer în piept.

— Cine ești tu?

— Cineva care a fugit. Cineva care a părăsit sistemul înainte de sosirea radchaienelor. Poate se temea că armele nu vor fi pe măsura reclamei făcute. Poate știa că și dacă ar fi fost, tot nu puteau fi de vreun ajutor.

— Dimpotrivă. Nu asta se urmărea? Nimeni nu-l[1] sfidează pe Anaander Mianaai, a zis Strigan cu amărăciune în glas. Mai ales dacă vrei să trăiești.

Am tăcut.

Mâna în care ținea pistolul era la fel de fermă. Chiar și așa, Strigan era în mare pericol dacă hotăram să-i fac rău, și cred că bănuia asta.

— Nu știu de ce crezi că eu am arma despre care vorbești. De ce-aș avea-o?

— Tu făceai colecție de obiecte vechi, neobișnuite. Deja ai o colecție, chiar dacă e mică, de artefacte garseddai. Într-un fel sau altul au ajuns pe stația Dras Annia. Poate că tot așa au ajuns și altele. Și-apoi, într-o zi ai dispărut, având grijă să ți se piardă urma.

— E o bază foarte fragilă pentru o ipoteză atât de solidă.

— Atunci de ce-ai plecat? am întrebat-o eu fluturând cu grijă mâna liberă, în timp ce pe cealaltă o țineam în continuare sub haină, încleștată pe pistol. Aveai un post confortabil pe Dras Annia, pacienți, o grămadă de bani, prieteni și prestigiu. Acum ești la mama naibii, într-un ținut înghețat, unde acorzi primul ajutor crescătorilor de bovi.

— O criză personală, mi-a spus ea rotunjind cuvintele cu grijă.

— Desigur. N-ai avut puterea s-o distrugi sau s-o dai cuiva care să nu fie suficient de inteligent încât să-și dea seama cât de periculoasă este. Dar ai știut, de îndată ce-ai înțeles ce ai în casă, că, dacă autoritățile radchaiene vor bănui vreodată că există așa ceva, îți vor lua urma și te vor ucide, împreună cu toți cei care au văzut-o.

Deși voia ca toată lumea să-și amintească ce i se întâmplase Garseddului, Radchul nu voia să se știe cum reușise să facă ceea ce făcuse, ceea ce nimeni nu reușise vreme de

[1] Strigan folosește masculinul când se referă la Anaander Mianaai, Stăpâna Radchului (n. tr.).

o mie de ani înainte și încă o mie de ani după – să distrugă o navă radchaiană. Aproape niciunul dintre cei care mai trăiau nu-și amintea. Eu știam, cum știau toate navele care fuseseră acolo și care mai existau încă. Anaander Mianaai știa sigur. Și Seivarden, care văzuse cu ochii ei ceea ce Stăpâna Radchului voia ca toată lumea să creadă că e imposibil – armura și arma invizibile, gloanțele care străpungeau armura radchaiană – și scutul termic al navei – fără niciun efort.

— O vreau. Îți dau bani pe ea.

— Dacă aș avea așa ceva… dacă! Cred că n-ai putea s-o cumperi cu toți banii din lume!

— Poate ai dreptate.

— Ești radchaiană. Ofițer.

— Am fost, am corectat-o eu și, văzând că surâdea batjocoritor, am adăugat: Dac-aș mai fi în armată, n-aș fi aici. Sau, dac-aș mai fi fost în armată, deja mi-ai fi dat toate informațiile pe care le doream și acum ai fi fost moartă.

— Ieși afară, a zis Strigan cu o voce abia stăpânită. Ia-l și pe vagabondul ăsta cu tine.

— Nu plec cu mâna goală.

Nici nu avea rost.

— Ori îmi dai arma, ori mă împuști cu ea, am somat-o eu, insinuând că eram protejată de armură și că eram exact persoana de care se temea, un agent radchaian venit s-o ucidă și să-i ia arma.

Dar, oricât de frică i-ar fi fost, nu putea să-și înfrâneze curiozitatea.

— De ce-ai nevoie de ea?

— Vreau s-o ucid pe Anaander Mianaai.

— Poftim?

Pistolul i-a tremurat în mână și și-a schimbat puțin direcția, apoi țeava s-a îndreptat din nou asupra mea. Strigan s-a aplecat puțin în față și și-a lăsat capul pe-o parte de parcă n-ar fi auzit bine.

— Vreau s-o ucid pe Anaander Mianaai.

— Anaander Mianaai are mii de corpuri în sute de locuri, a zis ea cu amărăciune în glas. N-ai cum să-l ucizi. Mai ales cu o singură armă.

— Vreau totuși să încerc.

— Nu ești în toate mințile. Cum poți crede așa ceva? Oare toți radchaienii sunt spălați pe creier?

O prejudecată comună.

— Numai infractorii și persoanele care nu funcționează bine sunt re-educate. Nimănui nu-i pasă cum gândești, atâta vreme cât faci ceea ce trebuie.

Strigan m-a privit derutată.

— Ce înseamnă „nu funcționează bine"?

Am făcut un gest nedefinit – „nu-i problema mea" – cu mâna liberă. Deși poate că *era* problema mea. Poate că întrebarea ei chiar mă privea acum, cum poate că o privea și pe Seivarden.

— Acum am să-mi scot mâna din haină, am zis eu. Pe urmă am să încerc să dorm.

Strigan n-a spus nimic, doar a ridicat dintr-o sprânceană.

— Dacă te-am găsit eu, înseamnă că te găsește și Anaander Mianaai.

Vorbeam în limba lui Strigan. Oare ce gen îi atribuia Stăpânei Radchului?

— N-a făcut-o până acum probabil fiindcă e ocupată cu alte treburi și, din motive pe care ar trebui să le înțelegi foarte bine, ezită să trimită pe altcineva.

— Atunci sunt în siguranță, a răspuns ea, mai sigură decât ar fi trebuit să fie.

Seivarden a ieșit cu zgomot din baie și s-a lăsat să cadă pe saltea, cu mâinile tremurând, răsuflând repede, sacadat.

— Acum am să-mi scot mâna din haină, am repetat eu și am scos încet mâna, goală.

Strigan a oftat și a lăsat pistolul jos.

— Oricum nu cred că puteam să te-mpușc.

Fiindcă era sigură că sunt ofițer radchaian și, prin urmare, protejat de armură. Sigur, dacă mă lua pe nepregătite și trăgea înainte să-mi activez armura, m-ar fi putut împușca.

Și, desigur, avea arma. Deși poate nu la îndemână.

— Ești bună să-mi înapoiezi icoana?

Strigan s-a încruntat, dându-și seama că încă o mai ținea în mână.

— Icoana *ta*.

— Îmi aparține, am insistat eu ca să-i fie clar.

— Ce asemănare izbitoare, a zis ea privind-o din nou. De unde o ai?

— De foarte departe.

Am întins mâna și Strigan mi-a înapoiat icoana. Cu o singură mână, am apăsat ușor pe declanșator, cele două părți s-au unit și au dispărut în discul de aur.

Strigan s-a uitat lung spre Seivarden și s-a încruntat.

— Vagabondul tău nu prea se simte bine.

— Mda.

Strigan a clătinat din cap, frustrată sau exasperată, și a intrat în infirmerie. Apoi s-a întors, s-a apropiat de Seivarden, s-a aplecat și a întins mâna s-o apuce.

Seivarden a tresărit, a sărit în capul oaselor și a prins-o de încheietură printr-o mișcare ce sigur era menită să-i rupă mână. Dar Seivarden nu mai era cea de odinioară. Viața ușuratică și malnutriția își spuneau cuvântul. Strigan a lăsat-o să-i strângă brațul, iar cu cealaltă mână i-a lipit de frunte o tabletă mică, albă.

— N-o fac din milă, i-a zis ea în radchaiană. Te ajut doar fiindcă sunt medic.

Seivarden a privit-o cu o groază neîntemeiată.

— Dă-mi drumul la mână, a adăugat Strigan.

— Dă-i drumul, Seivarden, și întinde-te la loc, am intervenit eu pe un ton răstit.

Seivarden a mai fixat-o cu privirea încă două secunde și s-a conformat.

— Să știi că nu-l iau ca pacient, mi-a spus Strigan în timp ce respirația lui Seivarden se liniștea și mușchii i se relaxau. Doar i-am acordat primul ajutor. Nu vreau să intre în panică și să-mi spargă lucrurile.

— Eu am să dorm acum, i-am răspuns eu. Putem să mai vorbim și mâine dimineață.

— Dar *e* dimineață, mi-a răspuns Strigan.

Pe urmă a tăcut.

Nu era atât de nechibzuită, încât să mă percheziționeze în timp ce dormeam. Știa riscul la care se expunea.

Și nici să mă împuște în timp ce dormeam nu îndrăznea, deși ar fi fost o cale simplă și eficientă de a scăpa de mine. În somn eram o țintă ușoară pentru un glonț, asta dacă nu-mi activam armura.

Dar nu era nevoie. Strigan sigur nu avea de gând să mă împuște, cel puțin până nu primea răspunsuri la numeroasele ei întrebări. Și poate nici chiar atunci. Eram o enigmă mult prea prețioasă.

* * *

Strigan nu era în camera de zi când m-am trezit, dar ușa care dădea spre dormitor era închisă și am bănuit că fie dormea, fie voia să fie singură. Seivarden era trează și mă privea lung, foindu-se, frecându-și brațele și umerii. Cu o săptămână în urmă mă chinuisem s-o împiedic să se scarpine până la sânge. Acum era într-o stare mult mai bună.

Cutia cu bani rămăsese acolo unde o lăsase Strigan. M-am uitat în ea – nu lipsea nimic –, am vârât-o în rucsac, pe care l-am încuiat, gândindu-mă între timp la pasul următor.

— Cetățene, m-am adresat eu lui Seivarden pe un ton energic și autoritar. Micul dejun.

— Poftim? a exclamat Seivarden îndeajuns de surprinsă ca să rămână nemișcată preț de o clipă.

Am schițat un zâmbet.

— S-o rog pe doctoriță să-ți verifice auzul?

Instrumentul cu coarde era lângă mine, în locul unde-l lăsasem noaptea trecută. L-am luat și am ciupit a cincea coardă.

— Micul dejun.

— Nu sunt slujnica ta, a protestat ea indignată.

Mi-a accentuat puțin zâmbetul sarcastic.

— Atunci ce ești?

Seivarden a înlemnit vizibil furioasă, apoi, la fel de vizibil, a încercat să găsească cel mai bun răspuns. Întrebarea era însă prea dificilă ca să-i găsească repede un răspuns. Probabil că încrederea în propria superioritate primise o lovitură mult prea grea. Nu părea capabilă să-mi dea o replică pe măsură.

M-am aplecat asupra instrumentului și-am început o melodie. Mă așteptam să rămână pe loc, posacă, cel puțin până când foamea avea s-o împingă să-și facă singură de mâncare. Sau poate, în sfârșit, să-mi spună ceva. M-am trezit că mi-ar fi plăcut să se repeadă la mine, ca să pot riposta, dar poate că încă mai era sub influența medicamentului pe care i-l dăduse Strigan.

Ușa dormitorului s-a deschis și Strigan a intrat în camera de zi, apoi s-a oprit încrucișându-și brațele pe piept și ridicând dintr-o sprânceană. Seivarden a ignorant-o. Niciuna dintre noi nu a spus nimic și, după cinci secunde, Strigan s-a întors și a pornit cu pași mari spre bucătărie, unde a deschis un dulap.

Era gol. Știam asta din seara precedentă.

— M-ai lăsat fără mâncare, Breq de pe Gerentate, a spus Strigan fără ranchiună, de parcă situația ar fi fost foarte amuzantă.

Nu eram în pericol să murim de foame – aici chiar și vara temperatura de afară funcționa ca un congelator, iar clădirea neîncălzită era plină de provizii. Trebuia doar să le aducem de acolo și să le decongelăm.

— Seivarden, am zis eu pe tonul relaxat și disprețuitor, pe care-l avusese ea însăși în trecutul îndepărtat. Adu ceva de mâncare din magazie.

Seivarden a înțepenit, apoi a clipit de câteva ori, surprinsă.

— Ia ascultă, cine *dracu'* te crezi?

— Ai grijă cum vorbești, cetățene, am atenționat-o. Aceeași întrebare aș putea să ți-o pun și eu.

— Habar n-ai pe ce lume trăiești, ești un… *nimeni*!

Seivarden era atât de furioasă, încât stătea să izbucnească-n lacrimi.

— Crezi că ești mai bună decât mine? Ești aproape un *neom*!

Nu spusese asta fiindcă eram o unitate ancilară. Aproape sigur nu-și dăduse seama că eram așa ceva. Spusese asta fiindcă nu eram radchaiană și bănuia că am implanturi care erau frecvent utilizate prin alte părți din afara Radchului, ceea ce, în ochii unui radchaian, îmi compromitea apartenența la specia umană.

— N-am fost crescută ca să fiu slujnica ta.

Eu pot să mă mișc foarte, foarte repede. Sărisem în picioare și brațul se abătea deja asupra ei când mi-am dat seama de ceea ce făceam. Fracțiunea de secundă în care m-aș fi putut opri a trecut și pumnul meu a izbit-o direct în față, prea iute pentru ca Seivarden să se arate surprinsă.

A căzut ca secerată pe spate, pe saltea, cu nasul plin de sânge, și a rămas nemișcată.

— A murit? a întrebat Strigan din bucătărie, ușor curioasă.

Am făcut un gest ambiguu.

— Tu ești medicul.

Strigan s-a apropiat de Seivarden, care zăcea fără cunoștință, sângerând. A privit-o cercetător.

— N-a murit, a constatat ea. Totuși aș vrea să mă asigur că șocul nu va avea consecințe grave.

Am dat din mână resemnată.

— Cum o vrea Amaat, am zis eu, mi-am pus haina și am ieșit ca să aduc de-ale gurii.

Capitolul 6

Pe Shis'urna, în Ors, *Răzbunarea lui Ente* Șapte Issa, care o însoțise pe lt. Skaaiat acasă la Jen Shinnan, ședea alături de mine la primul nivel al casei. Avea și un nume, pe lângă cel ce-i fusese desemnat – unul pe care eu nu-l foloseam niciodată, deși îl știam. Chiar și lt. Skaaiat li se adresa uneori soldaților umani de sub comanda ei doar cu „Șapte Issa". Sau cu numărul lor de segment.

Am adus o tablă și niște piese și am jucat două ture, în tăcere.

— De ce nu mă lași să câștig și eu din când în când? m-a întrebat ea după cea de-a doua partidă și, înainte să răspund, deasupra noastră s-a auzit un zgomot înfundat. Se pare că lt. Scorțos se poate apleca până la urmă! a adăugat ea zâmbind cu gura până la urechi și aruncându-mi o privire care mă invita să-i gust gluma și să-i împărtășesc amuzamentul produs de contrastul dintre scorțoșenia obișnuită a lt. Awn și ceea ce era clar că se întâmpla între ea și Skaaiat la etaj.

Dar zâmbetul i-a dispărut imediat de pe față.

— Îmi cer scuze, a spus Șapte Issa. N-am zis-o cu răutate, am vrut doar să…

— Știu. Nu-i nicio supărare.

Șapte Issa s-a încruntat și a dat din mâna stângă, nesigură. Între degetele ei înmănușate strângea mai multe piese.

— Navele simt și ele, a zis.

— Bineînțeles.

Fără sentimente, deciziile lipsite de importanță devin încercări chinuitoare de a compara un număr enorm de

lucruri lipsite de importanță. Pur și simplu e mai ușor să te descurci când faci uz de sentimente.

— Dar, cum spuneam, nu-i nicio supărare.

Șapte Issa a privit tabla de joc și a dat drumul pieselor într-unul dintre compartimente. S-a uitat la ele câteva clipe, apoi a ridicat privirea.

— Umblă tot felul de zvonuri despre cum navele ajung să îndrăgească unele persoane. Și jur că fața ta nu se schimbă niciodată, dar...

Mi-am folosit mușchii feței și am zâmbit, o expresie pe care o văzusem de multe ori.

Șapte Issa a tresărit.

— Oprește-te! a zis ea indignată, dar în șoaptă, ca să nu ne audă locotenenții.

Nu că nu mi-ar fi ieșit zâmbetul – știam că-mi ieșise. Schimbarea aceea bruscă, de la lipsa mea de expresie la ceva uman, îi tulbura pe unii dintre Șapte Issa. Am încetat să mai yâmbesc.

— Pe țâțele lui Aatr, a înjurat Șapte Issa. Când faci așa, parc-ai fi posedată.

A clătinat din cap și a luat piesele, începând să le așeze pe tabla de joc.

— Am înțeles, nu vrei să vorbim despre asta. Încă o partidă și gata.

* * *

Seara s-a transformat în noapte. Discuțiile dintre vecine se răreau, reducându-se doar la banalități, până când încetau cu desăvârșire. Copiii fuseseră trimiși la culcare, adulții se culcau și ei.

Denz Ay a sosit cu patru ore înainte de ivirea zorilor. M-am urcat în barca ei fără să scot o vorbă. Denz Ay nu m-a salutat, cum n-a făcut-o nici fiica ei, care stătea la pupă. Încet, aproape fără zgomot, ne-am îndepărtat de casă.

Veghea de la templu continua, iar rugăciunile preoteselor răsunau în piață ca un murmur intermitent. Pe străzi, în sus și-n jos, se auzeau doar pașii mei și zgomotul apei, în licărul stelelor, al balizelor din jurul zonelor interzise și al lumânărilor din templul lui Ikkt. Șapte Issa, care venise cu mine înapoi, până acasă la lt. Awn, dormea pe o saltea la parter.

Awn și Skaaiat stăteau lungite una lângă alta la etaj, nemișcate, moțăind.

Nu mai era cu noi nimeni pe apă. Pe fundul bărcii am văzut mai multe funii, plase, măști de oxigen și un coș rotund acoperit, legat de o ancoră. Fata a observat că mă uitam la el și i-a făcut vânt cu piciorul sub banca ei, cu o nonșalanță studiată. Mi-am întors privirea către apă, spre balizele care clipeau neîncetat, și n-am spus nimic. Zvonul că puteau ascunde sau falsifica informațiile primite de la monitoare era util, chiar dacă nimeni nu-l lua în seamă.

De îndată ce am trecut de balize, fiica lui Denz Ay și-a pus o mască de oxigen și s-a lăsat să alunece peste marginea bărcii, cu o funie în mână. Lacul nu era foarte adânc, mai ales în această perioadă. După câteva clipe a reapărut la suprafață și a urcat în barcă. Am tras lada neîncetat – o treabă ușoară până ce cufărul a ajuns la suprafață –, apoi, unindu-ne forțele, am reușit s-o urcăm în barcă fără să luăm apă.

Am șters capacul de nămol. Lada era de producție radchaiană, dar asta nu ne îngrijora prea mult. Am găsit încuietoarea și am deschis-o.

Armele aflate înăuntru – lungi, lustruite și letale – erau de tipul celor din dotarea trupelor tanminde înainte de anexare. Știam că fiecare trebuie să aibă o serie, că seriile armelor confiscate de noi erau înregistrate și raportate, deci puteam consulta inventarul și stabili aproape imediat dacă era vorba de arme confiscate sau de arme care ne scăpaseră.

Dacă erau arme confiscate, situația devenea brusc și mai complicată decât părea la început – când era deja problematică.

Lt. Awn de-abia adormise. La fel și Skaaiat. Puteam consulta singură inventarul. *Se impunea* să-l consult. Dar n-am făcut-o – în parte fiindcă tocmai mi se adusese aminte de autoritățile corupte din Ime, de deturnarea de fonduri, de cel mai îngrozitor abuz de putere, care ar fi depășit capacitatea de înțelegere a oricărui cetățean. Acest lucru era suficient ca să mă pună în gardă. În plus, după cele spuse de Denz Ay despre unii locuitori din orașul de sus care ascunseseră probe în trecut, precum și după discuția de la cină despre resentimentele din aceeași parte a orașului, ceva nu părea a fi în regulă. Nimeni din orașul de sus nu știa că cerusem informații despre armele confiscate, dar dacă era cineva implicat? Cineva care aranjase să fie informat dacă în anumite locuri se puneau anumite întrebări? Denz Ay și fiica ei stăteau liniștite în barcă, fără să pară îngrijorate sau nerăbdătoare să plece de acolo și să facă orice altceva numai asta nu.

În clipele următoare am concentrat întreaga atenție a navei *Răzbunarea lui Toren*. La viața mea văzusem destule arme confiscate – nu eu, Unu Esk, ci eu, *Răzbunarea lui Toren*, ale cărei mii de unități ancilare fuseseră pe planetă în timpul anexării. Dacă nu puteam consulta un inventar oficial fără să alertez o autoritate despre faptul că descoperisem această ascunzătoare, îmi puteam consulta propria memorie ca să-mi dau seama dacă vreuna dintre arme îmi trecuse prin fața ochilor.

Îmi trecuse.

* * *

M-am apropiat de locul în care dormea Awn și i-am atins umărul gol.

— Locotenente, i-am șoptit eu.

În barcă am trântit capacul peste ladă și am spus:

— Ne întoarcem în oraș.

Lt. Awn a tresărit.

— Nu dorm, a zis ea cu ochii lipiți de somn.

În barcă, Denz Ay și fiica ei au apucat vâslele în tăcere și au pornit spre oraș.

— Armele au fost confiscate, am informat-o eu pe Awn tot în șoaptă, nevrând s-o trezesc pe Skaaiat, nevrând ca cineva să audă ce spun. Am recunoscut seriile.

Awn m-a privit amețită câteva clipe, părând că nu înțelege. Apoi și-a dat seama.

— Dar… a îngăimat ea și s-a trezit de tot, întorcându-se spre lt. Skaaiat. Trezește-te, Skaaiat. Avem o problemă.

* * *

Am urcat armele la etajul casei locotenentului Awn. Șapte Issa dormea dusă când am trecut pe lângă ea.

— Ești sigură? a întrebat lt. Skaaiat îngenunchind lângă lada deschisă, în pielea goală, doar cu mănușile puse și cu o ceașcă de ceai în mână.

— Pe astea le-am confiscat chiar eu, i-am răspuns. Mi le-aduc aminte.

Vorbeam în șoaptă toate trei, ca să nu ne audă cineva de afară.

— În cazul ăsta, ar fi trebuit distruse, a zis Skaaiat.

— E clar că n-au fost, a spus Awn. *Rahat*. Asta nu-i bine deloc.

I-am trimis un mesaj în tăcere. *Atenție la limbaj, locotenente.*

Lt. Skaaiat scoase un sunet scurt, un fel de râset strepezit.

— Ca să folosim un eufemism.

Apoi s-a încruntat.

— Dar de ce? În ce scop?

— Și *cum*? a întrebat Awn, părând că uitase de ceaiul din ceașca ce se odihnea pe podea. Le-au pus acolo fără să-i vedem.

Mă uitasem peste înregistrările din ultimele treizeci de zile și nu văzusem nimic în neregulă. Nimeni nu fusese în locul acela în afară de Denz Ay, cu treizeci de zile în urmă și apoi noaptea trecută.

— *Cum* e partea ușoară, dacă știi cine are acces la așa ceva, a zis Skaaiat. Asta ne-ar putea lămuri. Sigur nu e vorba de cineva care are acces nelimitat la *Răzbunarea lui Toren*, altfel ar fi luat măsuri ca *Răzbunarea lui Toren* să nu-și amintească de aceste arme. Sau cel puțin să nu poată spune că-și amintește.

— Sau poate nu s-a gândit la asta, a sugerat Awn, nedumerită și începând întrucâtva să se sperie. Sau poate că așa e planul. Dar acum mai important e *de ce* și mai puțin cum a făcut-o.

Skaaiat a ridicat ochii spre mine.

— Spune-mi despre necazul pe care l-a avut nepoata lui Jen Taa în orașul de jos.

Awn a privit-o încruntându-se.

— Dar…

Skaaiat a redus-o la tăcere cu un simplu gest.

— N-a avut niciun necaz, am răspuns eu. A stat singură și a aruncat cu pietre în apa din fața templului. Și-a cumpărat o cană cu ceai de la ceainăria din spatele templului. În rest, n-a vorbit nimeni cu ea.

— Ești sigură? a întrebat lt. Awn.

— N-am scăpat-o din ochi nici măcar o clipă.

Îmi propusesem să n-o scap din ochii nici în ieșirile ei viitoare, dar nu era momentul să-i spun și asta.

Awn și Skaaiat au rămas tăcute. Awn a închis ochii și a tras adânc aer în piept. Acum chiar că era speriată.

— Atunci cineva minte… a dedus ea, fără să deschidă ochii. Cineva vrea să găsească un pretext ca să acuze pe altcineva din orașul de jos de… ceva.

— Revoltă, a zis Skaaiat și, amintindu-și de ceai, a sorbit din ceașcă. Dar se întrec cu gluma. Se vede cu ochiul liber.

— Cam așa ceva, a spus Awn renunțând la accent fără să-și dea seama. Dar de ce dracului ar vrea să-i ajute cineva care are acces nelimitat?

— Asta e întrebarea, a zis Skaaiat și, după câteva clipe de tăcere, a întrebat: Ce ai de gând să faci?

Întrebarea a deranjat-o pe Awn, care se pare că și-o punea și ea. S-a uitat la mine.

— Mă întreb dacă asta e tot.

— O pot ruga pe Denz Ay să mă ducă din nou acolo, am zis eu.

Awn a încuviințat din cap.

— O să scriu raportul, dar încă nu-l prezint. Să vedem ce mai aflăm.

Tot ceea ce făcea și spunea lt. Awn era monitorizat și înregistrat – dar, ca mai toate monitoarele pe care le purtau cei din Ors, mai erau și scăpări.

Skaaiat a fluierat ușor.

— Crezi că cineva încearcă să-ți însceneze ceva, scumpo? a întrebat-o.

Lt. Awn a privit-o nedumerită.

— Poate Jen Shinnan? a continuat Skaaiat. Poate că am subestimat-o. Putem avea încredere în Denz Ay?

— Dacă e cineva care vrea să plec, nu poate fi decât din orașul de sus, a răspuns Awn și, în sinea mea, am fost de acord cu ea, fără s-o spun. Dar e imposibil. Dacă cea care a făcut asta (a arătat spre ladă) ar vrea să plec de-aici, ar fi foarte ușor – n-ar trebuí decât să dea ordinul. Iar Jen Shinnan iese din discuție.

Nerostită, atârnând în spatele fiecărui cuvânt, era amintirea veștilor din Ime despre cum persoana care demascase corupția de acolo fusese condamnată la moarte și acum probabil era deja moartă.

— Nimeni din Ors n-ar fi putut face asta fără… a adăugat Awn și s-a oprit.

Fără ajutor de la un nivel foarte înalt, probabil c-ar fi spus ea, dar a lăsat propoziția în aer.

— Adevărat, a zis lt. Skaaiat gânditoare, înțelegând-o. Așadar e cineva de sus. Dar cine ar avea de câștigat din asta?

— Nepoata, a răspuns Awn cu un aer abătut.

— Nepoata lui Jen Taa ar câștiga din asta? a întrebat Skaaiat nedumerită.

— Nu, nu. Nepoata e insultată sau agresată – posibil. Eu nu fac nimic, *spun* că nu s-a întâmplat nimic.

— Dar chiar nu s-a întâmplat nimic, a zis lt. Skaaiat părând că începea să priceapă, dar tot nedumerită.

— Văzând că eu nu le fac dreptate, vin în orașul de jos ca să și-o facă singure. Cam așa se întâmpla înainte de a sosi noi aici.

— Pe urmă găsesc toate armele astea, a spus lt. Skaaiat. Sau chiar în timp ce acționează. Sau… nu, nu se potrivește. Să spunem că așa e. Întrebarea rămâne: *Cine are de câștigat?* Tanminzii nu, dacă produc tulburări. Pot aduce tot felul de acuzații, dar, indiferent ce se descoperă în lac, dacă se revoltă, tot re-educarea îi așteaptă.

Lt. Awn a fluturat din mână nesigură.

— Cine a reușit să aducă armele astea aici fără să-l vedem ar putea să-i apere pe tanminzi de necazuri. Sau să susțină sus și tare că pot.

— Aha, a exclamat Skaaiat, semn că înțelesese. O amendă minoră, circumstanțe atenuante. Mai mult ca sigur. Deci e vorba de cineva plasat foarte sus. Și foarte periculos. Dar de ce?

Awn s-a uitat spre mine.

— Du-te la șefa preoteselor și, chiar dacă nu e anotimpul ploios, roag-o din partea mea să asigure paza permanentă la alarma de furtună.

Alarma, o sirenă care-ți spărgea timpanele, se afla în vârful templului. Sunetul ei declanșa închiderea automată a obloanelor majorității clădirilor din orașul de jos; în plus, țiuitul strident le trezea pe locatarele oricărei clădiri care nu era prevăzută cu obloane automate.

— Roag-o să o declanșeze când îi spun eu.

— Excelent, a apreciat lt. Skaaiat. Cel puțin mulțimea va avea dificultăți să treacă de obloane. Pe urmă?

— S-ar putea nici să nu se întâmple, a zis lt. Awn. Oricum, va trebui să acționăm în funcție de împrejurări.

* * *

În dimineața următoare a sosit vestea că Anaander Mianaai, Stăpâna Radchului, ne va vizita într-una din următoarele cinci zile.

Anaander Mianaai era Stăpâna absolută a spațiului radchaian de trei mii de ani. Locuia în fiecare din cele treisprezece palate provinciale și era prezentă la fiecare anexare. Putea face acest lucru fiindcă avea mii de corpuri, toate identice din punct de vedere genetic, toate conectate între ele. Acum încă mai era în sistemul Shis'urnei –, o parte din ea în nava amiral a acestei anexări, *Sabia lui Amaat*, iar o altă parte pe stația Shis'urna. Ea era cea care făcea legile în Radch și tot ea hotăra excepțiile de la legile ei. Ea era comandantul suprem al armatei, prima preoteasă a lui Amaat, persoana căreia, în ultimă instanță, toate Casele radchaiene îi erau cliente.

Și acum venea la Ors, la o dată nespecificată, într-una din următoarele zile. Era, de fapt, destul de surprinzător că nu vizitase Orsul mai devreme – deși era mic și foarte îndepărtat, mai ales după ce orsienele își pierduseră gloria de altădată, pelerinajul anual făcea din el un loc destul de important. Îndeajuns de important pentru ca ofițerii din familiile mai avute și mai influente decât familia lui Awn să tânjească după postul ei – și să încerce constant să scape de ea de-acolo, în ciuda rezistenței hotărâte a Divinei lui Ikkt.

Așadar, vizita în sine nu era neașteptată. Totuși, momentul ales părea ciudat. Cu două săptămâni înainte de pelerinaj, când sute de mii de orsiene și turiste aveau să treacă

prin oraș. În timpul pelerinajului, prezența lui Anaander Mianaai s-ar fi bucurat de o vizibilitate maximă, o ocazie excelentă de a impresiona un mare număr de adepte ale lui Ikkt. Și iată că ea venea înainte de pelerinaj. Și, desigur, era imposibil să nu remarci coincidența dintre sosirea ei și descoperirea armelor.

Persoana care ascunsese armele în lac acționa fie în favoarea, fie împotriva intereselor Stăpânei Radchului. Anaander Mianaai era singura persoană potrivită care trebuia anunțată și care putea hotărî ce trebuia făcut. Iar prezența ei în Ors se potrivea de minune – situația i se putea aduce la cunoștință fără ca cineva să intercepteze mesajul, zădărnicind astfel măsurile ce trebuia luate ori alertându-i pe răufăcători cum că planul le fusese dat în vileag, oferindu-le timp să se ascundă.

Din acest motiv Awn a răsuflat ușurată la aflarea veștii, chiar dacă în următoarele zile, pe durata vizitei, era nevoită să poarte uniforma completă.

Între timp, ascultam mai atentă conversațiile din orașul de sus – era mai dificil să fac asta în orașul de jos, unde casele erau împrejmuite și, desigur, tanminzii își puneau lacăt la gură dacă știau că eram prin apropiere. Nimeni nu era îndeajuns de nesăbuit să poarte cu voce tare genul de conversație care mă interesa, schimburile de cuvinte se făceau față în față, aproape în șoaptă. O urmăream – cât de bine puteam – și pe nepoata lui Jen Taa. După cina din seara aceea nu mai ieșise din casa lui Jen Shinnan, dar îi vedeam semnalul de pe monitoare.

Am ieșit din nou pe lac, cu Denz Ay și fiica ei în alte două nopți și am găsit încă două lăzi cu arme. Din nou, n-am avut cum să aflu cine le ascunsese acolo sau când, deși aluziile lui Denz Ay, care avea grijă să nu-i implice pe pescarii despre care știam că braconează în zonele respective, îmi dădeau de înțeles că armele ajunseseră acolo în ultimele două luni.

— Mă bucur că Stăpâna Mianaai vine aici, mi-a șoptit Denz Ay într-una din nopți. Ca să-ți spun drept, nu cred că e bine ce fac.

Observasem deja că nimeni altcineva în afară de Denz Ay nu mai ieșea noaptea pe lac, iar în orașul de jos nimeni nu se așeza aproape de obloanele care puteau fi trase oricând – o măsură de precauție obișnuită în anotimpul ploios (chiar dacă existau dispozitive de siguranță care-i fereau de pericol pe cei mai puțin prevăzători), dar care, în anotimpul secetos, era de obicei trecută cu vederea.

* * *

Stăpâna Radchului a sosit în miezul zilei, pe jos – un singur corp trecând prin orașul de sus, fără să fie detectat de monitoare –, și a intrat direct în templul lui Ikkt. Era bătrână, cu părul cărunt, cu umerii lați ușor aduși în față și pielea feței aproape neagră, brăzdată de riduri – ceea ce explica absența gărzii. Pierderea unui corp mai mult sau mai puțin apropiat de moarte nu avea o însemnătate prea mare. Folosirea unor corpuri mai bătrâne îi permitea Stăpânei Radchului să meargă fără pază și fără niciun alai ori de câte ori dorea, riscul fiind minim.

Nu purta haina bătută cu pietre prețioase și pantalonii specifici radchaienelor, și nici salopeta sau pantalonii și cămașa purtate de tanminzii shis'urnan, ci sarongul orsian, fără cămașă.

La vederea ei, i-am și trimis un mesaj lui Awn, care a alergat la templu într-un suflet, sosind chiar în clipa în care șefa preoteselor se prosterna în fața Stăpânei Radchului.

Awn a șovăit. În astfel de împrejurări, foarte puține radchaiene aveau voie să se apropie de Anaander Mianaai. Desigur, Stăpâna era prezentă la toate anexările, dar efectivele de soldați comparate cu cele ale corpurilor trimise de Anaande Mianaai făceau aproape imposibilă o întâlnire

întâmplătoare cu ea. Pe de altă parte, orice cetățeană putea intra într-un palat provincial ca să solicite o audiență – pentru a cere ceva, pentru anularea unei sentințe sau în alte scopuri –, dar, în astfel de cazuri, cetățeana obișnuită era instruită dinainte cum trebuia să se comporte. Poate că cineva ca lt. Skaaiat știa cum să atragă atenția lui Anaande Mianaai asupra ei fără să încalce protocolul, Awn însă nu se pricepea la așa ceva.

— Stăpână, a zis Awn, cu inima gata să-i sară din piept de teamă, și a îngenuncheat.

Anaander Mianaai s-a întors spre ea ridicând o sprânceană.

— Îmi cer iertare, a continuat lt. Awn, ușor amețită, fie pentru că uniforma era prea grea, fie pentru că o lăsau nervii. Trebuie să-ți vorbesc.

Stăpâna a ridicat și mai mult din sprâncene.

— Lt. Awn, nu-i așa?

— Întocmai, Stăpână.

— Diseară particip la veghea din templul Ikkt. Vorbim mâine dimineață.

Lui Awn i-au trebuit câteva secunde ca să înțeleagă vorbele Stăpânei.

— Stăpână, doar o clipă. Nu cred că e o idee bună.

Stăpâna Radchului și-a lăsat capul într-o parte, privind-o iscoditor.

— Am înțeles că ții sub control zona asta.

— Da, Stăpână, numai că… a răspuns Awn și s-a oprit, panicată, negăsindu-și cuvintele. Relațiile dintre orașul de sus și orașul de jos în acest moment…

— Tu vezi-ți de treaba ta, eu îmi văd de a mea, a spus Anaander Mianaai și s-a întors, îndepărtându-se de lt. Awn.

Un afront. Inexplicabil – Stăpâna Radchului nu avea niciun motiv să nu-l asculte preț de câteva clipe, pe ofițerul care răspundea de securitatea orașului. Iar lt. Awn nu făcuse nimic ca să merite un astfel de afront. La început am crezut că acesta era singurul motiv pentru care Awn arăta

atât de deznădăjduită. Problema armelor putea aștepta până a doua zi dimineața, iar altă pricină nu vedeam. Dar, în timp ce Stăpâna Radchului o lua la pas prin orașul de sus, vestea prezenței ei se răspândea ca fulgerul, cum era și firesc, iar locuitorii orașului de sus ieșeau din case și se adunau la marginea de nord a Ante-Templului, pe malul apei, ca s-o vadă, îmbrăcată ca o orsiană, în fața templului lui Ikkt, alături de Divina. Ascultând șoaptele tanminzilor mi-am dat imediat seama că nu armele erau grija principală.

Locuitorii tanminzi ai orașului de sus erau bogați, bine hrăniți, proprietari de prăvălii, ferme și livezi. Chiar și în lunile pline de lipsuri de după anexare, când hrana era scumpă și pe sponci, familiile lor nu știuseră ce e foamea. Când, cu câteva seri înainte, Jen Shinnan spusese că nimeni de aici nu murise de foame, n-o făcuse din complezență. Ea nu răbdase de foame în niciun caz, cum nu răbdase niciuna dintre cunoștințele ei, aproape toate tanminzi bogați. În ciuda lamentărilor, ieșiseră destul de bine din anexare. Iar copiii lor se descurcau după examenul de aptitudini luat cu brio și aveau s-o facă în continuare, așa cum spusese Skaaiat.

Și totuși, aceiași tanminzi, văzând cum Stăpâna Radchului se îndrepta spre templul lui Ikkt traversând orașul de sus, gândeau că acest gest de respect față de orsiene era, de fapt, o ofensă bine calculată la adresa lor. Gândul li se citea clar pe fețe, reieșea din exclamațiile lor pline de indignare. Eu una nu prevăzusem această reacție. Poate că nici Stăpâna Radchului n-o prevăzuse. Awn însă își dăduse seama că se va întâmpla asta când o văzuse pe Divina prosternată în fața lui Anaander Mianaai.

Am părăsit piața, precum și câteva străzi din orașul de sus, și m-am apropiat de un grup de tanminzi, cu șase segmente de-ale mele. N-am scos nicio armă, n-am amenințat. Le-am spus doar atât:

— Plecați acasă, cetățeni.

Cele mai multe s-au conformat și, chiar dacă expresia de pe chipul lor era departe de a fi plăcută, n-au protestat în niciun fel. Altele s-au lăsat mai greu, încercând poate să-mi pună răbdarea la încercare, deși nu prea mult – cele care avuseseră curajul să facă așa ceva fuseseră împușcate în ultimii cinci ani sau învățaseră să-și țină în frâu o asemenea pornire sinucigașă.

Ridicându-se ca s-o însoțească pe Anaander Mianaai în templu, Divina i-a aruncat o privire indescifrabilă lui Awn, care rămăsese îngenuncheată în piața pietruită. Stăpâna Radchului n-a catadicsit să-i ofere nici măcar atât.

Capitolul 7

— Apoi mai e și tratatul cu presgerii, a amintit Strigan în timp ce mâncam, cea mai recentă problemă de pe lunga listă de plângeri împotriva Radchului.

Seivarden stătea nemișcată, cu ochii închiși, respirând regulat, cu sângele întărit pe buze și pe bărbie și împroșcat pe piept. Nasul și fruntea îi erau acoperite de un corectiv.

— Nu ești de acord cu tratatul? am întrebat eu. Ai prefera ca presgerii să facă totul de capul lor, cum au făcut mereu?

Presgerilor nu le păsa dacă o specie era înzestrată cu rațiune, conștiință, inteligență. Cuvântul pe care-l foloseau – sau, din câte înțelegeam eu, nu-l rosteau, ci se foloseau de conceptul în sine – se traducea de obicei prin *însemnătate*. Numai presgerii erau *însemnați*. Toate celelalte ființe erau prada lor, proprietatea lor sau jucăriile lor de drept. În general, nu se sinchiseau de oameni, deși unora dintre ei le făcea plăcere să oprească navele și să le facă bucăți – cu tot ce aveau înăuntru.

— Aș prefera ca radchaienii să nu-și mai ia angajamente în numele întregii umanități, a răspuns Strigan. Să nu-și mai impună politica tuturor guvernelor umane și apoi să se aștepte să le fim recunoscători.

— Presgerii nu recunosc astfel de diviziuni. Deviza lor e totul sau nimic.

— E tot un fel de extindere a controlului practicată de radchanieni, doar că e mai ieftină și mai ușoară decât invazia directă.

— Ai fi surprinsă dacă ți-aș spune că unor radchaieni de rang înalt tratatul le displace la fel de mult ca și ție.

Strigan a ridicat dintr-o sprânceană și a pus jos cana cu lapte fermentat, urât mirositor.

— Nu știu de ce, dar mă îndoiesc că acești radchaieni de rang înalt mi-ar fi simpatici, a zis ea pe un ton plin de amărăciune, ușor sarcastic.

— Aici sunt de acord cu tine. Nici eu nu cred că ți-ar plăcea prea mult de ei. Și nici n-ar avea la ce să te folosească.

Strigan a clipit de câteva ori și m-a privit fix, de parcă ar fi încercat să ghicească, după față, ce-am vrut să spun. Apoi a clătinat din cap și a fluturat din mână a lehamite.

— Continuă.

— Când răspunzi de ordinea și civilizația din univers, nu-ți pierzi vremea cu negociatul. Mai ales cu ne-oamenii.

În această categorie intrau destule persoane care se considerau oameni, dar era un subiect pe care mai bine îl evitam acum.

— Ce rost are să închei un tratat cu un dușman implacabil? am întrebat eu retoric. Mai bine-l distrugi și termini povestea.

— Ar fi fost posibil? a zis Strigan nevenindu-i să creadă. Ar fi fost posibil să-i distrugeți pe presgeri?

— Nu.

Și-a încrucișat brațele la piept și s-a lăsat pe spătarul scaunului.

— Atunci de ce mai discutăm?

— Mi se pare evident. Unora le este greu să admită că radchaienii ar putea fi vulnerabili sau că puterea lor ar avea limite.

Strigan s-a uitat spre locul în care se afla Seivarden.

— Dar e absurd să mai *discutăm*. E pur și simplu inutil.

— Bineînțeles. Tu ești experta.

— Ei, haide! a exclamat Strigan îndreptându-se de spate. Uite că te-am înfuriat.

Eram sigură că nu-mi schimbasem expresia.

— Nu cred că ai fost vreodată pe Radch. Nu cred că ai cunoscut personal mulți radchaieni. Cât de cât. Privești lucrurile din exterior și vezi doar conformism și îndoctrinare.

Șiruri nesfârșite de soldați identici, în armuri argintii, lipsiți de voință, lipsiți de gândire.

— E adevărat că până și cea mai amărâtă radchaiană se crede superioară oricărui non-cetățean, am continuat eu. E pur și simplu insuportabil ce cred cei ca Seivarden.

Strigan a pufnit scurt, amuzată.

— Dar non-cetățenii sunt tot persoane, care au părerile lor despre un lucru sau altul, am adăugat eu.

— Păreri care nu contează. Anaander Mianaai hotărăște cum trebuie să fie și așa este.

O chestiune mai complicată decât își dădea ea seama, de asta eram sigură.

— Ceea ce le accentuează frustrarea, am spus eu. Imaginează-ți. Imaginează-ți că scopul întregii tale vieți este cucerirea, extinderea spațiului radchaian. Ceea ce pentru tine înseamnă crimă și distrugere la o scară inimaginabilă, pentru ei înseamnă răspândirea civilizației, a Dreptății și a Oportunității, a Belșugului în tot Universul. Moartea și distrugerea, acestea sunt produsele secundare inevitabile ale binelui unic, suprem.

— Nu cred că rezonez prea bine cu filosofia asta a lor.

— Nici nu trebuie. Gândește-te. Nu numai viața ta, ci viețile tuturor membrilor familiei tale, ale strămoșilor tăi din ultimii o mie de ani și mai demult au fost influențate de această idee, de aceste acțiuni. Așa vrea Amaat. Așa vrea Dumnezeu, așa vrea Universul. Pe urmă, într-o zi, cineva îți spune că poate n-ai avut dreptate. Că viața ta nu va fi așa cum ți-ai imaginat.

— Dar asta se întâmplă tot timpul, a zis Strigan ridicându-se de pe scaun. Doar că cei mai mulți dintre noi nu ne amăgim că am avea un destin ieșit din comun.

— Excepția nu e nesemnificativă, am subliniat eu.

— Și tu? a întrebat ea rămânând lângă scaun, cu cana și bolul în mâini. Se vede că ești radchaiană. Când vorbești în radchaiană (vorbeam în limba ei), ai accentul celor de pe Gerentate. Acum însă accentul aproape că nu se mai simte. Poate că ai talent la limbi străine – un talent neomenesc, aș spune… Dar chestia cu genul te dă de gol. Numai un radchaian ar greși genul cum faci tu.

Deci greșisem.

— Nu văd pe sub hainele tale, i-am răspuns eu. Și chiar dac-aș vedea, nu e întotdeauna o dovadă infailibilă.

Strigan a clipit de câteva ori, ezitând de parcă n-ar fi înțeles ce-i spusesem.

— Cândva mă întrebam cum se reproduc radchaienii, dacă sunt toți de același gen.

— Nu sunt. Și se reproduc la fel ca toți ceilalți, i-am spus eu făcând-o să ridice dintr-o sprânceană. Se duc la doctor și își dezactivează implanturile contraceptive. Sau o fac in vitro. Sau se operează ca să poată purta sarcina. Sau plătesc pe cineva ca să o poarte.

Niciuna dintre aceste metode nu se deosebea de ce făceau alte națiii, Strigan însă părea ușor scandalizată.

— Ești sigur radchaiană. Și sigur îl cunoști *foarte* bine pe căpitanul Seivarden, dar nu ești *ca* el. M-am întrebat încă de la început dacă nu cumva ești unitate ancilară, dar nu văd prea multe implanturi. Cine ești?

Trebuia să se uite mult mai atent decât o făcuse până atunci ca să vadă dovada a ceea ce eram – la prima vedere, aveam vreo două implanturi optice și de comunicații de tipul celor purtate de milioane de persoane, radchaiene sau neradchaiene. Iar în ultimii douăzeci de ani descoperisem diverse moduri de a le ascunde.

Am luat vasele pe care le folosisem și m-am ridicat în picioare.

— Sunt Breq, de pe Gerentate.

Strigan a pufnit din nou, sceptică. Gerentate era îndeajuns de departe de locul în care fusesem în ultimii nouă-

sprezece ani ca să-mi ascund micile greșeli pe care era posibil să le fac.

— Doar o turistă, a spus Strigan pe un ton care îmi arăta foarte clar că nu mă credea.

— Întocmai.

— Atunci de ce te interesează acest… a întrebat ea făcând semn spre Seivarden care încă dormea respirând rar și regulat. Animal rătăcit, care trebuia salvat?

N-am răspuns. La drept vorbind, nici nu știam răspunsul.

— Am întâlnit destule persoane care fac asta. Nu cred că ești una dintre ele. Tu ești… prea rece. Prea distantă. Ai mai mult sânge rece decât orice altă turistă pe care am întâlnit-o vreodată.

Și, desigur, știam că are arma, despre care numai ea și Anaander Mianaai știau că există. Însă nu putea spune asta fără ca, implicit, să admită că o are.

— Nu ești nici în ruptul capului o turistă de pe Gerentate. *Ce ești?*

— Dacă ți-aș spune, ți-aș strica tot cheful.

Strigan a dat să spună ceva – ceva urât, judecând după fața ei – când s-a auzit un sunet de alarmă.

— Avem musafiri, a zis ea.

Până să ne punem hainele și să ieșim pe cele două uși, un tractor șenilat, care lăsase în urmă o pârtie neregulată, un șanț alb prin zăpada împestrițată din loc în loc de mușchi, s-a oprit anevoie în fața casei, cât pe ce să izbească în plin avioneta.

Portiera s-a deschis brusc și din tractor a ieșit un niltean. Era mai scund decât mulți dintre cei pe care-i întâlnisem până atunci, înfofolit într-o haină stacojie, cu broderii de un albastru intens și o nuanță țipătoare de galben, dar plină de pete întunecate – de mușchi și sânge. Persoana s-a oprit o clipă, apoi ne-a văzut la intrarea în clădire.

— Doctore! a strigat ea. Ajutor!

În clipa următoare, Strigan se și îndrepta cu pași mari spre ea. Am urmat-o.

Privind-o de aproape, am văzut că cea care condusese tractorul era doar o copilă, abia dacă avea paisprezece ani. Pe banchetă stătea întinsă o persoană adultă, inconștientă, cu hainele aproape ferfeniță, în unele locuri până la piele. Hainele îi erau îmbibate de sânge, la fel și bancheta. Piciorul drept îi fusese retezat de sub genunchi, precum și laba piciorului stâng.

Unindu-ne forțele, toate trei am dus persoana rănită în infirmerie.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Strigan în timp ce îndepărta bucățile de stofă năclăite de sânge.

— Un diavol al gheții, a răspuns fata. Nu l-am observat!

Ochii i s-au umplut de lacrimi și a înghițit în sec.

Strigan a evaluat bandajele de compresie improvizate de fată.

— Ai făcut tot ce se putea face, i-a spus ea făcându-i semn cu capul spre ușa care dădea în camera de zi. De aici încolo e treaba mea.

Am ieșit din infirmerie. Fata nu părea să fie conștientă de prezența mea și a lui Seivarden, care încă zăcea pe salteaua ei. A rămas câteva secunde în mijlocul camerei, nesigură, parcă incapabilă să mai facă o mișcare, apoi s-a așezat pe o banchetă.

I-am adus o cană de lapte fermentat, iar ea m-a privit lung, de parcă aș fi apărut acolo din senin.

— Tu ești rănită? am întrebat-o.

De data asta n-am mai greșit genul – o auzisem deja pe Strigan folosind pronumele feminin.

— Nu… a îngăimat ea și s-a oprit uitându-se la cana cu lapte de parcă ar fi fost gata s-o muște. Nu… doar puțin, a adăugat ea, cât pe-aci să cadă de pe bancă.

O reacție firească dacă ținem cont că, după standardele radchaiene, era doar un copil, care văzuse cum acel

adult – părinte, verișoară, vecină? – fusese atacat și avusese prezența de spirit ca să-i acorde, după puterile ei, primul ajutor, să o suie într-un tractor și să o aducă aici. Nu era de mirare că părea gata să se prăbușească dintr-o clipă într-alta.

— Ce s-a întâmplat cu diavolul gheții? am întrebat-o.

— Nu știu, a răspuns fata și și-a ridicat privirea de la cană, fără să bea din lapte. L-am lovit cu picioarele. L-am înjunghiat cu un cuțit. A fugit. Nu știu.

Mi-au trebuit câteva minute ca să obțin toate informațiile de la ea, faptul că lăsase mesaje celorlalți, la ferma familiei ei, dar nimeni nu fusese prin preajmă să le ajute sau să le aducă aici cât mai repede. În timp ce stăteam de vorbă, fata părea că își vine în fire, puțin câte puțin; a acceptat cana cu lapte și a sorbit din ea.

Curând a început să transpire, așa că și-a scos hainele mai groase și le-a pus pe bancă, lângă ea, apoi s-a așezat la loc în tăcere, cu stângăcie. Nu aveam idee cum s-o liniștesc.

— Știi vreun cântec? am întrebat-o eu.

A clipit de câteva ori, surprinsă.

— Nu sunt cântăreață.

Poate că nu mă exprimasem corect. Nu dădusem prea mare atenție obiceiurilor din această parte a lumii, dar eram aproape sigură că nu existau două categorii de cântece – unele care puteau fi cântate de oricine și altele care, din motive religioase, erau cântate numai de specialiști, cel puțin nu în orașele de lângă ecuator. Poate că situația era alta aici, în extremitatea sudică.

— Îmi cer scuze, cred că n-am folosit cuvântul potrivit. Cum se spune atunci când muncești sau te joci, sau încerci să adormi un bebeluș? Sau doar…

— Aha! a exclamat ea însuflețindu-se puțin. Te referi la *cântece*!

Am zâmbit încurajator, dar fata a tăcut din nou.

— Încearcă să nu-ți faci prea multe griji. Doctorița e foarte pricepută. Iar uneori trebuie doar să lași totul în seama zeilor.

Fata și-a mușcat buza de jos.

— Eu nu cred în niciun zeu, a spus cu oarecare îndârjire.

— Și totuși, ce e să se întâmple, se întâmplă, am răspuns eu, iar ea a încuviințat din cap doar ca să-mi facă plăcere. Știi să joci dame?

Puteam folosi tabla de joc a lui Strigan, deși mă îndoiam că era din Nilt.

— Nu.

Cu asta epuizasem toate ideile, nu grozave, de-a o amuza sau de-a o face să uite de necaz.

— Am un set tiktik, a zis ea după zece minute de tăcere.

— Ce e ăla?

Fata a făcut ochii mari pe fața ei palidă, rotundă.

— Cum se poate să nu știi ce este un tiktik? Probabil vii de foarte departe!

Am încuviințat din cap.

— E un joc. E un joc mai ales pentru copii.

Tonul ei dădea de înțeles că nu era copil, dar și că ar fi mai bine să n-o întreb de ce avea la ea un joc pentru copii.

— Chiar n-ai jucat niciodată tiktik?

— Niciodată. Acolo de unde sunt eu jucăm mai ales dame, cărți și zaruri. Dar chiar și jocurile astea diferă, de la țară la țară.

Fata s-a gândit câteva clipe.

— Te-nvăț eu. E ușor.

* * *

Două ore mai târziu, în timp ce aruncam cu zarurile minuscule din os de bov, am auzit semnalul de alarmă. Fata și-a ridicat privirea, surprinsă.

— Avem musafiri, am spus eu.

Ușa de la infirmerie a rămas închisă, căci Strigan era prea ocupată.

— Mama, a zis fata, iar speranța și ușurarea au făcut să-i tremure vocea aproape imperceptibil.

— Sper. Sper să nu fie alt pacient, am adăugat eu, dându-mi seama că n-ar fi trebuit să spun asta. Mă duc să văd.

Fără doar și poate era mama ei. A sărit din avionetă și s-a îndreptat spre casă cu o viteză pe care n-aș fi crezut-o posibilă pe zăpadă. A trecut pe lângă mine cu pași mari, fără să mă bage în seamă. Era înaltă pentru o nilteană și lată în spate, ca toți niltenii, încotoșmănată, semnele legăturii dintre ea și fata dinăuntru fiind vizibile în trăsăturile feței. Am urmat-o.

La vederea fetei lângă tabla de tiktik, abandonată acum, a întrebat:

— Ei, ce s-a întâmplat?

Un părinte radchaian și-ar fi îmbrățișat fiica, ar fi sărutat-o, i-ar fi spus cât de fericită e că n-a pățit nimic, poate chiar ar fi plâns. Unele radchaiene ar fi considerat-o rece, fără pic de afecțiune. Eu însă eram sigură că ar fi greșit judecând-o astfel. Cele două s-au așezat pe o banchetă lipite una de alta. Fata i-a povestit ce se întâmplase, ce știa despre starea pacientului și ce pățiseră în zăpadă cu turma și diavolul gheții. Când a terminat, mama ei a bătut-o ușor pe genunchi de două ori, repede, și fata s-a arătat brusc schimbată, parcă mai înaltă, mai puternică, acum că se bucura nu numai de prezența revigorantă și liniștitoare a mamei, ci și de aprobarea ei.

Le-am adus două căni cu lapte fermentat, moment în care mama m-a privit cu atenție, dar nu fiindcă aș fi interesat-o în mod deosebit.

— Tu nu ești medicul, a zis ea.

O simplă constatare. Am văzut că se concentra asupra fiicei sale, interesul față de mine reducându-se la a-și da seama dacă eram o amenințare sau le puteam fi de ajutor cu ceva.

— Sunt musafiră aici, i-am spus eu. Medicul e ocupat și m-am gândit că ai vrea să bei ceva.

Și-a îndreptat privirea spre Seivarden, care dormea în continuare ca în ultimele câteva ore, cu corectivul negru tremurându-i pe frunte, plină de vânătăi în jurul gurii și al nasului.

— Vine de foarte departe, a spus fata. Nu știa să joace tiktik!

Femeia a măturat cu privirea setul de pe podea, zarurile, tabla de joc și piesele din piatră colorată pe care le abandonaserăm. Nu a spus nimic, dar expresia i s-a schimbat ușor. A înclinat din cap aproape imperceptibil și a luat cana cu lapte pe care i-o întinsesem.

Douăzeci de minute mai târziu, Seivarden s-a trezit, și-a desprins corectivul de pe cap și și-a șters de mai multe ori buza de sus, desprinzând cojile de sânge închegat. S-a uitat la cele două niltene care ședeau tăcute una lângă alta, în apropiere, și se prefăceau că nu ne bagă în seamă. Niciuneia dintre ele nu i se părea ciudat că nu mă apropiam de Seivarden sau că nu-i spuneam nimic. Nu știam dacă Seivarden își amintea de ce o lovisem sau dacă eu o lovisem. Uneori o lovitură la cap te face să uiți momentele dinaintea ei. Dar fie își amintea, fie bănuia ceva, fiindcă nu se uita deloc la mine. După ce s-a foit câteva minute, s-a ridicat, s-a dus în bucătărie și a deschis un dulap. S-a uitat înăuntru vreo treizeci de secunde, a scos un bol și o bucată de pâine tare ca să o pună în el și apă ca să toarne peste ea, apoi a rămas așa, privind bolul, așteptând ca pâinea să se înmoaie, fără să spună nimic, fără să se uite la vreuna dintre noi.

Capitolul 8

La început, persoanele pe care le alungasem din fața templului au rămas pe stradă șușotind între ele, adunate în grupuri mici, pe stradă, apoi s-au împrăștiat când m-am apropiat făcându-mi rondurile obișnuite. Curând, toată lumea a dispărut în case, alături de familii. În următoarele câteva ore orașul de sus a rămas tăcut. Totul era destul de straniu, iar întrebările neîncetate ale lui Awn despre ce se întâmpla nu ajutau deloc.

Lt. Awn era sigură că prezența mea în tot orașul de sus nu făcea decât să înrăutățească situația, motiv pentru care mi-a ordonat să rămân aproape de piață. În caz că se întâmpla ceva, eu eram la mijloc, între orașul de sus și cel de jos. Tocmai datorită acestui ordin, când lucrurile au luat-o razna, am putut acționa cu mai multă eficiență.

Vreme de câteva ceasuri nu s-a întâmplat nimic. Stăpâna Radchului își murmura rugăciunile alături de preotesele lui Ikkt. Am trimis vorbă în orașul de jos că cel mai bine era să rămânem afară peste noapte și, drept rezultat, oamenii nu s-au mai întins la discuții pe străzi, nu s-au mai strâns în casa unuia sau altuia ca să se uite la vreo emisiune amuzantă. La căderea nopții, toată lumea se retrăsese la etaj și discuta în liniște sau privea de la balcoane fără să spună nimic.

Cu patru ore înainte de ivirea zorilor, lucrurile au luat-o razna. Sau, mai precis, eu am luat-o razna. Datele furnizate de monitoare s-au întrerupt și, brusc, toate cele douăzeci de corpuri ale mele au rămas fără ochi și fără urechi, neștiind încotro s-o apuce. Fiecare segment vedea numai

cu o singură pereche de ochi, auzea numai cu o singură pereche de urechi și se mișca doar cu un singur corp. Segmentele mele au avut nevoie de câteva clipe bune de panică și uluială ca să-și dea seama că fiecare era izolat de celelalte, fiecare replică a mea izolată într-un singur corp. Cel mai grav însă era că, din acel moment, lt. Awn nu a mai primit nicio informație.

Din acel moment eu eram douăzeci de persoane, cu douăzeci de seturi de procese perceptive și imagini păstrate în memorie, și-mi amintesc de ce s-a întâmplat doar punând cap la cap experiențele avute de fiecare corp.

În clipa în care lovitura s-a abătut asupra mea, toate cele douăzeci de segmente mi-au activat imediat, fără să se mai gândească, armura. Segmentele care erau îmbrăcate n-au făcut nici cea mai mică încercare ca s-o modifice și astfel să-mi acopere vreo parte a uniformelor. În casă, opt segmente care dormeau s-au trezit instantaneu și, imediat ce m-am dezmeticit, m-am repezit în încăperea unde Awn încerca să doarmă. Două dintre acele segmente – Șaptesprezece și Patru –, văzând că lt. Awn și cele câteva segmente din jurul ei nu pățiseră nimic, s-au repezit la consolă ca să verifice dacă asigura comunicațiile – dar consola nu funcționa.

— Comunicațiile sunt întrerupte, a anunțat segmentul Șaptesprezece cu vocea distorsionată de armura argintie.

— Imposibil, a zis Patru, dar Șaptesprezece n-a mai răspuns, fiindcă orice răspuns era inutil în situația dată.

Unele dintre segmentele mele din orașul de sus s-au întors spre Ante-Templu înainte să-și dea seama că cel mai bine era să rămână pe loc. Toate segmentele din piață și din templu s-au întors spre casă. Unul a luat-o la goană ca s-o apere pe lt. Awn, iar două au spus în același timp:

— Orașul de sus!

Altele două au spus:

— Sirena de furtună!

Preț de două secunde confuze, segmentele mele au încercat să hotărască pasul următor. Segmentul Nouă a dat fuga în templu și a trezit-o pe preoteasa care dormea lângă sirena de furtună. Preoteasa a declanșat alarma.

Cu doar câteva clipe înainte ca sirena să sune, în orașul de sus, Jen Shinnan ieșise în fugă din casă strigând:

— Crimă! Crimă!

Luminile s-au aprins în casele din jur, dar zgomotele care au urmat au fost acoperite de sunetul strident al sirenei. Cel mai apropiat segment al meu se afla la o depărtare de patru străzi.

Peste tot în orașul de jos lumea trăgea obloanele de furtună. Preotesele din templu au încetat rugăciunile, iar șefa lor m-a privit întrebătoare. Eu însă n-avem ce să-i spun i-am ridicat din umeri neputincioasă.

— Comunicațiile mele sunt întrerupte, Divino, a zis segmentul.

Șefa preoteselor a clipit nedumerită. Vorbele erau de prisos când suna sirena.

Stăpâna Radchului nu reacționase în momentul în care mă fragmentasem, deși era conectată la segmentele ei aproape la fel ca mine. Calmul ei aparent era îndeajuns de ciudat pentru ca segmentul meu cel mai apropiat de ea să-l observe. Poate că era doar dovada unei stăpâniri de sine ieșite din comun; sirena n-a făcut-o decât să se uite în sus și să ridice dintr-o sprânceană. Apoi s-a ridicat în picioare și a ieșit în piață.

A fost al treilea lucru grav care mi s-a întâmplat vreodată. Pierdusem orice legătură cu *Răzbunarea lui Toren* de deasupra mea, orice legătură cu mine însămi. Mă fărâmițasem în douăzeci de bucăți care de-abia puteau comunica între ele.

Un segment trimis de lt. Awn să dea alarma a ajuns alergând în piață, s-a oprit șovăitor și s-a uitat la celelalte segmente. Acestea erau vizibile, dar *nu și acolo*, eu nemaiputând să le percep în totalitate.

Sirena s-a oprit. În orașul de jos s-a așternut tăcerea, tulburată doar de pașii mei și de vocile filtrate de armură. Am încercat să-mi vorbesc, să mă organizez ca să pot funcționa cât de cât.

Stăpâna Radchului a ridicat o sprânceană căruntă.

— Unde e lt. Awn?

Aceasta era, desigur, întrebarea la care încercau să răspundă toate segmentele mele care nu știau deja. Acum însă segmentul care sosise cu ordinul de la lt. Awn avea răspunsul.

— Lt. Awn ajunge numaidecât, Stăpână, a zis segmentul și, după zece secunde, Awn și majoritatea segmentelor mele, care fuseseră în casă, au sosit valvârtej în piață.

— Credeam că ții zona sub control, a spus Anaander Mianaai fără să se uite la lt. Awn, deși era clar că ei i se adresa.

— Și eu credeam la fel, a răspuns Awn, dar și-a adus aminte îndată unde se afla și cui i se adresa. Îmi cer iertare, Stăpână.

Toate segmentele mele se stăpâneau să nu se întoarcă spre lt. Awn ca să se asigure că era *acolo*, fiindcă altfel n-o puteam percepe. Am hotărât din câteva șoapte care dintre segmente să se țină aproape de ea, restul fiind nevoite să se lase în seama lor.

Segmentul Zece a apărut gâfâind de după Ante-Templu.

— Avem necazuri în orașul de sus! a strigat el și s-a oprit în fața lui Awn, după ce-i făcusem loc. Oamenii se adună în fața casei lui Jen Shinnan. Sunt furioși, vorbesc despre o crimă și vor să facă dreptate.

— *Crimă. La dracu'!*

Toate segmentele de lângă lt. Awn au spus la unison:

— Atenție cum vorbești, locotenente!

Anaander Mianaai mi-a aruncat o privire șocată, dar n-a zis nimic.

— *La dracu'!* a repetat lt. Awn.

— În afară de înjurat, ce ai de gând să faci? a întrebat Anaander Mianaai calmă, tacticoasă.

Lt. Awn a înlemnit o secundă, apoi a privit în jur, peste apă, spre orașul de jos, spre templu.

— Câte am aici? Numără!

După ce-am terminat de numărat, a ordonat:

— De la unu până la șapte rămân aici, restul vin cu mine.

Am urmat-o în templu, lăsând-o pe Anaander Mianaai în piață.

Preotesele stăteau lângă podium, privindu-ne cum ne apropiam.

— Divino, a zis Awn.

— Spune, lt. Awn.

— Dinspre orașul de sus se apropie o gloată furioasă. Cred că în cinci minute va fi aici. Nu pot face prea mari stricăciuni dacă tragem obloanele de furtună, dar aș vrea s-o aduc aici, ca să nu înnebunească de tot.

— Adu-o aici, a zis șefa preoteselor, nu foarte convinsă.

— Luminile sunt stinse, ușile sunt ferecate. Doar porțile templului sunt deschise, mai mult ca sigur mulțimea va veni aici. După ce intră, închidem porțile și Unu Esk se postează în jurul clădirii. Sigur, am putea închide porțile templului ca s-o lăsăm să-și încerce norocul cu obloanele caselor, dar nu vreau să aflu cât de repede le poate distruge… Asta numai dacă e de acord Stăpâna, a adăugat lt. Awn văzând-o pe Anaander Mianaai cum intră în templu, încet, de parcă nimic neobișnuit nu s-ar fi întâmplat.

Stăpâna Radchului a încuviințat din cap.

Era evident că șefei preoteselor nu-i plăcea propunerea, dar a aprobat-o și ea. Acum segmentele mele din piață vedeau deja lanterne pe străzile aflate cel mai aproape de orașul de sus.

Lt. Awn mi-a ordonat să mă retrag în spatele porților, gata să le închid la semnalul ei, iar câteva dintre segmente s-au împrăștiat pe străzile din jurul pieței ca să le împingă

pe protestatare spre templu. Celelalte segmente au rămas în cotloanele din interiorul templelor, iar preotesele și-au reluat rugăciunile, cu spatele la porțile larg deschise, care parcă-i invitau să intre pe cei de afară.

Mai bine de o sută de tanminzi veneau dinspre orașul de sus. Majoritatea s-au conformat dorinței noastre, au intrat agitate în templu, mai puțin douăzeci și trei, dintre care doisprezece au cotit pe o stradă întunecată, pustie. Celelalte unsprezece, care veneau în urma grupului mai mare, au văzut un segment de-al meu în apropiere și și-au luat seama. S-au oprit și au mormăit ceva între ele, uitându-se la mulțimea de tanminzi care năvălea în templu, în timp ce restul alergau și strigau pe stradă. Se uitau cum închideam porțile templului, cum segmentele mele erau postate de jur împrejur, fără să fie îmbrăcate în uniformă, acoperite doar de armura argintie pe care mi-o generam singură, și se prea poate să-și fi amintit de anexare. Câteva au înjurat, apoi s-au întors și au alergat înapoi în orașul de sus.

Optzeci și trei de tanminzi au dat buzna în templu, vocile lor furioase răsunând în toată clădirea. Auzind cum se trânteau porțile, s-au întors și au încercat să fugă înapoi, dar eu îi înconjurasem deja. Îmi scosesem pistoalele și le îndreptasem asupra celor mai apropiați de fiecare segment.

— Cetățenelor! a strigat lt. Awn, dar nu știa să se facă auzită.

— Cetățenelor! au strigat fragmentele mele, vocile răsunând și apoi stingându-se treptat.

În zarva provocată de tanminzi, Jen Shinnan și Jen Taa, ca și alte câteva despre care știam că sunt prietene sau rude cu ele, le-au cerut celor din jur să tacă, le-au îndemnat să se calmeze, să țină cont că Stăpâna Radchului era aici și să i se adreseze chiar ei.

— Cetățenelor! a strigat lt. Awn din nou. V-ați pierdut mințile? Ce vreți să faceți?

— Crimă! a strigat Jen Shinnan, care era în fruntea mulțimii.

Își urlase cuvintele peste capul meu, spre Awn, care stătea în spatele meu, lângă Stăpâna Radchului și Divina.

Preotesele se înghesuiau una într-alta, speriate. Tanminzii au strigat din nou, amenințător, susținând-o pe Jen Shinnan.

— Dacă nu ne faceți dreptate, ne facem singuri! a adăugat Jen Shinnan.

Strigătele tanminzilor s-au rostogolit de-a lungul zidurilor din piatră ale templului.

— Explică, cetățene, a zis Anaander Mianaai, ridicând vocea ca să acopere zgomotul.

Locuitoarele stației s-au îndemnat unele pe altele să tacă și, după vreo cinci secunde, Jen Shinnan a spus pe un ton respectuos, care suna aproape sincer:

— Stăpână! Tânăra mea verișoară stă în casa mea de o săptămână. A fost hărțuită și amenințată de orsieni când a venit în orașul de jos, fapt pe care l-am adus la cunoștința lui Awn. Din păcate nu s-a luat nicio măsură. În seara aceasta am găsit camera goală, geamul spart și sânge peste tot! Ce concluzie să trag de aici? Orsienii întotdeauna ne-au disprețuit! Acum vor să ne ucidă pe toți. E de mirare că vrem să ne apărăm singuri?

Anaander Mianaai s-a întors spre Awn.

— Ți s-a adus asta la cunoștință?

— Da, Stăpână. În urma cercetărilor am aflat că persoana în cauză nu a fost scăpată din vedere nici măcar o secundă de *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk. De asemenea, mi s-a raportat că persoana în cauză și-a petrecut tot timpul singură cât a stat în orașul de jos. Singurele cuvinte pe care le-a schimbat cu cineva au fost când și-a cumpărat câteva lucruri. Nu a fost nici hărțuită, nici amenințată.

— Vedeți? a strigat Jen Shinnan. Vedeți de ce ne vedem nevoiți să ne facem singuri dreptate?

— Ce vă face să credeți că viețile vă sunt amenințate? a întrebat Anaander Mianaai.

— Stăpână, a spus Jen Shinnan. Awn ar vrea să credeți că toți cei din orașul de jos sunt loiali și respectă legea, noi însă

știm din experiență că orsienii sunt departe de-a fi niște modele de virtute. Pescarii ies noaptea pe lac, nevăzuți. Surse…

Jen Shinnan a ezitat o clipă, dintr-un motiv pe care nu-l înțelegeam: fie din cauza pistolului ațintit asupra ei, fie din cauza pasivității constante a lui Anaander Mianaai, fie din altă cauză. Nu-mi dădeam seama. Dar mi se părea că ceva o amuza. Apoi a reușit să se stăpânească.

— Surse pe care prefer să nu le numesc au văzut cum barcagii din orașul de jos ascund arme în lac. La ce-ar fi bune armele acelea? Doar pentru ca orsienii să se răzbune pe noi, cei care, chipurile, nu i-am tratat cum se cuvine. Și cum să ajungă armele aici fără știrea locotenentului Awn?

Anaander Mianaai și-a întors fața oacheșă spre Awn și a ridicat dintr-o sprânceană.

— Ai vreun răspuns la asta, lt. Awn?

Întrebarea, sau felul în care fusese pusă, a tulburat toate segmentele care o auziseră. Jen Shinnan chiar a îndrăznit să zâmbească. Se *așteptase* ca Stăpâna Radchului să se lege de Awn și acum savura momentul.

— Am un răspuns, Stăpână. Acum câteva nopți, un pescar din partea locului m-a înștiințat că a găsit mai multe arme ascunse în lac. Le-am scos și le-am dus acasă la mine, dar după mai multe cercetări, am mai descoperit două ascunzători. Am luat armele și de acolo. Intenția mea era să continuu cercetările în seara aceasta, dar după cum puteți vedea, ultimele evenimente m-au împiedicat să o fac. Am scris deja raportul, însă nu l-am înaintat fiindcă și eu m-am întrebat cum au ajuns armele aici fără știrea mea.

Poate din cauza zâmbetului lui Jen Shinnan și a întrebărilor insinuante venite din partea lui Anaander Mianaai – la care se adăuga disprețul arătat mai devreme, în piața din fața templului –, în atmosfera încărcată din templu, ecoul cuvintelor rostite de Awn suna ca o acuzație.

— M-am întrebat și de ce tânăra despre care s-a amintit aici i-a acuzat pe locuitorii orașului de jos că au hărțuit-o

când, de fapt, nu s-a întâmplat așa ceva, a adăugat lt. Awn în liniștea care s-a așternut după stingerea ecoului. Sunt cât se poate de sigură că nimeni din orașul de jos nu i-a făcut vreun rău.

— Ba da! s-a auzit o voce din mulțime, urmată de murmurele de aprobare ale celor din jur, care au devenit tot mai intense, până când templul de piatră a răsunat iarăși de protestele tanminzilor.

— Când ai văzut-o ultima oară pe verișoara ta? a întrebat lt. Awn.

— Acum trei ore, a răspuns Jen Shinnan. Ne-a spus noapte bună și s-a dus în camera ei.

Lt. Awn i s-a adresat unuia dintre segmentele mele care erau cel mai aproape de ea:

— Unu Esk, a trecut cineva din orașul de jos în cel de sus în ultimele trei ore?

Segmentul care a răspuns – Treisprezece – știa că trebuia să am grijă ce răspund, fiindcă toată lumea aștepta cu urechile ciulite.

— Nu. Nimeni nu a trecut în niciuna dintre direcții. Deși de ultimele cincisprezece minute nu sunt foarte sigură.

— Cineva putea veni mai devreme, a remarcat Jen Shinnan.

— În cazul acesta acel cineva încă se mai află în orașul de sus și acolo ar trebui să-l căutați, a răspuns Awn.

— Armele… a început Jen Shinnan.

— Nu vă pun în primejdie. Sunt încuiate la parterul casei mele. Unu Esk le-a scos pe majoritatea din funcțiune.

Jen Shinnan i-a aruncat o privire ciudată și disperată lui Anaander Mianaai, care rămăsese tăcută și nemișcată în timpul acestui schimb de replici.

— Dar… a zis ea.

— Lt. Awn, vino puțin, a spus Stăpâna Radchului făcându-i semn lui Awn, care s-a conformat, îndepărtându-se vreo cincisprezece metri de mulțime.

Unul dintre segmentele mele a urmat-o, fapt ignorat de Mianaai.

— Locotenente, a zis Stăpâna în șoaptă. Spune-mi ce crezi că se întâmplă.

Awn a înghițit în sec și a tras adânc aer în piept.

— Stăpână, sunt sigură că nimeni din orașul de jos nu i-a făcut vreun rău persoanei în cauză. Sunt sigură și că armele nu au fost ascunse de cineva din orașul de jos. Toate armele găsite au fost confiscate în timpul anexării. Prezența lor acolo nu poate fi pusă decât pe seama unei persoane de rang înalt. Tocmai de aceea nu am înaintat raportul. Speram să-ți vorbesc direct, imediat după sosire, dar nu am avut ocazia.

— Te-ai temut că, dacă raportezi prin canalele obișnuite, cel care a făcut asta își va da seama că planul i-a fost dat în vileag și își va acoperi urmele.

— Întocmai, Stăpână. Când am auzit că vii aici, m-am gândit să-ți vorbesc despre asta numaidecât.

— *Răzbunarea lui Toren*, s-a adresat Stăpâna Radchului segmentului meu fără să mă privească. E adevărat?

— Pe de-a-ntregul, Stăpână.

Preotesele continuau să stea strânse la un loc, în timp ce șefa lor era ceva mai departe și privea cu o expresie impenetrabilă cum se consultau lt. Awn și Stăpâna Radchului.

— Deci cum ai evalua situația? a întrebat Anaander Mianaai.

Awn a clipit de câteva ori, uluită.

— Părerea mea e că… Jen Shinnan este implicată în ascunderea armelor. Altfel de unde ar fi știut de existența lor?

— Și tânăra care a fost ucisă?

— Dacă a fost ucisă, crima nu a fost comisă de cineva din orașul de jos. Dar poate că a fost ucisă doar pentru ca tanminzii să aibă o scuză… a spus Awn și s-a oprit îngrozită.

— O scuză ca să vină în orașul de jos și să ucidă cetățeni nevinovați în paturile lor. Și să se folosească de existența

ascunzătorilor ca să susțină că au acționat în legitimă apărare, dat fiind că tu ai refuzat să-ți faci datoria și să-i aperi.

Stăpâna Radchului a aruncat o privire spre tanminzii înconjurați de segmentele mele înarmate, în armuri argintii.

— În fine, de detalii ne putem ocupa mai târziu, a adăugat ea. Pe moment trebuie să rezolvăm problema cu cei de aici.

— Am înțeles, Stăpână, a spus lt. Awn și s-a înclinat ușor.

— Împușcă-i!

Pentru non-cetățene, care le văd pe radchaiene numai în spectacole melodramatice, care știu despre Radch doar că dispune de unități ancilare, că nu se mai satură să anexeze teritorii și că practică îndoctrinarea, un astfel de ordin ar părea înspăimântător, dar nu și surprinzător. Ideea împușcării cetățenelor era, de fapt, extrem de șocantă, de tulburătoare. La urma urmei, care era scopul civilizației dacă nu bunăstarea cetățenelor? Iar oamenii aceștia erau cetățene acum.

Lt. Awn a înțepenit, preț de două secunde.

— Stă… Stăpână?

Vocea lui Anaander Mianaai, calmă până atunci, poate ușor aspră, a devenit rece, înfricoșătoare.

— Refuzi să execuți un ordin, locotenente?

— Nu, Stăpână, dar… acestea sunt *cetățene*. Și ne aflăm într-un templu. Le ținem sub control, plus că am trimis *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk la următoarea divizie ca să ceară întăriri. *Răzbunarea lui Ente* Șapte Issa trebuie să sosească într-o oră-două, între timp îi putem aresta foarte ușor pe tanminzi ca să-i supunem re-educării, dacă tot ești aici.

— Vrei să spui că refuzi să execuți un ordin? a repetat Anaander Mianaai rar, cât mai limpede.

Amuzamentul lui Jen Shinnan, disponibilitatea ei – chiar nerăbdarea – de a vorbi cu Stăpâna Radchului, aveau sens acum pentru segmentul meu care asculta. Cineva foarte sus-pus înlesnise accesul la armele acelea și știuse cum să întrerupă comunicațiile. Nimeni nu era mai sus decât

Anaander Mianaai. Totul se lega. Motivația lui Jen Shinnan era evidentă, dar ce câștiga Stăpâna Radchului din asta?

După toate aparențele Awn gândea același lucru. O simțeam cât de tensionată era după maxilarele încleștate și umerii încordați. Totuși, părea ireal fiindcă eu nu vedeam decât semnele exterioare.

— Nu refuz să execut un ordin, Stăpână, a zis ea după cinci secunde. Dar pot să vin cu argumente împotriva lui?

— Cred că ai și făcut-o, a spus Anaander Mianaai, cu o voce de gheață. Hai, împușcă-i!

Lt. Awn s-a întors. Mi s-a părut că se clătina ușor în timp ce se apropia de tanminzii înconjurați.

— *Răzbunarea lui Toren*, a spus Mianaai și segmentul meu care se pregătea s-o urmeze pe Awn s-a oprit. Când te-am vizitat ultima oară?

Îmi aminteam foarte clar ultima vizită a Stăpânei Radchului la bordul navei *Răzbunarea lui Toren*. O vizită neobișnuită – neanunțată, patru corpuri mai în vârstă, fără alai. În cea mai mare parte a timpului rămăsese în cabina ei, discutând cu mine – *Răzbunarea lui Toren*, nu Unu Esk, deși i-a cerut lui Unu Esk să-i cânte ceva. I-am cântat o melodie valskaayană. Trecuseră 94 de ani, 2 luni, 2 săptămâni și 6 zile de atunci, la scurt timp după anexarea Valskaayului. Am dat să-i spun asta, dar m-am trezit că spun altceva:

— Acum 203 ani, 4 luni, 1 săptămână și 1 zi, Stăpână.

— Hmm, a mormăit Anaander Mianaai fără să mai adauge altceva.

Lt. Awn s-a apropiat de segmentele mele care-i înconjurau pe tanminzi. S-a oprit în spatele unuia și timp de trei secunde și jumătate nu a spus nimic.

Era clar că nu doar eu îi percepeam disperarea. Jen Shinnan, văzând-o cum stătea acolo tăcută și nefericită, a zâmbit aproape triumfătoare.

— Așadar? a întrebat ea.

— Unu Esk, a zis lt. Awn, temându-se de felul în care avea să-și încheie ordinul.

Zâmbetul lui Jen Shinnan a devenit și mai larg. Mai mult ca sigur se aștepta ca Awn să le trimită acasă și în scurt timp să-și piardă postul și, în consecință, influența în orașul de jos.

— Nu e voia mea, așa e ordinul, i-a spus lt. Awn încet, apoi a ridicat vocea: Unu Esk. Împușcă-i.

Zâmbetul lui Jen Shinnan a pierit, fiind înlocuit de groază și, mi s-a părut mie, de un sentiment de trădare. S-a uitat direct și fără ezitare spre Anaander Mianaai, care rămăsese impasibilă.

Ceilalți tanminzi au început să vocifereze înspăimântați.

Toate segmentele mele au șovăit. Ordinul era absurd. Indiferent de vină, acestea erau cetățene și le aveam sub control.

— Foc! a strigat lt. Awn cu asprime și m-am conformat.

În trei secunde toți tanminzii erau morți.

În momentul acela, nimeni din templu nu era îndeajuns de tânără ca să fie surprinsă de ceea ce se întâmplase, deși poate că în cei câțiva ani care trecuseră de când executasem pe cineva, amintirile se estompaseră, iar eu ajunsesem să cred că statutul de cetățeană însemna sfârșitul execuțiilor. Preotesele stăteau nemișcate, fără să spună nimic. Șefa lor plângea în văzul tuturor, dar în tăcere.

— Cred că de-acum încolo tanminzii nu ne vor mai face probleme aici, a zis Anaander Mianaai în liniștea deplină care se lăsase, după ce ecourile împușcăturilor se stinseseră.

Gura și gâtul lui Awn zvâcneau de parcă ar fi vrut să spună ceva. Dar locotenentul n-a făcut decât să meargă printre cadavre, bătând pe umăr patru dintre segmentele mele și făcându-se semn s-o urmeze. Mi-am dat seama că pur și simplu nu putea să vorbească. Sau poate se temea de ceea ce-ar fi putut spune. Faptul că nu aveam decât o comunicare vizuală cu ea mă deranja mult.

— Încotro, locotenente? a întrebat Stăpâna Radchului.

Cu spatele la Mianaai, Awn a deschis gura și a închis-o la loc. A inspirat adânc închizând ochii.

— Cu voia Stăpânei, vreau să descopăr ce anume blochează comunicațiile.

Anaander Mianaai nu a răspuns, așa că Awn s-a întors spre cel mai apropiat segment.

— Acasă la Jen Shinnan, a spus segmentul, fiind clar că lt. Awn era încă foarte tulburată. O voi căuta și pe tânără.

* * *

Cu puțin înainte de răsăritul soarelui am găsit dispozitivul acolo. În clipa în care l-am scos din funcțiune mi-am revenit – mai puțin un segment, care lipsea. Am văzut străzile tăcute, abia luminate, din orașul de sus și cel de jos, templul în care mai eram doar eu, plus 83 de cadavre fără glas, cu privirea sticloasă. Am perceput imediat și cu claritate durerea, disperarea și rușinea lui Awn, ceea ce m-a făcut să mă simt deopotrivă ușurată și stânjenită. Și, încordându-mi voința, am văzut, datorită semnalelor transmise de monitoare, întreaga populație a Orsului, inclusiv victimele care zăceau în templul lui Ikkt, segmentul care îmi lipsea, cu gâtul rupt, pe o stradă din orașul de sus, și pe nepoata lui Jen Taa – în nămolul de pe fundul lacului din fața templului, în partea de nord.

Capitolul 9

Strigan a ieșit din infirmerie cu haina stropită de sânge, iar fata și mama ei, care vorbiseră în șoaptă într-o limbă pe care n-o înțelegeam, au tăcut brusc și s-au uitat la ea pline de speranță.

— Am făcut tot ce m-am priceput, a zis Strigan fără vreun preambul. Ce-a fost mai rău a trecut. Trebuie să-l duceți la Therrod ca să-i crească membrele la loc. L-am pregătit cât s-a putut, așa că o să-i crească la loc destul de ușor.

— Două săptămâni, a spus mama impasibilă, de parcă nu era prima dată când se întâmpla așa ceva.

— Asta e, a răspuns Strigan la o întrebare pe care n-o auzisem sau n-o înțelesesem. Poate are cineva mai multe mâini la care poate renunța.

— O să sun câțiva veri.

— Foarte bine. Îl puteți vedea, dacă vreți, numai că doarme.

— Când îl putem lua?

— Și acum, dacă vreți. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Femeia a înclinat din cap și a intrat în infirmerie împreună cu fata, fără să mai adauge ceva.

În scurt timp am dus persoana rănită la avionetă, apoi ne-am întors în casă, prin troiene și ne-am scos hainele groase. Seivarden ședea pe saltea, cu genunchii la gură, strângându-și picioarele în brațe de parcă n-ar mai fi vrut să asculte de ea.

Strigan m-a privit lung, cu o expresie ciudată pe care n-am putut s-o descifrez.

— E o fată destoinică.

— Da.

— O să i se ducă vestea după asta. O să-și facă un renume.

Învățasem lingua franca despre care credeam că-mi va fi utilă aici și mă documentasem, cât de cât, ca să pot trece dintr-un loc necunoscut într-altul, dar nu știam aproape nimic despre cei care se ocupau cu creșterea bovilor în această parte a planetei.

— Ține de maturitate? am întrebat eu.

— Într-un fel, da.

A scos o cană și un bol dintr-un dulap. Se mișca repede, sigură pe ea, dar aveam cumva impresia că era foarte obosită. Poate după felul cum își ținea umerii.

— Nu credeam că te interesează prea mult copiii. În afară de situațiile în care trebuie să-i omori.

N-am mușcat momeala.

— Mi-a spus că nu e copil. Chiar dacă avea un set tiktik.

Strigan s-a așezat la o măsuță.

— Ați jucat două ore întregi.

— Nu prea aveam altceva de făcut.

Strigan a râs scurt, cu amărăciune. Apoi a făcut semn spre Seivarden, care nu părea că ne ia în seamă. Oricum nu înțelegea, fiindcă vorbeam în radchaiană.

— Nu-mi inspiră niciun fel de milă. Dar trebuie să-mi fac datoria de medic.

— Ai mai spus-o.

— Cred că nici ție nu-ți inspiră milă.

— Așa e.

— Complici mereu lucrurile, după câte se pare, a spus Strigan pe un ton doar pe jumătate furios, exasperat.

— Depinde.

A clătinat din cap ușor, ca și cum n-ar fi auzit bine.

— Am văzut și cazuri mai grave. Chestia e că are nevoie de îngrijiri medicale.

— Pe care nu vrei să i le acorzi, am spus eu pe un ton categoric.

— Încă nu-mi dau seama ce fel de ființă ești, a spus Strigan, în aparență fără nicio legătură cu ce spusesem eu. De fapt, mă gândesc să-i măresc doza, ca să rămână calm.

N-am răspuns.

— Nu ești de acord.

Nu era o întrebare.

— Nu-mi inspiră niciun fel de milă.

— Ai mai spus o dată asta.

— Și-a pierdut nava, a zis Strigan.

Interesul ei față de artefactele garseddai o îndemnaseră probabil să afle cât mai multe despre evenimentele care duseseră la distrugerea Garseddului.

— Ceea ce e foarte rău, a continuat Strigan făcând un gest plin de frustrare și lehamite. Dar navele radchaiene nu sunt niște nave oarecare. Ca să nu mai vorbim de echipaje. Sigur, pentru noi s-a întâmplat acum o mie de ani, dar pentru el… acum totul e cum ar trebui să fie, pentru ca în clipa următoare *totul* să dispară. Are nevoie de îngrijiri medicale.

— Dacă n-ar fi fugit de pe Radch, le-ar fi primit, nu-i așa? am întrebat.

Strigan a ridicat o sprânceană și s-a așezat pe o banchetă.

— Tradu, a zis ea. Nu mă prea descurc în radchaiană.

* * *

Imediat după ce o unitate ancilară o vârâse într-un modul pentru anabioză, Seivarden începuse să dârdâie de frig și să se înece cu lichidele care-i ieșeau pe gură și pe nas și i se scurgeau pe corp, apoi s-a trezit în infirmeria unei nave de patrulare. În timp ce Seivarden îmi povestea toate astea, i-am simțit agitația și furia, pe care cu greu și le putea ascunde.

— O rablă de navă *Mila*, cu un căpitan pe măsură.

— Ai o față aproape impasibilă, mi-a spus Strigan, dar nu în radchaiană, ca să nu înțeleagă Seivarden. Îți percep însă temperatura și ritmul cardiac.

Și probabil alte câteva lucruri, datorită implanturilor medicale pe care probabil că le avea.

— Nava avea echipaj uman, i-am zis eu lui Seivarden.

Asta a neliniștit-o și mai mult – era furioasă sau rușinată, nu-mi dădeam seama prea bine.

— N-am știut. Cel puțin nu de la început. Căpitanul m-a luat deoparte și mi-a explicat.

I-am tradus lui Strigan, care a privit-o cu neîncredere, apoi s-a uitat la mine încercând să înțeleagă.

— E o greșeală pe care o poți face ușor? a întrebat ea.

— Nu, am răspuns eu scurt.

— Asta s-a întâmplat când, în sfârșit, s-a hotărât să-mi spună cât timp trecuse de atunci, a zis Seivarden absorbită de propria poveste.

— Și ce s-a întâmplat după aceea, a continuat fraza Strigan.

Am tradus, dar Seivarden m-a ignorat, continuând de parcă nici n-aș fi vorbit:

— În cele din urmă ne-am oprit pe o stație minusculă de la graniță. Știți cum sunt astea, au câte un administrator care fie a căzut în dizgrație, fie umblă cu nasul pe sus, care inspectează și supraveghează tot, care o face pe tiranul în zonele de andocare. În plus, mai au câțiva paznici a căror misiune de bază e să alunge găinile din prăvălii… Credeam că accentul căpitanului navei *Mila* e groaznic, dar când am ajuns pe stație n-am reușit să mă înțeleg cu nimeni. IA-ul stației a trebuit să-mi traducă tot, dar chiar și așa, implanturile mele nu funcționau. Erau prea vechi. Prin urmare, n-am putut comunica decât prin consolele fixate de pereți.

Desigur, în astfel de condiții, comunicarea era extrem de dificilă.

— Însă chiar și cu explicațiile primite de la IA, nu înțelegeam ce voiau să spună cei de pe stație ... Mi-au dat o cabină, o cameră cu un pat, în care abia aveam loc să stau în picioare. Da, știau cine sunt, dar nu aveau nicio informație despre situația mea financiară și era nevoie de câteva săptămâni ca să le primească. Poate chiar mai mult. Între timp, aveam asigurate hrana și adăpostul garantate oricărui radchaian. Doar dacă, bineînțeles, nu voiam să dau din nou examenul de aptitudini ca să primesc un nou post. Fiindcă cei de acolo nu aveau rezultatele mele la examen și, chiar dacă le-ar fi avut, cu siguranță erau expirate. *Expirate,* a repetat ea cu amărăciune în glas.

— Te-a văzut vreun doctor? a întrebat Strigan.

Privind fața lui Seivarden, am ghicit de ce o alungaseră din spațiul radchaian. Probabil o văzuse un doctor, care preferase s-o țină sub observație o vreme. Rănile fizice nu erau o problemă, medicul navei care o găsise sigur i le îngrijise, dar rănile psihologice sau emoționale se puteau vindeca singure sau cu ajutorul rezultatelor examenului de aptitudini, numai așa medicul ar fi putut acționa cu eficiență.

— Mi-au spus că-i puteam trimite un mesaj Stăpânului Casei mele, ca să-i cer ajutorul. Dar nu mi-au spus cine este.

Era clar că Seivarden nu voia să vorbească despre medicul stației.

— Stăpânul Casei? a întrebat Strigan.

— Stăpânul familiei extinse, am explicat eu. Sună pompos în traducere, dar nu e, doar dacă e vorba de o Casă foarte bogată sau renumită.

— Și Casa ei?

— Era și una și alta.

— *Era!* a exclamat Strigan remarcând timpul trecut.

Seivarden a continuat de parcă nu ne-ar fi auzit.

— Dar am aflat că Vendaai dispăruse. Casa mea nu mai exista. Totul, avere și contracte, totul fusese confiscat de *Geir*!

Fusese o surpriză pentru toată lumea în urmă cu cinci sute de ani. Cele două Case, Geir și Vendaai, se urau de moarte. Stăpânul Casei Geir se folosise de datoriile făcute la jocurile de noroc de către Stăpânul Casei Vendaai și de câteva contracte încheiate aiurea.

— Te-ai pus la curent cu ultimele evenimente? am întrebat eu.

Seivarden nu m-a luat în seamă.

— Dispăruse totul. Iar faptul în sine părea *aproape* normal. Culorile erau altfel, realitatea părea să fie alta. Oamenii spuneau ceva, dar eu nu-i înțelegeam defel. Chiar dacă știam că sunt cuvinte adevărate, mintea mea nu le putea pricepe. Nimic nu părea real.

Poate acesta era răspunsul la întrebarea mea.

— Cum te-ai simțit după pierderea soldaților umani? am insistat eu.

Seivarden s-a încruntat și m-a privit direct pentru prima oară de când se trezise. Am regretat întrebarea. Nici nu era întrebarea pe care voiam să i-o pun de fapt. „Cum ai reacționat când ai auzit despre Ime?" Dar poate că nu auzise. Sau, dacă auzise, nu avea niciun sens pentru ea. „A venit cineva să-ți șoptească la ureche despre nevoia de a restabili ordinea firească a lucrurilor?" Probabil că nu.

— Cum de-ai părăsit Radchul fără permise?

Așa ceva nu putea fi ușor. În cel mai bun caz ar fi trebuit să dea niște bani pe care nu-i avea.

Seivarden și-a ferit privirea de mine, uitându-se în jos și spre stânga. Era clar că nu voia să-mi spună.

— Totul era pe dos, a zis ea după nouă secunde de tăcere.

— Coșmaruri, a intervenit Strigan. Neliniște. Tremurături, uneori.

— Instabilitate, am adăugat eu.

În traducere, cuvântul nu era prea tare, dar în radchaiană, pentru un ofițer ca Seivarden, spunea multe. Slabă, fricoasă, nepotrivită cu cerințele poziției ei. Fragilă. Dacă

Seivarden era instabilă, nu-și merita postul, nu avea ce căuta în armată, darămite să fie căpitan de navă. Sigur, Seivarden promovase examenul de aptitudini, rezultatele adeverind ceea ce Casa crezuse mereu despre ea – era fermă, aptă să comande și să cucerească, nu roasă de îndoieli și pradă unor temeri iraționale.

— Habar n-ai despre ce vorbești, a zis Seivarden răstit și în bătaie de joc, ținându-și în continuare brațele în jurul genunchilor. Nimeni din Casa mea nu e instabil.

Desigur (mi-am zis, fără să dau glas gândului), verișoarele ei care au luat parte la o anexare sau alta și s-au retras apoi în asceză sau să picteze servicii de ceai n-au făcut asta fiindcă erau instabile. Iar verișoarele care n-au făcut ceea ce se aștepta de la ele și și-au surprins părinții devenind preotese în parohii neînsemnate sau artiste nu erau dovada unei instabilități specifice Casei, nicidecum. Iar Seivarden nu se temea deloc și nu-și făcea griji în privința noului post pe care avea să i-l aducă reluarea examenului de aptitudini și nici în privința a ceea ce-ar fi putut spune rezultatele obținute despre cât de stabilă era. *Nicidecum.*

— Instabilă? a repetat Strigan, înțelegând cuvântul, dar nu și contextul.

— Celor instabili le lipsește o anumită tărie de caracter, am explicat eu.

— Caracter! a exclamat Strigan vizibil indignată.

— Întocmai.

Nu mi-am schimbat expresia facială, ci am păstrat-o afabilă, plăcută, ca mai mereu în ultimele zile.

— Cetățenii mai slabi de înger cedează în fața dificultăților majore sau a stresului și, uneori, au nevoie de îngrijiri medicale, am continuat eu. Unii cetățeni sunt croiți altfel. Nu cedează niciodată, deși se pot retrage înainte de vreme sau pot petrece câțiva ani dedicându-se unor pasiuni de ordin artistic sau spiritual – taberele de meditație prelungită

se bucură de mare succes. Așa îți dai seama de diferența dintre familiile sus-puse și cele mai puțin importante.

— Dar voi, radchaienii, vă pricepeți atât de bine la spălarea creierului. Cel puțin așa am auzit.

— Noi o numim re-educare. Dacă ar fi rămas, ar fi primit ajutor.

— Dar nu putea să accepte așa ceva.

N-am spus nimic, nici că sunt, nici că nu sunt de acord cu ea, deși mi-am dat seama că Strigan avea dreptate.

— Cât de eficientă poate fi... re-educarea? a întrebat ea.

— Foarte eficientă. Deși o mare parte din ceea ce ai auzit este exagerare. Re-educarea nu te poate transforma în ceva ce nu ești. Nu la modul util.

— Șterge amintirile.

— Mai degrabă le reprimă. Și, poate, adaugă altele noi. Trebuie să știi bine ce faci, altfel re-educatul are de suferit.

— Fără îndoială.

Seivarden ne urmărea încruntată, incapabilă să înțeleagă ce spuneam.

Strigan a schițat un zâmbet.

— Tu nu ești un produs al re-educării.

— Nu, am recunoscut eu.

— Atunci e vorba de o intervenție chirurgicală. Întreruperea unor conexiuni, stabilirea altora. Instalarea unor implanturi.

Strigan s-a oprit o clipă, așteptând să răspund. N-am făcut-o.

— Ești destul de reușită, în cea mai mare parte. Expresia ta, tonul vocii sunt întotdeauna potrivite, dar mereu... mereu studiate. Ca la un actor.

— Crezi că ai rezolvat un mister.

— *Rezolvat* nu e cuvântul potrivit. Dar sunt sigură că ești un soldat-cadavru. Ți-aduci aminte de ceva?

— De multe lucruri, am răspuns eu cu amabilitate.

— Mă refer la perioada de dinainte.

Mi-au trebuit cinci secunde ca să înțeleg ce voia să spună.

— Persoana aceea e moartă.

Seivarden a sărit în picioare, s-a clătinat și a ieșit pe ușa interioară apoi, după zgomotul făcut, și pe cea exterioară.

Strigan s-a uitat în urma ei, a scos un „hm" tare și s-a întors spre mine.

— Conștiința de sine are o bază neurologică. La cea mai mică schimbare ți se pare că nu mai exiști. Dar ești tot acolo. Cred că ești tot acolo. De unde această bizară dorință de a o ucide pe Anaander Mianaai? Altfel, de ce-ai fi atât de furioasă pe *el*?

Strigan a făcut semn cu capul spre ieșire, către Seivarden, care stătea afară, în frig, cu o singură haină pe ea.

— O să ia tractorul, am avertizat-o.

Fata și mama ei luaseră avioneta, lăsând tractorul în fața casei lui Strigan.

— Nu poate. L-am scos din funcțiune.

Am dat din cap, semn că eram de acord cu ce făcuse, iar Strigan a continuat, revenind la subiectul anterior.

— Și muzica. Nu cred c-ai fost cântăreață, mai ales cu o voce ca a ta. Dar înainte trebuie să fi fost muzician sau să fi iubit muzica.

M-am gândit să scot un hohot de râs amar ca replică la supoziția lui Strigan. Am spus doar atât:

— Nu, n-am fost.

— Dar *ești* un soldat-cadavru, de asta sunt sigură.

N-am răspuns.

— Ai evadat sau… ești din nava *lui*? A căpitanului Seivarden?

— *Sabia lui Nathtas* a fost distrusă.

Fusesem acolo, în apropiere. Relativ vorbind. Văzusem ce se întâmplase destul de aproape.

— Asta s-a întâmplat acum o mie de ani, am adăugat eu.

Strigan a privit spre ușă, apoi din nou spre mine și s-a încruntat.

— Nu. Nu, eu cred că ești din Ghaon, care a fost anexat doar cu câteva secole în urmă, parcă. N-ar fi trebuit să uit asta, de aceea aduci cu cineva de pe Gerentate. Nu, ai evadat într-un fel sau altul. *Eu te pot aduce înapoi.* Sigur pot asta.

— Adică mă poți ucide. Îmi poți distruge conștiința de sine ca s-o înlocuiești cu una care-ți place ție.

Era clar că lui Strigan nu-i plăcea ce auzea. Ușa din exterior s-a deschis, apoi Seivarden a apărut pe cea interioară, dârdâind de frig.

— Data viitoare pune haina pe tine, i-am spus.

— Du-te-n mă-ta.

A înșfăcat o pătură de pe saltea, și-a înfășurat-o în jurul umerilor și a rămas pe loc, continuând să tremure.

— Un limbaj necuviincios, cetățene, am remarcat eu.

Pentru o clipă Seivarden a părut gata să-și piardă cumpătul. Apoi și-a amintit ce se putea întâmpla dacă și l-ar fi pierdut.

— Du-te dracu'! a exclamat ea și s-a așezat pe cea mai apropiată banchetă.

— De ce nu l-ai lăsat acolo unde l-ai găsit? m-a întrebat Strigan.

— Asta aș vrea și eu să știu.

Încă o enigmă pentru ea, deși neintenționată din partea mea. Pur și simplu nu știam. Nu știam de ce mi-ar fi păsat dacă Seivarden murea de frig în zăpada troienită de furtună, nu știam de ce o cărasem cu mine, nu știam de ce mi-ar fi păsat dacă fugea cu tractorul sau pleca pe jos prin pustiul acela de gheață cu petice de verdeață, ca să-și găsească moartea.

— Atunci de ce ești atât de furioasă pe el?

Asta știam. Și, ca să fiu dreaptă, nu era numai vina lui Seivarden că eram furioasă, existau și alte motive. Dar faptele rămâneau fapte, ca și furia mea.

— De ce vrei să-l ucizi pe Anaander Mianaai?

Seivarden a întors puțin capul, atenția fiindu-i atrasă de numele pe care-l recunoștea.

— Din motive personale.

— *Personale*, a repetat Strigan nevenindu-i să creadă.

— Întocmai.

— Dar nu mai ești o persoană. Ai recunoscut asta. Ești un instrument. Un apendice al IA-ului dintr-o navă.

N-am spus nimic, așteptând să-și dea seama ce vorbește.

— Există vreo navă care să-și fi pierdut mințile în ultima vreme? În ultima vreme, adică? a întrebat ea.

Navele radchaiene nebune erau un subiect de melodramă în interiorul și în afara spațiului radchaian. Deși, din acest punct de vedere, spectacolele radchaiene abordau de obicei teme istorice. Când Anaander Mianaai preluase controlul centrului vital al spațiului radchaian, câteva nave se autodistruseseră după moartea sau căderea în captivitate a căpitanilor lor și se zvonea că altele încă mai rătăceau prin spațiu disperate, pe jumătate nebune, după trei mii de ani de la acel eveniment.

— N-am idee.

Foarte probabil Strigan urmărea știrile venite din Radch – siguranța ei depindea de ele, ținând cont de motivele pentru care stătea ascunsă și de consecințele pe care le-ar fi avut de suportat dacă Anaander Mianaai afla unde era. De aceea, bănuiam că Strigan avea toate informațiile pe baza cărora mă putea identifica. Dar, după o jumătate de minut, a clătinat din cap nesigură, dezamăgită.

— Nu vrei să-mi spui.

Am zâmbit calm, afabil.

— Dacă ți-aș spune, s-ar pierde tot farmecul.

Strigan a râs, părând sincer amuzată de răspunsul meu. Un semn plin de speranță, am gândit eu.

— Așadar, când pleci? m-a întrebat.

— Când îmi dai arma.

— Nu știu despre ce vorbești.

O minciună. O minciună sfruntată.

— Cabina ta de pe stația Dras Annia e neatinsă. Exact cum ai lăsat-o, din câte știu eu.

Din clipa aceea Strigan și-a studiat fiecare mișcare, încetinind ușor totul – clipitul, respirația, mâna care scutura cu grijă praful de pe mâneca hainei.

— Nu zău! a zis ea.

— M-a costat ceva ca să ajung acolo.

— Cum a reușit să facă toți banii ăia un simplu soldat-cadavru? a întrebat Strigan la fel de încordată, ascunzându-mi în continuare adevărul.

Dar la fel de curioasă. Mereu curioasă.

— Am muncit.

— Ai muncit cu folos.

— Și periculos.

Îmi riscasem viața ca să câștig toți banii ăia.

— Icoana?

— N-are nicio legătură, am răspuns eu scurt, nevrând să intru în detalii. Ce trebuie să fac ca să te conving? Nu ți se par suficienți banii?

Mai aveam în altă parte, dar ar fi fost o naivitate din partea mea să-i spun unde.

— Ce-ai văzut în cabina mea? a întrebat Strigan cu o voce în care se amestecau furia și curiozitatea.

— Un joc de puzzle. Din care lipseau mai multe piese.

Dedusesem corect existența și natura acelor piese din moment ce eram aici, unde se afla și Arileperas Strigan.

Strigan a râs din nou.

— Cum îți lipsesc și ție, a răspuns ea și s-a aplecat în față, cu mâinile pe coapse. Ascultă. Pe Anaander Mianaai nu-l poți ucide. Aș da orice ca să poată fi ucis, dar e imposibil. Chiar și cu… chiar dacă aș avea ceea ce crezi tu că am, tot n-ai putea. Spuneai că douăzeci și cinci din armele astea n-ar fi de ajuns…

— Douăzeci și patru.

Strigan a fluturat din mână, semn că ce mi-e douăzeci și patru, ce mi-e douăzeci și cinci.

— ...ca să-i ții departe de Garsedd pe radchaieni, continuă ea. De ce crezi că o singură armă ar conta mai mult decât o simplă pișcătură de purice?

Strigan știa prea bine cum stăteau lucrurile, altfel n-ar fi fugit. Altfel nu i-ar fi pus pe bătăușii din partea locului să se ocupe de mine înainte să ajung la ea.

— Și de ce vrei cu tot dinadinsul să faci un lucru atât de absurd? Toți cei din afara Radchului îl urăsc pe Anaander Mianaai. Dacă, printr-un miracol, ar muri, lumea ar sărbători o sută de ani. Dar *nu se va întâmpla* asta. Cu siguranță nu din cauza unui zevzec cu o armă. Cu siguranță ești conștientă de asta. Știi acest lucru mai bine decât mine.

— Ai dreptate.

— Atunci de ce?

Informația înseamnă putere. Informația înseamnă siguranță. Planurile pe care le faci cu informații insuficiente sunt pe muchie de cuțit, eșecul sau succesul lor sunt la voia întâmplării. Știam, din clipa în care îmi dădusem seama că va trebui s-o găsesc pe Strigan ca să iau arma de la ea, că va sosi și un astfel de moment. Dacă răspundeam la întrebarea ei – dacă-i dădeam un răspuns complet, cum își dorea ea – îi dădeam ceva de care se putea folosi împotriva mea, o armă. Aproape sigur ar fi avut și ea de suferit, nu că această perspectivă ar fi făcut-o să ezite prea mult.

— Uneori, am început eu, apoi m-am corectat. Destul de des se întâmplă ca cineva să învețe câte ceva despre religia radchaiană și să întrebe: „Dacă tot ce se întâmplă e voința lui Ammat, dacă nimic nu se întâmplă fără știrea lui Dumnezeu, ce rost mai are să faci ceva?"

— Bună întrebare.

— Nu chiar.

— Nu? Atunci care-i rostul?

— Eu sunt așa cum m-a făcut Anaander Mianaai, i-am răspuns. Anaander Mianaai e așa cum a fost făcută. Și eu și ea facem ceea ce trebuie să facem: lucrurile care așteaptă să fie făcute de noi.

— Tare mă îndoiesc că Anaander Mianaai te-a făcut ca să-l omori.

Orice răspuns ar fi dezvăluit mai mult decât îmi doream în acel moment.

— Iar eu sunt făcută ca să cer răspunsuri, a continuat Strigan după o secundă și jumătate de tăcere. E voința lui Dumnezeu, a adăugat ea gesticulând cu mâna stângă de parcă ar fi vrut să spună: „Nu e problema mea."

— Deci recunoști că ai arma.

— Nu recunosc nimic.

Eram la voia întâmplării, puteam face un pas în necunoscut, așteptând să trăiesc sau să mor, în funcție de cum cădeau discurile, neștiind ce șanse am. Cealaltă alternativă era să renunț, dar cum să renunț tocmai acum? După atâta vreme, după ce trecusem prin atâtea? Riscasem atât de mult până acum ca să ajung aici.

Sigur avea arma. *Mai mult ca sigur*. Însă cum s-o conving să mi-o dea? Ce o putea face să se răzgândească?

— Spune-mi, a zis Strigan privindu-mă fix, percepându-mi frustrarea și îndoiala prin implanturile ei medicale care-mi detectau fluctuațiile tensiunii arteriale, ale temperaturii și respirației. Spune-mi de ce.

Am închis ochii, am simțit dezorientarea provocată de neputința de a vedea prin alți ochi, cum puteam cândva. I-am deschis, am tras adânc aer în piept și i-am spus.

Capitolul 10

Crezusem că poate, în acea dimineață, slujitoarele templului vor rămâne acasă (ținând cont de împrejurări), dar o mică purtătoare de flori, trezită înaintea adulților din familia ei, a sosit cu un mănunchi de buruieni cu petale roz și s-a oprit la marginea casei, surprinsă să o vadă pe Anaander Mianaai îngenuncheată în fața unui iconițe a lui Amaat.

Awn era la etaj, se îmbrăca.

— Azi nu pot să-mi fac datoria, mi-a spus ea cu o voce impasibilă, în ciuda emoțiilor care o măcinau.

Se făcuse deja cald, și lt. Awn asuda.

— N-ai atins niciun cadavru, sper, am zis eu aranjându-i gulerul hainei, mai mult de formă, dându-mi seama prea târziu că mă luase gura pe dinainte.

Patru dintre segmentele mele, două la marginea de nord a Ante-Templului și două vârâte până la brâu în apa călduță și nămolul lacului, au scos pe mal trupul neînsuflețit al nepoatei lui Jen Taa și l-au dus la casa medicului.

La parterul casei lui Awn m-am adresat purtătoarei de flori, care era înțepenită de frică:

— Liniștește-te.

Purtătoarea de apă încă nu venise, iar eu nu puteam să-i țin locul.

— Va trebui să aduci măcar apa, i-am zis lui Awn. Purtătoarea de flori a venit, dar nu și purtătoarea de apă.

Câteva clipe Awn nu a spus nimic.

— Am înțeles, a răspuns ea după ce i-am șters fața.

A coborât la parter, a umplut bolul cu apă și i l-a adus purtătoarei de flori, care stătea lângă mine, la fel de înspăimântată,

strângând mănunchiul de petale roz. Lt. Awn i-a întins bolul, iar fata a lăsat buruienile jos și s-a spălat pe mâini. Până să ridice buruienile, Anaander Mianaai s-a întors spre ea, copila a tresărit, a făcut un pas în spate și m-a apucat de mâna înmănușată cu mâna ei goală.

— Trebuie să te speli pe mâini din nou, cetățene, i-am șoptit eu și, încurajând-o din priviri, copila s-a conformat, apoi a luat buruienile și și-a îndeplinit corect partea ei de ritual al dimineții, deși era vizibil tulburată.

Nu a mai venit nimeni, ceea ce nu era deloc surprinzător.

Medicul, vorbind ca pentru sine, deși eram la doar trei metri de ea, a constatat:

— Gâtul tăiat, dar și otrăvită.

Apoi, cu dezgust și dispreț, a adăugat:

— Un copil din propria lor Casă. Oamenii ăștia nu sunt civilizați.

Mica noastră slujitoare a plecat, strângând în mână un dar de la Stăpâna Radchului – un ac de păr în formă de floare cu patru petale, fiecare petală purtând imaginea emailată a celor patru Emanații. Era o onoare pe care majoritatea radchaienelor cărora le era oferită o prețuiau din plin, purtând acul aproape tot timpul, dovadă că slujiseră în templu de față cu însăși Stăpâna Radchului. Copila aceasta probabil avea să-l arunce într-o cutie și să uite de el. Când a dispărut din raza vizuală (a lui Awn și a Stăpânei Radchului, nu și a mea), Anaander Mianaai s-a întors spre Awn și a întrebat-o:

— Astea nu sunt buruieni?

Un val de jenă a copleșit-o pe lt. Awn, la care s-au adăugat dezamăgirea și o furie năprasnică, pe care n-o mai văzusem la ea.

— Nu și pentru copii, Stăpână, a răspuns ea neputând să-și ascundă de tot revolta.

Expresia lui Anaander Mianaai nu se schimbă.

— Icoana asta, discurile. Cred că sunt ale tale. Unde sunt cele care aparțin templului?

— Îmi cer iertare, Stăpână, a zis Awn, cu toate că știam că, în clipa aceea, numai asta nu voia, sentimentele ei reieșind din tonul vocii. Am folosit fondurile ca să suplimentez darurile de la sfârșitul stagiului pentru slujitoarele templului.

Își folosise și propriii bani în același scop, dar nu i-a mai spus asta Stăpânei.

— Am hotărât să te trimit înapoi, în *Răzbunarea lui Toren*, a spus Stăpâna Radchului. Înlocuitorul tău va fi aici mâine.

Rușine. Un val nou de furie. Și disperare.

— Am înțeles, Stăpână.

* * *

Nu prea erau multe de împachetat. Puteam fi gata de plecare în mai puțin de o oră. Am petrecut restul zilei ducând daruri slujitoarelor templului, care erau toate acasă. Școlile fuseseră închise, aproape nimeni nu îndrăznea să iasă pe stradă.

— Lt. Awn nu știe dacă noul locotenent va face alte numiri sau dacă va da cadourile de sfârșit de an, chiar dacă n-ați slujit tot anul, le-am spus eu tuturor. Dar va trebui să veniți la templu, e prima ei dimineață.

Adulții din fiecare casă m-au privit lung, în tăcere, fără să mă invite înăuntru – le-am lăsat câte un dar, nu obișnuita pereche de mănuși, care nu prea își avea rostul aici, ci o fustă tricotată, în culori vii, și o cutiuță cu dulciuri din tamarinde. De obicei se dăruiau fructe proaspete, dar nu avusesem timp să le găsesc. Am lăsat micile daruri în stradă, la marginea casei, dar nu a vrut nimeni să le ia, cum nimeni nu mi-a adresat vreun cuvânt.

Divina a petrecut vreo două ceasuri în dosul paravanelor, apoi a apărut cu o față răvășită și a intrat în templu unde s-a sfătuit cu preotesele. Cadavrele fuseseră luate de acolo. M-am oferit să curăț podeaua de sânge, neștiind dacă așa ceva era permis, dar preotesele s-au împotrivit.

— Unele dintre noi au uitat ce sunteți, mi-a zis Divina privind lung locul în care zăcuseră cadavrele. Acum li s-a adus aminte.

— Eu nu cred că și *tu* ai uitat, Divino, i-am răspuns.

— N-am uitat, a spus ea și a tăcut două secunde. Va veni locotenentul să mă vadă înainte de plecare?

— S-ar putea să nu vină.

În clipa aceea mă străduiam s-o conving pe Awn să doarmă, avea mare nevoie de somn, dar nu reușea și pace.

— Probabil e mai bine să nu vină, a zis șefa preoteselor întristată din nou. Știu că nu trebuie s-o judec. Ce putea face? Mie îmi este ușor să spun – și o spun – că putea face altfel.

— Așa e, Divino.

— Cum spuneți voi, radchaienii?

Nu eram radchaiană, dar n-am corectat-o, așa că a continuat:

— Dreptate, oportunitate și belșug. Fiecare faptă să fie dreaptă, oportună și avantajoasă.

— Întocmai, Divino.

— Ce-ați făcut voi e drept? E oportun? a întrebat ea cu o voce tremurată, gata să izbucnească în plâns.

— Nu știu, Divino.

— Mai precis, cine a avut de câștigat din asta?

— Nimeni, Divino, din câte îmi dau eu seama.

— Nimeni? Zău? Haide, Unu Esk, n-o face pe naiva cu mine.

Trădarea pe care o văzusem pe fața lui Jen Shinnan, privirea pe care i-o aruncase lui Anaander Mianaai nu scăpase celor din jur.

Și totuși, nu vedeam ce câștigase Stăpâna Radchului de pe urma masacrului.

— Te-ar fi ucis și pe tine, Divino. Pe tine și pe toți cei lipsiți de apărare. Lt. Awn a făcut tot posibilul să prevină vărsarea de sânge de azi-noapte. N-a fost vina ei că n-a reușit.

— Ba da, a zis ea fără să se întoarcă spre mine. Dumnezeu s-o ierte pentru asta. Iar pe mine să mă ferească de o astfel de alegere… Dar tu? Tu ce-ai fi făcut dacă locotenentul ar fi refuzat și Stăpâna Radchului ți-ar fi ordonat s-o împuști? Ai fi împușcat-o? Din câte știu, armura pe care o purtați voi este impenetrabilă.

— Stăpâna Radchului poate neutraliza armura.

Însă codul pe care Anaander Mianaai ar fi trebuit să-l transmită pentru a neutraliza armura lui Awn – sau a mea sau a oricărui alt soldat radchaian – ar fi trebuit să fie transmis prin sistemul de comunicații care la momentul respectiv încă era blocat.

— Speculațiile pe marginea acestor lucruri nu-și au rostul, Divino. Așa a fost să se întâmple, nimic mai mult.

Șefa preoteselor s-a întors și m-a privit drept în ochi.

— N-ai răspuns la întrebare.

Nu era o întrebare ușoară. Fusesem fragmentat și numai un segment știuse că așa ceva era posibil, că preț de o clipă viața lui Awn depinsese de deznodământul acelei situații. Nu eram foarte sigură că acel segment n-ar fi întors arma asupra lui Anaander Mianaai.

Probabil că n-ar fi făcut-o.

— Divino, eu nu sunt o persoană.

Dacă aș fi împușcat-o pe Stăpâna Radchului nu s-ar fi schimbat nimic, de asta eram sigură, doar că, pe lângă faptul că Awn ar fi murit, eu aș fi fost distrus, Doi Esk mi-ar fi luat locul sau un nou Unu Esk ar fi fost construit cu segmente din rezervele din *Răzbunarea lui Toren*. IA-ul navei ar fi fost pus într-o oarecare dificultate, deși explicația reacției mele ar fi fost întreruperea comunicațiilor.

— Adesea, oamenii cred că ar fi făcut alegerea cea mai nobilă, dar când se află într-o astfel de situație, descoperă că lucrurile nu sunt chiar atât de simple.

— Cum spuneam… Doamne ferește. Mă voi consola să cred că ai fi împușcat-o pe ticăloasa de Mianaai.

— Divino! am încercat eu s-o avertizez.

Tot ce-mi spunea putea ajunge până la urmă la urechile Stăpânei Radchului.

— Să audă! Spune-i chiar tu! Din cauza *ei* s-a întâmplat ce s-a întâmplat azi-noapte. Nu știu dacă noi am fost ținta sau tanminzii sau lt. Awn. Doar bănuiesc. Nu sunt proastă.

— Divino. Indiferent cine a provocat evenimentele din noaptea trecută, nu cred că a obținut rezultatele scontate. Eu cred că s-a dorit un război deschis între orașul de sus și cel de jos, deși nu înțeleg de ce. Și cred că acest război a fost împiedicat să înceapă atunci când Denz Ay i-a spus locotenentului Awn despre arme.

— Și eu cred la fel. Și mai cred că Jen Shinnan știa prea multe, de asta a și trebuit să moară.

— Îmi pare rău că templul a fost profanat, Divino.

Nu regretam prea mult moartea lui Jen Shinnan, dar m-am abținut s-o spun.

Divina s-a întors din nou cu spatele.

— Sunt sigură că aveți multe de făcut acum, cu pregătirile de plecare. Nu e nevoie ca lt. Awn să mai treacă pe aici. Poți să-i spui tu rămas-bun din partea mea.

S-a îndepărtat fără să mai aștepte vreun cuvânt de la mine.

* * *

Lt. Skaaiat a venit la cină cu o sticlă de arac și doi Șapte Issa.

— Înlocuitorul tău va sosi la Kould Ves de-abia mâine la prânz, a anunțat ea destupând sticla.

Șapte Issa au rămas țepene și dezorientate la parter. Ajunseseră cu puțin înainte să refac comunicațiile. Văzuseră cadavrele din templul lui Ikkt, ghiciseră fără să li se spună ce se întâmplase, deși fuseseră puse în funcțiune de numai doi ani. Nu participaseră la anexare.

Întregul Ors, și cel de sus și cel de jos, era la fel de tăcut, la fel de încordat. Când ieșeau din case, oamenii evitau să mă privească sau să mi se adreseze. De cele mai multe ori mergeau la templu, unde preotesele se rugau pentru cei morți. La templu veneau și câțiva tanminzi din orașul de sus, care rămâneau tăcuți la marginea mulțimii adunate. Eu stăteam în umbră, nevrând să le atrag atenția sau să-i fac să sufere și mai mult.

— Spune-mi că n-ai fost pe punctul de a refuza, i-a zis Skaaiat în casă, la etaj.

Stătea alături de Awn, după paravane, așezate amândouă pe pernuțe ce miroseau a mucegai, față în față.

— Te cunosc bine, Awn, jur că, în clipa în care am auzit ce-au văzut Șapte Issa când au ajuns la templu, m-am temut că imediat o să aud că ai murit. Spune-mi că n-ai fost pe punctul de a refuza.

— N-am fost, a răspuns Awn nefericită, cu glasul încărcat de amărăciune și vinovăție. Vezi și tu că n-am fost.

— Nu văd. Nu văd deloc.

Skaaiat a umplut ochi cana pe care i-o întinsesem. I-am dat cana mai departe locotenentului Awn.

— Cum nu vede nici Unu Esk, altfel n-ar fi atât de tăcută în seara asta, a continuat ea uitându-se la cel mai apropiat segment. Stăpâna Radchului ți-a interzis să cânți?

— Nu, locotenente am răspuns eu.

Nu dorisem s-o tulbur pe Anaander Mianaai când fusese aici și nici să-i stric somnul lui Awn, cât dormise. Și, oricum, nici nu avusesem chef.

Skaaiat a pufnit plină de frustrare și s-a întors spre Awn.

— Dacă ai fi refuzat, nu s-ar fi schimbat nimic, doar că ai fi murit și tu. Ai făcut ce trebuia să faci, iar prostovanii ăia… Pe falusul lui Hyr, ce *prostovani*! Dac-ar fi avut puțină minte, ar fi trebuit să se aștepte la așa ceva.

Awn privea lung la cana pe care o ținea în mână, fără să se clintească.

— Te cunosc bine, Awn. Dacă ai de gând să faci o nebunie atât de mare, mai bine fă-o atunci când vei putea schimba ceva.

— Ca *Mila lui Sarrse* Unu Amaat Unu?

Se referea la evenimentele din Ime, la ofițerul care refuzase să execute un ordin și condusese revolta ce avusese loc cu cinci ani în urmă.

— Cel puțin ea a schimbat ceva. Ascultă, Awn, știm amândouă că de ceva timp se petrec lucruri necurate aici. Știm amândouă că ceea ce s-a întâmplat azi-noapte nu are sens decât dacă...

Awn a trântit cana cu arac de masă, împroșcând cu stropi.

— Decât dacă ce? a întrebat ea. Cum ar putea avea vreun sens?

— Haide, a spus Skaaiat punându-i cana în mână. Bea asta și-am să-ți explic. Cel puțin ce-am înțeles eu... Știi cum au loc anexările. Prin aplicarea forței brute, prin înfrângerea oricărei rezistențe. Dar, după execuții, după ce le deportăm pe toate cele ce trebuie deportate și după ce le-am redus la tăcere pe toate idioatele care cred că se pot pune cu noi, după toate astea, le integrăm pe cele rămase în societatea radchaiană – își întemeiază familii, devin cliente și, după una sau două generații, devin radchaiene cu acte în regulă. Asta se întâmplă în primul rând fiindcă începem cu vârful ierarhiei locale – aproape întotdeauna există așa ceva. Lor le oferim tot felul de beneficii și, în schimb, le cerem să se comporte ca niște cetățene, le oferim contracte de clientelaj, ceea ce le dă posibilitatea să ofere contracte celor de sub ele și, mai curând decât ai crede, întreaga structură locală e conectată la societatea radchaiană cu pierderi minime.

Awn a făcut un gest de nerăbdare. Știa toate astea.

— Ce legătură are asta cu...? a întrebat ea.

— Tu ai dat totul peste cap.

— Cum adică?

— Păi, tot ce-ai făcut tu *a prins*. Tanminzii de aici erau obligați să accepte ce se întâmpla. Cum și era de așteptat.

Dacă aș fi făcut tot ce-ai făcut tu – ai mers direct la preoteasa orsiană, te-ai instalat în orașul de jos în loc să folosești sediul poliției și închisoarea din orașul de sus, te-ai apucat să închei alianțe cu autoritățile orașului de jos și să ignori…

— N-am *ignorat* pe nimeni! a protestat Awn.

Skaaiat a dat din mână a lehamite.

— În loc să ignori ceea ce oricine ar fi considerat a fi ierarhia locală firească. Casa ta nu-și poate permite să ofere clientelaj nimănui aici. *Deocamdată.* Niciuna dintre noi nu poate încheia contracte cu nimeni. *Pentru moment.* A trebuit să ne retragem din contractele caselor noastre și să primim cliente direct de la Anaander Mianaai, cât suntem în slujba ei. Dar am păstrat legătura cu familiile respective, iar familiile se pot folosi de legăturile pe care le stabilim acum, chiar dacă noi nu avem voie. Însă le putem folosi după ce ne retragem din armată. A profita cât poți de mult de pe urma unei anexări e o cale sigură de a întări poziția socială și financiară a Casei tale… Toate bune și frumoase până când cineva abuzează de toate astea. Ne spunem că lucrurile sunt așa cum le vrea Amaat, că toate au fost lăsate de Dumnezeu. Prin urmare, dacă suntem bogate și respectate, așa *trebuie* să fie. Examenul de aptitudini dovedește că așa e drept, că fiecare primește ce i se cuvine și, când viața ne arată că omul potrivit e la locul potrivit, e încă o dovadă că mai bine de atât nu se poate.

— Eu nu sunt omul potrivit la locul potrivit, a zis Awn și a lăsat jos cana goală.

— Ești una din câteva mii, iar pentru unii ești chiar deosebită, a spus Skaaiat umplându-i cana din nou. Anexarea asta e altfel fiindcă e ultima. Ultima noastră șansă ca să mai punem mâna pe niște proprietăți, să stabilim legături cu care familiile din înalta societate sunt atât de obișnuite. Celor de rang înalt nu le place să vadă cum de aceste ultime șanse se folosesc Case precum cea din care faci tu parte. Și, ca și cum n-ar fi de ajuns, faptul că n-ai ținut cont de ierarhia locală…

— M-am *folosit* de ierarhia locală!

— Locotenenți! i-am avertizat.

Replica lui Awn fusese atât de furioasă, încât se auzise până în stradă, dacă mai era cineva pe acolo în seara aceea.

— Dacă tanminzii făceau legea aici înseamnă că așa voia Amaat. Corect?

— Dar tanminzii…

Nu eram sigură ce voia să spună Awn. Poate voia să sublinieze că nu trecuse prea mult timp de când își impuseseră autoritatea în Ors. Poate că în Ors erau în minoritate, iar scopul locotenentului Awn fusese să atragă un număr cât mai mare de oameni.

— Ai grijă, a avertizat-o lt. Skaaiat, deși lt. Awn nu avea nevoie să fie avertizată, întrucât militarii radchaieni știau că nu se cuvenea să vorbească fără să gândească. Dacă n-ai fi găsit armele alea, cineva ar fi avut motiv nu numai să te alunge din Ors, ci și să le oprime pe orsiene și să favorizeze orașul de sus. Cu alte cuvinte, să reinstaureze ordinea în Univers. Apoi, desigur, oricine s-ar fi putut folosi de acest incident ca să arate cât de moale ai fost. Dacă ne-am fi limitat la examenul de aptitudini așa-zis imparțial, dacă am fi executat mai mulți oameni, dacă am fi fabricat mai multe unități ancilare…

— Am destule unitățile ancilare, a subliniat Awn.

Skaaiat a ridicat din umeri.

— Lucrurile ar fi mers ca la carte, cei de sus ar fi trecut cu vederea. Cum trec cu vederea tot ce nu-și doresc. Iar ce își doresc este orice pot înhăța.

Lt. Skaaiat părea calmă, aproape relaxată. Eram obișnuită să nu primesc informații de la ea, dar această discrepanță dintre atitudinea ei și gravitatea situației – deznădejdea lui Awn și, ca să fiu sinceră, propria mea mâhnire provocată de ultimele evenimente – o făcea să pară ireală, ca de pe altă lume.

— Înțeleg rolul jucat de Jen Shinnan, a zis lt. Awn. Îl înțeleg foarte bine. Dar nu înțeleg ce... ce-ar fi avut de câștigat altcineva.

Întrebarea pe care n-o putea pune direct era, desigur, de ce-ar fi fost implicată Anaander Mianaai sau de ce ar fi vrut ea să revină la ordinea inițială, dat fiind că ea însăși aprobase unele schimbări. Și de ce, dacă ar fi vrut așa ceva, nu ordonase să i se facă pe plac. Dacă Awn și Jen ar fi fost interogate, ar fi putut spune, sau chiar ar fi spus, că nu vorbeau despre Stăpâna Radchului, ci despre o persoană necunoscută, care făcea parte din complot, deși eram sigură că, la un interogatoriu serios, cu ajutorul drogurilor, versiunea lor ar fi fost desființată. Din fericire, această perspectivă era puțin probabilă.

— Și nu înțeleg de ce o persoană cu atâta influență nu a ordonat pur și simplu să plec și să fiu înlocuită cu altcineva pe placul ei, dacă asta se dorea.

— Poate că nu se dorea *numai* asta, a răspuns Skaaiat. Dar e clar că cineva a vrut cel puțin asta, crezând că așa va avea de câștigat. Iar tu ai făcut tot ce se putea ca să împiedici vărsarea de sânge. Orice altceva ar fi fost inutil. Ținem legătura, a continuat ea pe un ton hotărât, care nu admitea niciun refuz, golindu-mi cana: Ai să-mi lipsești, a adăugat ea mai blând.

Pentru o clipă am crezut că Awn va plânge din nou.

— Cine mă va înlocui?

Lt. Skaaiat a rostit numele unui ofițer și al unei nave.

— Aha, trupe umane, a zis lt. Awn ușor dezorientată, apoi a oftat frustrată.

Cred că își aducea aminte că Ors nu mai era problema ei.

— Știu, a zis lt. Skaaiat. Am să vorbesc cu ea. Tu ai grijă de tine. Acum că anexările sunt de domeniul trecutului, transportoarele de unități ancilare sunt ticsite de fiice bicisnice ale unor familii de vază, care nu pot primi posturi mai jos de-atât.

Awn s-a încruntat, evident dorind să riposteze, gândindu-se, probabil, la ceilalți locotenenți Esk. Sau la ea însăși. Skaaiat i-a observant expresia și a zâmbit cu mâhnire.

— Mda. Lui Darriet n-am ce să-i reproșez. De celelalte să te ferești. Toate au o părere foarte bună despre ele, dar prea puține motive care s-o justifice.

Skaaiat le întâlnise în timpul anexării și le tratase cu toată politețea.

— Nu e nevoie să-mi spui asta, a zis lt. Awn.

Skaaiat a umplut iar cănile și tot restul nopții conversația lor a fost de așa natură încât nu e nevoie să fie relatată.

În ele din urmă, Awn a adormit și, până să se trezească, închiriasem deja bărcile care să ne ducă la gura de vărsare a fluviului, aproape de Kould Ves, și le încărcasem cu puținele noastre bagaje și cu segmentul meu mort. În Kould Ves, mecanismul care-i controla armura, ca și alte câteva piese, urmau să fie scoase spre a fi reciclate.

* * *

„Dacă ai de gând să faci o nebunie atât de mare, mai bine fă-o atunci când vei putea schimba ceva", spusese lt. Skaaiat, iar eu fusesem de acord. Și încă mai sunt.

Problema e să știi când va putea schimba ceva ceea ce ai de gând să faci. Nu mă refer doar la acțiunile mărunte care, cumulativ, în timp, sau în număr mare, schimbă cursul evenimentelor într-un mod prea haotic sau subtil ca să-l mai poți urmări. Singurul cuvânt care influențează soarta unei persoane și, în ultimă instanță, soarta celor cu care persoana respectivă vine în contact este, desigur, un subiect obișnuit al spectacolelor de divertisment sau al poveștilor moralizatoare, dar dacă am lua în considerare toate consecințele posibile ale opțiunilor posibile ale unei persoane, nimeni n-ar face nici cea mai mică mișcare, nici măcar n-ar îndrăzni să sufle de teama a ceea i s-ar putea întâmpla.

Asta la scară mai mare și mai evidentă. Ca, de exemplu, felul în care Anaander Mianaai însăși influența decisiv soarta unor popoare întregi. Sau felul în care propriile mele acțiuni puteau însemna viață sau moarte pentru mii de persoane. Sau doar pentru optzeci și trei, înghesuite în templul lui Ikkt, împresurate. Mă întreb – cum mai mult ca sigur s-a întrebat și lt. Awn – care ar fi fost consecințele refuzului ei de a trage în ele? Direct, evident, moartea ei ar fi fost o consecință imediată. Apoi, cei optzeci și trei de oameni ar fi murit și ei fiindcă i-aș fi împușcat la ordinul direct al lui Anaander Mianaai.

Nicio diferență, doar că lt. Awn ar fi moartă acum. Discurile fuseseră aruncate și traiectoriile lor erau previzibile, calculabile, directe și clare.

Dar nici lt. Awn și nici Stăpâna Radchului nu știau că, dacă un disc și-ar fi schimbat doar un pic traiectoria, rezultatul ar fi fost altul. Uneori, când îți ghicești, unul zboară și se rostogolește cum nu te-ai aștepta, dând o cu totul altă configurație lucrurilor. Dacă lt. Awn ar fi hotărât altceva, acel unic segment, incapabil să comunice, dezorientat, îngrozit de gândul că ar putea s-o împuște pe Awn, putea întoarce arma spre Mianaai. Ce s-ar fi întâmplat atunci?

În ultimă instanță, acțiunea în sine doar ar fi amânat moartea lui Awn și ar fi asigurat distrugerea lui Unu Esk – adică a mea. Ceea ce, pe mine, neexistând ca individ, nu mă deranja deloc.

Însă ar fi fost întârziată moartea celor optzeci și trei de persoane. Lt. Skaaiat ar fi fost obligată să o aresteze pe lt. Awn – sunt convinsă că n-ar fi împușcat-o, deși legal ar fi avut dreptul –, dar nu i-ar fi împușcat pe tanminzi fiindcă Mianaai n-ar fi fost acolo ca să dea ordinul. Iar Jen Shinnan ar fi avut timp și ocazia de a spune acele lucruri pe care Stăpâna Radchului o împiedicase să le spună. Cât de mult ar fi însemnat toate astea?

Poate foarte mult. Poate nimic. Există prea multe necunoscute. Prea mulți oameni, aparent predictibili, care stau în realitate pe o muchie de cuțit sau ale căror traiectorii pot fi schimbate foarte ușor, dacă aș ști cum.

„Dacă ai de gând să faci o nebunie atât de mare, mai bine fă-o atunci când vei putea schimba ceva." Numai că în absența unei omnisciențe cvasi-totale n-ai cum să știi când. Poți doar să faci un calcul aproximativ. Poți doar să arunci discurile și apoi să încerci să ghicești ce vor să spună.

Capitolul 11

Explicația – de ce aveam nevoie de armă, de ce voiam s-o ucid pe Anaander Mianaai – a luat ceva timp. Răspunsul nu era simplu – sau, mai precis, răspunsul simplu ar fi făcut-o pe Strigan să pună și mai multe întrebări, de aceea n-am încercat să-l dau și am început cu începutul, lăsând-o să deducă răspunsul simplu din răspunsul complex, mai lung. Când am terminat, trecuse bine de miezul nopții. Seivarden dormea respirând încet, iar Strigan era în mod clar epuizată.

Timp de trei minute s-a auzit doar respirația din ce în ce mai precipitată a lui Seivarden, care probabil se apropia de trezie sau era chinuită de vreun coșmar.

— Acum știu cine ești, a zis Strigan într-un târziu, obosită. Sau cine crezi tu că ești.

Nu era nevoie să răspund într-un fel sau altul, putea crede ce dorea despre mine, indiferent de ce-i povestisem.

— Nu te deranjează, nu te-a deranjat niciodată că sunteți sclavi? m-a întrebat ea.

— Cine?

— Navele. Navele de război. Atât de puternice. Înarmate. Ofițerii dinăuntru sunt la mila voastră tot timpul. Ce vă împiedică să-i ucideți pe toți și să vă declarați libere? Niciodată n-am înțeles cum se face că radchaienii țin navele astea sub control.

— Dacă te gândești puțin, vei vedea că deja știi răspunsul la întrebare.

Strigan a tăcut din nou, încercând să afle răspunsul. Eu stăteam nemișcată, așteptând reacția ei.

— Ai fost pe Garsedd, a zis ea după o vreme.

— Am fost.

— Acolo ai cunoscut-o pe Seivarden? Personal?

— Da.

— Ai... ai luat și tu parte?

— La distrugerea garseddailor?

Strigan a înclinat din cap.

— Am luat. Ca toți cei care au fost acolo.

— Bănuiesc că nimeni nu s-a opus, a zis ea și a făcut o grimasă de dezgust, cred.

— N-am spus asta.

De fapt, căpitanul meu se opusese și murise. Înlocuitorul lui avea mustrări de conștiință – nu putuse să ascundă asta navei –, dar tăcuse mâlc și îndeplinise ordinele întocmai.

— E ușor să spui că, dacă ai fi fost acolo, te-ai fi opus, că mai bine mureai decât să participi la măcel, dar totul pare altfel când se petrece sub ochii tăi, când trebuie să alegi, am continuat eu.

Strigan a mijit ochii, probabil nu era de acord cu mine, însă îi spusesem adevărul. Apoi expresia i s-a schimbat, gândindu-se poate la mica ei colecție de artefacte din cabina de pe stația Dras Annias.

— Le vorbești limba? m-a întrebat.

— Vorbesc două dintre limbile lor.

Fuseseră mai bine de douăsprezece.

— Le știi și cântecele, desigur, a zis ea pe un ton ușor batjocoritor.

— N-am avut ocazia să învăț cât de multe aș fi vrut.

— Dacă ai fi avut posibilitatea să alegi, te-ai fi opus?

— Întrebarea nu-și are rostul. N-am avut o astfel de posibilitate.

— Dă-mi voie să te contrazic, a spus ea începând să se înfurie. Posibilitatea de-a alege e mereu prezentă.

— Garsedd a fost un moment de cotitură.

Nu era un răspuns direct la acuzația ei, dar nu mă puteam gândi care *putea* fi răspunsul direct pe care să-l înțeleagă.

— A fost prima dată când atât de mulți ofițeri radchaieni au încheiat o anexare fără a fi siguri că au făcut ceea ce era drept să facă, am continuat eu. Tot mai crezi că Mianaai îi controlează pe radchaieni spălându-le creierul sau amenințându-i cu execuția? Sigur, nici îndoctrinarea, nici amenințările n-au dispărut, sunt la fel de prezente, dar majoritatea radchaienilor, ca mai toți oamenii de prin locurile în care am fost, fac ce li se cere doar fiindcă așa cred ei că e bine. Nimănui nu-i place să ucidă.

— Nimănui? a întrebat Strigan răzând sardonic.

— Aproape nimănui. Nu destui ca să umpli navele de război ale Radchului. Dar, la sfârșit, după toată suferința și vărsarea de sânge, toate sufletele acelea ignorante care fără noi ar fi rămas prizonierele întunericului, devin cetățeni fericiți care, dacă le ceri să facă ceva, acceptă imediat! Ziua în care Anaande Mianaai le-a adus civilizația a fost cu adevărat norocoasă.

— Părinții lor au fost de acord? Sau bunicii?

Am dat din mână, sugerând cu acest gest ceva între „nu-i problema mea" și „irelevant".

— Ai fost surprinsă când ai văzut cât de frumos mă port cu un copil. N-ar fi trebuit să fii surprinsă. Crezi că radchaienii nu au copii sau că nu-și iubesc copiii? Crezi că nu reacționează față de copii cum reacționează aproape toți oamenii?

— Câtă virtute!

— Virtutea nu este un lucru singular, necomplicat.

Binele are nevoie de rău, iar diferența dintre ele nu e întotdeauna foarte clară.

— S-ar putea ca virtuțile să existe ca să-ți împlinești scopurile, am adăugat eu. Important este că există și că îți influențează acțiunile. Și alegerile.

Strigan a strâmbat din nas.

— Mă faci să-mi fie dor de discuțiile filosofice din tinerețe, purtate la beție. Din păcate, aici nu ne referim la abstracțiuni, ci la viață și moarte.

Șansele mele de a obține ceea ce doream îmi scăpau printre degete.

— Pentru prima și ultima oară, trupele radchaiene au făcut prăpăd pe o scară inimaginabilă. Și au ratat irevocabil șansa ca ceva bun să se aleagă din anexare. Faptele lor i-au afectat pe toți cei de acolo.

— Au afectat chiar și navele?

— I-au afectat pe absolut toți.

Am așteptat următoarea întrebare sau sardonicul „Nu-mi pare rău pentru tine", dar Strigan a tăcut, cu privirea ațintită asupra mea.

— Primele încercări de a stabili un contact diplomatic cu presgerii au fost făcute la scurt timp. Cum, sunt aproape sigură, tot la scurt timp a început și înlocuirea unităților ancilare cu soldați umani.

Eram aproape sigură, fiindcă o mare parte din pregătire se făcuse pe ascuns.

— Ce interes aveau presgerii în Garsedd? a întrebat Strigan.

Mi-a observat reacția la întrebare, aproape o recunoaștere directă a faptului că, dacă avea arma, trebuia să știe – și sigur a știut înainte să vorbească cum îi voi interpreta reacția. N-ar fi pus întrebarea dacă n-ar fi văzut arma, dacă n-ar fi examinat-o îndeaproape. Armele acelea veniseră de la presgeri, garseddaii se înțeleseseră cu alienii, indiferent cine făcuse prima mișcare. Cu atât ne aleseserăm de la reprezentanții capturați. Am încercat să afișez o expresie neutră.

— Cine știe cu adevărat ce urmăresc presgerii? Anaander Mianaai și-a pus aceeași întrebare: „De ce s-au amestecat presgerii?" Nu fiindcă voiau ceva de la garseddai, puteau să ia și fără să ceară, am spus eu, chiar dacă știam că presgerii îi făcuseră pe garseddai să-și golească buzunarele. Dacă presgerii s-ar hotărî să distrugă Radchul, să-l desființeze pur și simplu? Dacă presgerii ar avea astfel de arme?

— Vrei să spui că presgerii i-au convins pe garseddai să o oblige pe Anaander Mianaai să negocieze? a întrebat Strigan îngrozită, nevenindu-i să creadă.

— Mă refer la reacția lui Mianaai, la motivele ei. Nu știu și nici nu-i înțeleg pe presgeri. Dar îmi închipui că, dacă presgerii ar vrea să forțeze mâna cuiva, s-ar cunoaște imediat. Mai ales prin lipsa de subtilitate. Eu cred că mai degrabă a fost vorba de o *sugestie*. Dacă asta a avut vreo legătură cu acțiunile lor.

— Toate astea... o simplă *sugestie*!

— Sunt alieni. Cine-i poate înțelege?

— Ideea e că nimic din ceea ce ai putea face nu poate schimba ceva, a zis ea după cinci secunde de tăcere.

— Probabil că ai dreptate.

— *Probabil.*

— Dacă toți cei care au... am început eu căutând cuvântul potrivit. Dacă toți cei care s-au opus distrugerii garseddailor ar fi refuzat să se supună ordinelor, ce s-ar fi întâmplat?

Strigan s-a încruntat.

— Câți au refuzat?

— Patru.

— Patru. Din câți...?

— Din mii de ofițeri.

La vremea aceea, fiecare navă *Răzbunarea* avea sute de ofițeri, un căpitan și zeci de unități ancilare. Plus navele de tip *Mila* și *Sabia*, cu echipaje mai mici.

— Loialitatea, îndelungatul obicei al supunerii, dorința de răzbunare – da, chiar și cele patru execuții i-au împiedicat pe ceilalți de la o opțiune atât de drastică.

— Erau destui ca tine, unități ancilare capabile să facă față situației chiar dacă toată lumea refuza să se supună ordinelor.

N-am spus nimic, am așteptat acea schimbare a expresiei care să-mi arate că se gândise de două ori la lucrurile pe care tocmai le spusese.

— Cred că rezultatul ar fi fost altul, i-am răspuns eu într-un târziu.

— Tu nu ești o unitate ancilară obișnuită! a exclamat Strigan și s-a aplecat spre mine, neașteptat de vehementă.

Seivarden a sărit brusc din somn, uitându-se la Strigan speriată și cu ochii lipiți de somn.

— Nu mai e niciunul nevoit să aleagă, a continuat Strigan. Nimeni care să te urmeze. Și, chiar dacă ar fi, doar tu n-ai fi de-ajuns. Dacă ai norocul să ajungi în fața lui Mianaai – în fața unuia dintre corpurile lui – vei fi singur și neajutorat. Vei muri fără să realizezi ceva!

Strigan a expirat scurt, de parcă își pierduse răbdarea.

— Ia-ți banii, a adăugat ea arătând spre rucsacul meu rezemat de banca pe care stăteam. Cumpără pământ, cumpără o cabină pe o stație, la naiba, cumpără o stație! Trăiește viața care ți-a fost refuzată. Nu te sacrifica degeaba.

— La care *eu* te referi? Pe care dintre viețile ce mi-au fost refuzate vrei s-o trăiesc? Să-ți trimit rapoarte lunare ca să fiu sigură că opțiunile mele sunt pe placul tău?

Reacția mea a redus-o la tăcere aproape douăzeci de secunde.

— Breq, a zis Seivarden de parcă ar fi vrut să vadă cum suna numele meu rostit de ea. Vreau să plec.

— Curând, i-am răspuns eu. Ai răbdare.

Spre surpriza mea, Seivarden nu a obiectat, ci s-a rezemat de bancă prinzându-și genunchii cu brațele.

Strigan s-a uitat gânditoare la ea, apoi s-a întors spre mine.

— Trebuie să mă gândesc, mi-a spus.

Am înclinat din cap. Strigan s-a ridicat, s-a dus în camera ei și a închis ușa.

— Ce-i cu *ea*? a întrebat Seivarden, aparent fără vreo urmă de ironie, doar ușor disprețuitoare.

N-am răspuns, doar m-am uitat la ea fără să-mi schimb expresia feței. Păturile îi lăsaseră o dungă pe obraz, aproape invizibilă acum, iar hainele, pantalonii nilteni și cămașa

matlasată pe sub haina descheiată erau șifonate și răvășite. În ultimele zile, în care mâncase regulat și nu mai luase kef, pielea ei căpătase o culoare mai sănătoasă, dar tot slabă și obosită arăta.

— De ce-ți bați capul cu ea? m-a întrebat Seivarden, netulburată de privirea mea insistentă, de parcă ceva s-ar fi schimbat între noi și brusc am fi devenit camarade, prietene.

Dar nu și egale. Niciodată.

— Trebuie să rezolv o problemă, i-am spus eu gândindu-mă că alte explicații ar fi fost inutile sau nesăbuite sau și una și alta. Nu poți să dormi?

O nuanță abia sesizabilă în expresia ei mi-a dat de înțeles că se retrăgea, se închidea în sine. Nu mai eram de partea ei. A rămas tăcută vreo zece secunde, făcându-mă să cred că în noaptea aceea nu va mai vorbi cu mine, dar a tras adânc aer în piept și a expirat, spunând:

— Mda. Am… am nevoie de mișcare. Vreau să ies puțin.

Ceva sigur se schimbase la ea, dar nu-mi dădeam seama ce anume sau ce o provocase.

— E noapte, i-am zis. Și e foarte frig. Ia-ți haina groasă și mănușile și nu te îndepărta prea mult.

A încuviințat din cap și, surprinzător, chiar și-a pus haina și mănușile înainte să iasă pe cele două uși, fără să bombăne sau să-mi arunce o privire dușmănoasă.

Și ce-mi păsa mie? Se putea rătăci, putea îngheța de frig sau se putea întoarce vie și nevătămată. Mi-am aranjat păturile și m-am întins la somn, fără să mai aștept să văd dacă se întoarce cu bine.

* * *

Când m-am trezit, Seivarden dormea pe mormanul ei de pături. Nu-și aruncase haina pe podea, ci o atârnase alături de celelalte într-un cârlig de lângă ușă. M-am ridicat și m-am apropiat de dulap – reîmprospătase proviziile,

adusese pâine și pusese pe masă un bol cu un cub de lapte care se dezgheța încet și un altul, plin cu grăsime de bov.

Am auzit deschizându-se ușa camerei lui Strigan și m-am întors.

— Vrea ceva, mi-a zis ea încet.

Seivarden nu s-a clintit.

— Sau urmărește ceva, a continuat Strigan. În locul tău n-aș avea încredere în el.

— Nici nu am.

Am pus o bucată de pâine într-un bol cu apă și am lăsat-o să se înmoaie.

— Dar mă întreb ce-o fi cu ea.

Strigan s-a uitat la mine amuzată.

— Cu el, m-am corectat eu.

— Probabil că se gândește la toți banii ăia pe care-i duci cu tine. Ar putea cumpăra o grămadă de kef cu ei.

— Dacă despre asta e vorba, nu-i nicio problemă. Toți banii sunt pentru tine.

Mai puțin banii pentru călătoria înapoi și cazurile de forță majoră. În care, probabil, intra și călătoria lui Seivarden.

— Ce se întâmplă cu toxicomanii în Radch?

— Nu există așa ceva.

Strigan a ridicat o sprânceană, apoi și pe cealaltă, mirată.

— Pe stații, am lămurit-o eu. Nu poți ajunge prea departe cu asta, IA-ul stației te urmărește tot timpul. Pe o planetă e altă situație, planeta e prea mare pentru așa ceva. Dar chiar și acolo, dacă ai ajuns să nu mai funcționezi cum trebuie, ești re-educat și, de obicei, trimis în altă parte.

— Ca să nu-i deranjezi pe ceilalți.

— Pentru un nou început. Un mediu nou, un post nou.

Iar dacă veneai de foarte departe pentru un post pe care oricine l-ar fi putut ocupa, toată lumea știa de ce ai venit, deși nimeni n-ar fi făcut gafa s-o spună de față cu tine.

— Văd că te roade că radchaienii nu au libertatea de a-și distruge viețile sau de a distruge viețile altor cetățeni.

— N-aș spune chiar așa.

— Sigur că nu.

Strigan s-a rezemat de tocul ușii, cu brațele încrucișate.

— Pentru cineva care vrea să i se facă un serviciu – un serviciu uriaș, incredibil de periculos – ești neașteptat de agresivă.

Am dat din mână, semn că „asta este!"

— Pe de altă parte, văd că ăsta te scoate din sărite, a mai zis ea făcând semn spre Seivarden. Și pe drept cuvânt, aș zice.

Mi-au venit pe buze cuvintele „mă bucur atât de mult că îmi dai dreptate", dar m-am abținut. La urma urmei, aveam nevoie de un serviciu uriaș, incredibil de periculos.

— Banii din cutie sunt de ajuns ca să-ți cumperi pământ, o cabină pe o stație sau, la naiba, chiar o stație, am zis eu.

— Una foarte mică, a spus ea strâmbând din buze, amuzată.

— Și tu n-ai mai avea-o. E periculos s-o vezi, darămite s-o și ai.

— Iar tu-i vei atrage astfel atenția Stăpânei Radchului. Care va afla că ai luat-o de la mine.

— Mda, există întotdeauna acest pericol.

N-avea niciun rost să-i ascund că, din clipa în care intram sub controlul lui Mianaai, aceasta putea extrage orice fel de informație de la mine, cu sau fără voia mea.

— Dar a fost primejdios din momentul în care-ai văzut-o și va continua să fie așa până la sfârșitul vieții tale, indiferent dacă mi-o dai sau nu, am adăugat eu.

— Adevărat, a zis Strigan oftând. Din păcate. Și, ca să-ți spun drept, de-abia aștept să merg acasă.

Câtă nesăbuință. Dar nu era treaba mea, treaba mea era să obțin arma. N-am spus nimic. Și nici Strigan. Care și-a pus haina și mănușile și a ieșit pe cele două uși. Eu m-am așezat la masă, străduindu-mă să nu ghicesc unde plecase ori dacă aveam vreun motiv să sper, cât de cât.

* * *

S-a întors după cincisprezece minute cu o cutie neagră, lată, teșită, pe care a pus-o pe masă. Părea a fi dintr-o singură bucată, dar Strigan a ridicat un strat gros de ceva negru, sub care era altul, de aceeași culoare.

A rămas cu capacul în mâini și cu privirea ațintită asupra mea. Am întins mâna și am atins ușor negreala cu un singur deget. Punctul atins s-a lățit devenind cafeniu și a luat forma unei arme, exact de culoarea pielii mele. Am ridicat degetul și cafeniul s-a transformat în negru. Am ridicat un alt strat de negreală sub care, în sfârșit, am dat de ceva ce arăta a cutie (chiar dacă negrul absorbea toată lumina) plină cu agrafe.

Strigan a atins stratul de negreală pe care-l țineam în mână. Din degetele ei s-a desprins un val cenușiu care s-a transformat într-o curea groasă, făcută rotocol lângă armă.

— Nu-mi dau seama ce este. Tu știi? m-a întrebat ea.

— Este o armură.

Ofițerii și trupele umane foloseau armuri externe în locul celor implantate. Cum aveam eu. Însă cu o mie de ani în urmă toată lumea primise armuri implantate.

— N-a activat nicio alarmă, n-a apărut pe niciun scanner prin care am trecut, mi-a explicat Strigan.

Asta și voiam. Posibilitatea de a călca pe o stație radchaiană fără a da de știre că sunt înarmată. Posibilitatea de a purta o armă chiar în prezența lui Anaander Mianaai fără ca cineva să-și dea seama. Majoritatea Anaanderilor nu aveau nevoie de armură, capacitatea de a o străpunge fiind un bonus.

— Cum face asta? Cum de se ascunde singură? m-a întrebat Strigan.

— Nu știu, am răspuns eu punând la loc stratul pe care-l țineam în mâini, și apoi capacul.

— Câte dintre corpurile nemernicului crezi că poți ucide?

Am ridicat ochii de pe cutie, de pe arma la care mă căznisem să ajung aproape douăzeci de ani și care acum se afla în fața mea, reală, palpabilă. În mâna mea. Am vrut să răspund: „Câte pot, înainte să mă doboare." Speram să întâlnesc măcar unul, unul din atâtea mii. Dar, la drept vorbind, nici nu mă așteptasem să găsesc arma.

— Depinde.

— Dacă te gândești la un gest de sfidare disperat, sinucigaș, măcar să fie unul de neuitat.

Am înclinat din cap.

— Vreau să solicit o audiență.

— Crezi c-ai s-o primești?

— Probabil. Orice cetățean poate solicita o audiență și aproape sigur o și primește. Sigur, eu nu voi trece drept cetățean...

Strigan a pufnit.

— Cum ai de gând să treci drept non-radchaian?

— Voi apărea în fața unui palat provincial fără mănuși sau cu mănuși nepotrivite, îmi voi anunța originea străină și voi vorbi cu accent. N-o să am nevoie de altceva.

Strigan a clipit de câteva ori, apoi s-a încruntat.

— Nu zău!

— Îți spun sigur. Ca non-cetățean, șansele mele de a primi o audiență vor depinde de motivele invocate.

Încă nu le stabilisem, depindeau de ceea ce aveam să găsesc la fața locului.

— Există unele lucruri care nu trebuie planificate prea din timp.

— Și ce-ai de gând să faci cu... a întrebat Strigan arătând cu mâna fără mănușă spre Seivarden, care dormea dusă.

Evitasem să-mi pun această întrebare. Evitasem din clipa în care o găsisem pe Seivarden, gândind că cel mai bine era să văd cum evoluau lucrurile.

— *Stai cu ochii pe el.* S-ar putea să fi ajuns în punctul în care e gata să renunțe la kef pentru totdeauna, deși aș zice că încă nu a făcut-o.

— De ce crezi asta?

— Fiindcă nu mi-a cerut ajutorul.

Era rândul meu să ridic din sprâncene, neîncrezătoare.

— L-ai ajuta, dacă ți-ar cere-o?

— L-aș ajuta cum pot. Deși, bineînțeles, ar trebui să înceapă cu problemele care l-au făcut să se drogheze, dacă vrea să nu mai fie dependent. Ceea ce nu prea văd la el.

În sinea mea am fost de acord, dar am preferat să tac.

— Ar fi putut să ceară oricând ajutor, a continuat Strigan. O ține așa de cel puțin cinci ani.

Probabil de mai mult, dar din nou am preferat să tac.

— Orice medic l-ar fi ajutat, numai să fi vrut și el. Dar asta însemna să-și recunoască problema, nu? a adăugat ea. Și nu văd să se întâmple asta îm viitorul apropiat.

— Cred că cel mai bine ar fi dacă s-ar întoarce pe Radch.

Medicii de pe Radch îi puteau rezolva toate problemele fără ca Seivarden să le ceară ajutorul sau să dea de înțeles că ar avea nevoie de el.

— Nu se va întoarce pe Radch dacă nu recunoaște că are o problemă.

— Poate merge oriunde vrea, am zis eu fluturând din mână, semn că nu era treaba mea.

— Dar îl hrănești și, fără îndoială, ai să-i plătești biletul de călătorie în acest sistem sau în orice alt sistem. Va rămâne cu tine cât timp e în avantajul lui, cât timp primește hrană și adăpost. Și nu se va da în lături să fure ca să-și procure încă o doză mare de kef.

Seivarden nu mai era la fel de puternică și nici judecata n-o mai avea la fel de limpede ca odinioară.

— Crezi că-i va fi chiar atât de ușor?

— Nu, a recunoscut Strigan. Dar va fi foarte hotărât.

— Mda.

Strigan a clătinat din cap de parcă ar fi vrut să-și pună gândurile în ordine.

— Hei, văd că nu mă asculți!

— Ba te ascult.

Era însă clar că Strigan nu mă credea.

— Sigur, nu-i treaba mea, dar... a zis ea arătând spre cutia neagră. Îți doresc să omori cât mai mulți Mianaai. Și să nu-l trimiți după *mine*.

— Pleci?

Bineînțeles că pleca, nu era nevoie să răspundă la o întrebare atât de prostească, și nici n-a făcut-o. S-a întors în camera ei fără să mai spună nimic și a închis ușa.

Am deschis rucsacul, am scos banii și i-am lăsat pe masă, apoi am băgat cutia neagră în rucsac. Am atins-o în locul care o făcea să dispară și am văzut doar cămăși împăturite și câteva pachete de alimente deshidratate. M-am apropiat de Seivarden și am împuns-o cu vârful bocancului.

— Trezește-te!

Seivarden a tresărit, a sărit în capul oaselor și s-a rezemat de cea mai apropiată banchetă, respirând greu.

— Trezește-te! am repetat. Plecăm.

Capitolul 12

Cu excepția acelor ore în care comunicațiile fuseseră întrerupte, nu-mi pierdusem niciodată senzația că făceam parte din *Răzbunarea lui Toren*. Kilometrii de coridoare cu pereții albi, căpitanul meu, comandanții decadelor, locotenenții fiecărei decade, cel mai mic gest al fiecăruia, fiecare respirație – vedeam totul. Unitățile mele ancilare îmi fuseseră întotdeauna aproape, Unu Amaat, Unu Toren, Unu Etrepa, Unu Bo și Doi Esk, fiecare alcătuită din douăzeci de corpuri, mâinile și picioarele aflate în slujba acelor ofițeri, vocile care să le vorbească. Miile de unități ancilare criogenizate. Nici măcar o dată nu pierdusem imaginea Shis'urnei, toată alb-albastră, vechile granițe și diviziuni șterse de distanța prea mare. Din acea perspectivă, evenimentele din Ors nu însemnau nimic, erau invizibile, n-aveau nicio noimă.

În naveta care se apropia simțeam cum descrește distanța, cum sunt *una* cu nava. Unu Esk era și mai mult decât fusese vreodată – o mică parte din mine. Atenția nu-mi mai era atrasă de ceea ce nu aparținea navei.

Doi Esk luase locul lui Unu Esk cât timp Unu Esk fusese pe planetă. Doi Esk pregătea ceaiul în sala decadei Esk pentru locotenenții săi – locotenenții mei. Curăța coridorul cu pereții albi din fața băilor Esk, recondiționa uniformele rupte în permisie. Doi dintre locotenenții mei ședeau în fața unei table de joc în sala decadei și mutau piesele de colo-colo, rapid, în tăcere, în timp ce alți trei

chibițau. Locotenenții decadelor Amaat, Toren, Etrepa și Bo, comandanții decadelor, căpitanul Rubran O Sută, ofițeri de la intendență și medici discutau între ei, dormeau, făceau baie, în funcție de program și preferințe.

Fiecare decadă avea douăzeci de locotenenți și un comandant, iar Esk ocupa puntea cea mai de jos. Sub Esk, de la Var în jos – jumătate dintre punțile decadelor mele –, era frig și pustiu, deși calele erau încă pline. Pustietatea și liniștea acelor spații în care ofițerii locuiseră cândva mă tulburaseră la început, acum însă eram obișnuită.

În navetă, în fața lui Unu Esk, lt. Awn ședea tăcută, cu dinții încleștați. În multe privințe, fizic vorbind, se simțea mult mai bine decât în Ors – temperatura, 20 °C, era mai potrivită pentru vestonul și pantalonii ei de uniformă. Iar mirosul greu al apei stătute fusese înlocuit de mirosul mai familiar și mai ușor de suportat al aerului reciclat. Dar spațiile extrem de mici – când sosise în *Răzbunarea lui Toren* se simțise foarte mândră de postul primit și așteptase cu nerăbdare să vadă ce-i rezerva viitorul – păreau că o strâng ca într-o menghină, că o sufocă. Era tensionată și nefericită.

Comandantul Tiaund al decadei Esk ședea în biroul ei minuscul, cu doar două scaune și o masă lipită de un perete, un raft și spațiu suficient cât să stea în picioare două persoane.

— S-a întors lt. Awn, le-am spus ei și căpitanului Rubran O Sută de pe puntea de comandă.

Naveta a andocat, zguduindu-se ușor.

Căpitanul Rubran s-a încruntat. Fusese surprinsă neplăcut de vestea întoarcerii neașteptate a lui Awn. Ordinul venise direct de la Anaander Mianaai, deci nu putea fi discutat. În plus, i se interzisese să întrebe ce s-a întâmplat.

În biroul ei de pe puntea Esk, comandantul Tiaund a oftat, a închis ochii și a ordonat:

— Ceai.

Apoi a rămas tăcută până când Doi Esk i-a adus o cană și un termos, i-a umplut cana și a așezat-o, împreună cu termosul, lânga mâna comandantului.

— Vreau să vorbesc cu ea cât mai curând posibil.

Atenția lui Unu Esk era atrasă mai ales de lt. Awn, care coborâse din lift și acum străbătea coridoarele albe înguste spre decada Esk, unde era cabina ei. I-am simțit ușurarea când a văzut că pe coridoare era doar Doi Esk.

— Comandantul Tiaund vrea să te vadă cât mai curând posibil, i-am transmis lui Awn, care a confirmat zvâcnind ușor din degete în timp ce trecea de pe un coridor pe altul.

Doi Esk a părăsit puntea îndreptându-se spre cală și modulele pentru anabioză care o așteptau, iar Unu Esk i-a preluat sarcinile și a urmat-o pe lt. Awn. Deasupra, în sectorul medical, un tehnomedic își pregătea instrumentele ca să înlocuiască segmentul lipsă din Unu Esk.

La ușa micii ei cabine – aceeași care, cu mai bine de o mie de ani în urmă, îi aparținuse locotenentului Seivarden –, Awn s-a întors ca să-i spună ceva segmentului care o urma, dar s-a oprit.

— Ce e? a întrebat ea imediat. S-a întâmplat ceva?

— Scuze, locotenente, dar în următoarele câteva minute tehnomedicul va conecta un nou segment. S-ar putea ca, pentru scurt timp, să nu putem comunica.

— Aha, a zis ea, simțindu-se copleșită dintr-un motiv pe care nu-l puteam înțelege.

Apoi vinovată, plină de furie. A rămas în fața ușii închise a cabinei, a tras de două ori aer în piept și s-a întors din nou pe coridor, spre lift.

Sistemul nervos al unui nou segment trebuie să fie mai mult sau mai puțin funcțional ca să poată fi instalat. În trecut se încercase pe cadavre, dar fără succes. La fel se întâmplase pe corpuri sedate complet – conexiunea nu se realizase corect. Uneori, noului segment i se administrează un tranchilizant, alteori tehnomedicul preferă să încălzească brusc

noul corp și să-l conecteze rapid, fără să-l mai sedeze. Așa se elimină riscul de a nu nimeri doza optimă, însă conexiunea e îngreunată.

Acestui tehnomedic puțin îi păsa de confortul meu. Sigur, nici nu era obligată să-i pese.

Lt. Awn a urcat în liftul care urma s-o ducă în sectorul medical tocmai când tehnomedicul decupla modulul pentru anabioză în care se afla corpul. Capacul a sărit și pentru o sutime de secundă corpul a rămas nemișcat, rece ca gheața în lichidul în care se afla.

Tehnomedicul a scos corpul din vas și l-a rostogolit pe o masă din apropiere. Lichidul a început să se scurgă de pe el și să se întindă pe masă; în clipa următoare, corpul s-a trezit, s-a cutremurat, înecându-se, tușind. Lichidul se scurge singur din gât și din plămâni, dar în primele momente senzația este greu de suportat. Lt. Awn a ieșit din lift și s-a îndreptat cu pași mari spre sectorul medical cu Unu Esk Optsprezece pe urmele ei.

Tehnomedicul s-a apucat iute de treabă și iată-mă, brusc, pe masă (mergeam în urma locotenentului Awn, recondiționam uniformele pe care Doi Esk le lăsase în seama mea în drum spre cală, mă întindeam pe paturile mele mici, înghesuite, ștergeam masa din sala decadei), văzând și auzind, dar incapabil să-mi controlez noul corp, a cărui groază mărea ritmul cardiac al tuturor segmentelor lui Unu Esk. Gura noului segment s-a deschis și a scos un țipăt, iar în fundal, un râset. Am început să dau din mâini și din picioare, m-am întors și m-am răsucit până am căzut de pe masă, cam de la un metru și jumătate, pe podea, cu un *bufnet* dureros. „Nu, nu, nu", i-am repetat eu corpului, dar corpul nu mă asculta. Se simțea rău, era îngrozit, era pe moarte. S-a ridicat în capul oaselor și s-a târât amețit cât mai departe de masă.

Apoi am simțit cum cineva și-a pus mâinile sub brațele mele și a încercat să mă ridice (ceilalți Unu Esk erau nemișcați). Era lt. Awn.

— Ajutor, am murmurat eu răgușit, dar nu în radchaiană.

Afurisitul de tehnomedic scosese un corp fără o voce ca lumea.

— Ajută-mă!

— Liniștește-te.

Lt. Awn și-a schimbat punctul de greutate, a îmbrățișat noul segment și m-a tras spre ea. Corpul tremura, încă rece de pe urma anabiozei și înspăimântat.

— Liniștește-te. Îți revii numaidecât.

Segmentul a icnit și a suspinat cât o eternitate, și m-am gândit că poate urma să vomite până când... conexiunea a luat sfârșit. Acum îmi puteam controla noul segment. Am încetat să mai suspin.

— Așa, a zis lt. Awn speriată, simțind că i se face rău. Acum e mai bine.

Am văzut că era din nou furioasă sau poate că era o altă manifestare a deznădejdii care o încerca de la masacrul din templu.

— Ai grijă să nu-mi strici unitatea, a zis lt. Awn răstit și, chiar dacă se uita la mine, cuvintele îi erau adresate tehnomedicului.

— N-o stric, locotenente, a răspuns tehnomedicul cu o undă de dispreț în glas.

Avuseseră aceeași discuție și în timpul anexării, mai lungă și mai aspră. Atunci tehnomedicul spusese: „Doar nu e om. A stat în cala navei mai bine de o mie de ani, e doar o parte din navă." Lt. Awn se plânsese comandantului Tiaund, care nu-i înțelesese furia și chiar o mustrase. După aceea nu mai avusesem de-a face cu tehnomedicul respectiv.

— Dacă ești atât de chițibușar, poate că n-ai nimerit unde trebuie, a adăugat tehnomedicul.

Lt. Awn s-a întors mânioasă și a părăsit încăperea fără să mai zică nimic. M-am întors și eu la masă, nesigură pe mine. Deja segmentul opunea rezistență și știam că acestui

tehnomedic nu-i va păsa dacă voi avea de suferit în timp ce-mi instala armura și restul implanturilor.

Aveam nevoie de ceva timp ca să mă obișnuiesc cu un nou segment – din când în când mai scăpam din mâini câte ceva, aveam reacții contradictorii, puseuri de teamă sau de greață. Iar lucrurile nu-mi erau limpezi întotdeauna. După vreo două săptămâni însă, am reușit să-mi vin în fire. Mai mult sau mai puțin. Uneori un segment pur și simplu nu funcționa cum trebuie, situație în care era înlocuit. Sigur, corpurile sunt scanate cu grijă mai întâi, dar niciun sistem nu e perfect.

Vocea nu-mi plăcea prea mult și nu știa cântece interesante. Oricum, nu și cântece pe care nu le știam deja. Nici acum nu pot scăpa de bănuiala, absolut irațională, că tehnomedicul alesese corpul acela doar ca să mă calce pe nervi.

* * *

După o baie rapidă, în timpul căreia i-am dat o mână de ajutor, lt. Awn și-a pus o uniformă curată și s-a prezentat în fața comandantului Tiaund.

— Awn, a zis comandantul decadei și i-a făcut semn să stea pe scaunul din fața ei. Mă bucur că te-ai întors printre noi.

— Mulțumesc, a răspuns Awn și s-a așezat.

— Nu mă așteptam să te văd atât de curând. Eram sigură că ai să mai rămâi acolo o vreme.

Lt. Awn nu a răspuns. Comandantul Tiaund a așteptat cinci secunde în tăcere.

— Te-aș întreba ce s-a întâmplat, dar mi s-a ordonat să n-o fac.

Awn a deschis gura, a inspirat adânc dând să spună ceva, dar s-a oprit surprinsă. Eu nu-i spusesem nimic despre ordinul primit de comandant de a nu întreba ce se întâmplase. Pe de altă parte, lt. Awn nu primise ordinul de a nu spune

nimic. Un test, bănuiam eu, pe care eram încrezător că Awn îl va trece.

— Ceva rău? a întrebat Tiaund, dorind să afle mai mult, forțându-și norocul.

— Întocmai, a răspuns Awn privindu-și mâinile înmănușate, așezate pe genunchi. Foarte rău.

— Din vina ta?

— Tot ce se întâmplă în timpul serviciului meu e responsabilitatea mea, nu?

— Da. Dar nu-mi pot imagina cu ce ai fi putut… greși.

Cuvântul avea mare greutate în radchaiană fiindcă făcea parte din triada dreptate, oportunitate, belșug. Prin folosirea lui, Tiaund nu voia să spună doar că se așteptase ca Awn să respecte întocmai regulamentele sau eticheta. Voia să spună că la baza evenimentelor trebuie să fi fost o nedreptate. Deși n-o putea spune pe șleau – nu cunoștea niciun detaliu și nici nu voia să dea impresia că ar cunoaște. Iar dacă lt. Awn urma să fie pedepsită pentru un act de indisciplină, nu voia nici să-i ia partea în mod public, indiferent de ceea ce credea în sinea ei.

Tiaund a oftat, poate dintr-o curiozitate frustrată.

— Mda, a zis ea cu o veselie mimată. Acum ai tot timpul să-ți recuperezi pregătirea la sală. Și să-ți reînnoiești certificatul de trăgător de elită.

Awn s-a silit să zâmbească. În Ors nu era nicio sală de pregătire fizică și niciun poligon de tragere.

— Am înțeles.

— Încă ceva. Te rog să te prezinți la sectorul medical numai dacă e absolută nevoie.

Mi-am dat seama că Awn ar fi dorit să protesteze, să se împotrivească. Dar și discuția asta mai avusese loc în trecut.

— Am înțeles.

— Poți pleca.

* * *

Când, în sfârșit, Awn a ajuns în cabina ei, era aproape ora cinei – o masă oficială, luată în sala decadei, alături de ceilalți locotenenți Esk. Lt. Awn s-a scuzat, invocând oboseala – ceea ce era departe de a fi o minciună, fiindcă nu dormise nici șase ore de când plecase din Ors, cu aproape trei zile în urmă.

S-a așezat pe pat și s-a rezemat de perete, privind în gol, până i-am scos cizmele și vestonul.

— Mda, a zis ea și a închis ochii întinzându-se pe pat. Am înțeles unde bați.

A adormit la cinci secunde după ce a pus capul pe pernă.

* * *

A doua zi dimineața, optsprezece dintre cei douăzeci de locotenenți Esk ai mei stăteau în picioare, în sala decadei, bându-și ceaiul și așteptând micul dejun. Potrivit obiceiului, nu se puteau așeza până nu sosea superiorul lor.

Pereții sălii decadei Esk erau albi, cu o bordură galben-albastră chiar sub tavan. Pe un perete, vizavi de o masă lungă, erau expuse mai multe trofee din anexări anterioare – bucăți din două steaguri, roșii, negre și verzi; o țiglă roz cu un model cu frunze; un pistol vechi (neîncărcat) și un toc elegant, o mască din Ghaon bătută cu pietre prețioase. O fereastră întreagă dintr-un templu valskaayan, un tablou din sticlă colorată al unei femei cu o mătură în mână și cu trei animale mici la picioare. Mi-am adus aminte că eu o decupasem din perete ca s-o aduc aici. Fiecare decadă din navă avea o sală cu o fereastră provenită din aceeași clădire. Hainele de ceremonie și obiectele de cult din templu fuseseră aruncate în stradă sau ajunseseră în sălile decadelor din alte nave. Absorbirea religiilor din teritoriile ocupate de Radch era o practică obișnuită – asimilarea zeilor într-o genealogie deja derutant de complexă și declararea lui Amaat drept zeitatea supremă, creatoare, pe care băștinașii o puteau venera sub

orice alt nume, restul urmând să-l lămurească între ei. Însă o ciudățenie a religiei valskaayene îngreunase lucrurile cu rezultate dezastruoase. Motiv pentru care, alături de alte schimbări recente în politica radchaiană, Anaander Mianaai aprobase practicarea vechii religii pe Valskaay iar guvernatorul valskaayan primise clădirea înapoi. Se discutase despre returnarea ferestrelor, dat fiind că la vremea aceea încă ne mai aflam pe orbita Valskaayului, dar până la urmă acestea fuseseră înlocuite cu copii. La scurt timp, sălile decadelor de sub Esk fuseseră golite și închise, ferestrele însă rămăseseră pe loc.

Lt. Issaaia a intrat și s-a dus direct la icoana Torenului din firida din colțul încăperii, aprinzând tămâia din bolul roșu de la baza icoanei. Șase ofițeri s-au încruntat iar doi au scos un murmur de uimire abia auzit. Numai lt. Dariet a spus ceva:

— Lt. Awn vine la micul dejun?

Issaaia s-a întors spre Dariet, a privit-o mai surprinsă decât simțeam că e cu adevărat și a exclamat:

— Doamne sfinte! Am și uitat că s-a întors Awn.

În spatele grupului, la adăpost de privirea lui Issaaia, un locotenent foarte tânăr s-a uitat cu subînțeles la un alt locotenent foarte tânăr.

— A fost așa de liniște, a continuat lt. Issaaia. E greu de crezut că s-a *întors*.

— Tăcere și cenușă rece, a citat tânăra la care se uitase camarada ei, ceva mai îndrăzneață.

Citatul era dintr-o elegie pentru o persoană care, după moarte, nu primise ofrandele obișnuite. Lt. Issaaia a reacționat cu ceea ce cred că putea fi luat drept un exemplu clasic de ambivalență – următorul vers nu se referea la ofrandele aduse unei moarte, dând de înțeles că tânăra o critica pe lt. Awn fiindcă nu venise la cină seara trecută și întârzia la micul dejun în această dimineață.

— Chiar e Unu Esk, a remarcat un alt locotenent, ascunzându-și zâmbetul la remarca isteață a colegei ei atât de

tinere și privind atent segmentele care așezau pe masă farfuriile cu pește și fructe. Poate că Awn a dezvățat-o de năravuri. Sper să fie așa.

— De ce ești atât de tăcută, Unu? a întrebat Dariet.

— Hei, n-o stârni, a mormăit altcineva. E prea devreme ca să înceapă tărăboiul.

— Dacă Awn a dezvățat-o de năravuri, cu atât mai bine pentru ea, a zis Issaaia. Deși cam târziu.

— Cum târziu e și acum, a spus un locotenent aflat lângă Issaaia. Hrănește-mă cât mai sunt vie.

Un alt citat, cu referire tot la ofrandele aduse moartei și o mustrare la adresa tânărului locotenent, în caz că acesta insultase pe cine nu trebuie.

— Vine sau nu? a întrebat tot ea. Ar trebui să anunțe dacă nu vine.

În momentul acela Awn era în baie, iar eu o ajutam. Le-aș fi putut spune locotenenților că lt. Awn va sosi cât de curând, dar n-am spus nimic, doar am înregistrat nivelul și temperatura ceaiului din bolurile din sticlă neagră pe care le țineau locotenenții în mână și am continuat să așez farfuriile pe masă.

Lângă rastel am curățat cele douăzeci de arme ca să le pun la păstrare împreună cu muniția aferentă. Am luat așternuturile de pe pat din cabinele locotenenților mei. Ofițerii de pe Amaat, Toren, Etrepa și Bo luau micul dejun și sporovăiau vesel. Căpitanul mânca alături de comandanții decadelor, purtând o conversație mai domoală, mai sobră. Una dintre navetele mele s-a apropiat de mine. În ea se aflau patru sublocotenenți Bo care se întorceau din permisie. Erau prinși cu centurile de siguranță, inconștienți. La trezire îi aștepta o surpriză neplăcută.

— Navă, a spus lt. Dariet. Vine la micul dejun lt. Awn?

— Da, locotenente, am răspuns eu cu vocea lui Unu Esk Șase.

În baie am turnat apă peste Awn care stătea în picioare, cu ochii închiși, pe grătarul de deasupra gurii de scurgere.

Respira regulat, dar ritmul cardiac era mai rapid decât de obicei. Părea că o frământă ceva. Eram aproape sigură că întârzia intenționat, din dorința de a se bucura de baie în liniște. Nu fiindcă nu-i putea face față lui Issaaia – exclus așa ceva –, ci fiindcă suferea la fel de mult după evenimentele din ultimele zile.

— Când? a întrebat lt. Issaaia încruntându-se ușor.

— Peste cinci minute, locotenente.

Răspunsul meu a stârnit un val de bombăneli.

— Potoliți-vă, i-a admonestat lt. Issaaia. Lt. Awn este superiorul nostru. În plus, trebuie să avem răbdare cu ea. O revenire atât de neașteptată, când toți credeam că Divina nu va fi *niciodată* de acord cu plecarea ei din Ors.

— Poate a ajuns la concluzia că n-a fost o alegere tocmai fericită, a zâmbit sarcastic locotenentul de lângă Issaaia, care era mai apropiată de ea, și nu doar spațial.

Niciuna dintre ele nu știa ce se întâmplase și nici nu putea întreba. Și, desigur, eu nu spusesem nimic.

— N-aș crede, a zis Dariet cu vocea un pic mai ridicată decât de obicei, adică furioasă. Mai ales după cinci ani.

Am luat ceainicul, m-am apropiat de locul unde stătea Dariet și am turnat unsprezece mililitri de ceai în bolul ei aproape plin.

— Lt. Awn vă e simpatică, desigur, a zis lt. Issaaia. Tuturor ne e simpatică. Din păcate însă, îi lipsește *pregătirea.* N-a fost născută pentru așa ceva. Ca să facă ceea ce pentru noi e ceva firesc, ea trebuie să tragă din greu. Nu m-ar mira dacă cei cinci ani ar fi limita ei de rezistență.

Issaaia s-a uitat apoi la bolul ei și a zis:

— Mai vreau ceai.

— Cu alte cuvinte, crezi că în locul ei te-ai fi descurcat mai bine, a spus Dariet.

— Nu-mi bat eu capul cu ipotezele, a răspuns Issaaia. Faptele vorbesc. Există o explicație pentru faptul că Awn a primit acest post de conducere cu mult înainte de a ajunge

noi aici. E clar că Awn e capabilă, altfel n-ar fi unde este, dar cred că și-a atins limitele.

Un murmur general i-a întărit spusele.

— Părinții ei sunt *bucătari*, a continuat Issaaia. Sunt sigură că-și fac meseria foarte bine. Cum sunt sigură că și ea s-ar descurca admirabil la bucătărie.

Trei dintre locotenenți au chicotit.

— Chiar așa? a întrebat Dariet cu o voce abia stăpânită.

În sfârșit îmbrăcată în uniforma pe care mă străduisem să i-o aranjez fără cusur, Awn a ieșit din cabină pe coridor, la cinci pași de sala decadei.

Issaaia a observat starea de spirit a lui Dariet, ceea ce i-a stârnit sentimente amestecate, ca de obicei. Lt. Issaaia avea un rang mai înalt, dar Casa lui Dariet era mai veche și mai bogată decât Casa lui Issaaia, iar familia lui Dariet era clientă directă a unei ramuri a familiei lui Mianaai înseși. Teoretic, asta nu conta aici. Teoretic.

Toate datele pe care le primeam de la lt. Issaaia în acea dimineață erau pline de resentimente, care creșteau de la un moment la altul.

— Meseria de bucătar e mai mult decât respectabilă, a zis lt. Issaaia. Dar îmi imaginez cât de greu trebuie să-ți vină să fii crescută în ideea că vei deveni slujitoare și, pe neașteptate, să primești un post atât de înalt, să fii învestită cu atâta autoritate. Nu toată lumea e făcută să ajungă ofițer.

Ușa s-a deschis și Awn a intrat chiar când Issaaia rostea ultima frază.

În sala decadei s-a așternut o tăcere deplină. Issaaia încerca să pară calmă și degajată, deși îi venea să intre în podea de rușine. Cu siguranță n-ar fi spus – n-ar fi îndrăznit să spună – așa ceva de față cu Awn.

Dariet a fost singura care a spus ceva:

— Bună dimineața, locotenente!

Awn n-a răspuns, nici măcar nu s-a uitat la ea, ci s-a dus direct în colțul încăperii unde se afla altarul decadei, cu mica

icoană a lui Toren și vasul cu tămâie aprinsă. A făcut o plecăciune în fața icoanei și, încruntându-se ușor, s-a uitat la vas. Era la fel de încordată, inima îi bătea cu putere și imediat mi-am dat seama că ghicise ce sau despre ce se discutase înainte de sosirea ei, știa cine nu era făcută să ajungă ofițer.

— Bună dimineața, locotenenți. Îmi cer scuze că v-am făcut să așteptați, a zis ea și a început, fără nicio introducere, rugăciunea de dimineață. Floarea dreptății e pacea...

I s-au alăturat și celelalte și, când au terminat, Awn și-a ocupat locul în capul mesei. Înainte ca locotenenții să se așeze, am pus cana cu ceai și farfuria cu pește și fructe în fața lui Awn.

Le-am servit și pe celelalte în timp ce lt. Awn sorbea din cană și mânca.

— Mă bucur că te-ai întors, a spus Dariet un pic încordată, de-abia mascându-și furia.

— Mulțumesc, a zis Awn luând o bucățică de pește.

— Mai vreau ceai, a cerut Issaaia.

Celelalte stăteau încordate și tăcute și urmăreau ce se întâmpla.

— Îmi place liniștea, cu lipsa de eficiență nu mă prea împac, a adăugat lt. Issaaia.

Awn a mestecat îmbucătura, a înghițit și a sorbit din cana de ceai.

— Poftim? a zis ea.

— Ai reușit s-o reduci la tăcere pe Unu Esk, dar... a explicat Issaaia ridicând bolul gol.

În clipa următoare m-am postat în spatele ei cu termosul și i-am umplut bolul.

Awn a ridicat mâna, semn că punea la îndoială obiecția ridicată de Issaaia.

— Nu am redus-o la tăcere pe Unu Esk, a replicat ea și s-a uitat la segmentul cu termosul, încruntându-se. Oricum, n-am făcut-o intenționat. Hai, cântă ceva, Unu Esk, dacă vrei.

Doisprezece locotenenți au oftat adânc. Lt. Issaaia a zâmbit silit.

— Mie îmi plac cântecele, a spus lt. Dariet ducând furculița la gură. Mă relaxează. Și dau o notă de distincție.

— Mie cântatul mi se pare penibil, a spus locotenentul de lângă Issaaia.

— Mie nu mi se pare penibil, a comentat lt. Awn un pic scorțoasă.

— Bineînțeles, a spus Issaaia cu o maliției zitate disimulată în ambiguitatea cuvântului. Atunci de ce-ai fost atât de tăcută, Unu?

— Am fost ocupată, locotenente, am răspuns eu. Și n-am vrut s-o deranjez pe lt. Awn.

— Cântecele tale nu mă deranjează, Unu, a zis Awn. Îmi pare rău că ai crezut asta. Cântă, te rog, dacă vrei.

Issaaia a ridicat o sprânceană.

— O scuză? Și o rugăminte? Mi se pare cam mult.

— Curtoazia e întotdeauna bine-venită și binefăcătoare, a remarcat lt. Dariet cu o voce neobișnuit de afectată.

— Mulțumesc, mamă, a spus Issaaia zâmbind sarcastic.

Awn a tăcut.

* * *

La patru ore și jumătate după micul dejun a andocat naveta care îi aducea din permisie pe cei patru sublocotenenți Bo.

Băuseră trei zile la rând și o ținuseră așa până în clipa în care părăsiseră stația Shis'urna. Primul a ieșit clătinându-se ușor și a închis ochii.

— Medicul, a șoptit el.

— Te așteaptă, am răspuns eu prin segmentul Unu Bo pe care-l plasasem acolo. Ai nevoie de ajutor să urci în lift?

Sublocotenentul a încercat să fluture din mână, semn că-mi refuza ajutorul, și s-a îndepărtat încet pe coridor, sprijinindu-se cu un umăr de perete.

Am urcat la bordul navetei, activându-mi propriul sistem de adaptare la forța gravitațională – naveta era prea mică pentru a avea așa ceva. Doi dintre sublocotenenți, la fel de beți, încercau să îl trezească pe un al treilea, care leșinase pe scaun. Pilotul – cel mai tânăr dintre sublocotenenții Bo – ședea țeapăn și speriat. La început am crezut că atitudinea lui se datora mirosului greu de vomă și arac vărsat – din fericire, sublocotenenții vomitaseră în niște recipient, iar aracul se vărsase în mare parte pe ei, cât stătuseră pe stația Shis'urna –, apoi însă m-am uitat (Unu Bo s-a uitat) spre pupă și am văzut trei Anaander Mianaai care ședeau tăcute și impasibile pe locurile din spate. *Ale mele.* Probabil că Anaander Mianaai urcase la bord pe stația Shis'urna, fără să facă vâlvă. Îi spusese pilotului să nu-mi comunice nimic. Sublocotenenții fuseseră probabil mult prea amețiți de băutură ca s-o vadă. Mi-am adus aminte ce întrebări îmi pusese pe planetă ultima oară când mă vizitase. Și cum o mințisem, inexplicabil, din reflex. Ultima oară semănase cu ce se întâmpla acum.

— Stăpână, am zis eu după ce toți sublocotenenții Bo au părăsit naveta. Îl voi înștiința pe căpitanul O Sută.

— Nu, a răspuns Anaander. Puntea Var e goală.

— Am înțeles, Stăpână.

— Voi sta acolo cât timp sunt la bord.

Altceva nimic, nici despre motivul pentru care se afla acolo, nici cât va rămâne acolo. Sau când să-l informez pe căpitan. Eram obligată să mă supun lui Anaander Miannai chiar și peste capul căpitanului, dar rareori primeam un ordin de la una fără știrea celeilalte. Era o situație stânjenitoare.

Am trimis segmente din Unu Esk ca s-o aducă pe Unu Var din cală și am început încălzirea unei secțiuni din puntea Var. Cele trei Anaander Mianaai n-au vrut să le ajut să-și care bagajele; și le-au dus singure la punte.

Asta se mai întâmplase cândva, la Valskaay. Punțile mele inferioare fuseseră în mare parte pustii, multe dintre trupe

fiind ocupate în mai multe puncte de lucru. Stăpâna rămăsese pe puntea Esk. Ce dorise atunci, ce făcuse ea?

Spre dezamăgirea mea, am descoperit că nu reușeam să găsesc răspunsul, care rămânea vag, invizibil. Ceea ce nu era în regulă. Nu era în regulă deloc.

Între ce se întâmplase pe puntea Esk și ce se întâmpla acum pe Var, Anaander avusese acces direct la creierul meu. Oare ce făcuse la Valskaay de nu-mi puteam aminti și ce se pregătea să facă acum?

Capitolul 13

Mai departe, spre sud, zăpada și gheața nu mai erau atotstăpânitoare, deși, după standardele non-niltene, încă mai era frig. Niltenii priveau zona ecuatorială ca pe un fel de paradis tropical, unde puteau cultiva grâne și unde temperatura trecea des de 8-9 °C. Cele mai multe dintre orașele mari ale Niltului se aflau la ecuator sau în apropierea lui.

Același lucru era valabil și pentru podurile de sticlă – singurul lucru pentru care planeta susținea că ar fi celebră.

Podurile arată ca niște panglici negre, late de cinci metri, înlănțuite și suspendate deasupra unor șanțuri aproape la fel de late pe cât sunt de adânci – întinse pe zeci de kilometri. Fără cabluri, fără piloni de susținere, fără grinzi, doar arcul negru prins de fiecare stâncă. De poduri atârnă aranjamente fantastice de ghirlande și vergele din sticlă colorată, uneori întinse în lateral.

Se pare că și podurile în sine sunt din sticlă, deși sticla n-ar putea să reziste la solicitările la care sunt supuse podurile – chiar propria greutate ar fi o povară prea mare pentru ele, așa cum sunt, suspendate, fără niciun punct de sprijin. Nu există balustrade sau mânere, doar hăul de dedesubt, iar jos, la câțiva kilometri, o mulțime de țevi cu pereții groși, fiecare cu diametrul de 150 cm, goale, netede. Și ele sunt din același material ca și podurile. Nimeni nu știe la ce servesc sau cine le-a făcut. Erau aici când oamenii au colonizat Niltul.

Desigur, s-au avansat tot felul de teorii, una mai puțin credibilă decât alta. Multe dintre ele presupuneau existența

unor ființe inter-dimensionale, care fie creaseră umanitatea, fie lăsaseră un mesaj enigmatic oamenilor, din motive absconse. Ori erau malefice, dorind să distrugă toate formele de viață. Podurile, într-un fel sau altul, făceau parte din planul lor.

O altă teorie susținea că podurile fuseseră construite de oameni, o civilizație străveche, demult dispărută, dar extrem de avansată, care fie se stinsese (încet, jalnic sau spectaculos, în urma unui greșeli catastrofale), fie trecuse la un nivel superior de existență. În plus, adepții acestei teorii cochetau și cu ideea că planeta Nilt era, de fapt, locul de naștere al oamenilor. Aproape în toate locurile pe unde am fost se spune că planeta pe care au apărut oamenii este necunoscută. De fapt, nu este, după cum pot afla toți cei care își fac timp să aprofundeze subiectul: această planetă *este* foarte, foarte, *foarte* departe de aproape orice altă planetă și nu este extrem de interesantă. Sau, cel puțin, nu este nici pe departe la fel de interesantă și tentantă precum ideea că oamenii nu sunt nou-veniți pe planetele lor, ci au recolonizat locul căruia i-au aparținut de la începutul începuturilor. Această idee este invocată oriunde găsești o planetă locuită de oameni, oricât de îndepărtată ar fi ea.

Podul din afara Therrodului nu prea arăta a obiectiv turistic. Cea mai mare parte din arabescurile din sticlă strălucitoare ca niște bijuterii se spărseseră de-a lungul miilor de ani, iar acum podul era aproape lipsit de podoabe. Therrod e mult prea în nord pentru ca non-niltenii să se simtă prea bine acolo. Vizitatorii din alte lumi se mulțumesc în general cu podurile mai bine păstrate de la ecuator, unde cumpără o pătură din păr de bov, garantat țesută în casă de meșteri artizani din regiunile glaciare ale planetei (deși păturile sunt aproape sigur țesute de mașini, cu zecile, la câțiva kilometri de chioșcurile de suvenire), dau pe gât o cană de lapte fermentat, urât mirositor, și revin acasă ca să-și încânte prietenii și cunoscuții cu povești despre aventura lor.

Toate acestea le-am aflat în primele cinci minute după ce am înțeles că va trebui să plec pe Nilt ca să-mi ating scopul.

* * *

Therrod se întindea de-a lungul unui râu lat pe care pluteau bucăți de gheață alb-verzuie care se ciocneau de zor; primele ambarcațiuni de sezon erau deja legate la chei. De partea cealaltă a orașului, arcul negru, uriaș al podului oprea categoric extinderea cartierelor. Marginea de sud a orașului era ocupată de un hangar pentru avionete și de un complex impresionant de clădiri vopsite în galben și albastru ce părea a fi un centru medical, probabil cel mai mare din zonă. Centrul medical era înconjurat de pensiuni, magazine alimentare și case roz-deschis, portocalii, galbene, roșii, în dungi, zigzaguri sau hașurate.

Zburaserăm o jumătate de zi. Eu una aș fi zburat toată noaptea, eram în stare, deși ar fi fost neplăcut. Dar n-am văzut vreun motiv de grabă. Am asolizat în primul spațiu liber care ne-au ieșit în cale, i-am spus scurt lui Seivarden să coboare și am făcut la fel și eu. Mi-am pus rucsacul pe umăr, am plătit taxa de parcare, am scos din funcțiune avioneta, cum făcusem și la Strigan, și am pornit-o spre oraș, fără să mă uit dacă Seivarden mă urma.

Asolizasem lângă centrul medical. Unele dintre pensiunile din jur erau luxoase, dar multe dintre ele păreau mai mici și mai puțin confortabile decât cea pe care o închiriasem în satul unde o găsisem pe Seivarden, cu toate că erau un pic mai scumpe. Sudiști în haine viu colorate intrau și ieșeau vorbind, după câte îmi dădeam eu seama, limba fetei și a mamei care veniseră acasă la Strigan. Alții vorbeau o limbă pe care o știam și, din fericire, pancartele erau în aceeași limbă.

Am preferat să închiriez o cameră – mai spațioasă decât modulele pentru anabioză care erau cele mai ieftine – și am

dus-o pe Seivarden în primul local mai curat și cu prețuri mai puțin piperate.

În clipa în care am intrat, Seivarden a ochit rafturile cu sticle de pe peretele opus.

— Au arac, a remarcat ea.

— Trebuie să fie foarte scump. Și probabil nu e foarte bun. Nu cred că-l fac aici. Mai bine ia-ți o bere.

Dăduse semne că era stresată, tresărea la vederea culorilor vii, deci mă așteptam la o izbucnire nervoasă, dar s-a mulțumit să încuviințeze din cap. Apoi a strâmbat din nas ușor dezgustată.

— Din ce fac ăștia berea aici?

— Din cereale. Le cultivă lângă ecuator. Acolo nu e chiar atât de frig.

Am găsit locuri libere pe băncile de lângă cele trei șiruri de mese lungi. O chelneriță ne-a adus bere și boluri pline cu așa-zisa specialitate a casei, „o mâncare delicioasă", *da*, ne-a spus ea într-o radchaiană aproximativă; chiar era bună, cu legume adevărate, inclusiv varză tăiată mărunt, din belșug. Niște bucățele mai mici păreau a fi carne – de bov, probabil. Seivarden a înjumătățit o bucată mai mare cu lingura, dând la iveală ceva alb.

— S-ar putea să fie brânză, am zis eu.

— Ăștia nu știu ce înseamnă mâncare *adevărată*? s-a strâmbat Seivarden. Ce naiba!

— Brânza e mâncare adevărată. La fel și varza.

— Dar sosul ăsta…

— Are gust bun, am zis eu și-am mai luat o lingură plină.

— Localul ăsta miroase ca naiba.

— Mănâncă și taci.

Seivarden s-a uitat lung la bol, a luat o lingură cu mâncare și a mirosit-o.

— N-are cum să miroasă mai rău decât laptele fermentat, i-am zis.

— Nu, mi-a dat ea dreptate, aproape zâmbind.

Am mai luat o lingură, meditând la implicațiile schimbării ei de comportament. Nu eram sigură ce însemna, care îi era starea de spirit, ce intenții avea, cine sau ce credea că sunt. Poate că Strigan avusese dreptate – Seivarden alesese varianta care-i convenea cel mai mult, acum important era să nu irite persoana care-i dădea să mănânce, atitudine ce avea să se schimbe de îndată ce apărea o altă opțiune, mai avantajoasă.

— Salutare! am auzit o voce ascuțită de la altă masă.

M-am întors – fata cu setul tiktik mi-a făcut semn din mână, de lângă mama ei. În prima clipă am fost surprinsă, dar imediat mi-am adus aminte că eram lângă un centru medical unde știam că își aduseseră ruda rănită, venind din aceeași direcție ca și noi și parcând probabil în aceeași parte a orașului. Am zâmbit și am dat din cap, iar ea s-a ridicat și a venit la noi.

— Prietenul tău se simte mai bine! a observat ea veselă. Mă bucur. Ce mâncați?

— Nu știu. Chelnerița spune că e specialitatea casei.

— Ah, e foarte gustoasă, am mâncat și eu ieri. Când ați ajuns aici? E cald tare, parcă ar fi vară. Nu-mi pot imagina cum e mai la nord.

Era clar că fata revenise la starea ei de spirit obișnuită după accidentul care o adusese acasă la Strigan. Cu lingura în mână, Seivarden o privea derutată.

— Acum o oră am ajuns. Rămânem doar o noapte, mâine ne continuăm drumul spre panglica Nilt.

— Noi rămânem până când unchiul se va simți mai bine. Adică probabil încă o săptămână, a zis fata și s-a încruntat, numărând zilele. Sau poate mai mult. Dormim în avionetă, e chinul de pe lume, dar mama spune că prețurile de aici sunt hoție pe față.

Fata s-a așezat la capătul băncii, lângă mine, și m-a întrebat:

— N-am fost niciodată în spațiul cosmic, cum e?

— E foarte frig… până și *ție* ți-ar fi frig acolo.

Fetei i s-a părut amuzant și a scos un chicot.

— Și, bineînțeles, e vid, iar forța gravitațională e aproape zero, motiv pentru care totul plutește.

Fata s-a încruntat la mine, chipurile cu reproș.

— Știi ce vreau să spun, a zis ea.

Am aruncat o privire spre masa la care stătea indiferentă mama ei și mânca relaxată.

— Nu-i cine știe ce, i-am spus eu.

Fata a dat din mână nepăsătoare.

— A, mi-am adus aminte că-ți place muzica. În seara asta e o cântăreață într-un local din apropiere, a spus folosind cuvântul pe care eu îl folosisem greșit, nu pe cel cu care mă corectase ea, acasă la Strigan. Nu ne-am dus s-o ascultăm aseară fiindcă e cu plată. Unde mai pui că e verișoara mea. Sau, mai precis, e o verișoară mai îndepărtată, e mătușa fiicei verișoarei mamei mele, ceea ce tot rudă se cheamă. Am ascultat-o la ultima noastră întâlnire, e foarte talentată.

— Atunci mă duc și eu s-o ascult. Unde e localul ăsta?

Fata mi-a spus numele, apoi s-a scuzat spunând că trebuia să termine de mâncat. Am urmărit-o cu privirea cum s-a întors la mama ei care doar a ridicat privirea scurt și a înclinat din cap. Am salutat-o la fel.

* * *

Localul recomandat de fată era foarte aproape, o clădire lungă, cu tavanul jos, cu peretele din spate acoperit de obloane și o curte împrejmuită unde niltenii ședeau fără haine groase pe ei, la temperatura de 1 °C, beau bere și ascultau în liniște o femeie care cânta la un instrument cu coarde pe care nu-l mai văzusem până acum.

Am comandat bere pentru mine și Seivarden și ne-am așezat aproape de obloane – unde era puțin mai cald fiindcă nu bătea vântul și ne puteam rezema de perete. Câțiva

oameni s-au întors spre noi, ne-au privit lung, apoi și-au văzut de cănile lor cu bere, mai mult sau mai puțin politicos.

Seivarden s-a aplecat vreo trei centimetri în direcția mea și mi-a șoptit:

— De ce-am venit aici?

— Ca să ascultăm muzica.

— Asta e *muzică*? a întrebat ea ridicând dintr-o sprânceană.

M-am întors și am privit-o în ochi. A tresărit foarte ușor.

— Îmi cer scuze. E așa de… a zis ea și a făcut un semn din mână, dezorientată.

Radchaienele au și ele instrumente cu coarde, chiar foarte multe, asimilate prin anexări succesive, dar e riscant să cânți la ele în public fiindcă trebuie să cânți fie cu mâinile descoperite, fie cu mănuși atât de subțiri, încât tot acolo ajungi. Cât despre muzică – frazarea lungă, lentă, neuniformă, care îngreunează ritmul, greu de urmărit pentru urechea unui radchaian, sunetul aspru, tăios, al instrumentului –, Seivarden nu era obișnuită cu așa ceva.

— E așa de…

O femeie de la o masă alăturată s-a întors și ne-a șâșâit. I-am făcut semn că ne potolim și am avertizat-o din priviri pe Seivarden. Pentru o clipă s-a înroșit la față de furie și atunci am fost sigură că va trebui s-o scot de acolo, dar a tras adânc aer în piept, s-a uitat la cana cu bere, a băut din ea și a tăcut, cu ochii ațintiți înainte.

Melodia s-a terminat și publicul a bătut ușor cu pumnii în masă. Femeia părea și impasibilă și recunoscătoare – a început imediat o nouă melodie, de data asta mult mai rapidă și mai sonoră, făcând-o pe Seivarden să-mi șoptească din nou:

— Cât mai stăm aici?

— Mai stăm puțin.

— Sunt obosită. Vreau să mă întorc în cameră.

— Știi unde e?

Seivarden a înclinat din cap. Femeia de la cealaltă masă ne-a privit cu reproș.

— Atunci du-te, am șoptit eu cât mai încet cu putință, dar ca să mă poată auzi.

Seivarden a plecat. Nu mă mai interesa, mi-am spus eu, dacă găsea drumul înapoi (m-am felicitat că avusesem inspirația să-mi încui rucsacul în seiful casei în timpul nopții – chiar și fără avertismentul lui Strigan, nu voiam să-mi las lucrurile și banii la îndemâna lui Seivarden) sau dacă rătăcea prin oraș, cădea în râu și se îneca – era treaba ei, indiferent ce făcea, n-aveam de ce să-mi bat capul cu ea. Halba cu bere era destul de bună și seara, cu o cântăreață peste medie și cântece pe care nu le mai auzisem, îmi era de ajuns. Mă aflam mai aproape de obiectivul meu decât sperasem vreodată, așa că măcar în seara asta puteam să mă destind și eu.

* * *

Cântăreața a fost nemaipomenită, deși n-am înțeles versurile cântecelor. A apărut mai târziu, când localul era deja ticsit și clienții vorbeau tare, deși din când în când se opreau ca să soarbă din halbe și să asculte muzica. Oricum, bătăile lor în masă s-au înmulțit de la un cântec la altul și au devenit tot mai zgomotoase. Am comandat mai multă bere ca să-mi justific prezența prelungită, dar am băut foarte puțin. Chiar dacă nu sunt om, am corp de om și prea multă bere mi-ar fi încetinit reacțiile într-un mod inacceptabil.

Am rămas până târziu, apoi m-am întors acasă pe o stradă întunecată. Din când în când, grupuri de două sau trei persoane treceau pe lângă mine discutând, fără să mă bage în seamă.

În camera minusculă am găsit-o pe Seivarden dormind. Respira calm și părea relaxată. Ceva nedefinit din nemișcarea ei îmi spunea că era prima oară când o vedeam

având un somn cu adevărat odihnitor. O clipă m-am întrebat dacă nu cumva luase kef, dar știam că nu avea bani, nu cunoștea pe nimeni aici și nu vorbea niciuna dintre limbile pe care le auzisem în jur.

M-am întins lângă ea și am adormit.

M-am trezit peste șase ore și, incredibil, Seivarden dormea în continuare alături de mine. Nu cred că se trezise deloc cât timp dormisem eu.

Din partea mea putea să doarmă cât voia. Eu nu mă grăbeam. M-am ridicat și am ieșit din cameră.

În apropierea centrului medical strada era aglomerată și zgomotoasă. Am cumpărat un bol fierbinte de fiertură de ovăz cu lapte de la un vânzător ambulant de pe trotuar și mi-am continuat drumul pe lângă centrul medical spre interiorul orașului. Autobuzele opreau, lăsau călătorii să coboare, luau alții și mergeau mai departe.

În șuvoiul de oameni am recunoscut pe cineva. Era fata care venise la Strigan. Era însoțită de mama ei. Cele două m-au văzut și ele. Fata a făcut ochii mari, mama s-a încruntat ușor. S-au strecurat prin mulțime ca să ajungă la mine, expresia mamei rămânând neschimbată. Se părea că încercaseră să mă găsească.

— Breq, a zis fata când s-au oprit în fața mea.

Era abătută, contrar firii ei.

— S-a întâmplat ceva cu unchiul?

— Nu, se simte mai bine, a răspuns ea, dar era clar că avea o problemă.

— Prietenul tău… a zis mama ei impasibilă ca întotdeauna.

— Ce-i cu el?

— Avioneta noastră era parcată lângă a ta, a spus fata, codindu-se să-i dea vestea proastă. Am văzut-o când ne-am întors de la local aseară.

— Hai, spune-mi!

Nu-mi plăcea suspansul.

Chipul mamei ei s-a încruntat și mai tare.

— Nu mai e acolo, a zis ea.

Am rămas tăcută, așteptând să continue.

— Probabil că ai scos-o din funcțiune, a continuat ea. Prietenul tău a primit niște bani iar cei care i-au dat banii au remorcat avioneta.

Cei de acolo probabil că nu puseseră niciun fel de întrebări, o văzuseră pe Seivarden cu mine.

— Nu se poate, nu vorbește limbile de aici, am protestat eu.

— Au dat din mâini tot timpul! mi-a explicat fata gesticulând. Au arătat în stânga și-n dreapta și au vorbit foarte încet.

O subestimasem mult pe Seivarden. Sigur – supraviețuise trecând dintr-un loc într-altul fără vorbească altă limbă în afară de radchaiană, și probabil fără bani, însă fusese cât pe-aci să moară din cauza unei supradoze de kef. De mai multe ori, probabil. Era descurcăreață, chiar dacă ieșea mai întotdeauna în pierdere. Era capabilă să obțină ceea ce-și dorea fără ajutor. Își dorise kef, îl obținuse. Pe cheltuiala mea, dar asta n-o interesa câtuși de puțin.

— Știam că ceva nu e în regulă fiindcă mi-ai spus că stați aici doar o noapte, în drum spre spațiul cosmic, dar n-au vrut să ne asculte, la urma urmei, noi suntem doar niște crescătoare de bovi, a zis fata.

Fără îndoială, persoanele cu care tratase Seivarden erau de temut – cine cumpăra o avionetă fără documente, fără actul de proprietate și care fusese scoasă din funcțiune în mod voit, ca să nu poată fi mișcată de acolo decât de proprietar – și cel mai înțelept era să eviți astfel de persoane.

— N-aș vrea să spun ce fel de prieten e prietenul ăsta al tău, a zis mama fetei acuzându-mă voalat.

Nu eram prietene. Și nici n-aveam de gând să fim, nici acum, nici altădată.

— Mulțumesc că mi-ai spus.

M-am dus în parcare – într-adevăr, avioneta dispăruse. Când m-am întors în cameră, am găsit-o pe Seivarden

dormind, sau poate era inconștientă. M-am întrebat cât kef cumpărase cu banii luați pe avionetă. Curiozitatea mea a durat doar cât mi-am scos rucsacul din seif și am achitat camera – mai târziu Seivarden trebuia să-și poarte singură de grijă, ceea ce, pentru ea, nu părea a fi o problemă – și am pornit în căutarea unui mijloc de transport.

* * *

Exista un autobuz, dar primul plecase cu cincisprezece minute înainte să ajung eu, iar următorul pleca peste trei ore. Exista și un tren, care mergea de-a lungul râului, spre nord, odată pe zi, dar, asemenea autobuzului, plecase deja.

Nu voiam să aștept. Voiam să-mi iau tălpășița de acolo. Mai precis, nu voiam s-o mai văd pe Seivarden nici măcar în treacăt. Temperatura de afară era în mare parte cu plus, iar eu puteam merge pe jos kilometri întregi. Potrivit hărților pe care le consultasem, următorul oraș care să-și merite cât de cât statutul era la o zi distanță dacă treceam podul de sticlă și traversam câmpia de-a dreptul, în loc să țin șoseaua, care făcea o curbă ca să evite râul și hăul de sub pod.

Podul se afla la câțiva kilometri de oraș. Mersul pe jos avea să-mi prindă bine fiindcă în ultima vreme nu prea făcusem mișcare. Plus că podul putea fi destul de interesant. Am pornit spre el.

După ce-am mers vreo jumătate de kilometru pe lângă localurile și cartierele de locuințe din jurul centrului medical, prin ceea ce părea a fi o zonă rezidențială – clădiri mai mici, magazine alimentare, magazine de îmbrăcăminte, case pătrate, cu un singur nivel, legate de pasaje acoperite – m-am trezit cu Seivarden în spatele meu.

— Breq! a spus ea gâfâind. Unde te duci?

N-am răspuns, doar am grăbit pasul.

— Fir-ar să fie, Breq!

M-am oprit, dar nu m-am întors. M-am gândit dacă să-i spun ceva. Nimic din ce i-aș fi spus nu era nici pe departe

plăcut și nici n-ar fi fost de vreun folos. Seivarden m-a ajuns din urmă.

— De ce nu m-ai trezit?

Mi-au venit în gând mai multe răspunsuri, dar m-am ferit să-i dau unul cu voce tare, așa că am mers înainte.

Nu m-am uitat în urmă. Nu-mi păsa dacă venea după mine, de fapt speram să nu vină. Nu mai simțeam niciun fel de responsabilitate față de ea, nu mă mai temeam că, fără mine, era neajutorată. Putea să aibă și singură grijă de ea.

— Fir-ar să fie, Breq! a strigat Seivarden din nou.

Apoi a înjurat. I-am auzit din nou pașii grăbiți și respirația întretăiată în timp ce se chinuia să țină pasul cu mine. De data aceasta nu m-am oprit, dimpotrivă am călcat și mai apăsat.

După alți cinci kilometri, când fie a rămas în urmă, fie a alergat, gâfâind, ca să mă ajungă, a zis:

— Pe țâțele lui Aatr, ai ceva cu mine, nu-i așa?

N-am spus nimic, nu m-am oprit.

A mai trecut o oră, orașul rămăsese bine în urmă, iar podul se vedea în depărtare, arcuindu-se negru peste prăpastie, iar sub el se vedeau țepi și spirale din sticlă intens colorată în galben, roșu și albastru. Pereții prăpastiei erau striați, negri, verzi-cenușii și albaștri, acoperiți ici și colo de gheață. Fundul prăpastiei era învăluit de nori. Un indicator în cinci limbi anunța că e monument protejat, accesul pe el fiind permis numai unei anumite categorii de persoane – despre ce fel de permis era vorba și cine îl elibera erau un mister pentru mine fiindcă nu înțelegeam cuvântul. O barieră joasă bloca intrarea, un obstacol neînsemnat pentru mine, mai ales că eram numai eu și Seivarden. Podul era lat de cinci metri, ca toate celelalte și, chiar dacă vântul bătea cu tărie, nu putea să-mi pună viața în pericol. Am pășit hotărât înainte, am sărit peste barieră și am intrat pe pod.

Dacă aș fi avut rău de înălțime, poate că aș fi amețit puțin. Din fericire am avut doar o senzație ciudată, de spațiu imens în spate și dedesubt, pe care-l vedeam doar

dacă îmi abăteam atenția de la alte locuri. Bocancii mei bocăneau pe sticla neagră și întreaga structură se legăna ușor, tremurând în vânt.

Un alt fel de vibrații mi-au dat de știre că Seivarden venea din urmă.

* * *

Ce s-a întâmplat după aceea a fost, în mare măsură, vina mea.

Ajunseserăm pe la jumătatea podului când Seivarden mi-a spus:

— Bine, fie. Am înțeles. Ești furioasă.

M-am oprit, dar fără să mă întorc.

— Cât ai luat? am întrebat eu în cele din urmă, doar unul dintre lucrurile despre care voiam s-o întreb.

— Poftim?

Deși nu mă întorsesem, o puteam vedea aplecându-se în față, cu mâinile pe genunchi, o puteam auzi răsuflând din greu, străduindu-se să acopere vântul cu vocea ei.

— Cât kef?

— Voiam doar un pic, a zis ea fără să-mi răspundă la întrebare. Doar cât să-mi revin. Am *nevoie* de el. Și, fie vorba între noi, n-ai dat niciun ban pe avioneta aia.

Preț de o clipă am crezut că-și amintise cum pusesem mâna pe avionetă, deși părea improbabil.

— Ai destui bani în rucsacul ăla ca să cumperi zece avionete și nici măcar un sfanț nu e al tău, toți sunt ai Stăpânei Radchului, a continuat ea. Dacă ești furioasă nu înseamnă că trebuie să scoți sufletul din mine.

Am rămas pe loc, cu privirea înainte, încotoșmănată în haina groasă care mă apăra de vântul puternic. Am rămas așa încercând să înțeleg ce însemnau cuvintele ei, cine sau ce credea ea că sunt, de ce credea că o cărasem după mine.

— Știu ce ești, a zis Seivarden în timp ce eu tăceam. Sunt sigură c-ai vrea să scapi de mine, dar nu poți. Ai primit ordin să mă aduci înapoi.

— Ce sunt? am întrebat eu tare, ca să mă audă, stând tot cu spatele la ea.

— Ești un *nimeni*, asta ești, a zis ea disprețuitoare.

Stătea dreaptă acum, la câțiva centimetri de umărul meu stâng.

— Ai luat examenul de aptitudini cu chiu cu vai, ai intrat în armată și, ca un milion de alții ca tine, niște nimeni, crezi că ești *cineva*. Ai învățat accentul și cum să ții tacâmurile la masă, ai ajuns prin lingușeli la Misiuni Speciale și acum eu sunt misiunea ta specială, trebuie să mă aduci acasă vie și nevătămată, chiar dacă ai prefera să fie altfel. Ai un dinte împotriva mea. Problema ta, aș zice eu, e că oricât de mult te-ai căzni, oricâte temenele ai face, n-ai să fii niciodată ceea ce eu m-am născut să fiu, iar cei ca tine *nu suportă* așa ceva.

M-am întors spre ea. Sunt sigură că nu mi se citea nicio expresie pe față, dar când privirile ni s-au întâlnit, Seivarden a tresărit – pur și simplu de frică – și, fără să vrea, a făcut trei pași înapoi.

Peste marginea podului.

M-am apropiat de margine și m-am uitat în jos. Seivarden atârna la șase metri dedesubt, prinsă cu mâinile de o spirală de sticlă roșie, cu ochii holbați, cu gura întredeschisă.

— Ai vrut să mă lovești! mi-a reproșat ea.

Am făcut repede calculul. Hainele mele înnodate măsurau 5,7 m. Spirala din sticlă roșie era fixată undeva, sub pod, nu vedeam unde, deci Seivarden nu avea cum să urce. Spirala nu era la fel de solidă precum podul – bănuiam că în următoarele trei până la șapte secunde avea să cedeze sub greutatea lui Seivarden. Deși era doar o bănuială. Pe de altă parte, nu avea niciun rost să strig după ajutor. Norii învăluiau în continuare fundul prăpastiei. La țevile acelea nu puteam ajunge, iar ca să mă prind de ele nici pomeneală, erau prea groase.

— Breq? a îngăimat Seivarden. Nu poți să faci nimic?

Nici măcar „trebuie să faci ceva".

— Ai încredere în mine? am întrebat-o.

Ochii ei s-au făcut și mai mari, respirația i-a devenit tot mai sacadată. Nu avea încredere în mine, știam asta. Rămăsese cu mine doar în ideea că aș fi cine știe ce persoană oficială și, prin urmare, de neevitat, și că era îndeajuns de importantă pentru ca Radchul să trimită pe cineva după ea – subestimarea propriei importanțe nu era unul dintre defectele lui Seivarden –, sau poate că obosise să tot fugă de lume, de sine însăși, și era gata să cedeze. Și totuși, nu înțelegeam de ce încă mai eram cu *ea*. Lucrasem cu o mulțime de ofițeri, ea însă nu se numărase niciodată printre preferatele mele.

— Am încredere în tine, m-a mințit ea.

— Când te prind, activează-ți armura și pune-ți brațele în jurul meu.

I-am văzut chipul alarmat, dar nu mai aveam timp. Mi-am activat armura pe sub haine și am pășit în gol.

În clipa în care mâinile ei mi-au atins umerii, sticla roșie s-a făcut fărâme, cioburi ascuțite zburând în toate părțile, strălucitoare. Seivarden a închis ochii, și-a lăsat capul în jos, și-a lipit fața de gâtul meu și m-a strâns atât de tare, încât, dacă n-aș fi avut armura, n-aș mai fi putut respira. Din cauza armurii nu-i simțeam răsuflarea întretăiată și nici vântul puternic, deși îl auzeam. Seivarden însă nu-și activase armura.

Dacă aș fi fost mai mult decât eu însămi, dacă aș fi avut datele de care aveam nevoie, aș fi putut calcula viteza noastră finală și în cât timp o puteam atinge. Forța gravitațională nu era prea mare, dar rucsacul meu și hainele noastre groase, care fluturau influențându-ne viteza, erau imposibil de controlat. Ar fi fost mult mai ușor să calculez totul în vid, dar, din păcate, nu cădeam în vid.

În momentele acelea, diferența dintre 50 m/s și 150 m/s era mare doar în teorie. Încă nu vedeam fundul prăpastiei și nu știam cât timp mai aveam ca să ne pregătim de impact sau dacă măcar puteam face asta. În următoarele 30-40 de secunde nu puteam decât să așteptăm și să ne prăbușim.

— Armura! am strigat eu în urechea lui Seivarden.

— Am vândut-o, mi-a răspuns ea cu o voce ușor tremurată, abia reușind să se facă auzită, stând în continuare cu fața lipită de gâtul meu.

Brusc, totul a devenit cenușiu. Porțiunile vizibile ale armurii mele s-au acoperit de picături de apă care se prelingeau în sus. După 1,35 secunde am văzut solul, cercuri întunecate înghesuite unele într-altele. Mai mari, și prin urmare mai aproape, decât mi-ar fi plăcut mine. Am simțit cum un val de adrenalină punea stăpânire pe mine; probabil mă obișnuisem prea mult cu salturile. Am întors capul, încercând să privesc direct în jos, pe lângă umărul lui Seivarden, spre ceea ce ne aștepta.

Armura mea era astfel concepută încât să atenueze impactul unui glonț, să-l disipeze sub formă de căldură. Teoretic era impenetrabilă, dar la o viteză mult prea mare, tot puteam fi rănită sau chiar omorâtă. În trecut avusesem destule oase rupte sau pierdusem segmente sub o ploaie de gloanțe. Nu eram sigură de efectul pe care-l va avea frecarea decelerării asupra armurii sau asupra mea; chiar dacă scheletul și musculatura îmi fuseseră întărite, tot nu știam dacă voi rezista, habar nu aveam. Nu puteam calcula viteza de cădere, energia de care aveam nevoie ca s-o reduc pentru a supraviețui, câtă căldură urma să fie generată în interiorul și în exteriorul armurii. Iar fără armură, Seivarden nu avea cum să mă ajute.

Sigur, dacă aș mai fi fost ce fusesem cândva, n-ar fi contat. Acesta n-ar fi fost singurul meu corp. Îmi ziceam c-ar fi trebuit s-o las să cadă. Că n-ar fi trebuit să sar. În cădere, tot nu-mi dădeam seama de ce-o făcusem. Dar așa simțisem atunci, nu avusesem inima să-i întorc spatele.

Între timp, aflasem ce distanță mai aveam, în centimetri.

— Cinci secunde, am strigat eu tare ca să acopăr vântul.

Apoi au rămas patru. Dacă aveam mare, mare noroc, cădeam direct în țeava de sub noi, iar eu mă sprijineam cu

mâinile și picioarele de pereții ei. Dacă aveam mare, mare noroc, căldura produsă prin frecare n-o rănea prea mult pe Seivarden, care nu avea armură. Dacă aveam și mai mare noroc, scăpam numai cu încheieturile mâinilor și gleznele fracturate. Ceea ce mi se părea puțin probabil, dar sorții cădeau după voia lui Amaat.

Căderea în sine nu mă deranja. Puteam cădea la nesfârșit și să scap nevătămată. Oprirea era o problemă.

— Trei secunde.

— Breq, a suspinat Seivarden. Te rog.

Unele răspunsuri nu le voi primi niciodată. Am renunțat să mai calculez. Nu știam de ce sărisem, dar în clipa aceea nu mai conta, în clipa aceea nu mai era nimic altceva.

O secundă.

— Numai să nu-mi dai drumul.

Întuneric. Niciun impact. Am întins brațele, care au zvâcnit imediat în sus. Încheieturile mâinilor și o gleznă s-au rupt în momentul impactului, în ciuda armurii. Tendoanele și mușchii au fost sfâșiați. Am început să ne rostogolim lateral. În ciuda durerii, am întins din nou brațele și picioarele și am căutat repede un punct de sprijin, compensând estimarea inițială, greșită, reușind să încetinesc rostogolirea. Am simțit cum îmi trosnește piciorul drept, dar nu aveam timp să mă gândesc la asta. Am încetinit centimetru cu centimetru.

Nu-mi mai puteam controla mâinile și picioarele, puteam doar să mă sprijin de pereți și să sper că nu ne vom pierde din nou echilibrul, că nu vom cădea, inevitabil, și nu ne vom găsi moartea acolo. Durerea era ascuțită, năucitoare, blocând totul, mai puțin calculele – distanța (estimată) care scădea centimetru cu centimetru (de asemenea estimați); viteza (estimată) care scădea; temperatura armurii la exterior (care creștea la extremități, existând pericolul ca parametrii acceptabili să fie depășiți și, în consecință, să fiu rănită grav), dar și calculele erau aproape fără sens pentru mine, durerea era mult mai prezentă, mult mai palpabilă, decât orice altceva.

Calculele însă erau importante. O comparație între distanță și ritmul decelerației îmi arăta că ne aștepta dezastrul. Am încercat să trag aer în piept, mi-am dat seama că nu puteam și atunci am împins și mai tare cu mâinile și picioarele în pereți.

De restul căderii nu-mi mai amintesc.

* * *

M-am trezit întinsă pe spate, gemând de durere. Mă dureau toate: mâinile și brațele, umerii, picioarele. În fața mea – chiar deasupra – un cerc de lumină cenușie.

— Seivarden, am încercat să spun, dar n-am scos decât un icnet care a reverberat din pereți. Seivarden.

De data asta am rostit numele mai clar, dar stins, deformat de armură.

Am renunțat la armură și am încercat să vorbesc din nou, reușind să-mi controlez vocea:

— Seivarden.

Am ridicat capul doar un pic. În lumina difuză de deasupra am văzut că zăceam pe pământ, cu genunchii îndoiți și întorși pe o parte, cu piciorul drept într-un unghi nefiresc, cu brațele întinse pe lângă corp. Am încercat să mișc un deget, dar n-am putut. O mână. N-am putut – desigur. Am încercat să mut piciorul drept, dar am simțit o durere și mai mare.

Eram singură. Nimic altceva, doar eu – nu vedeam rucsacul.

În alte împrejurări, dacă ar fi fost o navă radchaiană pe orbită, aș fi contactat-o imediat, fără probleme. Însă dacă m-aș fi aflat în apropierea unei nave radchaiene, așa ceva nu mi s-ar fi întâmplat.

Dacă aș fi lăsat-o pe Seivarden în zăpadă, așa ceva nu s-ar fi întâmplat.

Fusesem atât de aproape. După douăzeci de ani de planuri, de eforturi, de aranjamente, doi pași înainte, un pas

înapoi, încet, cu răbdare, ajunsesem aici, împotriva tuturor așteptărilor. De atâtea ori îmi forțasem soarta, punându-mi în joc nu numai șansele de reușită ci și viața, și de fiecare dată câștigasem, sau cel puțin nu pierdusem atât de categoric, încât să nu mai pot încerca o dată.

Până acum. Și dintr-un motiv atât de prostesc. Deasupra mea, norii ascundeau cerul de neatins, viitorul pe care nu-l mai aveam, obiectivul pe care nu-l mai puteam îndeplini. Dădusem greș.

Am închis ochii ca să opresc lacrimile care nu erau provocate de durerea fizică. Dacă dădusem greș, nu se întâmplase fiindcă abandonasem lupta. Acest lucru nu se întâmplase nici măcar o dată. Seivarden plecase. Aveam s-o găsesc. Aveam să mă odihnesc puțin, să mă adun, să găsesc puterea să scot telefonul pe care-l țineam în haină și să cer ajutor sau să descopăr un mijloc de a pleca de acolo și, chiar dacă asta însemna să mă târăsc cu ce-mi mai rămăsese din mâinile și picioarele însângerate, aveam s-o fac, în ciuda durerii, cu riscul de a muri încercând.

Capitolul 14

Una dintre cele trei Mianaai nici măcar nu a venit pe puntea Var, ci doar a transmis codul pentru puntea de acces central. „Acces infirmat", m-am gândit eu când l-am primit, dar am oprit liftul la nivelul respectiv și am deschis ușa. Mianaai s-a dus la consola principală, a căutat arhiva și a scanat rapid un secol întreg de însemnări din jurnalul de bord. S-a oprit și s-a încruntat când a descoperit însemnările din cei cinci ani din preajma acelei ultime vizite pe care i le ascunsesem.

Celelalte două Mianaai și-au lăsat bagajele în cabină și s-au dus în sala decadei Var, în care tocmai se aprinsese lumina și se dăduse drumul la căldură. S-au așezat la masă, tăcute, sub zâmbetul blând al sfântului valkaayan din sticlă colorată. Fără să ridice vocea, prima mi-a cerut informații – câteva amintiri din cei cinci ani care-i atrăseseră atenția sus, pe puntea de acces central. Tăcută, lipsită de expresie – ireală, într-un fel, din moment ce-i vedeam doar exteriorul – privea cum amintirile mele i se derulau în fața ochilor, în urechi. Între timp, începusem să mă îndoiesc de adevărul amintirilor legate de acea vizită. Din informațiile pe care le accesa Anaander Mianaai nici nu reieșea că ar fi existat altceva în afară de operațiuni de rutină.

Ceva o atrăgea, totuși, spre acea perioadă de timp. Plus *„Accesul infirmat"* care nu-și avea explicație – niciunul dintre accesurile lui Anaander Mianaai nu fusese vreodată infirmat, așa ceva era imposibil. Și de ce mă deschisesem dacă accesul fusese infirmat? Când una dintre Anaanderele

din sala decadei Var s-a încruntat și a spus: „Nu, nimic", iar Stăpâna Radchului a trecut la amintiri mai recente, am răsuflat ușurată.

În tot acest timp, căpitanul și toți ceilalți ofițeri ai mei își vedeau de ale lor – făceau instrucție, se antrenau, mâncau, vorbeau – fără să știe că Stăpâna Radchului se afla la bord. O situație care nu-mi convenea deloc.

Stăpâna Radchului îi urmărise pe locotenenții mei Esk discutând la micul dejun. De trei ori. Fără să-și schimbe expresia. Câte un set de ceai Var la îndemâna fiecăruia dintre cele două corpuri identice, îmbrăcate în negru în sala decadei Var.

— A lipsit vreodată lt. Awn de când a avut loc incidentul? a întrebat una dintre Anaandere.

Nu a specificat la ce întâmplare se referea, dar nu putea fi decât masacrul din templul lui Ikkt.

— Nu, Stăpână, am răspuns eu prin gura unui Var.

Pe puntea de acces central Stăpâna Radchului tasta rapid cam tot ce credea ea că ar putea să-mi schimbe modul de a gândi. *Infirmat, infirmat, infirmat.* Unul după altul. Și, de fiecare dată, eu confirmam accesul pe care de fapt nu-l avea. Simțeam un fel de amețeală, înțelegeam ce se întâmpla, dar nu aveam memoria necesară ca să-mi confirm bănuielile, ca să-mi fie totul limpede.

— A discutat vreodată cu cineva despre ce s-a întâmplat?

Asta era clar – Anaander Mianaai acționa împotriva sieși. Fără să știe. Era scindată în două – cel puțin în două. Eu vedeam doar urme ale celeilalte Anaander, cea care schimbase codurile de acces, codurile pe care credea că de-abia acum le schimbă în favoarea ei.

— A discutat vreodată cu cineva despre ce s-a întâmplat?

— Doar în treacăt, Stăpână, am răspuns eu, pentru prima oară cu adevărat speriată în lunga mea viață. Cu lt. Skaaiat din *Răzbunarea lui Ente.*

Cum putea vocea mea – Unu Var – să rostească atât de calm cuvintele? Cum de știam ce cuvinte să spun, ce răspunsuri să dau, când întreaga rațiune a acțiunilor mele – chiar rațiunea existenței mele – era pusă sub semnul întrebării?

Una dintre Mianaai s-a încruntat – nu cea care vorbise.

— Skaiaat, a spus ea strâmbând din nas, poate fără să-și dea seama cât de teamă îmi era. Am început să mă îndoiesc de ceva vreme în privința lui Awer.

Awer era numele Casei de care aparținea Skaiaat, dar nu știam ce legătură putea avea cu evenimentele din templul lui Ikkt.

— Din păcate, n-am găsit nimic împotriva ei, a continuat Mianaai, o remarcă la fel de misterioasă pentru mine. Pune-mi conversația lor.

Când Skaiaat a spus: „Dacă ai de gând să faci o nebunie atât de mare, mai bine fă-o atunci când vei putea schimba ceva", un corp s-a aplecat brusc în față și a scos un *ha* tare, furios. Câteva clipe mai târziu, când a auzit de Ime, i-au tresărit sprâncenele. M-am temut că panica mea, pricinuită de subiectul imprudent, de-a dreptul periculos, al acelei conversații, va fi detectată de Stăpâna Radchului, însă nu a părut să o bage în seamă. Poate chiar nu o percepea, cum nu percepuse nici tulburarea mea profundă când înțelesesem că Anaander Mianaai nu mai era o singură persoană ci două, cele două părți aflându-se în conflict.

— Nicio dovadă. Nimic de care să mă folosesc, a adăugat Mianaai privind în gol. Dar știu că e periculoasă. Prin Awer *sigur* voi afla mai multe.

N-am înțeles imediat de ce credea asta. Familia Awer era chiar din Radch și încă de la început fusese îndeajuns de bogată și de influentă ca să-și poată permite să critice, și critica, nu glumă, deși în general o făcea cu subtilitate, ca să se ferească de complicații.

Știam Casa Awer de mult timp, îi transportasem locotenenții, îi văzusem devenind căpitani ai altor nave. Într-adevăr,

nicio Awer aptă pentru serviciul militar nu manifesta tendințele familiei la modul extrem. Predispoziția exagerată pentru încălcarea legii sau înclinația spre misticism nu se potriveau cu anexările. Și nici cu bogăția sau rangul – orice apel la moralitate făcut de familia Awer mirosea, inevitabil, a ipocrizie, având în vedere confortul și privilegiile de care se bucura o Casă atât de veche și, cu toate că reacționa la unele nedreptăți mult prea evidente, pe altele le trecea cu vederea.

Oricum, simțul practic, uneori diabolic, al lui Skaaiat nu era străin familiei din care făcea parte. Era doar o variantă mai atenuată, mai suportabilă, a tendinței familiei pentru ultraj.

Fără îndoială, fiecare Anaander credea că susține cauza cea dreaptă. (Cea oportună, cea avantajoasă. Desigur.) Ținând cont de predilecția familiei Awer pentru cauzele drepte, cetățenele ei n-ar fi trebuit să aibă probleme în a-și alege tabăra pe care s-o susțină. Asta dacă ar fi știut câte ceva despre taberele implicate.

Poziția lor presupunea, bineînțeles, ca oricare dintre Anaander Mianaai să creadă că familia Awer era animată de dorința de dreptate și nu de propriul interes deghizat în altruism. Deși, în funcție de situație, orice Awer sărea de la o extremă la alta.

Și totuși, era posibil ca o Anaander Mianaai să creadă că familia Awer (sau orice membru al familiei) nu trebuia decât să fie convinsă de justețea unei cauze ca s-o susțină din toate puterile. Și cu siguranță știa că, dacă familia Awer – sau orice membru al ei – nu putea fi convinsă, devenea dușmanul ei neînduplecat.

— Suleir… a zis Anaander Mianaai și s-a întors spre Unu Var, care stătea tăcută lângă masă. Dariet Suleir pare a fi o aliată a locotenentului Awn. De ce?

Întrebarea m-a tulburat din motive pe care nu le puteam desluși.

— Nu sunt foarte sigură, Stăpână, dar cred că lt. Dariet o consideră un ofițer foarte capabil și, bineînțeles, îi este subordonată, lt. Awn ocupă cea mai înaltă funcție din decadă.

Și poate că era îndeajuns de sigură pe poziția ei ca să nu fie iritată de autoritatea lui Awn. Spre deosebire de Issaaia. Dar asta n-am spus-o.

— N-are nicio legătură cu simpatiile politice?

— Nu înțeleg la ce te referi, Stăpână, am răspuns eu cu sinceritate, dar și cuprinsă de panică.

— O faci pe proasta cu mine, navă? a intervenit o altă Mianaai.

— Îmi cer iertare, Stăpână, am răspuns eu vorbind tot prin Unu Var. Dacă aș ști ce cauți, cred că aș putea să furnizez datele relevante.

— *Răzbunarea lui Toren*, când te-am vizitat ultima oară?

Dacă tot ce tastase Mianaai ar fi avut efect, n-aș mai fi avut cum să ascund ceva de Stăpâna Radchului.

— Acum 203 ani, 4 luni, 1 săptămână și 5 zile, Stăpână, am mințit eu, sigură de implicațiile întrebării.

— Arată-mi înregistrarea incidentului din templu!

M-am conformat.

Și am mințit din nou. Fiindcă, deși aproape fiecare moment din fiecare flux individual de amintiri și date era neschimbat, acel moment de oroare și îndoială, când un segment se temuse că va trebui să-l împușt pe lt. Awn, lipsea!

* * *

Mi se pare foarte direct când spun „eu". La vremea aceea, „eu" însemna *Răzbunarea lui Toren*, întreaga navă și toate unitățile ancilare. Chiar dacă unitatea era total concentrată pe ceea ce făcea la un moment dat, nu era separată de „mine" mai mult decât e mâna mea atunci când e angajată într-o acțiune care nu-mi necesită întreaga atenție.

Aproape douăzeci de ani mai târziu, „eu" eram un singur corp, un singur creier. Mi-am dat seama că acea divizare: eu-*Răzbunarea lui Toren* și eu-Unu Esk, nu era o divizare bruscă, o clipă în care „eu" însemna unu, pentru ca în clipa următoare „eu" să însemne „noi". Era ceva ce fusese posibil mereu, gata să se întâmple. Fără să poată fi oprit. Dar cum de a trecut de la posibil la real, incontestabil, irevocabil?

La prima vedere, răspunsul e simplu – s-a întâmplat când *Răzbunarea lui Toren* a fost distrusă în totalitate, mai puțin eu. Dar, dacă privesc mai atent, mi se pare că explicația nu se susține. Oare a contribuit și cântatul, cel care a făcut-o pe Unu Esk să se deosebească de toate celelalte unități din navă, din toate flotele, de fapt? Poate. Sau identitatea *cuiva* e alcătuită din fragmente ținute laolaltă de o narațiune convenabilă sau utilă care, în împrejurări obișnuite, nu se revelează niciodată ca ficțiune? Sau este, într-adevăr, ficțiune?

Nu știu răspunsul. Dar știu că, deși văd semne ale separării posibile în urmă cu mai bine de o mie de ani, le văd doar cu ochii de acum. Prima oară când am bănuit că s-ar putea ca eu-*Răzbunarea lui Toren* să nu fiu și eu-Unu Esk a fost atunci când *Răzbunarea lui Toren* a editat amintirile lui Unu Esk despre măcelul din templul lui Ikkt. Momentul în care eu – „eu" – am rămas *surprinsă* de acest lucru.

E greu de exprimat în cuvinte. Fiindcă „eu" eram eu, unitar, o singură entitate, dar tot acționam împotriva mea, contrar intereselor și dorințelor mele, uneori înșelându-mă pe ascuns despre ce știam și făceam. Îmi vine greu chiar și acum să știu cine a făcut sau a știut un lucru sau altul. Fiindcă eu eram *Răzbunarea lui Toren.* Chiar și atunci când nu eram. Chiar și acum, când nu mai sunt.

* * *

Deasupra, pe Esk, lt. Dariet a cerut voie să intre în cabina lui Awn. Lt. Awn stătea întinsă pe pat, cu privirea pierdută în tavan, cu mâinile înmănușate sub cap.

— Awn, a zis Dariet și s-a oprit, zâmbind trist. Am venit să te trag de limbă.

— Nu pot să vorbesc despre asta, a răspuns Awn, tot cu ochii în tavan, nevrând ca vocea să-i trădeze furia și deznădejdea.

— Care sunt simpatiile politice ale lui Dariet Suleir? a întrebat Mianaai în sala decadei Var.

— Nu cred să aibă așa ceva, am răspuns eu, prin gura lui Unu Var.

Dariet a intrat în cabina lui Awn și s-a așezat pe marginea patului, lângă picioarele ei descălțate.

— Nu despre asta, a spus ea. Ai vești de la Skaaiat?

Awn a închis ochii. Era la fel de deznădăjduită, la fel de furioasă, dar cu mai mult aplomb.

— De ce-aș avea?

Dariet a rămas tăcută timp de trei secunde.

— Îmi place de Skaaiat, a zis ea în cele din urmă. Și mai știu că lui Skaaiat îi place de tine.

— Am fost *acolo*. Am fost acolo și eram accesibilă. Știi și tu, toată lumea știe că ne mutăm de-aici cât de curând, iar după asta Skaaiat nu mai are niciun motiv să se întrebe dacă mai exist sau nu. Și chiar dacă…

Awn s-a oprit, a înghițit în sec și a tras adânc aer în piept.

— Chiar dacă ar avea, n-ar mai conta, a continuat ea cu o voce mai puțin sigură. Nu mai sunt o persoană cu care vrea să mai aibă de-a face. Nici nu știu dacă am fost vreodată.

— Lt. Dariet pare a fi în favoarea reformelor, a zis Anaander Mianaai pe puntea de dedesubt.

Remarca ei m-a pus pe gânduri. Însă Unu Var nu avea nicio opinie, desigur, fiind doar Unu Var, și nu a reacționat fizic în niciun fel la nedumerirea mea. Mi-am dat seama brusc și cu claritate, că mă foloseam de Unu Var ca de o mască, deși nu înțelegeam de ce sau cum puteam face așa ceva, sau de ce-mi dădeam seama de-abia acum.

— Îmi cer iertare, Stăpână, dar eu nu văd asta ca pe o atitudine politică.

— Nu?

— Nu, Stăpână. Tu ai ordonat demararea reformelor. Cetățenele loiale le vor sprijini.

Mianaai a zâmbit. Cealaltă s-a ridicat în picioare, a părăsit sala decadei și a pornit pe coridoarele Var-ului cercetând fiecare colțișor, fără să se adreseze sau să salute vreunul dintre segmentele lui Unu Var pe lângă care trecea.

— Pentru tine e ușor, a zis Awn ca răspuns la tăcerea sceptică a lui Dariet. Nimeni nu crede că, atunci când te culci cu cineva, o faci doar ca să tragi foloase. Sau fiindcă te crezi mai deșteaptă decât ești. Nimeni nu se întreabă ce gândește partenera ta sau cum de-ai ajuns acolo.

— Ți-am mai spus, ești prea sensibilă când vine vorba despre asta.

— Zău? a exclamat lt. Awn deschizând ochii și sprijinindu-se în coate. De unde știi? Din proprie experiență? Eu știu prea bine, fiindcă nu pot să uit.

— Asta e o chestiune mult mai complicată decât crede multă lume, a spus Mianaai în sala decadei. Lt. Awn e și ea în favoarea reformelor.

Aș fi vrut să primesc date fizice de la Mianaai ca să pot interpreta felul în care-i pronunțase numele.

— Și Dariet, poate, deși nu-mi dau seama cât de mult, a continuat ea. Dar ceilalți ofițeri? Cine e în favoarea reformelor și cine e împotriva lor?

În cabina lui Awn, lt. Dariet a oftat.

— Eu cred că te frământi prea mult. Cui îi pasă ce spun oamenii de teapa ăstora?

— E ușor să nu-ți pese când ești bogată și egala socială a unor oameni *de teapa ăstora.*

— Asta n-ar trebui să conteze, a insistat Dariet.

— N-ar trebui. Dar contează.

Dariet s-a încruntat. Furioasă și frustrată. Această discuție mai avusese loc și fusese la fel de fiecare dată.

— În fine. Ar trebui să-i trimiți un mesaj lui Skaaiat. Ce-ai de pierdut? Dacă nu răspunde, nu răspunde și gata. Dar poate…

Dariet a ridicat ușor din umăr. Un gest care spunea „încearcă, vezi ce-ți rezervă soarta".

Dacă răspunsul meu întârzia chiar și o fracțiune de secundă, Anaander Mianaai și-ar fi dat seama imediat că nu reușise să anuleze nimic. Unu Var era foarte, foarte impasibilă. Am enumerat câțiva ofițeri care aveau opinii pro și contra.

— Ceilalți se mulțumesc să execute ordinele și să-și facă datoria fără să-și bată capul cu politica. Din câte știu eu.

— Dar ar putea fi influențați, într-o direcție sau în cealaltă, a insistat Mianaai.

— Asta n-aș putea să spun, Stăpână.

Simțeam cum crește spaima în mine, dar în același timp priveam totul cu detașare. Poate din cauza lipsei de reacție a unităților mele ancilare ceea ce se întâmpla părea ireal, departe de mine. Navele care își înlocuiseră echipajele de unități ancilare cu oameni spuneau că trăiau emoțiile altfel, deși datele pe care mi le transmiteau erau mai mult decât îndoielnice.

Cântecul lui Unu Esk abia s-a auzit până la Awn și Dariet, un cântec simplu, din două părți.

Mă plimbam, mă plimbam
Când mi-am întâlnit dragostea
Mă plimbam pe stradă
Când mi-am văzut dragoste-adevărată

— E mai frumoasă decât orice giuvaier, mai scumpă decât jadul sau lapislazuliul, decât argintul sau aurul, am spus eu.

— Mă bucur că Unu Esk și-a revenit, a zis lt. Dariet. În prima zi a fost ciudată de tot.

— Doi Esk n-a cântat, a observat Awn.

— Așa e, dar… a zis Dariet ridicând din umeri. Nu părea în regulă, a adăugat ea uitându-se întrebătoare spre lt. Awn.

— Nu pot să vorbesc despre asta, a zis Awn și s-a întins la loc, acoperindu-și ochii cu brațele.

Pe puntea de comandă, Căpitanul Rubran O Sută avea ședință cu comandanții decadelor, beau ceai, puneau programele la punct și stabileau permisiile.

— De Căpitanul Rubran O Sută n-ai spus nimic, a zis Mianaai în sala decadei Var.

Într-adevăr. Pe căpitanul Rubran o cunoșteam foarte bine, știam cum respiră, îi știam fiecare tresărire a mușchilor. Era căpitanul meu de cincizeci și șase de ani.

— Niciodată n-am auzit-o vorbind despre asta, am declarat eu cu toată sinceritatea.

— Niciodată? Atunci sigur are o opinie pe care vrea s-o ascundă.

Asta mi s-a părut a fi o chestie cu dus și întors. Dacă vorbeai, îți făceai cunoscută opinia, clară pentru toată lumea. Dacă te abțineai, era o dovadă că ai o opinie. Dacă Rubran ar fi spus: „N-am absolut nicio opinie în privința asta", era o dovadă că avea, totuși, o opinie?

— Dar trebuie să fi fost prezentă când discutau alții despre reforme, a continuat Mianaai. Cum reacționa în timpul discuțiilor?

— Era exasperată, am răspuns eu prin Unu Var. Își pierdea răbdarea. Și, uneori, se arăta plictisită.

— Exasperată, a mormăit Mianaai. De ce anume?

Nu știam răspunsul, așa că am tăcut.

— Legăturile ei de familie sunt de așa natură, încât nu pot spune cu precizie care-i sunt simpatiile politice. Pe unele dintre ele nu vreau să mi le fac inamice înainte să iau primele măsuri pe față. Cu căpitanul Rubran trebuie să fiu foarte precaută. Cum trebuie să fie și *ea*.

Ea însemnând, desigur, ea însăși.

În privința simpatiilor *mele* nimeni nu încercase să le descopere. Poate – nu, cu siguranță – erau irelevante. Iar eu eram deja pe traseul stabilit de cealaltă Mianaai. Aceste

câteva Mianaai, ca și cele patru segmente ale lui Unu Var care o slujeau, făceau ca puntea Var să pară și mai pustie, alături de toate punțile și motoarele mele. Sute de mii de unități ancilare dormeau în calele mele, urmând foarte probabil să fie mutate în următorii ani – fie stocate, fie distruse, fără să se mai trezească vreodată. Iar eu aveam să fiu plasată pe o orbită pentru totdeauna. Cu motoarele aproape sigur scoase din funcțiune. Sau să fiu distrusă complet – deși niciuna dintre noi nu avusese această soartă până acum, de aceea bănuiam că voi fi folosită ca habitat sau bază a unei mici stații.

Nici pe departe viața pentru care fusesem construită.

— Nu, nu trebuie să mă grăbesc cu Rubran Osck. Dar cu lt. Awn e altă poveste. Poate ne ajută ea să descoperim care e poziția lui Awer.

— Stăpână, am spus eu prin gura unuia din Unu Var. Eu pur și simplu nu înțeleg ce se întâmplă. M-aș simți mult mai bine dacă Rubran ar ști că te afli aici.

— Adică nu-ți place să ascunzi unele lucruri de căpitanul tău? a întrebat Anaander pe jumătate amuzată, pe jumătate plină de amărăciune.

— Întocmai, Stăpână. Dar, bineînțeles, mă voi supune ordinelor tale, am răspuns eu, având o senzație de déjà-vu.

— Mda, cred că mai întâi ar trebui să-ți explic unele lucruri.

Senzația de déja-vu a devenit mai puternică. Avusesem discuția asta și înainte, în aproape aceleași împrejurări, cu Stăpâna Radchului. „Știi că fiecare dintre segmentele tale poate avea propria identitate", urma ea să spună.

— Știi că fiecare dintre segmentele tale poate avea propria identitate.

— Știu.

Fiecare cuvânt, știut deja. Simțeam cum vine, de parcă am fi recitat împreună replici învățate demult. Acum urma să spună „Imaginează-ți că nu știi ce să faci într-o anumită situație".

— Imaginează-ți că un dușman ți-ar desprinde un segment.

La asta nu mă așteptam. Ce spun oamenii atunci când se întâmplă așa ceva? „Părerile sunt împărțite. Nu există un consens."

— Imaginează-ți că dușmanul ar reuși să obțină prin înșelăciune sau forță toate codurile de acces. Și că acel segment s-ar întoarce la tine – n-ar mai fi parte din tine, deși nu ți-ai da seama de acest lucru. Nu imediat.

„Și părerile noastre sunt împărțite, nu există un consens între mine și tine, Stăpână."

— E un gând foarte alarmant, Stăpână.

— Exact, a zis Anaander Mianaai, stând în sala decadei Var, inspectând coridoarele și cabinele de pe puntea Var, urmărind-o pe Awn, singură și nefericită, umblându-mi prin minte, pe puntea de acces central sau doar închipuindu-și că o face. Nu știu precis cine a făcut asta. Bănuiesc că și presgerii sunt implicați. Își bagă nasul în treburile noastre dinainte de Tratat. Iar după... acum cinci sute de ani, cele mai bune corective și instrumente chirurgicale erau fabricate în spațiul radchaian. Acum le cumpărăm de la presgeri. La început aveau stații numai la graniță, acum au peste tot. Cu opt sute de ani în urmă, Biroul Traducătorilor era alcătuit din mai mulți funcționari de rangul doi care ajutau la interpretarea informațiilor extra-radchaiene și rezolvau problemele lingvistice în timpul anexărilor. Acum ei dictează politica. Șeful lor este Emisarul către presgeri.

A rostit ultima propoziție cu un dezgust evident.

— Înainte de Tratat, presgerii au distrus câteva nave, a continuat ea. Acum distrug întreaga civilizație radchaiană. Expansiunea, anexarea sunt costisitoare. Dar și necesare – așa au fost de la bun început. A fost necesară crearea unei zone-tampon în jurul Radchului, care să-l protejeze de orice atac sau amestec în treburile interne, ulterior, ca

să le protejeze pe *acele* cetățene. Și ca să extindă granițele civilizației. Și…

Mianaai s-a oprit și a oftat scurt, exasperată.

— Ca să plătească pentru anexările anterioare. În general, ca să asigure bunăstarea radchaienelor.

— Stăpână, ce crezi că au făcut presgerii? am întrebat eu, deși știam.

Chiar dacă aveam memoria dată peste cap, știam.

— M-au divizat. Au corupt o parte din mine. Iar corupția s-a întins, celălalt eu a fost recrutat – nu numai alte părți din mine, ci și propriile mele cetățene. Propriii mei soldați.

„Propriile mele nave."

— Propriile mele nave. Încă nu-mi dau seama ce urmăresc. Dar nu poate fi nimic bun.

— Cu alte cuvinte, această Anaander Mianaai este cea care a pus capăt anexărilor? am întrebat eu, știind deja răspunsul.

— Ea va distruge tot ce-am clădit!

Niciodată n-o văzusem pe Stăpâna Radchului atât de frustrată și de furioasă. Nici nu crezusem că putea fi așa.

— Înțelegi – n-ai avut niciun motiv ca să te gândești la așa ceva – că preluarea resurselor în cursul anexărilor e cea care ne dezvoltă economia?

— Stăpână, eu sunt doar o navă de transport desant, niciodată nu m-au preocupat astfel de lucruri. Dar ceea ce spui pare logic.

— Și ceea ce spui tu pare logic. Mă îndoiesc că de-abia aștepți să-ți pierzi unitățile ancilare.

Dincolo de mine, tovarășele mele îndepărtate, navele *Răzbunarea*, staționate în jurul sistemului, așteptau în tăcere. Câte dintre ele primiseră această vizită – sau ambele vizite?

— Nu aștept, Stăpână.

— Nu pot să promit că voi împiedica așa ceva. Nu sunt pregătită pentru un război deschis. Toate mișcările mele sunt secrete, influențez, manipulez, mă asigur că am

sprijinul și resursele necesare. Dar, în ultimă instanță, ea este eu, iar eu nu pot face prea multe fără ca ea să știe. Deja mi-a luat-o înainte de câteva ori. De aceea te-am și abordat cu atâta precauție. Am așteptat ca să fiu sigură că nu te-a corupt deja.

M-am gândit că era mai sigur să nu comentez și am spus, prin Unu Var:

— Stăpână, armele din lacul din Ors.

„Era dușmanul tău?" am fost cât pe-aci să întreb, dar dacă aveam de-a face cu două Anaandere aflate în conflict, cum le puteam deosebi?

— Evenimentele din Ors nu s-au petrecut exact cum am vrut eu. Nu mă așteptam ca armele alea să fie găsite, dar dacă un pescar orsian le-ar fi găsi și n-ar fi spus nimic, sau dacă le-ar fi luat, nu m-ar fi deranjat.

Din păcate, Denz Ay o informase pe Awn despre armele găsite. Stăpâna Radchului nu se așteptase la așa ceva, nu crezuse că orsienele aveau atâta încredere în Awn.

— N-am obținut ce-am dorit acolo, dar poate că, într-un fel sau altul, rezultatele îmi vor fi de folos. Căpitanul Rubran O Sută va primi ordin să părăsească acest sistem cu destinația Valskaay. Ție ți-a trecut deja timpul. Ar fi trebuit să pleci încă de acum un an, dar Divina a insistat ca Awn să rămână, iar eu am fost de acord. Fie că își dă seama, fie că nu, Awn este unealta dușmanului meu, de asta sunt absolut sigură.

N-aveam încredere în impasibilitatea lui Unu Var de a răspunde la așa ceva, prin urmare am tăcut. Deasupra, pe puntea de acces central, Stăpâna Radchului continua să facă schimbări, să dea ordine, să-mi influențeze gândurile. Crezând că o poate face.

* * *

Ordinul de plecare nu a surprins pe nimeni. Alte patru nave *Răzbunarea* plecaseră deja, în ultimul an, spre destinații

așa-zis finale. Dar nici eu și niciunul dintre ofițerii mei nu ne așteptaserăm la Valskaay, cale de șase porți.

Valskaay, de care îmi păruse atât de rău să mă despart. Cu două sute de ani în urmă, în orașul Vestris Cor, pe Valskaay, Unu Esk descoperise volume întregi de muzică corală, complexă, pentru mai multe voci, folosită în ritualurile religiei atât de ieșite din comun, o parte datând de pe vremea când oamenii încă nu ajunseseră în spațiul cosmic. Memorând tot ce găsise, nu mai regretase că fusese trimisă departe de această comoară, undeva, într-un colț uitat de lume, ca să adune rebelii dintr-o rezervație, de prin păduri, peșteri și de pe lângă izvoare, o zonă pe care n-o puteam arunca în aer fiindcă era o adevărată cumpănă a apelor pentru o jumătate de continent. O regiune cu ferme și râuri înguste, cu maluri abrupte. Cu turme de oi și livezi de piersici. Și muzică – până și rebelii, în sfârșit prinși în cursă, cântaseră, fie ca un gest de sfidare, fie ca o consolare, iar vocile lor îmi mângâiaseră auzul în timp ce stăteam la intrarea în peștera unde se ascunseseră.

Moartea ne va ajunge din urmă
Așa cum a hotărât soarta
Fiecare are parte de ea
Și, atât timp cât sunt pregătit,
Nu mă-nfricoșează,
Indiferent de cum vine

Când mă gândeam la Valskaay, mă gândeam la soare și la gustul dulce, îmbătător, al piersicilor. La muzică. Dar eram sigură că de data aceasta nu voi mai fi trimisă acolo – fără livezi pentru Unu Esk, fără vizite (neoficiale, pe cât posibil fără tam-tam) la societatea corală.

În călătoria spre Valskaay nu trebuia să trec prin cele șase porți, ci să le generez singură, mai direct. Porțile folosite de călători fuseseră generate cu mii de ani în urmă, erau tot

timpul deschise, stabile, înconjurate de ecrane pe care apăreau avertismente, anunțuri, informații despre regulile din partea locului și pericolele la care se expuneau navele. Nu numai navele, ci și mesaje și informații treceau constant pe acolo.

În cei două mii de ani de viață le folosisem o singură dată. Ca toate navele de război radchaiene, eram capabilă să găsesc o scurtătură. Era mai periculos decât trecerea prin cele șase porți – o greșeală de calcul mă putea trimite cine știe unde, pierdută în spațiu pentru totdeauna. Întrucât nu lăsasem nicio structură ca să țină poarta deschisă, călătorisem într-o bulă de spațiu normal, izolată de toți și de toate, până la destinație. Nu făcusem nicio greșeală și, în plus, în cursul pregătirii unei anexări, izolarea putea fi un avantaj. Acum însă, perspectiva atâtor luni de singurătate, în timp ce Anaander Mianaai ocupa în secret puntea Var, mă făcea mai mult decât agitată.

Până să fac o mișcare, a sosit un mesaj de la Skaaiat pentru Awn. Scurt. „Am spus că ținem legătura. Am vorbit serios."

— Vezi? Ți-am spus eu! a zis lt. Dariet.

Dar Awn nu a răspuns.

Capitolul 15

La un moment dat am deschis ochii din nou, crezând că aud mai multe voci. Totul în jurul meu era albastru. Am încercat să clipesc, dar am descoperit că puteam doar să închid ochii și să-i las așa.

Un pic mai târziu i-am deschis, am întors capul spre dreapta și le-am văzut pe Seivarden și pe fată aplecate deasupra unei table de tiktik. Așadar, visam sau aveam halucinații. Măcar nu mă mai durea nimic, ceea ce, într-un fel, era semn rău, dar n-am putut să-mi fac prea multe griji. Am închis ochii la loc.

* * *

În cele din urmă m-am trezit de-a binelea. Mă aflam într-o cămăruță cu pereții albaștri. Eram întinsă pe un pat și, pe o banchetă de alături, ședea rezemată de perete Seivarden. Părea că nu prea dormise în ultimul timp. Sau, ca să fiu mai aproape de adevăr, nu dormise ca de obicei.

Am ridicat capul. Aveam brațele și picioarele imobilizate de corective.

— Te-ai trezit, a spus Seivarden.

Am lăsat capul jos.

— Unde mi-e rucsacul?

— Aici, a răspuns ea și s-a aplecat, ridicându-l la nivelul ochilor mei.

— Suntem la centrul medical din Therrod, am ghicit eu și am închis ochii.

— Exact. Crezi că poți să vorbești cu medicul? Eu nu înțeleg o iotă din ce spune.

Mi-am amintit visul.

— Ai învățat să joci tiktik.

— Asta-i altceva.

Deci nu fusese vis.

— Ai vândut avioneta.

Niciun răspuns.

— Ai cumpărat kef.

— Ba nu. *Am vrut* să cumpăr. Dar, când m-am trezit, plecaseși...

Am auzit cum se foia pe banchetă.

— Voiam să găsesc un dealer, dar mă deranja că plecaseși și nu știam unde ești. Credeam că ai vrut să mă lași baltă.

— Oricum nu ți-ar mai fi păsat după ce luai o doză de kef.

— Dar n-aveam, mi-a răspuns ea cu o voce surprinzător de calmă. Pe urmă m-am întors în cameră și am aflat că ai plecat.

— Și te-ai hotărât să mă cauți, în loc să faci rost de kef. Nu te cred.

— Nu pot să te condamn, a zis ea și a tăcut preț de câteva secunde. Am stat aici și m-am tot gândit. Te-am acuzat că mă urăști fiindcă sunt mai bună decât tine.

— Nu de-asta te urăsc.

Seivarden mi-a ignorat cuvintele și a continuat:

— Pentru numele lui Amaat, din cauza mea am căzut, am greșit prostește, eram sigură că am murit... Dacă ai fi fost tu în locul meu, n-aș fi sărit să-ți salvez viața. Tu niciodată nu te-ai înjosit ca să-ți atingi un scop. Ești unde ești fiindcă ești al dracului de capabilă și dispusă să riști totul ca să-ți faci dreptate. Eu n-am să fiu nici măcar jumătate din ce ești tu, chiar dacă m-aș strădui toată viața. M-am plimbat de colo-colo încercând să mă conving că sunt mai bună decât tine, chiar și pe jumătate moartă și inutilă, doar fiindcă provin dintr-o familie cu tradiție, doar fiindcă *m-am născut într-o familie înstărită.*

— Tocmai de-asta te urăsc.

Seivarden a izbucnit în râs de parcă aș fi spus nu știu ce lucru amuzant.

— Dacă asta ești dispusă să faci pentru o persoană pe care o urăști, ce-ai face pentru una pe care o iubești?

Nu știam ce să răspund. Din fericire, tocmai atunci a intrat medicul, cu fața rotundă și palidă. S-a încruntat ușor, mai ales la vederea mea.

— Prietenul tău încearcă să-mi explice ce s-a întâmplat, dar nu-l înțeleg, a zis ea pe un ton calm, care părea imparțial, dar avea și o undă de dezaprobare.

M-am uitat la Seivarden, care a ridicat din umeri, neajutorată și a spus:

— Eu nu pricep nimic. M-am chinuit să-i povestesc ce s-a întâmplat, dar m-am ales doar cu privirea asta, de parcă aș fi o balegă în care tocmai a călcat.

— Poate așa se uită ea, am consolat-o eu și m-am întors spre medic. Am căzut de pe pod.

— Împreună cu el? m-a întrebat doctorița fără să-și schimbe expresia.

— Da.

Un moment de tăcere impasibilă, apoi:

— Nu-i frumos să-ți minți doctorul.

Când a văzut că nu-i răspund, a adăugat:

— Nu ești primul turist care pătrunde în zona interzisă și are un accident. Dar ești primul turist care pretinde că a căzut de pe pod și a supraviețuit. Nu știu dacă să admir impertinența sau să mă înfurii fiindcă mă iei de proastă.

Am rămas la fel de tăcută. N-aș fi putut să născocesc o poveste care să justifice rănile mele așa cum o făcea adevărul.

— La sosire, fiecare militar trebuie să se înregistreze în sistem, a continuat medicul.

— Parcă mi-aduc aminte de asta.

— Te-ai înregistrat?

— Nu, fiindcă nu sunt militar.

Nu era chiar o minciună. Nu eram militar, făceam parte din înzestrarea Armatei. O parte inutilă, solitară.

— Acest centru nu are aparatura corespunzătoare implanturilor și augmentărilor care îți sunt necesare, a zis ea pe un ton puțin mai sever decât înainte. De aceea nu pot anticipa rezultatele reparațiilor pe care le-am programat. Când te întorci acasă, trebuie neapărat să consulți un medic. De pe Gerentate.

Ultima propoziție a sunat ușor sceptic, semn al neîncrederii sale în competența medicilor de acolo.

— Când ies de aici vreau să merg direct acasă, am spus eu, întrebându-mă dacă nu cumva înștiințase deja autoritățile despre prezența a doi posibili spioni.

M-am gândit că nu – altfel s-ar fi ferit să se arate bănuitoare și ar fi așteptat ca autoritățile să-și facă treaba. Deci n-o făcuse. Oare de ce?

O posibilă cauză și-a strecurat capul pe ușă și a spus cu veselie:

— Breq! Te-ai trezit! Unchiul e chiar la un etaj mai sus. Ce s-a întâmplat? Prietenul tău spunea că ați sărit de pe pod, dar așa ceva e imposibil. Te simți mai bine?

Fata a intrat în cameră, a salutat medicul și a întrebat:

— Ce se-ntâmplă cu Breq? Se face bine?

— Breq se face bine. Până mâine îi scoatem corectivele. Dacă nu intervine ceva, a răspuns ea și, cu această remarcă optimistă, a ieșit din încăpere.

Fata s-a așezat pe marginea patului.

— Prietenul tău habar n-are să joace tiktik. Mă bucur că n-am jucat pe bani, altfel n-ar fi avut cu ce să plătească medicul … Dar sunt banii *tăi*, nu? Luați pe avionetă.

Seivarden s-a încruntat.

— Poftim? Ce tot spune?

M-am hotărât să verific conținutul rucsacului cât mai curând posibil.

— Probabil că i-a recâștigat la dame, am zis eu.

Judecând după figura ei, fata nu mă credea.

— N-ai ce căuta sub pod, a spus ea. Știu pe cineva care avea un prieten al cărui văr s-a dus sub un pod și altcineva a aruncat cu o bucată de pâine de sus, iar bucata a căzut atât de repede, încât i-a crăpat capul, i-a făcut creierul harcea-parcea și l-a *omorât*.

— Mi-a plăcut cum a cântat verișoara ta, am zis eu nevrând să redeschid discuția despre ce se întâmplase.

— E minunată, nu-i așa? Vai, ce frumos cântă! a exclamat fata și a întors capul de parcă ar fi auzit ceva. Trebuie să plec. Mai trec pe-aici!

— Mi-ar face plăcere, i-am răspuns eu în timp ce dispărea pe ușă. Cât a costat asta?

M-am uitat la Seivarden.

— Cât a costat asta?

— Cam cât am luat pe avionetă, a răspuns ea lăsând puțin capul în jos, poate din jenă, poate din alt motiv.

— Ai luat ceva din rucsac?

Întrebarea a făcut-o să-și ridice capul.

— Nu! Jur!

N-am spus nimic.

— Nu mă crezi. Și ai tot dreptul. Dar poți verifica de îndată ce ai mâinile libere.

— Așa am să fac. Întrebarea e ce va urma…

Seivarden s-a încruntat, nedumerită. Bineînțeles că nu înțelegea – ajunsese să mă considere (greșit) o ființă umană, demnă de respect. Dar se pare că nu ajunsese să ia în considerare faptul că nu era chiar atât de importantă pentru ca Radch să trimită după ea un ofițer de la Misiuni Speciale.

— Să știi că n-am fost trimisă în căutarea ta. Te-am găsit din pură întâmplare. Din câte știu eu, nu te caută nimeni.

Aș fi vrut să pot gesticula, ca să fiu mai convingătoare.

— Atunci de ce ești aici? Aici nu aveți ce anexa, oricum s-a terminat cu anexările. Cel puțin așa mi s-a spus.

— Într-adevăr, s-a terminat. Dar ideea e alta. Ideea e că te poți mișca în voie, eu n-am primit ordin să te aduc înapoi.

Seivarden s-a gândit timp de șase secunde, apoi a spus:

— Am încercat să mă las. Și *m-am lăsat*. Stația pe care eram avea un program, cele de acolo îți dădeau ceva de făcut dacă te lăsai. Una dintre ele m-a înscris în program, m-a dezintoxicat și mi-a dat o slujbă. O slujbă de rahat, bani pe sponci, dar mă săturasem. Sau cel puțin credeam că mă săturasem.

— Cât ai rezistat?

— Mai puțin de șase luni.

— Sper că înțelegi de ce n-am încredere în tine de data asta, am zis după o pauză de două secunde.

— Sigur că înțeleg. Dar acum e *altceva*, a spus ea și s-a aplecat spre mine foarte serioasă. Nimic nu-ți pune ordine în gânduri ca atunci când știi că mai ai puțin și mori.

— Efectul e adesea de scurtă durată.

— Acolo, pe stație, mi-au spus că-mi puteau da ceva care să contracareze efectul kefului. Dar mai întâi trebuia să rezolv problema din cauza căreia îl luam, fiindcă altfel găseam altceva. La naiba, dacă aș fi avut cu adevărat voință, m-aș fi lăsat definitiv atunci.

Acasă la Strigan vorbise ca și cum motivul pentru care se apucase să ia kef era foarte limpede.

— Le-ai spus de ce ai început să iei kef?

Nu mi-a răspuns.

— Le-ai spus cine ești?

— Bineînțeles că nu.

Cele două întrebări probabil i s-au suprapus în minte.

— Ai dat ochii cu moartea în Garsedd.

Seivarden a tresărit aproape imperceptibil.

— Și totul s-a schimbat. M-am trezit și tot ce aveam era de domeniul trecutului. Nu un trecut cu care să mă mândresc, nimănui nu-i plăcea să-mi spună ce s-a întâmplat, toată lumea era politicoasă și veselă, totul era o *mare minciună*. Iar eu nu vedeam niciun fel de viitor. Ascultă, a zis ea

și s-a aplecat din nou spre mine, la fel de serioasă, respirând sacadat. Tu ești singură aici, fără ajutoare, și e clar că n-ai fi primit o misiune dacă n-ai fi pregătită pentru așa ceva.

A făcut o pauză, gândindu-se poate la scopul misiunii, la cine mă trimisese acolo.

— Dar până la urmă te poți întoarce în Radch, unde poți găsi oameni care te cunosc, care își amintesc de tine, într-un loc de care *aparții*, chiar dacă nu stai tot timpul acolo, a continuat ea. Oriunde te-ai duce, rămâi o parte din locul acela și, chiar dacă nu te mai întorci niciodată, știi că locul acela e *acolo*. Însă când au deschis modulul pentru anabioză, toți cei care mă cunoscuseră erau deja morți, de șapte sute de ani. Sau poate mai mult. Nici măcar…

Vocea îi tremura, așa că s-a oprit, privind în gol, dincolo de mine.

— Nici măcar navele.

„Nici măcar navele."

— Navele? Nu doar *Sabia lui Nathtas*?

— Prima mea… navă în care am servit. *Răzbunarea lui Toren*. Credeam că dacă aș fi putut afla unde staționa, aș fi trimis un mesaj și…

A dat din mână a lehamite, renunțând să termine fraza.

— A dispărut. Cu vreo zece… nu… am pierdut șirul. Cu vreo cincisprezece ani în urmă.

De fapt, aproape douăzeci.

— Nimeni nu mi-a putut spune ce se întâmplase. Nimeni nu știe.

— Te-a plăcut în mod deosebit vreuna dintre navele în care ai servit? am întrebat eu cu o voce voit egală, neutră.

Seivarden a clipit și s-a îndreptat de spate.

— Ce întrebare ciudată. Te pricepi la nave?

— Da, într-un fel.

Servise și în *Sabia lui Nathtas* și în *Răzbunarea lui Toren* și ambele dispăruseră.

— Navele se atașează mereu de căpitanii lor.

— Nu ca în trecut.

Asta se întâmpla cu mult timp în urmă.

— Chiar și așa, au preferatele lor.

Deși preferatele nu știu întotdeauna.

— Dar nu contează. Navele nu sunt oameni, ele sunt făcute ca să te slujească, să fie atașate, după cum spui tu.

Seivarden s-a încruntat.

— Acum ești furioasă, a constatat ea. Te pricepi să disimulezi, dar îmi dau seama că ești furioasă.

— Suferi fiindcă navele tale sunt moarte sau fiindcă pierderea lor înseamnă că nu te mai simți legată de ele, că nu-ți mai poartă de grijă?

Tăcere.

— Sau crezi că e unul și același lucru?

Din nou tăcere.

— Voi răspunde la propria întrebare; tu niciodată n-ai fost preferata navelor în care ai servit. Tu nu crezi că e posibil ca o navă să aibă preferatele ei.

Seivarden a făcut ochii mari – poate de surpriză, poate din alt motiv.

— Mă cunoști prea bine ca să cred că nu ești aici pentru mine. Am început să cred asta din clipa în care m-am gândit mai serios.

— Adică de curând.

Seivarden mi-a ignorat remarca.

— Ești prima persoană care mi se pare *cunoscută* de când s-a deschis modulul pentru anabioză. Ca și cum te-aș recunoaște. Ca și cum m-ai recunoaște. Nu știu din ce motiv.

Eu știam, desigur. Dar nu era momentul să-i spun, să-i explic, așa cum eram, imobilizată, vulnerabilă.

— Te asigur că nu sunt aici pentru tine. Sunt aici va să rezolv o problemă personală.

— Dar ai sărit de pe pod pentru mine.

— Și nici nu vreau să fiu motivul pentru care te lași de kef. Nu-mi asum nicio responsabilitate față de tine. Asta va trebui s-o faci singură. Dacă, într-adevăr, vrei s-o faci.

— Ai sărit de pe *pod* pentru mine. Cred că a fost o cădere de cel puțin trei kilometri. Poate mai mult. Asta e... asta e... a zis ea, clătinând din cap. Rămân cu tine!

Am închis ochii.

— În clipa în care doar voi *bănui* că vrei să furi ceva de la mine, îți voi rupe ambele picioare și te voi lăsa acolo. Doar coincidența va face să mă întâlnești din nou.

Numai că pentru radchaiene nu existau coincidențe.

— Cred că nu pot ridica nicio obiecție la asta.

— Nici nu-ți recomand.

Seivarden a râs scurt, apoi a tăcut timp de cincisprezece secunde.

— Spune-mi, Breq, dacă ești aici ca să rezolvi o problemă personală și n-ai nicio legătură cu mine, de ce ai o armă garseddai în rucsac?

Din cauza corectivelor nu puteam să fac nici cea mai mică mișcare. Nu puteam schimba nici măcar poziția umerilor. Medicul a intrat cu pași mari în cameră, cu fața roșie.

— Nu te mișca! a strigat ea și s-a întors spre Seivarden. Ce-ai făcut?

Seivarden a părut că înțelege întrebarea. Și-a desfăcut brațele neputincioasă.

— Nu! a răspuns ea vehement, în aceeași limbă.

Doctorița s-a încruntat și și-a îndreptat un deget spre ea. Seivarden s-a ridicat în picioare indignată de gestul medicului, care era mai ofensator pentru o radchaiană decât pentru cele de aici.

— Pacoste ce ești! Afară cu tine! a zis ea cu asprime în glas, apoi s-a întors spre mine. Dacă vrei să te faci bine, trebuie să stai nemișcată.

— Am înțeles.

Am renunțat la intenția de a mă mișca pe care tocmai o începusem și am tras aer în piept, încercând să mă calmez.

Asta a liniștit-o întru câtva. S-a uitat la mine câteva clipe, măsurându-mi ritmul cardiac și pe cel respirator, mai mult ca sigur.

— Dacă nu te astâmperi, îți dau medicamente.

O ofertă, o alternativă, o amenințare.

— Pot să-l fac să plece, a adăugat ea aruncând o privire spre Seivarden.

— Nu vreau nici una, nici alta.

A scos un *hm* sceptic și a ieșit afară.

— Îmi cer scuze, a zis Seivarden. Am spus o prostie. Ar fi trebuit să mă gândesc de două ori înainte să vorbesc.

N-am răspuns.

— Erai inconștientă când am ajuns jos, a continuat ea, de parcă s-ar fi legat logic de ceea ce spusese înainte. Și, evident, rănită grav. Mi-a fost frică să te iau de acolo fiindcă nu știam dacă ai vreun os rupt. N-aveam cum să chem pe cineva, dar m-am gândit că ai tu ceva care să mă ajute să te scot de acolo, poate niște corective. Dar sigur că n-am avut dreptate, noroc că armura era activată, semn că trăiai. Ți-am scos telefonul din buzunar, dar nu era semnal, a trebuit să urc până în vârf ca să găsesc pe cineva. Când m-am întors, armura era dezactivată și atunci m-am temut că ai murit… Toate sunt la locul lor.

— Arată-mi.

Seivarden a ridicat rucsacul și l-a deschis. A dat într-o parte o cămașă de rezervă care acoperea cutia.

— Pe-asta nu cred că trebuie s-o scot.

— Dacă a dispărut arma, n-am să-ți rup numai picioarele, am zis cu o voce calmă, neutră.

— E aici. Dar nu cred că e vorba de o problemă personală...

— E personală.

Doar că, în accepția mea, *personal* îi afecta pe mulți alții. Însă cum să-i explic asta fără să-i dezvălui mai mult decât doream în acel moment?

— Hai, povestește-mi.

Nu era momentul potrivit. Deloc. Mai ales că erau multe de explicat, istoria din ultima mie de ani fiind prea puțin cunoscută de Seivarden. Anii plini de evenimente de

dinainte, despre care aproape sigur nu știa nimic, mi-ar fi luat o grămadă de timp înainte să ajung la cine eram și ce aveam de gând să fac.

Istoria aceea era esențială. Fără înțelegerea ei, cum să priceapă restul? Fără context, cum să înțeleagă felul în care acționaseră cei implicați? Dacă Anaander Mianaai n-ar fi reacționat cu atâta furie față de garseddai, ar fi făcut ce-a făcut în cei o mie de ani care au trecut de atunci? Dacă Awn n-ar fi auzit de evenimentele din Ime cu cinci ani înainte, adică acum douăzeci și cinci de ani, ar fi acționat cum a acționat?

Când mi-am imaginat momentul în care ofițerul din *Mila lui Sarrse* a îndrăznit să-i sfideze ordinele, am văzut-o ca pe un segment al unei unități ancilare. Fusese numărul Unu din unitatea Amaat din *Mila lui Sarrse*, cu funcția cea mai înaltă. Chiar dacă fusese om, avea și un alt nume, în afară de cel din navă, în afară de *Mila lui Sarrse* Unu Amaat Unu. Dar nu văzusem nicio înregistrare, nu-i văzusem fața.

Fusese om. Îndurase tot ce se putea îndura pe Ime – poate chiar executase ordinele nedrepte ale guvernatorului. Dar acel moment de grație schimbase mersul lucrurilor. Nu mai putuse suporta.

Ce anume? Poate priveliștea unui rrrrrr mort sau pe moarte? Văzusem fotografii cu rrrrrri, lungi ca niște șerpi, acoperiți cu blană, miriapozi, vorbind o limbă plină de mârâieli și lătrături; și ale oamenilor apropiați lor, care le vorbeau limba și o înțelegeau. Rrrrrrii să fi fost cei care o influențaseră pe *Mila lui Sarrse* Unu Amaat Unu? Oare chiar atât de mult a afectat-o perspectiva încălcării tratatului cu Presgerul? Sau gândul că atâtea ființe umane neajutorate puteau fi ucise? Dacă aș fi știut mai multe despre ea, poate că aș fi înțeles de ce în momentul acela alesese moartea.

Nu știam aproape nimic despre ea. Poate că așa trebuia. Dar chiar și puținul acela pe care-l știam, puținul pe care-l știa lt. Awn, făcuse diferența.

— Ți-a povestit cineva ce s-a întâmplat pe stația Ime?

Seivarden s-a încruntat, a închis geanta și a lăsat-o la picioarele ei.

— Nu. Povestește-mi tu.

I-am povestit. Despre guvernatorul corupt, despre cum împiedicase stația sau orice navă să raporteze ce făcea el atât de departe de spațiul radchaian. Despre nava care sosise într-o zi – lumea crezuse că avea echipaj uman, nimeni nu știa de existența alienilor prin apropiere, și era clar că nava nu era radchaiană, prin urmare putea fi atacată. I-am povestit lui Seivarden cât știam și eu despre soldații din *Mila lui Sarrse* care urcaseră la bordul navei necunoscute cu ordinul de a ucide pe oricine opunea rezistență sau pe toți cei care nu puteau fi transformați în unități ancilare. Nu știam foarte multe – doar că, din momentul în care unitatea Unu Amaat urcase la bordul navei aliene, Unu refuzase să mai execute ordinele. În plus, convinsese restul unității s-o urmeze și astfel toți se refugiaseră pe Rrrrrr, făcând nava nevăzută.

Seivarden s-a încruntat și mai tare și la sfârșit a spus:

— Cu alte cuvinte, guvernatorul stației Ime era total corupt. Și putea să împiedice stația să raporteze ce făcea el acolo… Cum așa?

N-am răspuns. Fie ajungea singură la concluzia ce părea evidentă, fie rămânea cu ceea ce-i spusesem.

— Și cum se poate ca, după examenul de aptitudini, să fie numit într-o astfel de poziție, dacă era capabil de așa ceva? Mi se pare absurd… Sigur, totul se leagă. Un guvernator corupt își alege subordonați corupți, fără să țină cont de aptitudini. Dar căpitanii de pe stație… nu, e imposibil.

Nu înțelegea. N-ar fi trebuit să-i spun nimic.

— Când ofițerul a refuzat să-i ucidă pe rrrrrrii care intraseră în sistemul nostru, când a convins restul unității să facă la fel, a creat o situație ce nu putea fi ascunsă prea mult. Rrrrrrii își puteau genera propria poartă și astfel

guvernatorul nu-i mai putea opri. Rrrrrrii nu trebuiau decât să facă un simplu salt spre următorul sistem populat, unde să-și spună povestea. Ceea ce au și făcut.

— Ce treabă avea lumea cu rrrrrrii? a întrebat Seivarden pronunțându-le cu dificultate numele. Nu zău? Chiar așa-i cheamă?

— Așa își spun ei, am răspuns eu cât de calm am putut. Pronunțat de un rrrrrr sau de unul dintre interpreții lor umani, numele suna ca un mârâit prelung, nu foarte diferit de alte cuvinte de-ale lor.

— Știu că e greu de pronunțat. Majoritatea oamenilor pe care i-am auzit eu nu fac decât să lungească r-ul.

— Rrrrrr, a încercat Seivarden. Ce caraghios. Deci ce treabă avea lumea cu rrrrrrii?

— Presgerul încheiase un tratat cu noi pornind de la ideea că oamenii sunt Importanți. Uciderea Neimportanților e ceva normal pentru presgeri, la fel cum e și violența între membrii aceleiași specii, dar violența nejustificată față de alte specii Importante este inacceptabilă.

Ceea ce nu însemna că violența era interzisă cu desăvârșire, doar că presgerii se supuneau unor norme pe care majoritatea oamenilor nu le înțelegeau, motiv pentru care cel mai sigur era s-o evite.

Seivarden a scos un *hm* lung, semn că începea să înțeleagă.

— Deci întreaga unitate Unu Amaat din *Mila lui Sarrse* a fugit pe Rrrrrr, am continuat eu. Departe de urmăritori, în siguranță alături de alieni, deși pentru radchaiene se făcea vinovată de trădare. Poate că ar fi fost mai bine s-o lase acolo, dar radchaienele o voiau înapoi, ca s-o execute. Și, desigur, rrrrrrii nu erau de acord. Unitatea Unu Amaat salvase viețile celor din nava lor. Relațiile au fost tensionate mai mulți ani, dar până la urmă s-a ajuns la un compromis. Rrrrrrii l-au predat pe liderul unității, ofițerul care pornise revolta, în schimbul imunității celorlalte.

— Dar…

După șapte secunde de tăcere am adăugat:

— Te gândești, desigur, că merita să moară, întrucât nesupunerea nu poate fi tolerată, din motive bine întemeiate. Însă trădarea ofițerului demonstrase cât de corupt era guvernatorul stației Ime, care, altfel, și-ar fi văzut în continuare de treabă, netulburat, prin urmare ofițerul a făcut un serviciu Radchului. Poate crezi că e mai înțelept să-ți ții gura decât să-l critici pe un înalt dregător. Poate crezi că, dacă îndrăznești să critici o fărădelege mai mult decât evidentă și ești pedepsit pentru asta, civilizația are de suferit. Nimeni nu vorbește dacă nu e dispus să moară pentru ceea ce spune și…

Am șovăit, am înghițit în sec și am continuat:

— Nu sunt multe care să facă asta. Poate crezi că pentru Stăpâna Radchului a fost o decizie greu de luat, că aceste împrejurări au fost ieșite din comun și că Anaander Mianaai e, până la urmă, autoritatea supremă, care ar fi putut să-l ierte pe ofițer.

— Cred că Stăpâna Radchului ar fi putut să-l lase cu rrrrrrii. Astfel nu și-ar mai fi complicat existența.

— Mda, ar fi putut.

— Mai cred și că, în locul Stăpânei Radchului, aș fi făcut în așa fel încât vestea să nu se răspândească prea departe de Ime.

— Da, poate ai fi folosit codurile de acces ca să împiedici navele și stațiile să discute despre asta. Le-ai fi pus în vedere cetățenelor să nu spună nimic.

— Cam așa ceva.

— Dar tot s-ar fi aflat, ca un simplu zvon.

Deși zvonul ar fi fost ambiguu și ar fi circulat cu greutate.

— Și ai fi ratat ocazia de a da un exemplu de neuitat: să vadă toți cum aliniezi aproape întreaga administrație în sala mare de pe Ime și cum le împușți în cap, una după alta.

Desigur, Seivarden era o singură persoană care se gândea la Anaander Mianaai tot ca la o singură persoană, indecisă,

dar care în cele din urmă alegea o soluție, fără să se certe cu o altă Anaander Mianaai în privința ei. Dilema lui Anaander Mianaai era mult prea complicată pentru Seivarden, care a tăcut timp de câteva secunde și apoi a spus:

— Acum cred că iar te înfurii din cauza mea.

— Zău? am zis eu sec. Nu te-ai săturat să mă tot înfurii?

— Ba da.

Simplu. Serios.

— Guvernatorul stației Ime provenea dintr-o familie bună și era bine-crescut, am spus eu și i-am dezvăluit numele Casei.

— N-am auzit de ea. Au fost atâtea schimbări. Iar acum se întâmplă toate astea. Chiar nu crezi că e o legătură?

Am întors capul fără să-l ridic. Nu furioasă ci foarte, foarte obosită.

— Vrei să spui că nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat dacă fiecare ar fi fost pus în locul pe care-l merită? Dacă guvernatorul stației Ime ar fi provenit dintr-o familie *cu adevărat* valoroasă?

Seivarden avea destulă minte ca să nu răspundă.

— Sigur n-ai cunoscut pe nimeni care să provină dintr-o familie bună și să primească un post care să-i solicite competențe pe care nu le are? Care să cedeze presiunii? Să o ia razna?

— Nu cred.

Sinceră, n-aveam ce zice. Numai că uita tocmai acum că poate nici *Mila lui Sarrse* Unu Amaat Unu – om, nu unitate ancilară – nu fusese pus în locul pe care-l merita, făcând astfel parte din schimbarea despre care amintise Seivarden.

— Oamenii aceștia care nu-și merită locul, precum și ceea ce s-a întâmplat pe Ime, sunt rezultate ale acelorași evenimente, nu au decurs una din cealaltă.

— Atunci care a fost cauza? a întrebat Seivarden.

Răspunsul era prea complicat. De unde să încep? „A început la Garsedd. A început când Stăpâna Radchului s-a

multiplicat și a pornit să cucerească tot spațiul uman. A început când s-a construit Radchul." Poate chiar mai înainte.

— Sunt obosită.

— Desigur, a zis Seivarden, mai înțelegătoare decât mă așteptasem. Putem vorbi despre asta mai încolo.

Capitolul 16

Am petrecut o săptămână foindu-mă prin non-spațiul dintre Shis'urna și Valskaay – izolată, închisă în mine – înainte ca Stăpâna Radchului să facă următoarea mișcare. Nimeni nu bănuia nimic, nu lăsasem nimic, nicio urmă, nici cel mai mic semn că s-ar fi aflat cineva pe puntea Var, că ar fi fost ceva în neregulă.

Cel puțin așa credeam eu.

— Navă, s-a întâmplat ceva? m-a întrebat Awn după o săptămână.

— De ce întrebi, locotenente?

De fapt, Unu Esk i-a răspuns. Unu Esk, care o însoțea pe lt. Awn peste tot.

— În Ors am petrecut mult timp împreună, a zis Awn încruntându-se ușor la segmentul căruia i se adresa.

De la plecarea din Ors fusese tot timpul nefericită, uneori mai mult, alteori mai puțin, în funcție, bănuiam eu, de gândurile care o încercau.

— Pari preocupată de ceva. Și ești mai tăcută decât de obicei, a adăugat ea pufnind aproape amuzată. În Ors obișnuiai să fredonezi sau să cânți câte ceva. Acum e prea multă liniște.

— Aici sunt pereți, locotenente. În casa din Ors nu aveam așa ceva.

Am văzut-o ridicând dintr-o sprânceană și am înțeles că știa că mă ascundeam după cuvinte. Dar n-a mai insistat.

* * *

În același timp, în sala decadei Var, Anaander Mianaai îmi spunea:

— Înțelegi care-i miza. Ce înseamnă asta pentru Radch.

Am încuviințat din cap.

— Știu că te răscolește.

Era pentru prima oară de când urcase la bord când recunoștea existența acestei posibilități.

— Te-am creat ca să mă slujești pentru binele Radchului. Așa ai fost proiectată, ca să mă slujești. Iar acum trebuie nu numai să mă slujești, ci și să mi te opui.

Adevărul e că-mi ușura foarte mult misiunea de-a o înfrunta. Nu știam care dintre ele era vinovata, dar am răspuns prin Unu Var:

— Am înțeles, Stăpână.

— Dacă cealaltă reușește, până la urmă Radchul se va fărâmița. Nu centrul, nu Radchul în sine.

Radchul, în accepția generală, însemna tot teritoriul radchaian, dar, de fapt, Radchul era un singur loc, o sferă Dyson închisă, de sine stătătoare. Radchul nu admitea nicio impuritate de ordin religios și interzicea accesul oricărei persoane necivilizate sau oricărei ființe neumane. Foarte puține cliente ale lui Mianaai puseseră piciorul acolo și mai existau doar câteva Case ai căror strămoși locuiseră cândva acolo. Era o întrebare deschisă dacă cineva dinăuntru știa sau era interesat de acțiunile lui Anaander Mianaai sau de dimensiunile sau chiar de existența teritoriului radchaian.

— Radchul în sine, ca Radch, va supraviețui mai mult. Teritoriul meu însă, pe care l-am construit ca să-l protejez, ca să-i păstrez puritatea, se va destrăma. Eu însămi m-am făcut ceea ce sunt, am construit toate astea… a zis ea și a arătat în jur, pereții sălii decadei cuprinzând, în mintea ei, întregul spațiu radchaian. Toate astea, ca să apăr centrul, să-l păstrez necontaminat. N-am avut încredere să pun pe altcineva s-o facă. Acum se pare că nici în mine nu mai am.

— Nu se poate așa ceva, Stăpână, am spus eu neștiind ce altceva să răspund, neștiind prea bine de ce o contraziceam.

— Miliarde de cetățene își vor găsi moartea în război din cauza lipsurilor, a continuat ea de parcă nu m-ar fi auzit. Iar eu…

Șovăia. Unitatea, m-am gândit eu, presupune și opusul ei. Orice început presupune un sfârșit. Dar am preferat să tac. Cea mai puternică persoană din Univers n-avea nevoie de lecțiile mele de religie sau filosofie.

— Eu sunt deja distrusă. Mă lupt doar pentru ca distrugerea să nu fie totală. Să scap de ceea ce nu sunt eu.

Nu-mi dădeam seama ce ar fi trebuit sau ce aș fi putut să spun. Nu-mi aminteam să mai fi avut această discuție, deși eram sigură că o avusesem; cu siguranță o mai ascultasem pe Anaander Mianaai explicându-și și justificându-și acțiunile după ce anulase și schimbase… ceva. Trebuie să fi fost ceva asemănător, poate chiar aceleași cuvinte. La urma urmei, era vorba de aceeași persoană.

— Și de armele dușmanului meu, oriunde dau de ele, a sfârșit ea. Trimite-o la mine pe lt. Awn.

* * *

Lt. Awn s-a apropiat îngrijorată de sala decadei Var, neștiind motivul pentru care o trimisesem acolo. Refuzasem să-i răspund la întrebări, ceea ce i-a întărit bănuiala că ceva nu era în regulă. Pașii ei răsunau gol pe culoarul alb, în ciuda prezenței lui Unu Var. Când a ajuns în dreptul sălii, ușa s-a deschis lin, aproape fără zgomot.

La vederea lui Anaander Mianaai, Awn a rămas buimacă, pradă unui amestec de teamă, surpriză, groază, șoc, îndoială și uluire. A tras de trei ori aer în piept, mai repede decât ar fi fost nevoie, după câte mi-am dat eu seama, și-a îndreptat puțin umeri, a pășit înăuntru și s-a prosternat în fața ei.

— Locotenente, a spus Anaander Mianaai cu accentul și tonul specifice vocalelor elegante rostite de Skaaiat și cu aroganța nechibzuită, ușor sardonică, a lui Issaaia.

Awn a rămas cu capul plecat, așteptând înfricoșată.

Ca și înainte, nu primeam de la Mianaai decât datele pe care mi le trimitea în mod deliberat. Nu aveam nicio informație despre starea ei. Părea calmă, impasibilă, lipsită de emoții. Eram sigură că ceea ce lăsa să se vadă era o minciună, deși nu înțelegeam de ce, doar că încă nu vorbise frumos despre lt. Awn, când, după părerea mea, ar fi trebuit s-o facă.

— Spune-mi, locotenente, de unde proveneau armele alea și ce crezi că s-a întâmplat în templul lui Ikkt, a zis Mianaai după o lungă tăcere.

Awn a răsuflat ușurată, chiar dacă teama încă nu-i trecuse. După ce-și venise în fire după surpriza de care avusese parte, înțelesese că i se va pune acea întrebare.

— Stăpână, armele nu puteau veni decât de la o persoană cu suficientă autoritate ca să le schimbe destinația și să împiedice distrugerea lor.

— Ca tine, de exemplu.

Awn a tresărit, copleșită iarăși de groază.

— Nu, Stăpână, nici pe departe. Eu le-am dezarmat pe non-cetățenele din partea locului, unele dintre ele fiind militari tanminzi.

De fapt, secția de poliție din orașul de sus fusese bine înarmată.

— Iar armele le-am scos din funcțiune pe loc, înainte să le trimit mai departe. Potrivit numerelor de inventar, armele respective fuseseră adunate în Kould Ves.

— De către trupele din *Răzbunarea lui Toren*?

— Așa mi s-a spus, Stăpână.

— Navă!

Am răspuns prin una din gurile lui Unu Var.

— Stăpână, armele despre care vorbiți au fost adunate de șaisprezece și șaptesprezece Inu.

Am dat numele locotenentului de atunci care, între timp, primise un alt post.

Anaander Mianaai s-a încruntat aproape imperceptibil.

— Așadar, cu cinci ani în urmă, cineva care avea acces – poate acest locotenent Inu, poate altcineva – a împiedicat distrugerea acestor arme și le-a ascuns. Timp de cinci ani. Apoi, ca să vezi, le-a ascuns în mlaștina din Ors. În ce scop?

Cu capul plecat, clipind derutată, lui Awn i-a trebuit o secundă ca să îngaime un răspuns.

— Nu știu, Stăpână.

— Minți, a zis Mianaai lăsându-se pe spătarul scaunului, în aparență relaxată, nepăsătoare, dar fără să-și ia ochii de la Awn. Se vede de la o poștă. Și am auzit fiecare discuție pe care-ai avut-o de la incident încoace. La cine te refereai când ai spus că altcineva ar putea trage foloase de pe urma acestei situații?

— Dacă i-aș fi știut numele, Stăpână, cu siguranță l-aș fi folosit. M-am exprimat așa fiindcă m-am gândit că trebuie să fie cineva care a declanșat totul… a răspuns Awn, apoi s-a oprit, a respirat adânc și a renunțat să termine fraza. Cineva a complotat cu tanminzii, cineva care a avut acces la armele acelea. Indiferent de identitatea lui, sigur a vrut să asmută orașul de sus împotriva celui de jos. Sarcina mea a fost să preîntâmpin acest lucru. Și mi-am dat toată silința s-o fac.

Un răspuns ocolit, desigur. Din clipa în care Anaander Mianaai ordonase execuția neîntârziată a cetățenilor tanminzi în templu, primul și cel mai neîndoielnic suspect fusese însăși Stăpâna Rădchului.

— Cine să vrea un conflict între orașul de sus și cel de jos? a întrebat Anaander Mianaai. Cine să aibă un astfel de interes?

— Jen Shinnan, Stăpână, și acoliții ei, a răspuns Awn mai sigură pe ea, cel puțin deocamdată. Considera că orsienele erau favorizate pe nedrept.

— De către tine.

— Da, Stăpână.

— Cu alte cuvinte, în primele săptămâni de după anexare, Jen Shinnan a găsit un oficial radchaian dispus să

pună deoparte mai multe lăzi cu arme pentru ca, după cinci ani, să poată porni un conflict între orașul de sus și cel de jos, ca să te bage pe tine în bucluc.

— Stăpână! a exclamat Awn ridicând fruntea un centimetru de la podea, apoi s-a oprit. Nu știu cum, nu știu de ce, nu știu c...

A înghițit ultimul cuvânt, pe care-l recunoscusem a fi o minciună.

— Tot ce știu e că sarcina mea a fost să mențin pacea în Ors. Pacea fiind amenințată, am acționat în așa fel încât...

S-a oprit din nou, poate fiindcă îi era greu să termine fraza.

— Sarcina mea era să le protejez pe cetățenele din Ors.

— Și tocmai de aceea ai protestat atât de vehement împotriva executării celor care le-au pus *în pericol* pe cetățenele din Ors, a răspuns Anaander Mianaai pe un ton sec, sardonic.

— Eu răspundeam de ele, Stăpână. Și, cum am spus atunci, erau sub control, îi puteam ține foarte ușor acolo până soseau întăririle. Tu ești autoritatea supremă și, desigur, ordinele tale trebuie îndeplinite, dar n-am înțeles de ce a fost nevoie ca oamenii aceia să moară. Nu înțeleg nici de ce a fost nevoie să moară atunci... Nici n-am nevoie să înțeleg de ce. Eu sunt aici ca să mă supun ordinelor. Dar...

Awn a înghițit în sec și a continuat:

— Stăpână, dacă mă bănuiești de ceva, de vreo fărădelege sau trădare, te implor, supune-mă unui interogatoriu când ajungem în Valskaay.

Aceleași droguri folosite la testarea aptitudinilor și la re-educare puteau fi folosite și la interogatorii. Un anchetator abil putea extrage cele mai tainice gânduri din mintea unei persoane. Unul inabil se putea încurca în detalii nesemnificative, irelevante, putând face tot atâta rău celui interogat ca și un re-educator inabil.

De fapt, Awn solicitase o procedură cu reguli bine stabilite – una dintre cele mai importante fiind prezența obligatorie a doi martori. Awn avea dreptul să-l numească pe unul dintre ei.

Am văzut cum s-a schimbat la față de teamă când Anaander Mianaai n-a spus nimic.

— Stăpână, pot să vorbesc deschis?

— Chiar te rog, a răspuns Anaander Mianaai sec și aspru.

— *Tu* ai fost, a zis Awn speriată. Tu ai luat armele, tu ai pus la cale revolta, tu împreună cu Jen Shinnan. Dar nu înțeleg de ce. Doar ca să scapi de mine? Eu sunt un *nimeni.*

— Dar nu cred că vrei să *rămâi* un nimeni. Felul în care te ții după Skaaiat Awer îmi spune multe.

— Stăpână, a îngăimat Awn înghițind în sec. Dar nu mă țin după ea. Am fost *prietene.* Ea se îngrijea de districtul învecinat.

— Prietene, vasăzică.

Lt. Awn s-a înroșit. Și-a luat seama la accent și dicție.

— Ar fi o dovadă de aroganță din partea mea să o consider mai mult de atât.

Nefericită. Înspăimântată.

Mianaai a tăcut timp de câteva secunde, apoi a spus:

— Poate că da. Skaaiat Awer e frumoasă, fermecătoare și, fără îndoială, bună la pat. Cineva ca tine s-ar lăsa ușor manipulată de ea. Să știi că pun de ceva vreme sub semnul întrebării loialitatea Casei Awer.

Awn ar fi vrut să zică ceva, vedeam cum i se umflau mușchii gâtului, dar nu reușea să scoată nici măcar un sunet.

— Da, mă refer la revoltă. Tu spui că ești loială, însă te asociezi cu Skaaiat Awer.

Anaander Mianaai a făcut un semn și vocea lui Skaaiat a răsunat în sala decadei.

„Te cunosc bine, Awn. Dacă ai de gând să faci o nebunie atât de mare, mai bine fă-o atunci când vei putea schimba ceva."

Și replica lui Awn. „Ca *Mila lui Saarse* Unu Amaat Unu?"

— Ce anume ai vrea să schimbi?

— Ce-a schimbat ofițerul acela din *Mila lui Sarrse*, a răspuns lt. Awn cu gura uscată. Dacă n-ar fi făcut ce-a făcut, lucrurile pe Ime ar fi la fel ca înainte.

Sunt sigură că era conștientă de ce spunea și că pășea pe nisipuri mișcătoare. Următoarele ei cuvinte demonstrau că *știa* ce zicea.

— Da, a murit pentru asta. Dar a reușit să dea în vileag toată corupția de acolo.

Avusesem o săptămână ca să mă gândesc la tot ce-mi spusese Anaander Mianaai. Știam cum pusese guvernatorul din Ime mâna pe codurile de acces care împiedicau stația Ime să raporteze despre acțiunile lui. Numai de la Anaander Mianaai le putea avea. Singura întrebare era de la care Anaander Mianaai?

— A fost pe toate canalele de știri, a remarcat Anaander Mianaai. Deși aș fi preferat să nu fie. Da, și-a întărit ea spusele ca răspuns la surpriza de pe chipul lui Awn. N-a fost dorința mea. Întregul incident a semănat îndoiala acolo unde nu fusese niciodată. Nemulțumire și teamă unde fusese doar încredere în capacitatea mea de a face dreptate și a aduce belșug în case... Cu zvonurile mă descurcam eu, dar cu programele de știri nu! Canale care emiteau oriunde, la care aveau acces toate radchaienele. Fără publicitatea aceea poate că i-aș fi lăsat pe rrrrrri să-i păstreze pe trădători. Așa însă a trebuit să negociez întoarcerea lor, altfel totul ar fi fost o invitație la alte revolte. Mi-a dat multe bătăi de cap. Și *încă* îmi mai dă.

— Nu mi-am dat seama, a spus Awn agitată. Știrea a fost pe toate canalele publice.

Apoi Awn s-a dumirit.

— Eu ... n-am spus nimic despre Ors. Nimănui.

— Doar lui Skaaiat Awer, a zis Stăpâna Radchului apăsat.

Ceea ce nu era nici pe departe corect – Skaaiat fusese îndeajuns de aproape ca să vadă cu ochii ei că ceva sigur se întâmplase.

— Nu, a continuat Mianaai, ca răspuns la cuvintele șovăitoare ale lui Awn. N-a apărut pe canalele publice. Nu încă. Și, după cum observ, bănuiala mea că Skaaiat Awer ar putea fi trădătoare te răvășește. Mai că n-ai crede.

Din nou Awn se chinuia să vorbească.

— Așa e, Stăpână, a reușit ea să spună într-un târziu.

— Îți pot da ocazia să-ți dovedești nevinovăția. Și să-ți îmbunătățești situația. Pot face în așa fel încât să fii iar aproape de ea. Nu trebuie decât să accepți clientelajul când îți propune așa ceva… Sigur îți va propune, a zis Stăpâna Radchului văzând disperarea și îndoiala de pe chipul lui Awn. Awer își tot face cliente dintre cele ca tine. Parvenite din familii de rând care brusc se trezesc în poziții avantajoase pentru orice afacere. Acceptă clientelajul și fii cu ochii pe ea.

„Și raportează" se subînțelegea.

Stăpâna Radchului încerca să facă din unealta dușmanului arma ei. Ce s-ar fi putut întâmpla dacă nu reușea?

Dar ce s-ar fi putut întâmpla dacă reușea? Indiferent de opțiunea ei, Awn acționa împotriva lui Anaander Mianaai, Stăpâna Radchului.

Deja fusesem o dată martora unei alegeri făcute de ea, atunci când se confruntase cu moartea. Acum probabil avea să aleagă drumul care o ajuta să rămână în viață. Amândouă – și eu și ea – ne puteam gândi la implicații mai târziu, puteam vedea ce opțiuni existau, când lucrurile se mai așezau.

În sala decadei Esk, lt. Dariet a întrebat alarmată:

— Navă, ce se-ntâmplă cu Unu Esk?

— Stăpână, a zis Awn cu vocea tremurând de frică și cu capul în continuare plecat la podea. E un ordin?

— Atențiune, locotenente, am spus eu direct la urechea lui Darier fiindcă nu-l putea face pe Unu Esk să vorbească.

Anaander Mianaai a râs scurt și ascuțit. Replica lui Awn fusese un refuz la fel de curajos pe cât ar fi fost un „niciodată" spus în față. Un astfel de ordin ar fi inutil.

— Interoghează-mă când ajungem în Valskaay, a zis Awn. Ți-o cer oficial. Eu sunt loială. La fel e și Skaaiat Awer, îți jur, dar dacă te îndoiești, interogheaz-o și pe ea.

Bineînțeles că Anaander Mianaai nu putea face asta. Orice interogatoriu presupunea prezența martorilor. Orice anchetator abil – utilizarea unuia inabil nu-și avea rostul – își putea da seama destul de ușor cât de tendențioase erau întrebările puse fie lui Awn, fie lui Skaaiat. O stratagemă prea fățișă, menită să împiedice răspândirea unor informații pe care această Mianaai dorea să le țină secrete.

Anaander Mianaai a tăcut timp de patru secunde, indiferentă.

— Unu Var, a zis ea după trecerea celor patru secunde. Împușc-o pe lt. Awn.

Acum nu mai eram un singur segment – fragmentat, singur și nesigur de ceea ce aș face dacă aș primi un astfel de ordin. Eram întru totul stăpână pe mine. Luată separat de mine, Unu Esk era mai apropiată de Awn decât mine. Dar Unu Esk nu era separată de mine. Era, în momentul acela, o parte din mine.

Și totuși, Unu Esk era doar o mică parte din mine. Iar eu mai împușcasem ofițeri. Primind ordin, îmi împușcasem chiar propriul căpitan. Dar acele execuții, oricât de mult m-ar fi afectat, fuseseră îndreptățite. Pedeapsa pentru nesupunere e moartea.

Awn se supusese întotdeauna. Fără excepție. Mai mult de-atât, prin moartea ei s-ar fi ascuns acțiunile dușmanului lui Anaander Mianaai. Scopul existenței mele era să mă opun dușmanilor lui Anaander Mianaai.

Însă nici Mianaai nu era pregătită să acționeze pe față. Eu trebuia să-i ascund acestei Mianaai faptul că ea însăși mă obligase să servesc cauza dușmanilor până își punea

planul la punct. Prin urmare, trebuia să mă supun ca și cum n-aș fi avut de ales, ca și cum doar asta aș fi vrut să fac. Și, la urma urmei, față de marele plan, ce însemna lt. Awn? Părinții ei aveau s-o jelească, ca și sora ei, și chiar aveau să sufere că lt. Awn îi făcuse de râs prin nesupunerea ei. Dar nu aveau să pună întrebări. Și, chiar dacă puneau, la ce bun? Secretul lui Anaander Mianaai rămânea nedezvăluit.

La toate astea m-am gândit în 1,3 secunde, răstimp în care Awn, șocată și îngrozită, și-a ridicat instinctiv privirea. În același timp, segmentul Unu Var a spus:

— Nu sunt înarmată, Stăpână. Îmi trebuie aproximativ două minute ca să iau o armă.

Mi-am dat seama că, pentru lt. Awn, asta era trădare. Dar trebuie să fi știut că n-aveam alternativă.

— Nu e drept, a spus ea cu vocea nesigură, ridicând privirea. Nu e oportun. Și nu e în avantajul nimănui.

— Cine sunt ceilalți conspiratori? a întrebat Mianaai pe un ton glacial. Dă-mi numele lor și s-ar putea să-ți cruț viața.

Cu ochii la ea, sprijinită în mâini, lt. Awn a clipit total dezorientată, uluită, o reacție la fel de limpede pentru Mianaai cum era și pentru mine.

— Conspiratori? Eu niciodată n-am conspirat, cu nimeni. Te-am slujit întotdeauna.

Sus, pe puntea de comandă, am șoptit la urechea căpitanului Rubran:

— Căpitane, avem o problemă.

— Chestia cu slujitul nu mai e suficientă. Nu mai e suficient de clară. Pe care Anaander Mianaai o slujești?

— Pe care… a îngăimat Awn. Nu… nu înțeleg.

— Ce problemă? a întrebat căpitanul Rubran, cu bolul de ceai aproape de gură, prea puțin alarmată.

— Sunt în război cu mine însămi, a zis Mianaai în sala decadei Var. De aproape o mie de ani.

— E nevoie ca Unu Esk să fie sedată, i-am spus eu căpitanului Rubran.

— Într-un război care privește viitorul Radchului, a continuat Anaander Mianaai pe puntea Var.

În mintea lui Awn s-a făcut brusc lumină. Am văzut cum se înroșește la față de furie.

— Anexări și unități ancilare și oameni ca *mine*, care sunt trimiși în armată.

— Nu te înțeleg, navă, a zis căpitanul Rubran cu o voce uniformă, dar îngrijorată, lăsând bolul cu ceai pe masă, lângă ea.

— După tratatul cu presgerii, a spus Mianaai mânioasă. De la el a pornit totul. Conștientă sau nu, ești unealta dușmanului meu.

— *Mila lui Sarrse* Unu Amaat Unu a dat în vileag ce făceai pe Ime, a zis Awn la fel de furioasă. Ce făceai *tu*. Guvernatorul sistemului fabrica unități ancilare – tu aveai nevoie de ei pentru războiul cu tine însăți. Sunt sigură că mai făcea și alte lucruri pentru tine. De asta a trebuit să moară ofițerul, chiar dacă asta însemna să te complici ca să-l aduci de la rrrrrri? Și eu care…

— Sunt pregătită, a spus lt. Dariet în sala decadei Esk. Dar nu-mi place deloc.

— *Mila lui Saarse* Unu Amaat Unu nu știa aproape nimic, dar în mâinile rrrrrrilor era un instrument pe care dușmanul meu îl putea folosi împotriva mea. Ca ofițer într-o navă de transport desant nu însemni nimic, dar într-un post care presupune o autoritate la nivel planetar, chiar și minoră, cu sprijinul potențial al lui Skaaiat Awer ca să-ți sporească influența, ești un pericol potențial pentru mine. Sigur, aș fi putut să te transfer din Ors, departe de Awer. Dar voiam mai mult. Voiam un argument elocvent împotriva unor decizii și politici recente. Dacă pescarul acela n-ar fi găsit armele și nu te-ar fi înștiințat, dacă evenimentele din noaptea aceea ar fi decurs cum doream eu,

m-aș fi asigurat că știrea apărea pe toate canalele publice. Cu un singur gest m-aș fi asigurat de loialitatea tanminzilor și aș fi scăpat de cineva care-mi dădea bătăi de cap, ambele obiective minore, dar, totodată, aș fi atras atenția tuturor asupra pericolului de a lăsa garda jos, asupra dezarmării, chiar și la scară mică. Asupra pericolului de a pune niște incompetente în posturi de conducere. Ha... Recunosc, te-am subestimat. Am subestimat relația pe care o aveai cu orsienele din orașul de jos.

Unu Var nu mai putea trage de timp și a intrat în sala decadei Var cu un pistol în mână. Lt. Awn a auzit-o și a întors puțin capul ca să se uite la ea.

— Sarcina mea era să le protejez pe cetățenele Orsului, a zis ea. Și am luat-o în serios. Am încercat să mă achit de ea cum am putut mai bine. Am dat greș o singură dată, atunci. Dar nu din cauza ta.

Lt. Awn s-a uitat din nou la Anaander Mianaai și a continuat:

— Mai bine muream decât să-ți ascult ordinul în templul lui Ikkt. Chiar dacă ar fi fost în zadar.

— Poți s-o faci acum, a spus Anaander Mianaai și mi-a dat ordin să trag.

Am tras.

* * *

Douăzeci de ani mai târziu aveam să-i spun lui Arilesperas Strigan că autorităților radchaiene nu le păsa ce gândea o cetățeană atâta vreme cât aceasta se supunea ordinelor. Și era adevărat. Însă din clipa aceea, când am văzut-o pe Awn moartă pe podeaua sălii decadei Var, împușcată de Unu Var (sau, ca să nu mă mai amăgesc, de mine), m-am tot întrebat care era diferența dintre cele două Mianaai.

Eram obligată să execut ordinele acestei Mianaai doar ca s-o fac să creadă că, într-adevăr, mă supuneam ei fără

crâcnire. Dar în cazul lui Awn *chiar* mă supusesem fără crâcnire. Era totuna dacă acționam pentru o Mianaai sau pentru cealaltă. Până la urmă, chiar dacă se deosebeau într-un fel sau altul, erau una și aceeași persoană.

Gândurile sunt efemere, se evaporă de îndată ce-ți trec prin minte, dacă nu le transpui în fapte. Dorințele și intențiile sunt la fel. Ele nu au sens dacă nu te împing să faci o alegere, să treci la acțiune, oricât de neînsemnată ar fi ea. Gândurile care duc la acțiune pot fi periculoase. Celelalte sunt inutile.

* * *

Awn zăcea moartă, cu fața în jos, pe podeaua sălii decadei Var. Podeaua trebuia reparată, curățată. Urgența numărul unu în acel moment era să pun în mișcare Unu Esk fiindcă, în aproximativ o jumătate de secundă, oricât de diplomată aș fi fost în transmiterea veștii, reacția ei ar fi fost extrem de violentă; pe de altă parte, trebuia să-i spun căpitanului ce se întâmplase și nu-mi aminteam ordinele pe care mi le dăduse dușmanul lui Mianaai – Mianaai însăși – plus că nu înțelegeam de ce Unu Esk nu vedea cât de important era tot ce se întâmpla și că încă nu eram pregătite să acționăm pe față. Mai pierdusem ofițeri și înainte și, la urma urmei, Unu Esk eram eu, eu însămi, iar Awn era moartă și spusese: „Mai bine muream decât să-ți ascult ordinul."

În clipa următoare, Unu Var a ridicat pistolul și a împușcat-o pe Anaander Mianaai direct în față.

Într-o cabină de pe același coridor, Anaander Mianaai a sărit din pat, urlând de furie.

— Pe țâțele lui Aatr, *a fost aici înaintea mea*!

Apoi a transmis codul care dezactiva armura lui Unu Var, până când Mianaai reautoriza utilizarea ei.

— Căpitane, acum *chiar* avem o problemă, am zis eu.

Într-o altă cabină, pe același coridor, cea de-a treia Mianaai – de fapt, a doua acum – a deschis una dintre cutiile pe care le adusese cu ea și a scos un pistol, a ieșit repede pe coridor și a împușcat-o în ceafă pe cea mai apropiată Unu Var. Cea care urlase de furie a deschis și ea o cutie, a scos un pistol și o altă cutie, mai mică, pe care o mai văzusem acasă la Jen Shinnan, în orașul de sus, pe Shis'urna. Dacă o folosea, ar fi fost un dezavantaj și pentru mine și pentru ea, dar mai mult pentru mine. În secundele în care și-a pregătit arma mi-am stabilit planul și am transmis ordinele părților componente.

— Ce problemă? a întrebat căpitanul Rubran, care între timp sărise în picioare speriată.

Apoi am simțit că mă ia cu leșin.

O senzație cunoscută. Pentru o fracțiune de secundă aerul s-a umezit și am simțit miros de apă stătută. M-am întrebat: *„Unde e lt. Awn?"* și mi-am revenit, amintindu-mi ce trebuie să fac. Am scăpat din mâini bolurile cu ceai, care s-au făcut fărâme pe podea, și am ieșit în fugă din sala decadei, pe coridor. Alte segmente, din nou separate de mine, ca în Ors, mormăind, șoptind – singurul mod de a comunica între ele – deschideau rastelurile și luau armele. Primele au deschis ușile lifturilor cu forța și au coborât. Locotenenții au protestat, mi-au ordonat să mă opresc, să dau explicații. Au încercat să-mi blocheze drumul, fără să reușească.

Intenția mea – de fapt a aproape întregii unități Unu Esk – era să apăr puntea de acces central, să o împiedic pe Anaander Mianaai să-mi afecteze creierul – creierul *Răzbunării lui Toren*. Atât timp cât trăia *Răzbunarea lui Toren*, neconvertită la cauza ei – nava, eu –, era un pericol pentru ea.

Eu – Unu Esk nouăsprezece – aveam ordine diferite. În loc să cobor până la puntea de acces central, am alergat în sens opus, spre cala Esk și barocameră.

Se părea că nu reacționam la ordinele niciunui locotenent, nici chiar ale comandantului Tiaund, dar, când Dariet a strigat: „Navă! Ți-ai pierdut mințile?", am reacționat.

— Stăpâna Radchului a împușcat-o pe It. Awn! a strigat un segment undeva pe coridor, în spatele meu. Mianaai a fost în tot acest timp pe puntea Var.

Vestea i-a redus la tăcere pe ofițerii mei – inclusiv pe Dariet – doar pentru o secundă.

— Dacă e adevărat... dacă e adevărat, Stăpâna Radchului n-o împușca fără motiv.

În spatele meu, segmentele care încă nu începuseră să coboare șuierau și gâfâiau pline de furie și frustrare.

— Respiri aerul degeaba! m-am auzit spunându-i lui Dariet în timp ce, la capătul coridorului, deschideam manual ușa calei. Habar n-ai pe ce lume trăiești, ca și It. Issaaia! Cel puțin It. Awn *știa* că e disprețuită!

Am auzit un strigăt indignat, sigur din partea lui Issaaia.

— Vorbești aiurea. Ai luat-o razna, navă!

Ușa s-a deschis și n-am mai stat să aud restul, am intrat în grabă.

Un zgomot înfundat, prelung, a zguduit puntea pe care alergam, un zgomot pe care credeam că nu-l voi mai auzi niciodată. Mianaai deschidea calele Var. Niciuna dintre unitățile ancilare pe care urma să le dezgheț nu avea în memorie evenimentele recente, niciun motiv care să-l facă să nu se supună acestei Mianaai. Iar armura lor nu fusese dezactivată.

Avea să ia Doi Var și Trei și Patru, câte reușea să trezească, și să încerce fie să ocupe puntea de acces central, fie sala motoarelor. Cel mai probabil și una și alta. Avea deja puntea Var și fiecare cală de sub ea. Totuși, segmentele nu puteau fi decât stângace și confuze. Lipsite de memoria funcționării autonome, pe care eu o aveam, și fără experiență. Superioritatea numerică era însă de partea ei. Eu dispuneam doar de segmentele treze la momentul în care mă fragmentasem.

Deasupra, ofițerii mei aveau acces la jumătatea de sus a calelor. Și nu puteau invoca niciun motiv pentru care să

nu se supună lui Anaander Mianaai, niciun motiv ca să nu creadă că mi-am pierdut mințile. În clipa aceea îi explicam situația căpitanului Rubran O Sută, dar nu aveam certitudinea că mă credea sau că mă considera sănătoasă la cap.

În jurul meu, am auzit din nou zgomotul care-mi însoțea pașii. Ofițerii mei scoteau segmente Esk ca să le dezghețe. Am ajuns la barocameră, am descuiat-o și am scos piesele componente ale costumului de vid pentru acest segment.

Nu știam cât timp puteam să apăr puntea de acces central sau motoarele. Nu știam cât de disperată era Anaander Mianaai, cât de mult rău credea că-i pot face. Scutul termic al motoarelor era, din fabricație, foarte greu de străpuns, eu însă știam secretul. Iar Stăpâna Radchului îl știa la fel de bine.

Indiferent de ce avea să se întâmple, eram aproape sigură că voi muri la scurt timp după ce ajungeam în Valskaay, dacă nu chiar înainte. Dar nu voiam să mor fără să mă justific.

Trebuia să găsesc o navetă și să scot nava – *Răzbunarea lui Toren*, adică eu – din docuri, manual, la momentul potrivit, la viteza potrivită, pe direcția potrivită, să trec prin peretele bulei de spațiu normal, nici mai devreme, nici mai târziu.

Dacă reușeam toate astea, puteam găsi un sistem cu poartă, la patru salturi de Palatul Irei, unul dintre cartierele generale din provincie ale lui Anaander Mianaai. Acolo îi puteam spune ce se întâmplase.

Navetele erau andocate lângă navă. Manevrele nu puteau fi o problemă, echipamentul era testat și întreținut de mine. Și totuși, mă temeam că ceva nu avea să meargă cum trebuia. Dar cel puțin era mai bine decât să mă lupt cu propriii mei ofițeri, sau ca scutul termic să fie străpuns.

Mi-am pus casca. Respirația îmi șuiera în urechi. Mai rapid decât ar fi trebuit. M-am forțat să respir mai rar, mai profund. Hiperventilația nu era de niciun ajutor. Trebuia să mă mișc repede, dar să nu mă grăbesc prea mult și astfel să fac o greșeală fatală.

Așteptând barocamera să-și încheie ciclul, mi-am simțit singurătatea ca pe un zid impenetrabil care mă apăsa din toate părțile. De obicei, emoțiile confuze ale unui corp erau un fapt minor, ușor de expediat. Acum însă era vorba doar de un *singur* corp, deci nu aveam cu ce să-mi alin suferința. Restul din mine era aici, de jur împrejur, dar inaccesibil. Curând, dacă totul mergea bine, aveam să mă îndepărtez de mine, fără să știu cum aș putea să mă regăsesc. Iar în acest moment nu puteam decât să aștept. Și să-mi amintesc răceala pistolului din mâna lui Unu Var – din mâna mea. Eu eram Unu Esk, dar care era diferența? Reculul, în timp ce Unu Var o împușca pe Awn. Sentimentul de vinovăție și furie disperată care mă copleșise în clipa aceea dispăruse încet, fiind înlocuit de altceva, mai presant, acum însă aveam timp să-mi amintesc. Am tras aer în piept de trei ori, neregulat, aproape icnind. Preț de o clipă am simțit o bucurie perversă că mă ascund de mine însămi.

Trebuia să mă liniștesc. Trebuia să-mi limpezesc mintea. M-am gândit la cântecele pe care le știam. „*Inima mea e un pește*", am murmurat în gând, dar când am deschis gura ca să cânt, n-a ieșit niciun sunet. Am înghițit în sec. Am inspirat adânc. M-am gândit la alt cântec.

O, ai fost pe câmpul de luptă
În armură și bine înarmat?
Oare grozăviile de-acolo
Te vor face să depui armele?

S-a deschis ușa exterioară. Dacă Mianaai n-ar fi folosit dispozitivul ei, ofițerii de serviciu ar fi văzut că barocamera se deschisese, ar fi înștiințat-o pe căpitanul Rubran, i-ar fi atras atenția lui Mianaai. Numai că Mianaai își folosise dispozitivul și n-avea cum să știe ce făcusem eu. Am întins mâna, m-am prins de un mâner și am ieșit.

Adesea oamenii aveau o senzație de neliniște când priveau printr-o poartă. Pe mine nu mă deranjase în trecut, acum însă eram un singur corp uman și, prin urmare, simțeam același lucru. Beznă, dar o beznă care părea totodată un hău în care puteam să cad, și *chiar* cădeam, și ceva care mă apăsa din toate părțile, mă strivea, aproape să mă distrugă.

M-am silit să întorc privirea. Aici, afară, nu era nicio podea, niciun generator de forță gravitațională care să mă țină pe loc, să-mi arate ce înseamnă să fii sus sau să fii jos. Treceam de la un mâner la altul. Ce se întâmpla în urma mea, în nava care nu mai era corpul meu?

Mi-a luat șaptesprezece minute să ajung la o navetă, să-i acționez trapa de urgență și să o scot din docuri manual. La început mi-am înfrânt dorința de a mă opri, de a privi în spate, de a asculta dacă venea cineva să mă oprească, chiar dacă nu auzeam nimic dincolo de cască. „Doar o operațiune de întreținere", mi-am spus eu. „Doar o operațiune de întreținere în afara navei. Ai făcut asta de sute de ori."

Dacă venea cineva, nu puteam reacționa în niciun fel. Esk ar fi dat greș – *eu* aș fi dat greș. Și nu mai aveam mult timp. Chiar dacă nu mă oprea cineva, tot puteam să dau greș. Mai bine nu mă gândeam la așa ceva.

Când, în sfârșit, a sosit momentul, eram pregătită. Nu vedeam decât longitudinal, prin cele două camere de luat vederi acționate manual, amplasate pe navetă. În timp ce *Răzbunarea lui Toren* se îndepărta ușor de pupa navetei mele, senzația de panică pe care până atunci o ținusem sub control m-a copleșit. Ce făceam acolo? Unde mă duceam? Ce puteam face de una singură, cu un singur corp, surdă, oarbă și izolată de exterior? Ce rost avea s-o înfrunt pe Anaander Mianaai, care mă făcuse, care era stăpâna mea, care era incomparabil mai puternică decât aveam să fiu eu vreodată?

Am tras adânc aer în piept. Aveam să mă întorc pe Radch. Aveam să mă întorc și în *Răzbunarea lui Toren,* chiar dacă numai pentru ultimele clipe ale vieții. Faptul că eram oarbă și surdă nu avea nicio importanță. Numai planul meu conta. N-aveam altceva de făcut decât să stau pe locul pilotului și să mă uit cum *Răzbunarea lui Toren* se făcea tot mai mică, se îndepărta tot mai mult. Și să mă gândesc la alt cântec.

Potrivit cronometrului, făcusem totul ca la carte, *Răzbunarea lui Toren* urma să dispară de pe ecranul meu în patru minute și treizeci și două de secunde. M-am uitat, numărând și încercând să nu mă gândesc la altceva.

Deodată, am văzut un fulger alb-albastru și am simțit că nu mai aveam aer. Apoi, când ecranul s-a înnegrit – doar întuneric și stele. Intrasem în spațiul normal.

Intrasem în spațiul normal cu patru minute mai devreme. Și ce fusese fulgerul acela? Ar fi trebuit să văd doar cum dispare nava și cum, pe neașteptate, apar stelele.

Mianaai nu încercase să ocupe puntea de acces central sau să-și unească forțele cu ofițerii de pe punțile superioare. În clipa în care își dăduse seama că voi asculta de ordinele dușmanului ei, trebuie să fi hotărât, disperată, să facă singurul lucru care o putea salva. Împreună cu unitățile ancilare Var care o mai slujeau ocupase sala motoarelor și străpunsese scutul termic. Nu înțelegeam cum scăpasem de acolo fără să mă evapor odată cu restul navei, dar poate că fulgerul acela era o explicație, oricum, iată-mă vie și nevătămată.

Răzbunarea lui Toren dispăruse cu tot ce avea la bord. Eu nu eram unde ar fi trebuit să fiu, poate eram la o distanță de neatins de spațiul radchaian sau de orice planetă umană. Dispăruse și ultima posibilitate de a mă reuni cu mine însămi. Căpitanul era mort. Toți ofițerii mei erau morți. Războiul civil bătea la ușă.

O împușcasem pe lt. Awn.

Nimic nu avea să mai fie la fel ca înainte.

Capitolul 17

Cu puțin noroc, nimerisem din spațiul-poartă la marginea unui sistem îndepărtat, non-radchaian, un amestec de habitate și stații de minerit locuite de oameni radical modificați din punct de vedere genetic – ne-oameni după normele radchaiene, cu șase sau opt membre (fără ca vreunul să fie garantat picior), cu pielea și plămânii adaptați la vid, cu creierul hibrid, împânzit de atâtea circuite și implanturi, încât aceste ființe puteau fi considerate la fel de bine mașini conștiente, cu o interfață biologică.

Pentru ei era un mister faptul că cei din alte sisteme alegeau forma primitivă sub care se năștea majoritatea oamenilor. Puneau mare preț pe izolarea lor, iar unul dintre principiile de bază ale societății din care făceau parte era să nu ceară ceva ce nu li se cuvenea (cu câteva excepții, pe care se fereau să le recunoască). M-au primit cu un amestec de nedumerire și dispreț voalat și m-au tratat ca pe un copil care ajunsese în mijlocul lor din întâmplare și acum trebuia să mă supravegheze până dădeau părinții de mine, dar fără să fiu responsabilitatea lor. Deși unii dintre ei au ghicit de unde veneam – naveta era o dovadă elocventă – nu mi-au spus-o și nici nu m-au presat cu întrebări, fapt pe care-l considerau extrem de nepoliticos. Erau tăcuți, retrași, uniți, dar și brusc generoși, la intervale greu de anticipat. Altfel, aș fi și acum acolo, sau moartă.

Am petrecut șase luni încercând să găsesc o cale – nu numai cum să-mi transmit mesajul Stăpânei Radchului, ci și cum să merg, să respir, să mănânc și să dorm ca mine

însămi. Ca *mine însămi*, nu doar ca un fragment din ceea ce fusesem, fără un viitor imaginabil, dincolo de regretul etern după ceea ce eram cândva. Apoi într-o zi a sosit o navă umană și căpitanul ei a fost de acord să mă ia la bord pentru cei câțiva bănuți pe care-i primisem pe naveta de care fusesem nevoită să scap din cauza taxelor de andocare tot mai mari. Mai târziu am aflat de la căpitan că o persoană înaltă de patru metri, un fel de țipar cu tentacule, achitase costul călătoriei mele fără să-mi spună, fiindcă oricum locul meu nu era acolo și sigur aveam să mă simt mai în siguranță în altă parte. Ciudate ființe, cum am mai spus, și le sunt recunoscătoare, deși s-ar simți ofensate și îndurerate dacă ar gândi că cineva le este îndatorat.

În cei nouăsprezece ani care au trecut de atunci, am învățat unsprezece limbi străine și șapte sute treisprezece cântece. Am descoperit și cum să ascund ce sunt, chiar și, eram aproape sigură, în fața Stăpânei Radchului. Am muncit ca bucătar, administrator, pilot. Și am conceput un plan de acțiune. Am îmbrățișat un ordin religios și am făcut o grămadă de bani. În tot acest timp am omorât doar doisprezece oameni.

* * *

Când m-am trezit a doua zi dimineață, pornirea de a-i mai povesti câte ceva lui Seivarden dispăruse deja, iar ea părea să fi uitat ce voia să întrebe. Cu o singură excepție.

— Unde mergem de-aici?

A pus întrebarea pe un ton firesc, stând pe bancheta de lângă patul meu, cu spatele rezemat de perete, ca și cum răspunsul n-ar fi interesat-o prea mult.

— Palatul Omaugh, am spus eu, sperând că destinația o va face s-o ia singură din loc.

S-a încruntat ușor.

— E ceva nou?

— Nu chiar.

Palatul fusese construit cu șapte sute de ani în urmă.

— Dar a apărut după Garsedd, am răspuns eu, simțind cum mă mănâncă glezna dreaptă, semn că efectul corectivului încetase. Ai părăsit spațiul radchaian fără voie. Și ți-ai vândut armura ca să poți pleca de acolo.

— Împrejurări extraordinare, a ripostat ea la fel de calmă. Voi cere o audiență.

— În cel mai bun caz te vei alege cu o lungă așteptare.

Orice cetățean avea dreptul să i se adreseze Stăpânei Radchului dar, cu cât era mai departe de un palat provincial, cu atât mai complicată, mai costisitoare și mai îndelungată era călătoria până acolo. Uneori cererile erau respinse, când distanța era prea mare și cauza era considerată fără speranță sau neînsemnată, iar petentul nu putea achita costul călătoriei. Dar ultimul cuvânt îl avea Anaander Mianaai, aproape în orice problemă, iar problema lui Seivarden era departe de a fi una obișnuită. În plus, Stăpâna Radchului avea să fie exact acolo, pe stație.

— Va trebui să aștepți patru luni pentru o audiență.

Seivarden a fluturat din mână a nepăsare.

— Ce vrei să faci acolo?

„Voi încerca s-o ucid pe Anaander Mianaai." Dar nu-i puteam spune așa ceva.

— Să văd ce merită văzut. Să cumpăr câteva suvenire. Poate să dau ochii cu Stăpâna Radchului.

Seivarden a ridicat dintr-o sprânceană, apoi s-a uitat la rucsacul meu. Știa de existența armei și, desigur, înțelegea cât de periculoasă era. Credea în continuare că sunt o agentă a Radchului.

— Sub acoperire tot timpul? Și, după ce-i dai asta Stăpânei Radchului, ce urmează? a întrebat ea arătând spre rucsac.

— Nu știu.

Am închis ochii. Dincolo de Palatul Omaugh nu mai vedeam nimic, n-aveam nici cea mai vagă idee despre

următorul pas, cum să mă apropii de Anaander Mianaai ca să folosesc arma.

Nu. Nu era adevărat. Chiar în clipa aceea mi se înfiripase un plan în minte, dar mi se părea nebunesc, se baza doar pe discreția și sprijinul lui Seivarden.

Ea îmi dăduse ideea, pretextul revenirii mele în Radch ca turistă străină, a prezentării direct în fața lui Anaander Mianaai și nu în fața unui ofițer de la Misiuni Speciale. O idee de care mă puteam agăța.

— Vin cu tine, a zis Seivarden și a adăugat, de parcă mi-ar fi ghicit gândurile: Poți merge cu mine în audiență, ca să-mi susții cauza.

Nu știam ce să-i răspund. Simțeam înțepături în piciorul drept, în mâini, în brațe și umeri, apoi în piciorul stâng. Șoldul drept începuse să mă doară. Ceva nu se vindecase cum trebuia.

— Să nu crezi că nu știu ce se întâmplă, a adăugat Seivarden.

— Cu alte cuvinte, nu-i de ajuns să-ți rup picioarele dacă mă furi. Trebuie să te și ucid.

Cu ochii închiși nu aveam cum să-i văd reacția. Poate o luase ca pe o glumă.

— N-o să te fur. Ai să vezi.

* * *

Am mai stat câteva zile în Therrod ca să mă refac suficient cât să mă lase medicul să plec. În tot acest timp, cât și după aceea, pe drum, Seivarden a fost politicoasă, plină de respect față de mine.

Atitudinea ei mă punea pe gânduri. Ascunsesem bani și mai multe lucruri în vârful panglicii Nilt și trebuia să le recuperez înainte de plecare. Totul era împachetat, deci tot ce putea vedea Seivarden erau niște cutii. Totuși nu-mi făceam iluzii că nu va încerca să le deschidă cu prima ocazie.

Cel puțin aveam bani din nou. Poate că aceasta era soluția problemei.

Am închiriat o cabină pe stația panglicii, am lăsat-o acolo pe Seivarden spunându-i să aștepte și m-am dus să-mi recuperez lucrurile. Când m-am întors, am găsit-o așezată pe singurul pat – fără așternuturi, fără pături, astea se închiriau separat – într-o stare de agitație. Îi tremura un genunchi și își freca antebrațele cu mâinile fără mănuși – vândusem hainele groase și mănușile la baza panglicii. La apariția mea s-a liniștit, privindu-mă cu speranță, dar fără să spună nimic.

I-am aruncat o geantă pe genunchi. S-a auzit un sunet metalic. Seivarden s-a uitat la ea încruntată, apoi a întors ochii spre mine fără s-o atingă.

— Ce-i asta?

— Zece mii de sheni.

Era moneda cu care se negociau mai toate tranzacțiile în această regiune. Banii erau ușor de transportat și de cheltuit. Cu zece mii ne descurcam numai bine aici. Achitam călătoria spre un alt sistem și ne rămânea destul ca să trăim pe picior mare timp de câteva săptămâni.

— E mult?

— Da.

Seivarden a făcut ochii mari și, preț de o fracțiune de secundă, am văzut-o cum calculează în minte. Era momentul să fiu directă.

— Am plătit cabina pentru zece zile. După asta… am spus eu arătând spre geanta de pe genunchii ei, banii ăia ne vor ajunge o vreme. Poate o perioadă mai lungă de timp, dacă-ți respecți cuvântul și te ții departe de kef.

Dar privirea ei din clipa când își dăduse seama că avea acces la bani, mă asigurase că nu se va ține.

Timp de șase secunde Seivarden nu și-a dezlipit ochii de pe geantă.

— Nu, a zis ea apucând-o delicat între degetul mare și arătător, de parcă ar fi ținut un șobolan mort, și i-a dat drumul pe podea. Vin cu tine.

N-am răspuns, doar m-am uitat la ea într-o tăcere care s-a prelungit. În cele din urmă, Seivarden a întors privirea în altă parte și și-a încrucișat brațele pe piept.

— Avem ceai?

— Avem, dar nu din cel cu care ești tu obișnuită.

— Nu contează.

Hm. Nu voiam s-o las aici singură, cu banii și lucrurile mele.

— Atunci hai cu mine.

Am plecat, am găsit un magazin pe coridorul principal unde se vindeau diverse ingrediente pentru a da gust apei fierbinți. Seivarden a mirosit unul dintre amestecuri și a strâmbat din nas.

— Ăsta e *ceai*?

Patroana ne urmărea discret, cu coada ochiului.

— Ți-am spus că nu e cel cu care ești obișnuită. Ai zis că nu contează.

Seivarden s-a gândit câteva clipe. Spre surprinderea mea, în loc să-mi întoarcă vorba sau să se plângă în continuare de calitatea îndoielnică a ceaiului respectiv, a întrebat calm:

— Ce-mi recomanzi?

Am ridicat din umeri.

— Eu nu beau ceai.

— Nu... a zis ea și m-a privit lung. Hm. Pe Gerentate nu se bea ceai?

— Nu așa cum beți voi.

Desigur, ceaiul era pentru ofițeri. Pentru oameni. Unitățile ancilare beau apă. Ceaiul reprezenta o cheltuială în plus, inutilă. Un lux. Motiv pentru care nu adoptasem acest obicei. M-am întors spre patroană, o nilteană scundă, palidă și grasă, îmbrăcată doar într-o cămașă, deși temperatura aici era tot timpul de 4 °C, iar eu și Seivarden pusesem pe noi tot ce aveam mai gros.

— Care dintre ceaiurile astea are cafeină?

Patroana mi-a răspuns cu amabilitate, devenind și mai amabilă când a văzut că voiam nu numai 250 de grame din două feluri de ceai, ci și un termos cu două cești și două sticle pline cu apă.

Seivarden le-a dus pe toate în cabina noastră, fără să spună nimic. Le-a pus pe pat, s-a așezat lângă ele și a luat termosul, privindu-i nedumerită forma ciudată.

Aș fi putut să-i arăt cum funcționează, dar m-am abținut. Am desfăcut bagajul recuperat și am scos un disc gros, auriu, cu diametrul mai mare cu trei centimetri decât cel pe care-l purtam cu mine, și un bol mic, puțin adânc, bătut în aur, cu diametrul de opt centimetri. Am închis cufărul, am pus bolul pe el și am făcut să apară imaginea din icoană.

Seivarden privea cum imaginea se deschidea într-o floare din sidef, mare, cu o femeie în mijloc. Femeia purta o rochie lungă până la genunchi, albă, irizată, decorată cu aur și argint. Într-o mână ținea un craniu de om încrustat cu giuvaiere roșii, albastre și galbene, iar în cealaltă mână avea un cuțit.

— Asta seamănă cu cealaltă, a zis Seivarden, nu foarte interesată. Dar nu prea seamănă cu tine.

— Așa e, am răspuns eu și m-am așezat cu picioarele încrucișate în fața cufărului.

— E o zeiță de pe Gerentate?

— E o zeiță pe care am întâlnit-o în călătoriile mele.

— Aha. Și cum se numește?

Am rostit șirul lung de silabe, zăpăcind-o.

— Înseamnă „Cea-care-a-răsărit-dintr-un-crin". Ea este creatoarea Universului.

În termeni radchaieni, Amaatul ei.

— Aha, a repetat Seivarden pe un ton care însemna că rezolvase ecuația, făcuse loc zeiței necunoscute în sistemul ei de gândire.

— Și cealaltă?

— O sfântă.

— Extraordinar cât de mult seamănă cu tine.

— Da. Deși nu e chiar sfânta. Doar capul pe care-l ține în mână e sfânta.

Seivarden a clipit de câteva ori și s-a încruntat. Era o chestie foarte neobișnuită pentru radchaiene.

— Mda, a zis.

Nimic nu era o coincidență, mai ales pentru radchaiene. Astfel de întâmplări neobișnuite le puteau face să plece – și de multe ori chiar plecau – în pelerinaje, le motivau să venereze anumite zeități, să-și schimbe obiceiuri adânc înrădăcinate. Erau mesaje directe de la Amaat.

— Acum am să mă rog, i-am zis eu.

Seivarden a fluturat din mână, semn că nu avea nimic împotrivă. Am scos un cuțit mic, mi-am înțepat degetul mare și l-am lăsat să sângereze în bolul din aur. Nu m-am întors să văd reacția lui Seivarden – niciun zeu radchaian nu voia sânge și nici nu mă spălasem pe mâini mai întâi. Gestul mai mult ca sigur provoca nedumerirea radchaienilor, care-l priveau ca pe ceva neobișnuit și chiar primitiv.

Seivarden însă nu a spus nimic. A rămas tăcută treizeci și una de secunde cât am rostit primul dintre cele 322 de nume ale Crinului Alb, apoi s-a concentrat asupra termosului și a ceaiului.

* * *

La ultima ei încercare, Seivarden rezistase șase luni fără să se atingă de kef. Ne-au trebuit șapte luni ca să ajungem pe o stație care să aibă un consulat radchaian. Înainte de prima etapă a călătoriei i-am spus comandantului navei, mai tare, ca să audă și Seivarden, că voiam două bilete, pentru mine și slujitoarea mea. Din câte mi-am dat seama, Seivarden n-a reacționat în niciun fel. Poate că nu înțelesese. Dar mă așteptam să riposteze mai mult sau mai puțin furioasă când urma să rămânem doar noi două. Din nou, nici

cel mai mic reproș. Dimpotrivă, în fiecare dimineață găseam bolul cu ceai gata făcut.

Seivarden mi-a stricat două cămăși încercând să le spele, lăsându-mă doar cu una, o lună întreagă, până am andocat pe stația următoare. Căpitanul navei – o Ki, înaltă, acoperită de cicatricile rituale – mi-a dat de înțeles voalat că, împreună cu echipajul, credea că o luasem cu mine mai mult din milă. Ceea ce nu era departe de adevăr. Prin urmare, n-am contrazis-o. Seivarden însă a făcut progrese și, trei luni mai târziu, în următoarea navă, un alt pasager a încercat s-o împrumute de la mine.

Nu că s-ar fi schimbat brusc sau că ar fi fost numai lapte și miere. Erau zile în care se răstea la mine, în aparență fără motiv, sau stătea ore întregi ghemuită în pat, cu fața la perete, ridicându-se doar pentru sarcinile pe care și le impusese singură. La început, când o vedeam îmbufnată și încercam să vorbesc cu ea, îmi răspundea doar cu tăcere, motiv pentru care am hotărât s-o las în pace.

* * *

Personalul consulatului radchaian era asigurat de Biroul Interpreților, iar uniforma albă, imaculată, a agenteiconsulare – inclusiv mănușile albe ca neaua – încerca să-l convingă pe interlocutor că stăpâna ei avea o slujitoare sau că se străduia mai tot timpul să pară că ar avea așa ceva. Șuvițele de bun-gust – și scumpe – prinse în păr cu agrafe din metal prețios, numele de pe insignele strălucitoare, prinse de haina albă, precum și tonul ușor arogant al vocii îmi dădeau de înțeles că *avea* o slujitoare. Doar una, cel mai probabil – ținând cont că nu era o stație de prim rang.

— Ca non-cetățean aflat în vizită, drepturile tale legale sunt limitate, a zis ea recitând un text standard. Trebuie să depui cel puțin echivalentul sumei de…

A urmărit rata de schimb de pe un tabel.

— Cinci sute de sheni pe săptămână, de persoană. Dacă masa, casa și alte cheltuieli, eventualele amenzi și stricăciuni depășesc suma depusă și nu poți achita diferența, ești obligată să prestezi un serviciu până acoperi diferența. Ca non-cetățean, dreptul de a ataca orice hotărâre judecătorească sau dispoziție este limitat. În aceste condiții, vrei în continuare să intri în spațiul radchaian?

— Vreau, am răspuns eu și am pus două bancnote a câte o mie de sheni pe biroul îngust dintre noi.

Disprețul i s-a disipat. S-a îndreptat de spate și mi-a oferit ceai, schițând un gest spre altcineva – slujitoarea ei, din câte mi-am dat seama. Cu părul puțin ciufulit, aceasta a adus ceaiul într-un termos smălțuit, cu desene complicate, și boluri asortate.

În timp ce slujitoarea turna ceaiul, am scos actele false de pe Gerentate și le-am pus pe birou, alături de bani.

— Ne trebuie și actele slujitoarei, distins oaspete, a spus agenta consulară extrem de politicoasă.

— Slujitoarea mea e cetățeană radchaiană, am răspuns eu, zâmbind vag ca să mai îndulcesc momentul delicat ce avea să urmeze. Numai că și-a pierdut actul de identitate și permisele de călătorie.

Agenta consulară a înțepenit, neștiind cum să procedeze.

— Distinsa Breq a fost cât se poate de generoasă ca să mă angajeze și să-mi plătească drumul spre casă, a zis Seivarden, într-o limbă radchaiană pe cât de arhaică, pe atât de fluentă și elegantă.

Cuvintele ei nu au avut efectul scontat asupra funcționarei buimăcite de situație. Accentul ei nu era nici pe de parte al unei slujitoare, darămite al unui non-cetățean. Pe de altă parte, agenta consulară n-o invitase să ia loc și nici nu-i oferise ceai, considerând-o prea neînsemnată pentru astfel de gesturi de curtoazie.

— Se poate verifica genetic, am sugerat eu.

— Desigur, a răspuns agenta consulară luminându-se la față. Deși probabil că cererea ta de viză va fi aprobată înainte ca permisele de călătorie ale cetățenei...

— Seivarden, am zis eu.

— ...înainte ca permisele de călătorie ale cetățenei Seivarden să fie reînnoite. În funcție de locul din care a plecat și unde îi este arhiva.

— Desigur, am spus eu și am sorbit din bolul de ceai. Așa și trebuie.

* * *

— Ce snoabă. Era ceai adevărat? mi-a șoptit Seivarden la plecare.

— Da, am răspuns eu, așteptându-mă să se plângă de faptul că ei nu i se oferise, dar n-a comentat. A fost foarte bun. Ce te faci dacă, în loc de permisele de călătorie, primești un ordin de arest?

A clătinat din cap.

— Nu-i văd rostul. Am făcut cerere ca să mă întorc, mă pot aresta când ajung acolo. Și, oricum, voi face apel. Ce crezi, ceaiul ăla a fost trimis de acasă sau e cumpărat de aici?

— Mă pot interesa, dacă vrei. Acum mă întorc în cabină ca să meditez.

* * *

Slujitoarea agentei consulare i-a oferit pe dată lui Seivarden o jumătate de kilogram de ceai, recunoscătoare, probabil, că se putea revanșa pentru greșeala neintenționată a stăpânei. Și, odată cu viza mea, au sosit și permisele de călătorie pentru Seivarden, fără ordin de arestare, comentarii sau informații adiționale.

Asta m-a îngrijorat puțin. Dar poate că Seivarden avea dreptate – ce rost avea? La întoarcere avea tot timpul să-și rezolve problemele cu legea.

Și totuși, era posibil ca autoritățile radchaiene să-și fi dat seama că eu nu eram de pe Gerentate. Era puțin probabil să vin de acolo întrucât Gerentate era mult prea departe de locul spre care mă îndreptam și, în plus, chiar dacă relațiile dintre Gerentate și Radch erau destul de amicale – sau cel puțin neantagonice pe față –, politica autorităților de pe Gerentate era să nu ofere niciun fel de informație despre supușii lor – în niciun caz Radchului. Dacă Radchul solicita informații – ceea ce era imposibil –, Gerentate sigur nu avea să confirme sau să infirme că aș fi fost unul dintre locuitoarele de acolo. Dacă aș fi plecat de pe Gerentate spre spațiul radchaian, aș fi fost avertizată de mai multe ori că merg pe propriul risc și că nu voi primi niciun fel de ajutor în caz de necesitate. Însă oficialii radchaieni care aveau de-a face cu călătorii străini știau acest lucru și erau gata să-mi ia documentele de bune.

* * *

Cele treisprezece palate ale lui Anaander Mianaai erau capitalele provinciilor. Având dimensiunile unei metropole, erau jumătate stații radchaiene obișnuite – cu IA de rigoare – și jumătate palate propriu-zise. Fiecare palat era reședința lui Anaander Mianaai și sediul administrației provinciale. Palatul Omaugh nu avea cum să fie unul de rând. Ca să ajungi la el trebuia să treci prin douăsprezece porți; sute de nave soseau și plecau în fiecare zi. Seivarden era unul dintre miile de cetățeni care încercau să obțină o audiență sau să facă recurs la o hotărâre judecătorească. Cazul ei însă era unul ieșit din comun – doar ea, dintre atâția cetățeni, se întorcea după o mie de ani petrecuți în anabioză.

În lunile de călătorie m-am tot gândit cum aveam să procedez. Cum să mă folosesc de audiența lui Seivarden. Cum să-i contracarez dezavantajele sau să mă folosesc de ele. Și ce anume speram să înfăptuiesc.

Mi-e greu să-mi dau seama cât de mult îmi amintesc despre mine. Cât de mult aș fi putut să știu din toate câte am ascuns de mine de-a lungul vieții. Ultimul ordin, de exemplu, cel dat de mine – *Răzbunarea lui Toren* – mie – Unu Esk Nouăsprezece. „Du-te la Palatul Irei, găsește-o pe Anaander Mianaai și spune-i ce s-a întâmplat." Ce-am vrut să spun? Doar simplul fapt că voiam să transmit mesajul Stăpânei Radchului?

De ce fusese atât de important? Fusese important, fără doar și poate. Nu era o decizie luată pe îndelete, era ceva extrem de urgent. La vremea aceea păruse a fi limpede. *Bineînțeles* că trebuia să transmit mesajul, bineînțeles că trebuia s-o avertizez pe adevărata Anaander.

Mă voi supune ordinelor mele. Dar în perioada de convalescență de după accident, cât timp mă gândisem cum să ajung în spațiul radchaian, hotărâsem să fac și altceva. S-o sfidez pe Stăpâna Radchului. Deși poate că sfidarea mea nu va avea niciun efect, va fi un gest neînsemnat, pe care nu știu dacă-l va lua în serios.

Adevărul e că Strigan avusese dreptate. Dorința mea de a o ucide pe Anaander Mianaai era irațională. Orice încercare de a face așa ceva era nebunie curată. Chiar dacă reușeam să ajung în prezența ei cu o armă, fără ca ea să știe până în momentul în care o scoteam la vedere – chiar și așa, nu puteam spera decât într-un jalnic și efemer strigăt de sfidare, banal pentru Stăpâna Radchului. Nimic care să poată schimba ceva.

Dar toate acele manevre secrete împotriva ei înseși… gândite, desigur, ca să evite conflictul deschis, pentru ca Radchul să nu aibă prea mult de suferit. Ca să evite, poate, zdruncinarea încrederii că ea, Anaander Mianaai, era o singură persoană, unitară. Din clipa în care dilema era formulată clar, mai putea ea pretinde că lucrurile stăteau altfel?

Iar dacă acum erau două Anaander Mianaai, nu se putea să fie mai multe? O parte care nu știa despre fațetele ei

contradictorii sau își spunea că nu știe? Ce se putea întâmpla dacă-i dezvăluiam, fără menajamente, secretul pe care-l ascundea de ea însăși? Ceva groaznic, cu siguranță, altfel nu s-ar fi străduit atât de mult să se ascundă de sine. Din clipa în care i se afla secretul, ar mai fi continuat să se lupte cu ea însăși?

Dar cum să-i vorbesc direct lui Anaander Mianaai? Să zicem că intram în Palatul Omaugh, să zicem că puteam părăsi nava, că puteam ajunge pe stație, dacă reușeam să fac toate astea, puteam să stau în mijlocul sălii principale și să spun povestea cât mai tare, ca să audă toată lumea.

Puteam să încep povestea, dar nu și s-o termin. Gărzile ar fi sărit pe mine, poate și soldații, iar știrea zilei ar fi că un călător și-a pierdut mințile în sala mare a palatului, dar gărzile au intervenit prompt și au rezolvat situația. Cetățenii ar fi clătinat din cap și ar fi bombănit ceva despre străinii necivilizați și, în cele din urmă, ar fi uitat incidentul. Și partea din Stăpâna Radchului care m-ar fi văzut prima fără îndoială m-ar fi catalogat drept nebună de legat – sau cel puțin le-ar fi convins de acest lucru pe celelalte părți ale sale.

Nu, trebuia ca Anaander Mianaai să-mi acorde toată atenția când îi spuneam ce aveam de spus. Cum să-i câștig atenția era o întrebare căreia încercam să-i aflu răspunsul de aproape douăzeci de ani. Știam că era greu să ignori pe cineva a cărui dispariție nu putea trece neobservată. Puteam vizita stația ca să fiu văzută, ca să devin o prezență familiară, astfel încât nicio parte din Anaander să nu mă poată elimina fără să stârnească discuții. Dar nu credeam că doar atât era suficient pentru a o forța pe Stăpâna Radchului – pe toate versiunile Stăpânei Radchului – să mă asculte.

Seivarden însă… Căpitanul Seivarden Vendaai, pierdută o mie de ani, descoperită din întâmplare, pierdută din nou, și care apărea acum la Palatul Omaugh. Ar fi stârnit curiozitatea oricărei radchaiene, o curiozitate cu o încărcătură religioasă. Iar Anaander Mianaai era radchaiană. Poate cea mai

radchaiană dintre toate radchaienele. Era imposibil să nu remarce că mă întorsesem în compania lui Seivarden. Ca orice altă cetățeană se va întreba, chiar dacă în treacăt, ce însemna asta. Și, ținând cont că era Stăpâna Radchului, pentru ea chiar și un gând în treacăt conta.

Seivarden va solicita o audiență pe care, în cele din urmă, o va obține. Acea audiență se va bucura de întreaga atenție a Stăpânei Radchului, nicio parte din ea nu va putea ignora un astfel de eveniment.

Mai mult ca sigur, Seivarden se va bucura de interesul Stăpânei Radchului din clipa în care va coborî din navă. La fel și eu, fiindcă voi fi în compania ei. Extrem de riscant. Nu știam dacă voi fi în stare să-mi ascund intențiile prea bine, Stăpâna Radchului mi le-ar fi putut ghici.

Dar eram hotărâtă să încerc.

* * *

Ședeam pe pat, cu rucsacul la picioare, și așteptam permisiunea de a părăsi nava la Palatul Omaugh. În fața mea, Seivarden stătea rezemată lejer cu spatele de perete, plictisită.

— Văd că te frământă ceva, a remarcat ea ca din întâmplare și, văzând că nu răspund, a adăugat: Când ești neliniștită, fredonezi același cântec.

„Inima mea e un pește ce se ascunde în ierburile apei." Mă gândeam la tot ce se putea întâmpla rău, începând din acel moment, din momentul în care părăseam nava și dădeam ochii cu inspectorii de la docuri. Sau cu trupele de securitate ale stației. Sau și mai rău. Mă gândeam că tot ce făcusem până atunci putea fi în zadar dacă eram arestată atât de repede, înainte să părăsesc docurile.

Mă gândeam și la lt. Awn.

— Sunt chiar atât de transparentă? am întrebat eu încercând să zâmbesc, amuzată chipurile.

— Nu transparentă. Nu chiar. Doar că…

Seivarden s-a încruntat ușor, conștientă că o luase gura pe dinainte.

— Ai câteva obiceiuri pe care le-am observat, atâta tot.

A oftat.

— Ce fac inspectorii ăia? a întrebat ea. Își iau ceaiul? Sau așteaptă să îmbătrânim aici?

Nu puteam părăsi nava fără permisiunea Inspectoratului Docurilor. Inspectoratul primise actele noastre în momentul în care nava ceruse permisiunea să andocheze, deci avusese destul timp să le verifice și să decidă ce avea de făcut la sosirea noastră.

Fără să-și schimbe poziția, Seivarden a închis ochii și a început să fredoneze șovăielnic, falsând tot timpul. Dar nu într-atât ca să nu recunosc melodia. „Inima mea e un pește."

— Pe țâțele lui Aatr, a izbucnit ea după un vers și jumătate, tot cu ochii închiși. M-ai molipsit și pe mine.

S-a auzit soneria.

— Intră! am spus eu.

Seivarden a deschis ochii și și-a îndreptat spatele brusc încordată. Doar se prefăcuse plictisită, am bănuit eu.

Ușa s-a deschis și în încăpere a intrat o persoană îmbrăcată în uniforma și mănușile bleumarin specifice inspectorilor. Era o tânără subțirică, având în jur de douăzeci și trei–douăzeci și patru de ani. Mi se părea cunoscută, deși nu-mi dădeam seama de cine îmi amintea. Bijuteriile și insignele de pe haină – în număr mai mic decât de obicei – m-ar fi lămurit, dacă m-aș fi holbat ca să citesc numele. Ceea ce era o impolitețe. În fața mea, Seivarden și-a ascuns la spate mâinile fără mănuși.

— Distinsă Breq, a zis inspectorul-adjunct înclinându-se ușor.

Nu părea deranjată de mâinile mele fără mănuși. Probabil era obișnuită cu străinii.

— Cetățeană Seivarden. Ești amabilă să mă însoțești până în biroul inspectorului-șef?

Nu vedeam rostul unei vizite făcute inspectorului-șef. Inspectorul-adjunct putea foarte bine să ne permită accesul pe stație. Sau să ordone arestarea noastră.

Am urmat-o pe lângă barocamera ce ducea la zona de încărcare, pe lângă altă barocameră ce dădea într-un coridor plin de oameni – inspectori în uniforme bleumarin, trupe de securitate în uniforme maro-deschis, ici și colo soldați în uniforme maro-închis, dar și culori mai vii – cetățeni în haine civile. Din acest coridor se intra într-o sală mare în care doisprezece zei postați de-a lungul pereților supravegheau călătorii și negustorii ce așteptau fie la intrarea în stație, fie la ușa Inspectoratului.

Inspectorul-adjunct ne-a condus printr-un birou unde nouă inspectori în uniforme bleumarin se ocupau de reclamațiile căpitanilor de navă, apoi prin altele, ocupate de vreo zece inspectori mai mari în grad și de subordonații lor. Ultimul birou avea patru scaune, o măsuță și o ușă în spate, închisă.

— Îmi cer scuze, cetăț... distinsă, cetățeană, s-a bâlbâit adjunctul, mișcând ușor din degete, comunicând cu cineva – cu IA a stației sau poate chiar cu inspectorul-șef. Inspectorul-șef *era* disponibil, dar probabil că a intervenit ceva. Sunt sigură că în câteva minute va fi aici. Luați loc, vă rog. Doriți un ceai?

Așadar nu trebuia să așteptăm prea mult. Iar invitația la ceai însemna că nu vom fi arestate, că nimeni nu descoperise că actele mele erau false. Toți cei de aici – inclusiv IA a stației – mă credeau pe cuvânt, eram un simplu călător străin. Poate că tot acum aflam și de cine îmi amintea această tânără pe post de inspector-adjunct. Acum că legase mai multe cuvinte, am sesizat și un mic accent. De unde era?

— Da, mulțumesc, am răspuns eu.

Seivarden nu a răspuns imediat. Stătea cu brațele încrucișate, încercând să-și ascundă mâinile lipsite de mănuși. Probabil că voia ceai, dar se jena că nu purta mănuși și nu

putea ascunde asta în timp ce bea din bol. Cel puțin așa am crezut până când am auzit-o spunând:

— Nu înțeleg o boabă din ce spune.

Accentul lui Seivarden și felul ei de-a vorbi le erau familiare celor mai educate radchaiene, fiind specifice vechilor spectacole de divertisment și discursurilor lui Anaander Mianaai, care erau imitate de familiile de vază – sau cu pretenții. Nu-mi imaginasem că schimbările în pronunție și vocabular fuseseră atât de radicale. Dar eu trecusem prin ele, iar simțul limbii nu era punctul forte al lui Seivarden.

— Ne oferă ceai.

— Aha, a zis Seivarden aruncând o privire spre brațele ei încrucișate. Nu.

Am luat bolul pe care adjunctul mi l-a umplut cu ceai dintr-un termos de pe masă, i-am mulțumit și m-am așezat. Biroul era vopsit într-un verde-pal, podeaua era acoperită cu ceea ce probabil trebuia să arate a lemn și chiar ar fi arătat dacă designerul ar fi văzut și lemn original, nu doar imitații. Într-o firidă din perete, în spatele adjunctului, era o icoană a lui Amaat și un bol mic cu flori portocalii, strălucitoare, cu petalele încrețite. Lângă ele se vedea o replică minusculă, din alamă, a terasei de lângă templul lui Ikkt. Astfel de imitații se puteau cumpăra de la vânzătorii ambulanți aflați în piața de lângă lac, în timpul pelerinajului.

M-am uitat din nou la adjunct. Cine era? Cineva cunoscut? O rudă a unei persoane pe care o mai întâlnisem?

— Iar fredonezi, mi-a șoptit Seivarden.

— Îmi cer scuze, am zis eu sorbind din ceai. Obiceiul, ce să-i fac? Scuze.

— Nu face nimic, a spus adjunctul și s-a așezat în fața noastră.

Era clar că ne aflam în biroul ei și că răspundea doar în fața inspectorului-șef – un post neobișnuit pentru o persoană atât de tânără.

— N-am mai auzit cântecul acesta de când eram mică, a remarcat ea.

Seivarden a clipit de câteva ori, neînțelegând. Dacă ar fi înțeles, probabil că ar fi zâmbit. Un radchaian putea trăi aproape două sute de ani. Acest inspector-adjunct, adultă probabil doar de zece ani, era incredibil de tânără.

— Am cunoscut pe cineva care cânta tot timpul, a continuat adjunctul.

O cunoșteam. Poate și cumpărasem cântece de la ea. Probabil avea în jur de patru-cinci ani când plecasem din Ors. Poate mai mulți, dacă își amintea de mine cu atâta claritate.

Inspectorul-șef de după ușa aceea probabil că petrecuse ceva timp pe Shis'urna – sau chiar în Ors. Ce știam despre locotenentul care o înlocuise pe Awn ca administrator acolo? Ce șanse erau să fi renunțat la funcție și să fi devenit inspector în docuri? Așa ceva se mai întâmplase.

Oricum, avea destul bani și influență ca s-o aducă pe tânăra aceea tocmai din Ors. Am vrut s-o întreb cum o cheamă pe șefa ei, dar ar fi fost o impolitețe crasă.

— Se spune că bijuteriile pe care le poartă radchaienele au tot felul de semnificații, am zis eu pe un ton ce nu se voia foarte curios și exagerând puțin accentul meu specific celor de pe Gerentate.

Seivarden mi-a aruncat o privire nedumerită. Adjunctul a zâmbit.

— Doar unele dintre ele, a răspuns ea cu un accent orsian evident acum, după ce-l recunoscusem. Ca aceasta.

Și-a strecurat un deget sub o insignă aurie prinsă aproape de umărul stâng.

— E un memento.

— Pot să mă uit mai de aproape? am întrebat eu și, primind permisiunea, mi-am tras scaunul lângă ea, m-am aplecat și am văzut numele gravat în radchaiană pe metalul simplu, un nume necunoscut. Nu putea fi orsian – nu-mi imaginam ca vreun locuitor al orașului de jos să adopte

obiceiuri funerare radchaiene, oricum nu unul îndeajuns de în vârstă, care să fi murit de când plecasem de acolo.

Lângă memento, pe guler, era înfiptă o floricică din metal, fiecare petală împodobită cu un simbol al Emanației. În mijlocul florii era gravată o dată, semn că tânăra fusese purtătoare de flori. Micuță și speriată, pe vremea când Anaander Mianaai o făcea pe preoteasa în casa lui Awn, în urmă cu douăzeci de ani.

Nu existau coincidențe, mai ales pentru radchaiene. Acum eram cât se poate de sigură că, odată chemate de inspectorul-șef, o voi vedea pe cea care o înlocuise pe Awn în Ors. Inspectorul-adjunct era, poate, o clientă de-a ei.

— Se fac pentru funeralii, a spus adjunctul referindu-se la memento-ul de pe pieptul ei. Pentru familie și prietenii apropiați.

După stilul și dimensiunile obiectului îți puteai da seama ce loc ocupa persoana moartă în societatea radchaiană și, prin extensie, care era raportul dintre ea și cea care-l purta. Dar adjunctul – acum îi știam numele, Daos Ceit – nu a spus nimic despre asta.

M-am întrebat ce părere își făcea – își făcuse – Seivarden despre schimbările survenite în modă de la Garsedd încoace, despre felul în care unele mesaje se schimbaseră – sau nu. Oamenii încă mai purtau însemne și memento-uri moștenite, mărturii ale legăturilor și valorilor sociale ale generațiilor trecute. În general, erau aceleași, numai că, în cazul ei, „generațiile trecute" însemnau Garsedd. Unele însemne, fără importanță atunci, erau prețuite acum, iar altele, care fuseseră de neprețuit atunci, își pierduseră din însemnătate. Iar semnificațiile culorilor și ale pietrelor prețioase în vogă de mai bine de o sută de ani erau sigur indescifrabile pentru Seivarden.

Inspectorul-adjunct Ceit avea trei prietene apropiate, toate trei cu venituri și poziții similare cu ale ei, judecând după darurile pe care și le făcuseră. Avea două iubite suficient

de apropiate ca să facă schimb de suvenire cu ele, dar nu îndeajuns de apropiate ca să fie considerate relații serioase. Fără mărgele, fără brățări – pentru că, bineînțeles, dacă inspecta încărcăturile navelor sau sistemele lor, astfel de lucruri ar fi incomodat-o – și fără inele peste mănuși.

Pe celălalt umăr, pe care îl vedeam clar și nu trebuia să mă holbez nepoliticos, era însemnul pe care îl căutam. Îl luasem drept un obiect mai puțin impresionant, la prima vedere crezusem că era vorba de argint și nu de platină, de sticlă și nu de perlă, un dar obișnuit de la o soră – ultima modă, care mă putea induce în eroare. Acest obiect însă nu era deloc ieftin, deloc întâmplător. Și nici o marcă a clientelajului, deși metalul și perla sugerau asocierea cu o anumită Casă. O Casă îndeajuns de veche, pe care Seivarden o putea recunoaște imediat. Și poate că o recunoscuse deja.

Inspectorul-adjunct Ceit s-a ridicat în picioare.

— Inspectorul-șef vă poate primi acum. Îmi cer scuze pentru că v-am lăsat să așteptați atât de mult.

A deschis ușa din spate și ne-a făcut semn să intrăm. În biroul acela, ridicându-se ca să ne întâmpine, cu douăzeci de ani mai în vârstă și mai solidă decât ultima oară când o văzusem, era cea care-i dăduse însemnul – locotenentul… nu, inspectorul-șef Skaaiat Awer.

Capitolul 18

Era imposibil ca Skaaiat să mă recunoască. S-a înclinat fără să-și dea seama că eu o cunoșteam. Era ciudat s-o văd îmbrăcată în bleumarin, atât de sobră și de gravă față de cum o știam din Ors.

Un inspector-șef pe o stație atât de solicitată aproape sigur nu urca în navele inspectate de subordonați, dar inspectorul-șef Skaaiat purta aproape tot atât de puține bijuterii ca și adjunctul ei. Un șirag lung de pietre scumpe verzi și albastre se întindea de la umăr până la șold, iar de ureche îi atârna o piatră roșie. În rest, cam aceleași însemne (deși evident mai scumpe) de la prietene, iubite și rude moarte îi împodobeau uniforma. De manșeta mânecii drepte, chiar lângă mănușă, avea prins un însemn din aur, simplu, locul lui fiind menit să-i amintească de ceva, dar și să-l vadă ceilalți. Părea ieftin, de serie, în discordanță cu celelalte.

— Cetățeană Seivarden. Distinsă Breq. Luați loc, vă rog. Doriți un ceai?

Aceeași eleganță dezinvoltă chiar și după douăzeci de ani.

— Adjunctul ne-a oferit deja ceai, mulțumim, am zis eu.

Inspectorul-șef Skaaiat mi-a aruncat o privire, s-a uitat și la Seivarden, puțin surprinsă, mi s-a părut mie. I se adresase mai întâi lui Seivarden, crezând că ea era cea mai importantă dintre noi. Seivarden a șovăit o clipă, apoi s-a așezat lângă mine, cu brațele încrucișate ca să-și ascundă mâinile fără mănuși.

— Am vrut să te cunosc, cetățeană, a spus Skaaiat după ce s-a așezat și ea. Avantajele funcției. Nu ai ocazia în fiecare zi să întâlnești pe cineva în vârstă de o mie de ani.

Seivarden s-a străduit să schițeze un zâmbet.

— Așa e, a confirmat ea.

— Mi s-a părut nepotrivit să pun trupele să te aresteze la docuri. Deși…

Skaaiat a făcut un gest conciliant, acul din manșetă reflectând scurt lumina din încăpere.

— Din punct de vedere legal, nu ești tocmai în regulă, cetățeană.

Seivarden s-a relaxat puțin, lăsând să-i cadă umerii, descleștându-și dinții. Gestul era aproape imperceptibil și îl puteai sesiza doar dacă o cunoșteai bine. Accentul și tonul respectuos al lui Skaaiat își făceau efectul.

— Știu. Dar vreau să cer o audiență.

— Sunt niște lucruri care trebuie clarificate așadar.

Bombastic. Oficial. O întrebare care nu era întrebare. Dar nu a primit niciun răspuns.

— Te pot duce la palat chiar eu, ca să nu ne complicăm cu paza.

Bineînțeles că putea. Mai mult ca sigur aranjase deja cu comandantul pazei.

— Ți-aș rămâne recunoscătoare, a zis Seivarden cu mai multă sinceritate decât o auzisem în tot anul trecut. Mă poți ajuta să iau legătura cu stăpâna Casei Geir?

Se prea putea ca Seivarden, fiind ultimul membru al Casei preluate de Geir, s-o considere principala vinovată pentru decăderea familiei ei. Ura Casa Geir, care își înghițise dușmanii – Vendaai, Casa lui Seivarden. Relațiile Casei Vendaai cu Awer nu fuseseră mai bune decât cele cu Casa Geir, dar cred că intenția lui Seivarden demonstra cât de disperată și de singură se simțea.

— Mda, a zis Skaaiat tresărind ușor. Awer și Geir nu mai sunt atât de apropiate precum erau cândva, cetățeană.

Cu vreo două sute de ani în urmă a avut loc un schimb de moștenitori. Verișoara Geir și-a luat viața.

Expresia folosită de Skaaiat dădea de înțeles că nu fusese vorba de o sinucidere aprobată, provocată medical, ci ceva ilegal, făcut în grabă.

— Iar verișoara Awer a înnebunit și a fugit de acasă ca să se alăture unei secte.

Seivarden a pufnit amuzată:

— La ce altceva să te aștepți?

Skaaiat a ridicat dintr-o sprânceană, dar a spus calm:

— Ceea ce s-a întâmplat a tensionat relațiile. De aceea legăturile mele cu Geir nu mai sunt ca înainte, motiv pentru care nu cred că ți-aș fi de prea mare ajutor. În ceea ce privește acuzațiile pe care i le aduci... nu știu cât de ușor îți va fi să le probezi, totuși audiența ți-ar putea fi de folos.

Seivarden a ridicat nervoasă un cot, dar a rămas cu brațele încrucișate:

— Atunci nu cred că merită efortul.

Skaaiat a ridicat din umeri.

— Oricum, aici vei avea parte și de casă și de masă, cetățene, a zis ea și s-a întors spre mine: Și tu, distinsă Breq? Ești aici ca turistă?

— Da, am răspuns eu zâmbind, arătând, speram eu, ca o turistă tipică de pe Gerentate.

— Ești foarte departe de casă, a observat Skaaiat zâmbind politicos, ca și cum remarca ar fi fost întâmplătoare.

— Călătoresc de mult.

Bineînțeles că era curioasă – cum erau și alții. Sosisem în compania lui Seivarden. Cei mai mulți de aici nu aveau cum să-i știe numele, dar cei care-l știau nu puteau fi decât frapați de apariția ei neașteptată, după o mie de ani, precum și de legătura ei cu ceea ce se întâmplase în Garsedd.

Zâmbind în continuare cu aceeași amabilitate, Skaaiat a întrebat:

— Cauți ceva? Fugi de ceva? Sau doar îți place să călătorești...

Am făcut un gest ambiguu.

— Cred că-mi place să călătoresc.

Auzind cum rostesc ultimele cuvinte, Skaaiat și-a mijit ochii și a strâns din buze. Gândea, probabil, că ascund ceva, fapt care o făcea și mai curioasă.

M-am întrebat de ce răspunsesem așa. Și mi-am dat seama că prezența lui Skaaiat aici reprezenta un mare pericol pentru mine – nu fiindcă m-ar fi putut recunoaște, ci fiindcă *eu* o recunoscusem. Fiindcă ea era în viață, iar lt. Awn nu. Fiindcă toți cei de rangul ei o lăsaseră singură pe Awn (chiar și eu o lăsasem singură la nevoie) și, mai mult ca sigur, dacă Skaaiat ar fi fost pusă la încercare, atunci și ea ar fi lăsat-o singură. Iar Awn fusese conștientă de asta.

Și eu eram în pericol ca emoțiile să-mi întunece rațiunea. Cum o făcuseră deja, cum o făceau mereu. Numai că până acum nu mă confruntasem cu Skaaiat Awer.

— Știu că răspunsul meu e ambiguu, am zis eu făcând același gest împăciuitor ca și Skaaiat. Niciodată n-am încercat să-mi explic dorința de a călători. Când eram de-o șchioapă, după primii mei pași, bunica a spus că m-am născut ca să călătoresc. A spus-o mereu. Și am crezut-o.

Skaaiat a înclinat din cap.

— Cred c-ar fi păcat să-ți dezamăgești bunica… Vorbești radchaiana foarte bine.

— Buniça mereu spunea că ar fi bine să studiez limbile străine.

Skaaiat a izbucnit în râs. Aproape cum o făcea în Ors, cu aceeași nuanță de gravitate.

— Îmi cer scuze, distinsă Breq, ai mănuși?

— Am vrut să cumpăr o pereche înainte de îmbarcare, dar m-am hotărât să aștept ca să cumpăr modelul potrivit. Speram să mi se ierte mâinile goale la sosire, ținând cont că sunt o străină necivilizată.

— Ar fi contraargumente pentru ambele situații, a spus Skaaiat zâmbind în continuare, parcă puțin mai relaxată,

apoi a redevenit serioasă. Vorbești foarte bine, dar nu știu cât de mult înțelegi alte lucruri.

Am ridicat dintr-o sprânceană.

— Ce anume?

— Nu vreau să fiu lipsită de delicatețe, distinsă Breq. Dar cetățeana Seivarden nu pare să aibă vreun ban la ea.

Lângă mine, Seivarden s-a încordat din nou, și-a încleștat dinții și și-a înghițit răspunsul.

— Părinții le cumpără haine copiilor, a continuat Skaaiat. Templul le dă mănuși celor ce-l slujesc – purtătoarelor de flori, purtătoarelor de apă și așa mai departe. Ceea ce e bine, fiindcă toți trebuie să credem în Dumnezeu. Din cererea ta am aflat că ai angajat-o pe cetățeana Seivarden ca slujitoare, dar...

— Aha. Dacă-i cumpăr mănuși cetățenei Seivarden, de care evident că are nevoie, e ca și cum i-aș oferi clientelaj.

— Exact. Ceea ce n-ar fi rău, dacă asta ți-ai dori. Dar nu cred că lucrurile stau la fel și pe Gerentate. La drept vorbind... a șovăit Skaaiat din nou, căutând cuvintele potrivite.

— La drept vorbind, e într-o situație dificilă, din care nu poate ieși doar fiindcă e în slujba unui străin, am completat eu.

De obicei nu-mi exteriorizam trăirile. Îmi controlam vocea ușor, fără să-mi trădez furia. Puteam vorbi cu Skaaiat ca și cum n-ar fi avut nicio legătură cu lt. Awn, ca și cum lt. Awn n-ar fi avut nicio speranță, nicio temere privind un eventual clientelaj față de ea.

— Chiar dacă e un străin bogat, am adăugat eu.

— Eu n-aș folosi chiar aceste cuvinte.

— În cazul acesta, am să-i dau niște bani chiar acum, ca să nu mai existe discuții.

— Nu, a intervenit Seivarden pe un ton răstit, furios. N-am nevoie de bani. Fiecărei cetățene i se cuvine strictul necesar, iar hainele fac parte din strictul necesar. Așa că vreau tot ce mi se cuvine.

Văzând privirea surprinsă a lui Skaaiat, Seivarden a adăugat:

— Breq nu mi-a dat bani din motive întemeiate.

Era clar că Skaaiat dorea să știe mai multe.

— Cetățeană, nu vreau să-ți fac morală, dar dacă așa stau lucrurile, de ce nu lași trupele de securitate să te trimită la controlul medical? Am înțeles că refuzi așa ceva.

Reeducarea nu era genul de subiect pe care să-l aduci ușor în discuție.

— Crede-mă, ți-ar prinde bine. Ca în cazul multora.

Cu un an în urmă m-aș fi așteptat ca Seivarden să-și piardă cumpătul auzind o astfel de propunere. Dar, după toate aparențele, se mai schimbase și ea. Prin urmare, s-a mărginit să spună ușor iritată:

— Nu.

Skaaiat s-a uitat la mine. Am ridicat o sprânceană și am dat din umeri în semn de „așa e ea".

— Breq a avut multă răbdare cu mine, a spus Seivarden, lăsându-mă cu gura căscată. Și a fost foarte generoasă. Nu am nevoie de niciun ban, a adăugat ea uitându-se la mine.

— Cum vrei, am zis eu.

Skaaiat urmărise schimbul de replici cu atenție, întrebându-se, din câte îmi dădeam eu seama, nu numai cine eram și ce căutam acolo, ci și care era relația dintre mine și Seivarden.

— Atunci să vă conduc la Palat, a zis ea în cele din urmă. Distinsă Breq Ghaiad, am să dispun ca bagajele voastre să fie duse în locul în care veți înnopta.

S-a ridicat în picioare. M-am ridicat și eu, urmată de Seivarden. Am urmat-o pe Skaaiat în biroul alăturat – în care nu era nimeni – Daos Ceit (inspectorul-adjunct Ceit, cum trebuia să mă adresez) probabil că plecase acasă după terminarea programului. În loc să ne poarte prin celelalte birouri, Skaaiat ne-a condus pe un coridor din spate, pe o ușă care s-a deschis fără ca inspectorul-șef să facă vreun

gest vizibil – IA trebuie să fi fost, IA care controla acest loc, care *era* acest loc, urmărind fiecare mișcare a lui Skaaiat.

— E totul în regulă, Breq? m-a întrebat Seivarden privindu-mă cu nedumerire și îngrijorare.

— Da, am mințit eu. Sunt doar puțin obosită. A fost o zi lungă.

Eram sigură că expresia mea rămăsese neschimbată, Seivarden însă observase ceva.

Coridorul se continua dincolo de ușă și adăpostea mai multe lifturi. Unul dintre lifturi s-a deschis și am pășit înăuntru, apoi s-a închis și o pornit fără să anunțe. IA știa locul spre care se îndrepta Skaaiat. Acest loc s-a dovedit a fi sala mare.

Ușile liftului s-au deschis spre o priveliște ce-ți lua ochii – un bulevard pavat cu piatră neagră cu striații albe, lung de șapte sute de metri și lat de douăzeci și cinci, tavanul aflându-se la o înălțime de șaizeci de metri. La capătul lui era templul. Treptele nu erau chiar trepte, ci o zonă delimitată cu pietre roșii, verzi și albastre; tot ce se întâmpla pe treptele templului trebuia să se supună legilor. Intrarea, înaltă de patruzeci de metri și lată de opt, era flancată de reprezentări a sute de zei, mulți sub formă umană, alții nu, o bogăție de culori. Dincolo de intrare se afla un vas în care credincioasele își spălau mâinile, iar lângă el erau cutii cu flori tăiate, un amestec de galben, portocaliu și roșu, și coșulețe cu tămâie de vânzare pentru a fi adusă drept ofrandă. De o parte și de alta a bulevardului se înșiruiau prăvălii, birouri, balcoane din care coborau ghirlande de flori. Bănci și jardiniere și, chiar la o oră când majoritatea radchaienelor luau cina, sute de cetățene se plimbau sau discutau, îmbrăcate în uniformă (albă pentru Biroul Interpreților, maro-deschis pentru Paza Stației, maro-închis pentru militari, verde pentru Biroul Horticol, albastru-deschis pentru Administrație) sau în civil, toate pline de bijuterii, toate absolut civilizate. Am văzut cum o unitate ancilară

și-a urmat căpitanul într-o ceainărie aglomerată și m-am întrebat din ce navă erau. Oare ce nave erau aici? Dar nu puteam întreba, Breq de pe Gerentate nu se cădea să fie așa de curioasă.

Le-am văzut pe toate, brusc, preț de o clipă, prin ochi neradchaieni, o mulțime care se foia de colo-colo, oameni al căror sex era imposibil de ghicit. Am văzut toate trăsăturile specifice sexului pentru neradchaiene – niciodată, spre nemulțumirea și iritarea mea, aceleași peste tot. Părul scurt sau lung, purtat liber (lăsat pe spate sau ridicat în vârful capului, ca un nimb) sau strâns (în șuvițe, prins cu clame). Trupește sau uscățive, cu fața delicată sau butucănoasă, fardate sau nu. O risipă de culori care, în alte locuri, ar fi indicat un gen sau altul. Toate acestea se potriveau doar din întâmplare cu corpurile care se curbau sau nu în zona pieptului și a șoldurilor, corpuri care acum se mișcau într-o manieră pe care neradchaienele o considerau feminină pentru ca, în clipa următoare, să se miște într-o manieră masculină. Cei douăzeci de ani petrecuți în afara acestui spațiu m-au copleșit și, pentru o clipă, m-am simțit neputincioasă, incapabilă să aleg pronumele potrivite, modul corect de adresare. Dar aici nu eram nevoită să fac asta. Nu mai aveam grija asta, mica, dar sâcâitoarea greutate pe care o purtasem cu mine tot timpul. Eram acasă.

Pentru mine, aceasta era casa care nu fusese acasă niciodată. Îmi petrecusem viața în teritorii anexate, pe stații care începeau să semene cu lumea de aici, părăsindu-le înainte de a se schimba total, ca s-o iau de la capăt în altă parte. Dintr-un astfel de loc veneau ofițerii mei, și tot aici se întorceau. Un loc în care nu fusesem niciodată, dar care îmi era atât de familiar. Locuri ca acesta erau, din punctul meu de vedere, singurul motiv al existenței.

— Am lungit puțin drumul, dar intrarea merită, a zis Skaaiat.

— Așa e, am spus eu.

— Ce-i cu hainele astea? a întrebat Seivarden. Chestia asta m-a intrigat și data trecută. În ultimul loc în care am fost, hainele erau lungi până la genunchi. Aici ajung până la podea. Iar gulerele sunt pur și simplu *anapoda.*

— Prin celelalte locuri pe unde am fost nu te-a deranjat moda, am remarcat eu.

— Celelalte locuri erau *străine*, mi-a răspuns Seivarden iritată. Nu erau *acasă*.

Skaaiat a zâmbit.

— Cred că până la urmă ai să te obișnuiești... Trebuie s-o luăm pe aici ca să ajungem la palat.

Am străbătut bulevardul până la intrarea marcată simplu cu dungă neagră deasupra ușii. Hainele mele și ale lui Seivarden, necivilizate, precum și mâinile noastre fără mănuși, atrăgeau unele priviri curioase și dezgustate.

— Mă descurc eu, a spus Seivarden, de parcă aș fi întrebat-o. Vorbim când termin aici.

— Te aștept.

Skaaiat a urmărit-o din priviri în timp ce intra în palat, apoi mi s-a adresat:

— Distinsă Breq, o vorbă, dacă nu ți-e cu supărare.

Am încuviințat din cap.

— Văd că ești foarte îngrijorată de soarta cetățenei Seivarden. Te înțeleg, arată că ai caracter. Dar n-ai niciun motiv, Radchul se poartă frumos cu cetățenele lui.

— Spune-mi, inspectore-șef, dacă Seivarden ar fi o oarecare, dintr-o familie oarecare, care a fugit din Radch fără permis – comițând și alte fărădelegi deși, ca să fiu sinceră, nu știu să fi făcut altceva –, dacă ar fi cineva de care n-ai auzit, dintr-o familie obscură, despre care nu știi nimic, ar mai fi fost ea primită cu atâta curtoazie, i s-ar mai fi oferit ceai și ar mai fi fost ea condusă până la palat ca să-și susțină nevinovăția?

Mâna ei dreaptă s-a ridicat cel mult un milimetru și plăcuța din aur micuță, ridicolă a lucit scurt.

— Nu mai are condiția socială pe care o avea înainte. Practic, acum nu mai are nici casă, nici avere.

N-am răspuns, doar am privit-o lung.

— Înțeleg ce vrei să spui. Dacă n-aș fi știut cine e, nici nu m-aș fi gândit să fac ceva pentru ea. Însă bănuiesc că la fel stau lucrurile și pe Gerentate...

M-am forțat să zâmbesc ușor, sperând să fac o impresie mai bună decât până atunci.

— Așa e.

Skaaiat a tăcut o clipă privindu-mă, gândindu-se la ceva ce nu aveam cum să ghicesc.

— Vrei să-i oferi clientelaj? m-a întrebat apoi.

Dacă aș fi fost radchaiană, întrebarea ar fi fost extrem de ofensatoare. Dar, cum o știam eu pe Skaaiat Awer, spre deosebire de alții, cel mai adesea spunea lucrurilor pe nume.

— Cum așa? Doar nu sunt radchaiană. Iar pe Gerentate nu încheiem astfel de contracte.

— Știu, a zis Skaaiat scurt. Nici nu vreau să-mi închipui cum ar fi să mă trezesc brusc, peste o mie de ani, cu nava pierdută într-un incident notoriu, cu toți prietenii morții, fără casă și familie. Probabil că aș fugi și eu. Seivarden trebuie să găsească ceva care s-o lege de un loc. În ochii radchaienelor, tu pari să-i oferi așa ceva.

— Cu alte cuvinte, crezi că-i dau speranțe deșarte, am răspuns eu gândindu-mă la Daos Ceit și la acul ei frumos, foarte scump, din platină, cu perle, care nu era un însemn al clientelajului.

— N-ai cum să știi ce speranțe are cetățeana Seivarden. Doar că... te porți de parcă ar fi în grija ta. Ceea ce nu mi se pare firesc.

— Dacă aș fi radchaiană, tot nefiresc ți s-ar părea?

— Dacă ai fi radchaiană, te-ai purta altfel.

Felul în care rostise cuvintele, cu maxilarul aproape încleștat, îmi dădea de înțeles că era furioasă, dar nu o arăta.

— Al cui nume e pe acul acela?

Întrebarea mi-a țâșnit de pe buze fără să mă gândesc prea mult.

— Poftim? a întrebat Skaaiat și s-a încruntat derutată.

— Acul de pe mâneca dreaptă e diferit de bijuteriile celelalte pe care le porți.

„Al cui nume e?" voiam să întreb din nou, plus „Ce-ai făcut pentru sora locotenentului Awn?"

Skaaiat a clipit de câteva ori și s-a dat ușor înapoi, de parcă aș fi lovit-o în plin.

— E un memento pentru o prietenă care a murit.

— Iar acum te gândești la ea. Îți miști încheietura ca să întorci bijuteria spre tine. Faci asta de cinci minute.

— Mă gândesc des la ea, a zis Skaaiat și a tras adânc aer în piept, a răsuflat prelung și a inspirat din nou. Poate că nu sunt foarte sinceră cu tine, Breq Ghaiad.

Știam. Știam ce nume era încrustat pe acul acela, chiar dacă nu-l văzusem. Îl *știam*. Dar nu eram sigură dacă, știindu-l, Skaaiat crescuse în ochii mei sau dimpotrivă. Cert e că acum eram în pericol, într-un fel pe care nu-l anticipasem niciodată, nu-l prevăzusem, la care nu visasem. Spusesem deja niște lucruri pe care n-ar fi trebuit să le spun niciodată. Și voiam să mai spun. Iată singura persoană pe care o întâlneam după douăzeci de ani care putea ști cine eram. Tentația de a striga: „Locotenente, privește, sunt eu, *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk", era copleșitoare.

Am spus doar atât:

— Sunt de acord cu tine că Seivarden trebuie să-și găsească un cămin aici. Numai că n-am atâta încredere în Radch pe cât ai tu. Pe cât are ea.

Skaaiat a dat să-mi răspundă, dar vocea lui Seivarden a făcut-o să tacă:

— Am terminat repede!

Seivarden s-a apropiat de mine, m-a privit și s-a încruntat.

— Iar te sâcâie piciorul. Ar trebui să stai jos.

— Piciorul? a întrebat Skaaiat.

— O rană veche, care nu s-a vindecat de tot, am răspuns eu bucuroasă că Seivarden punea îngrijorarea mea pe seama piciorului.

IA-ul stației așa ar fi făcut, dacă ne urmărea.

— Ai avut o zi lungă și te-am ținut și eu în picioare. Îmi cer iertare că nu te-am tratat cum trebuie, distinsă Breq, a zis Skaaiat.

— Nicio problemă, am răspuns eu, înghițind cuvintele pe care aș fi vrut să i le spun, și m-am întors spre Seivarden: Ei, ce-ai rezolvat?

— Am solicitat audiența și în următoarele câteva zile voi fi anunțată când va avea loc. Am trecut și numele tău, a răspuns ea și, văzând că Skaaiat a ridicat din sprâncene, a adăugat: Breq mi-a salvat viața. De mai multe ori.

— Mă tem că audiența va fi abia peste câteva luni, s-a mărginit să spună Skaaiat.

— Tot acum mi s-a repartizat o cameră, am fost trecută pe lista de rații și în cincisprezece minute trebuie să mă prezint la cel mai apropiat centru de aprovizionare ca să primesc niște haine, a continuat Seivarden ridicând ușor brațele pe care le ținea încrucișate.

O cameră. Mda, dacă lui Skaaiat i se păruse ciudat ca Seivarden să stea cu mine, mai mult ca sigur, și din aceleași motive, avea să i se pară ciudat și lui Seivarden. Și chiar dacă nu mai era slujitoarea mea, ceruse să o însoțesc la audiență. Ăsta era, mi-am zis eu, lucrul cel mai important.

— Vrei să vin cu tine? am întrebat, deși nu voiam așa ceva, voiam doar să fiu singură ca să-mi recapăt echilibrul.

— Mă descurc. Tu trebuie să te odihnești. Ne întâlnim mâine. Inspectore, mi-a făcut plăcere să te cunosc.

Seivarden s-a înclinat, un gest de curtoazie calculat perfect față de o persoană cu același statut social. Skaaiat a răspuns la fel. Apoi Seivarden a luat-o din loc.

M-am întors spre Skaaiat:

— Unde îmi recomanzi să stau?

* * *

După o jumătate de oră eram exact cum îmi dorisem, singură în camera mea. Una scumpă, la ieșirea de pe bulevard, incredibil de luxoasă, de cinci metri pe cinci, cu o podea pe care un ochi neexperimentat ar fi luat-o drept una din lemn, cu pereții vopsiți în albastru-închis. O masă, câteva scaune și un proiector fixat în podea. Multe radchaiene – nu toate – aveau implanturi video și audio prin care urmăreau spectacole sau ascultau muzică ori mesajele primite. Dar oamenilor încă le mai plăcea să vadă spectacole împreună, așa că cele mai bogate de multe ori își închideau implanturile.

Pătura de pe pat părea din lână, nu dintr-un material sintetic. Prins de un perete era un pat rabatabil pentru o slujitoare, pe care bineînțeles că n-o mai aveam. Și, un lux incredibil pentru Radch, camera avea propria baie, mică, ce-i drept – o necesitate pentru mine, ținând cont de arma și munițiile prinse în jurul corpului, pe sub cămașă. Scannerele stației nu le detectaseră și nici nu aveau să le detecteze, spre deosebire de ochii umani. Dacă le lăsam în cameră, cineva le-ar fi putut găsi. Iar în vestiarul unei băi publice nici nu încăpea vorbă să le las.

O consolă fixată în perete, aproape de ușă, îmi asigura comunicarea cu exteriorul și, bineînțeles, cu IA. Și tot prin consolă, IA mă putea ține sub observație, deși cu siguranță nu era singurul instrument cu ajutorul căruia putea vedea ce se petrecea în cameră. Ce mai, eram din nou în Radch, unde nu puteai fi niciodată singur.

Bagajul a sosit la cinci minute după ce am intrat în cameră și, odată cu el o tavă cu cina, adusă de la un local din apropiere, pește cu legume, încă aburind și mirosind a condimente.

Exista posibilitatea ca, din când în când, supraveghetorii să fie și neglijenți. Nu și în cazul bagajului meu, prin care sigur se umblase. Poate fiindcă eram străină. Poate din alt motiv.

Mi-am scos termosul, ceștile și icoana Celei-care-a-răsărit-dintr-un-crin și le-am așezat pe noptiera de lângă pat. Am umplut termosul cu un litru din apa care mi se cuvenea și am început să mănânc.

Peștele era la fel de delicios pe cât mirosea de bine și mi-a îmbunătățit ușor starea de spirit. După ce terminam de mâncat și beam o ceașcă de ceai, mă puteam gândi altfel la situația în care mă aflam.

IA putea vedea o mare parte dintre locuitoarele ei cu aceeași precizie cu care îmi vedeam eu ofițerii. Pe celelalte – printre care mă număram și eu acum – nu ne vedea la fel de clar. Temperatura. Ritmul cardiac. Respirația. Aceste date aveau mai puțină precizie decât fluxul de informații despre locuitoarele monitorizate mai atent, dar tot informații erau. La care se adăugau datele despre persoana ținută sub observație, istoricul ei, contextul social și iată cum IA aproape că-i putea ghici gândurile.

Aproape. Nu pe toate. IA nu-mi știa istoricul, nu mai avusese de-a face cu mine. Putea vedea urmele lăsate de emoții, dar nu avea cum să ghicească motivele pentru care simțeam ceea ce simțeam la un moment dat.

Durerea din șold nu slăbise nicio clipă. Pe de altă parte, cuvintele lui Skaaiat fuseseră, în termeni radchaieni, extrem de ofensatoare. Dacă aș fi reacționat cu furie – vizibilă pentru IA dacă mă urmărea (vizibilă și pentru Anaander Mianaai dacă se uita) –, ar fi fost cât se poate de firesc. Și una și alta puteau doar ghici ce anume mă înfuriase. Acum puteam juca rolul călătorului extenuat, victimă a unei răni vechi, care avea nevoie doar de mâncare și odihnă.

În cameră era o liniște deplină. Tăcerea nu fusese atât de apăsătoare nici măcar când Seivarden era în cele mai rele toane. Nu mă obișnuisem cu singurătatea chiar atât de mult pe cât credeam. Și, gândindu-mă la Seivarden, am văzut brusc un lucru pe care nu-l văzusem acolo, pe bulevard, orbită de furia provocată de Skaaiat Awer. Crezusem

că inspectorul-șef Skaaiat era singura persoană care m-ar putea recunoaște, ceea ce era fals. Și Seivarden m-ar fi putut recunoaște.

Dar lt. Awn nu așteptase nimic de la Seivarden, nu fusese niciodată jignită sau dezamăgită de ea. Dacă s-ar fi întâlnit vreodată, Seivarden mai mult ca sigur și-ar fi arătat disprețul față de ea. Awn ar fi fost politicoasă la modul rigid, cu o furie abia reținută, pe care eu una i-aș fi simțit-o, dar nu s-ar fi simțit la fel de ofensată și chiar îngrozită ca atunci când Skaaiat își dădea drumul la gură fără să gândească.

Poate că totuși reacțiile mele față de Skaaiat Awer și Seivarden Vendaai nu se deosebeau chiar atât de mult. Furia față de Seivarden îmi pusese deja o dată viața în primejdie.

Era prea complicat. Și trebuia să joc un rol pentru cei care mă urmăreau, să întrețin o imagine pe care o construisem cu grijă în drumul meu spre Radch. Am lăsat ceașca goală lângă termosul cu ceai, am îngenuncheat pe podea în fața icoanei, simțind cum îmi protestează șoldul, și am început să mă rog.

Capitolul 19

A doua zi dimineață am cumpărat haine. Patroana magazinului recomandat de Skaaiat era cât pe-aci să mă dea pe ușă afară când deodată soldul meu bancar a apărut pe consolă, nesolicitat din câte bănuiam eu, IA scutind-o pe patroană de un moment stânjenitor și în același timp arătându-mi că era cu ochii pe mine.

Aveam nevoie de mănuși, bineînțeles, și, dacă tot urma să joc rolul turistei bogate, care nu se uită la bani, trebuia să cumpăr mult mai multe. Dar, până să spun ce-aș dori, patroana a adus valuri întregi de brocart, satin și catifea de vreo douăsprezece culori. Violet și cărămiziu, trei nuanțe de verde, auriu, galben-deschis, albastru-deschis, cenușiu, roșu-închis.

— Nu poți să porți haine din astea, mi-a spus ea pe un ton autoritar, în timp ce o angajată mă servea cu o ceașcă de ceai, de-abia reușind să-și ascundă dezgustul la vederea mâinilor mele fără mănuși.

IA mă scanase și îmi luase măsurile, deci nu trebuia să fac nimic. După o jumătate de litru de ceai, două prăjituri îngrozitor de dulci și câteva insulte, am plecat de acolo într-un costum cărămiziu, o cămașă albă, scorțoasă, și cu o pereche de mănuși gri-închis atât de subțiri și de moi, încât aveam impresia că eram tot cu mâinile descoperite. Din fericire, ultima modă în Radch presupunea haine îndeajuns de largi ca să-mi ascundă arma. Restul – alte două costume, două perechi de mănuși, șase cămăși și trei perechi de pantofi – urma să-mi fie trimis acasă după ce vizitam templul, cel puțin așa mă asigurase patroana.

Am părăsit magazinul, am luat-o pe după colț și am intrat pe bulevard, plin la ora aceea de mulțimile de radchaiene care intrau și ieșeau din templu sau din palat, din ceainării (fără îndoială scumpe și la modă), mulțumite să fie văzute în compania unor persoane importante. Când mă îndreptasem spre magazinul de îmbrăcăminte, oamenii mă priviseră lung și șoptiseră între ei sau doar ridicaseră din sprâncene. Acum părea că nu mă mai vedea nimeni, doar din când în când câte o radchaiană la fel de bine îmbrăcată îmi privea pieptul cu atenție, în căutarea unui însemn care să-i spună din ce familie mă trăgeam și, negăsind niciunul, făcea ochii mari. Sau copila care, cu mâna înmănușată agățată de mâneca părintelui, a rămas cu privirea întoarsă spre mine până s-a pierdut în mulțime.

În templu, cetățenele intrau cu flori și tămâie, iar preotesele – îndeajuns de tinere ca să mi se pară niște copile – aduceau coșuri și cutii pentru ofrande. Ca unitate ancilară, nu aveam voie să ating ofrandele sau să le aduc eu însămi. Dar nimeni de aici nu știa ce sunt. Mi-am spălat mâinile în vas și am cumpărat un buchet de flori galben-portocalii și niște tămâie despre care știam că-i plăcuse lui Awn.

Știam că în orice templu exista un loc ferit, în care te puteai ruga pentru cei morți, știam și că erau anumite zile în care le puteai aduce ofrande. Totuși aceasta nu era o astfel de zi, iar ca străină nu aveam ce moarte radchaiene să pomenesc. Așa că am pășit în sala mare, unde stătea Amaat, cu câte o Emanație făcută din pietre prețioase în fiecare mână, cu florile până la genunchi, o movilă de roșu, portocaliu și galben cât mine de înaltă, crescând mereu în timp ce credincioșii adăugau tot mai multe buchete. Când am ajuns în față le-am lăsat și eu pe ale mele, m-am închinat și am murmurat rugăciunea, am pus tămâia în cutia care, odată ce se umplea, era golită de alte preotese tinere. Era doar un simbol – tămâia era dusă la intrare pentru a fi vândută din nou. Dacă toată tămâia ar fi fost arsă, aerul din templu ar fi devenit irespirabil. Și nici măcar nu era o zi de sărbătoare.

Pe când mă plecam în fața zeiței, s-a oprit lângă mine căpitanul unei nave, îmbrăcat într-o uniformă cafenie. A dat să lase buchetul de flori, dar s-a oprit și m-a privit lung. Degetele de la mâna ei stângă, fără mănușă, au tresărit ușor. Trăsăturile ei îmi aminteau de căpitanul Rubran Osck O Sută, deși căpitanul Rubran era înaltă și zveltă și avea părul lung și drept, în timp ce aceasta era mai scundă și mai voinică și avea părul tuns scurt. Am aruncat o privire bijuteriilor pe care le purta și am avut confirmarea că se înrudeau, era o verișoară, o membră a aceleiași Case. Mi-am adus aminte că Anaander Mianaai nu reușise să-și dea seama cui îi era loială cu adevărat Rubran și nici nu voia să se amestece prea mult în hățișul de cliente și contacte din care făcea parte căpitanul O Sută. M-am întrebat dacă așa stăteau lucrurile și acum sau dacă Osck trecuse într-o tabără sau alta.

Nu mai conta. Căpitanul încă se uita la mine și între timp primise probabil răspunsurile la întrebări. IA sau nava îi spunea că sunt străină și, în consecință, nu prezentam niciun interes. Sau dimpotrivă, dacă afla ceva despre Seivarden. N-am așteptat să văd ce și cum, mi-am terminat rugăciunea și m-am întors, croindu-mi drum printre oamenii care așteptau să depună ofrandele.

Într-o parte și într-alta a sălii erau altare mai mici. În fața unuia dintre acestea stăteau trei adulți și doi copii care așezaseră un prunc la pieptul lui Aatr, o statuie cioplită în așa fel încât să permită acest lucru – cu un braț pe sub sânii atât de invocați ai zeiței – în speranța unui destin favorabil sau cel puțin în așteptarea unui semn despre ce-i rezerva viitorul.

Toate altarele erau frumoase, strălucind de podoabe din aur și argint, sticlă și pietre șlefuite. Sala vuia de ecoul sutelor de rugăciuni și al conversațiilor purtate în șoaptă. Fără muzică. M-am gândit la templul lui Ikkt, aproape gol, și la Divina din Ikkt, care-mi povestea despre sutele de cântăreți demult dispăruți.

Eram de aproape două ore în templu, admirând altarele unor zeități mai mici. Această parte a stației era probabil împărțită între templu și Palat. Cele două erau sigur legate între ele, din moment ce Anaander Mianaai o făcea pe preoteasa la intervale regulate, totuși căile de acces nu erau foarte vizibile.

Am lăsat altarul pentru moarte la urmă. Pe de o parte fiindcă acolo se îngrămădeau cele mai multe turiste, pe de altă parte fiindcă știam că mă va întrista. Era mai mare decât celelalte altare, aproape jumătate cât sala principală, plin de rafturi și vitrine în care se îngrămădeau ofrandele aduse moartelor. Mâncare și flori. Totul din sticlă. Cești de ceai din sticlă, cu ceai din sticlă, din care se înălțau aburi din sticlă. Movile de trandafiri și frunze delicate din sticlă. Peste douăzeci de tipuri de fructe, pește și verdețuri de toate felurile, care aproape că miroseau precum cina pe care o luasem cu o seară în urmă. Se puteau cumpăra, în producție de masă, din magazinele de pe bulevard și se puteau așeza pe altarul de acasă, pentru zei sau moarte. Acestea însă erau diferite, fiecare era o operă de artă lucrată minuțios, fiecare având scris clar numele persoanei în viață care aducea ofranda și pe cel al moartei căreia îi era închinată, pentru ca niciunui vizitator să nu-i scape această dovadă a durerii și a pioșeniei, a bogăției și a statutului social.

Probabil că aveam destui bani ca să aduc astfel de ofrande. Probabil că-mi ajungeau banii ca să comand astfel de ofrande. Dar, dacă o făceam, și scriam pe fiecare numele respective, ar fi fost pentru prima și ultima oară. Și, fără îndoială, preotesele ar fi refuzat. Mă gândisem deja să-i trimit bani surorii lui Awn, dar și asta ar fi atras atenția. Aș fi putut să aranjez în așa fel încât ce mai rămânea să-i fie trimis ei, după ce-mi terminam treaba pentru care venisem aici, dar bănuiam că așa ceva era imposibil. Totuși, gândindu-mă la asta și la camera luxoasă și la hainele mele frumoase și scumpe, m-am simțit vinovată.

La intrarea în templu, tocmai când eram gata să ies pe bulevard, mi-a tăiat calea un soldat. Om, nu unitate ancilară. Am făcut o plecăciune.

— Îmi cer scuze. Am un mesaj de la cetățeana Vel Osck, căpitanul navei *Mila lui Kalr*.

Căpitanul care mă privise lung în timp ce-i aduceam ofrande lui Amaat. Faptul că trimisese un soldat ca să mă abordeze demonstra că meritam mai mult decât un mesaj transmis prin sistemele IA, dar nu îndeajuns de mult ca să trimită un locotenent sau să vină ea însăși. Sau poate că atitudinea ei se datora și unui sentiment de stânjeneală socială și preferase să lase lucrurile în seama unui soldat. Observasem cu ușurință stângăcia cu care se exprimase soldatul doar ca să evite un titlu de curtoazie.

— Îmi cer scuze, cetățeană, am răspuns eu. N-o cunosc pe cetățeana Vel Osck.

Soldatul a schițat un zâmbet politicos.

— Sorții de dimineață au prezis că astăzi va avea o întâlnire neprevăzută. Când a văzut că îi aduci ofrande lui Amaat, a fost sigură că ești persoana în cauză.

Întâlnirea cu o necunoscută în templul acela atât de mare era departe de a fi un eveniment ieșit din comun. Mă simțeam ușor ofensată, căpitanul putea găsi un pretext mai credibil. Doar câteva secunde de gândire și i-ar fi venit o idee mai bună.

— Care e mesajul, cetățeană?

— De obicei, căpitanul își bea ceaiul după-amiaza, a răspuns amabil soldatul și mi-a dat numele unei ceainării de lângă bulevard. Ar fi onorat să-i ții companie.

Momentul și locul sugerau genul de „socializare" care era, în fond, o demonstrație de influență și legături neortodoxe, în cadrul căreia se încheiau afaceri evident în afara legii.

Căpitanul Vel nu avea nicio afacere cu mine. Și nu câștiga nimic din faptul că era văzut în compania mea.

— Poate vrea s-o întâlnească pe cetățeana Seivarden, am zis eu.

— Nu cu căpitanul Seivarden s-a întâlnit căpitanul în templu, a răspuns soldatul pe un ton ca și când și-ar fi cerut scuze, conștient cât de neconvingător era pretextul. Dar, bineînțeles, dacă vrei să-l aduci pe căpitanul Seivarden, căpitanul Vel va fi onorat să-l cunoască.

Desigur. Și, chiar dacă nu avea unde sta și niciun ban în buzunar, Seivarden putea primi o invitație de la o persoană pe care o cunoștea, nu un mesaj prin sistemele IA sau această invitație la limita insultei de la un soldat trimis de căpitanul Vel. Pe de altă parte, era exact ce-mi doream.

— Nu pot vorbi în numele cetățenei Seivarden, bineînțeles. Dar te rog să-i mulțumești căpitanului Vel pentru invitație, am spus eu, iar soldatul s-a înclinat și s-a îndepărtat.

Ieșind de pe bulevard, am găsit un magazin unde se vindeau cutii de carton pe care scria „prânz". Am cumpărat una și am deschis-o – din nou pește fiert cu fructe. Am luat-o în cameră, m-am așezat la masă și am început să mănânc, uitându-mă din când în când la consola de pe perete, legătura vizibilă cu IA.

IA era la fel de inteligentă cum fusesem și eu cândva, pe vremea când eram navă, chiar dacă mai tânără decât mine. Cam de două ori mai tânără. Dar asta nu însemna că putea fi trasă pe sfoară. Dacă era să fiu dată în vileag, asta se putea întâmpla aproape numai din cauza IA-ului.

IA nu-mi detectase implanturile de unitate ancilară, pe care le scosesem din funcțiune și le ascunsesem cum mă pricepusem mai bine. Dacă le-ar fi detectat, acum aș fi fost arestată. IA însă îmi putea percepe fără probleme starea emoțională. Cu suficiente informații despre mine, își putea da seama dacă mințeam sau nu. În plus, mă supraveghea îndeaproape.

Dar stările emoționale, din punctul de vedere al IA, și al meu, când eram *Răzbunarea lui Toren*, erau doar niște date medicale care, lipsite de context, nu aveau nicio noimă.

Dacă tocmai aș fi coborât dintr-o navă, așa posomorâtă cum eram, IA ar fi băgat de seamă, dar n-ar fi înțeles de ce mă simțeam așa și n-ar fi putut trage nicio concluzie. Pe de altă parte, cu cât rămâneam mai mult aici, cu atât IA-ul primea mai multe informații și astfel mă înțelegea mai bine. Putea să pună informațiile cap la cap și să-și facă o imagine despre mine pentru ca, mai târziu, să o compare cu cea pe care voiam s-o impun eu.

Pericolul era dacă cele două imagini nu coincideau. Am înghițit îmbucătura și am privit din nou spre consolă.

— Salut, IA-ule care mă urmărești! am spus eu.

— Distinsă Ghaiad Breq, a răspuns IA-ul dinspre consolă cu o voce placidă. De obicei lumea mi se adresează cu *Stație*.

— Atunci Stație să fie, am spus eu luând o altă îmbucătură de pește cu fructe. Vasăzică mă urmărești.

Mă îngrijora pur și simplu acest tip de supraveghere și știam că nu-mi puteam ascunde îngrijorarea.

— Eu îi urmăresc pe toți, distinsă Breq. Te mai necăjește piciorul?

Sigur că mă necăjea, iar Stația vedea cât de mult mă durea după felul în care stăteam la masă.

— Asistența noastră medicală este mult peste medie. Sunt sigură că unul dintre medicii noștri ar putea găsi o soluție la problema ta.

O perspectivă alarmantă. Dar puteam să-mi explic privirea speriată.

— Nu, mulțumesc. Am fost avertizată despre asistența medicală din Radch. Prefer să mă sâcâie durerea, dar să rămân întreagă.

Au urmat câteva clipe de tăcere.

— Te referi cumva la aptitudini? Sau la re-educare? Niciuna dintre alternative nu te-ar schimba. Și nici nu ți-ar fi recomandată, te asigur.

— Mda, am zis eu lăsând furculița jos. Avem o vorbă acolo de unde vin eu: Puterea nu are nevoie nici de aprobare, nici de iertare.

— Ești prima persoană de pe Gerentate pe care am văzut-o vreodată, a spus Stația.

Eu, desigur, tocmai pe asta mă bazam.

— Cred că temerile tale sunt de înțeles, a continuat ea. De multe ori străinele nu înțeleg cum sunt radchaienele cu adevărat.

— Îți dai seama ce spui? După tine, necivilizații nu înțeleg civilizația! Știi că destui oameni din afara spațiului radchaian se consideră civilizați?

Fraza era aproape imposibilă în radchaiană, o contradicție internă.

Am așteptat replica „Nu asta am vrut să spun", dar n-a venit.

— Ai mai fi venit aici dacă n-ar fi fost în interesul cetățenei Seivarden?

— Poate, am răspuns eu știind că nu puteam minți Stația de-a dreptul, mai ales că mă urmărea atât de îndeaproape.

Înțelegeam prea bine că acum orice urmă de furie sau de resentiment – sau orice temere privind oficialii radchaieni – putea fi pusă pe seama resentimentelor și a temerilor pe care le aveam față de Radch.

— Există muzică în acest loc atât de civilizat?

— Da, a răspuns Stația. Deși nu cred că am ceva de pe Gerentate.

— Dacă aș fi vrut să ascult muzică de pe Gerentate, n-aș fi plecat niciodată de acolo, am zis eu sarcastică.

— Preferi să ieși sau să rămâi în cameră? a întrebat Stația, fără să pară deranjată de remarca mea.

Am rămas în cameră. Stația mi-a oferit un program de divertisment, o poveste sentimentală, nou-nouță, dar pe o temă ce-mi era cunoscută – o tânără cu origini modeste, dar cu speranța de a deveni clienta unei Case de prestigiu. O rivală invidioasă, care îi pune bețe în roate, mințind-o pe viitoarea patroană în privința caracterului ei adevărat, nobil. Recunoașterea, în cele din urmă, a virtuților eroinei, a loialității ei, dovedită prin cele mai groaznice încercări,

demascarea rivalei, culminând cu mult așteptatul contract de clientelaj și cu zece minute de cântece și dansuri triumfătoare, ultimul dintre unsprezece astfel de interludii întinzându-se pe nu mai puțin de patru episoade. Un serial de duzină – ca multe altele care durau zile sau chiar săptămâni întregi. Era o prostioară, dar cântecele erau frumoase și m-au binedispus.

* * *

Nu aveam nimic de făcut până se stabilea data audienței lui Seivarden, ceea ce, dacă aveam noroc, însemna alte câteva săptămâni de așteptare. M-am ridicat, mi-am scuturat pantalonii noi, mi-am pus haina și m-am încălțat.

— Stație, am spus. Știi unde o pot găsi pe cetățeana Seivarden Vendaai?

— Cetățeana Seivarden Vendaai se află în biroul Securității, la subnivelul nouă, a răspuns Stația prin consolă, cu vocea ei monotonă.

— Poftim?

— A fost implicată într-o încăierare. În mod normal, Securitatea i-ar fi contactat familia, dar cetățeana Seivarden nu avea rude aici.

Sigur, eu nu făceam parte din familie. Pe de altă parte, dacă ar fi avut nevoie de mine, mi-ar fi trimis vorbă. Și totuși.

— Îmi poți spune cum ajung la biroul Securității de la subnivelul nouă?

— Bineînțeles, distinsă Breq.

* * *

Biroul de la subnivelul nouă era minuscul, aproape cât o consolă, cu câteva scaune, o masă cu un serviciu de ceai incomplet și câteva dulapuri. Seivarden stătea pe o bancă lipită de peretele din spate. Purta mănuși gri și un costum care nu-i venea bine, dintr-un material aspru, rigid, luat

de gata, confecționat probabil într-un set prestabilit de măsuri. Uniformele mele, când eram navă, erau tot de gata, dar arătau mult mai bine. Sigur, îmi alegeam întotdeauna măsura care mi se potrivea, un lucru extrem de simplu la vremea aceea.

Haina gri a lui Seivarden era pătată de sânge pe piept, ca și una dintre mănuși. Sângele i se întărise pe buza de sus, iar rădăcina nasului era acoperită de un mic corectiv. Un alt corectiv îi fusese lipit peste o vânătaie de pe obraz. Privea posomorâtă în gol, fără să se uite nici la mine și nici la soldatul care m-a lăsat să intru.

— Iată-ți prietena, cetățeană, a spus soldatul.

Seivarden s-a încruntat. A ridicat ochii și s-a uitat de jur împrejur. Apoi și-a ațintit privirea asupra mea.

— Breq? Pe țâțele lui Aatr, tu ești! Arăți...

A clipit de câteva ori. A deschis gura ca să-și termine propoziția, dar s-a oprit din nou. A tras anevoie aer în piept.

— Schimbată, a conchis ea. Mai să nu te recunosc.

— Mi-am schimbat hainele, atâta tot. Ce s-a întâmplat?

— A fost o încăierare.

— Care s-a pornit din senin.

— Nu chiar. Mi s-a dat un loc în care să dorm, dar locul era ocupat deja. Am încercat să vorbesc cu tipa, dar nu prea am înțeles ce spunea.

— Unde ai dormit azi-noapte?

Seivarden și-a lăsat privirea în podea.

— M-am descurcat, a răspuns ea și a ridicat din nou ochii spre mine, apoi spre soldatul de lângă mine. Dar nu până la capăt.

— Ar fi trebuit să ne anunți, cetățeană, a zis soldatul. Acum te-ai ales cu o atenționare în cazier. De care nu cred că aveai nevoie.

— Și adversara ei? am întrebat eu.

Soldatul a clătinat din cap. Era o întrebare pe care nu trebuia s-o pun.

— Nu mă prea descurc singură, nu-i așa? a întrebat Seivarden cu o mină nefericită.

* * *

Fără să țin cont de reacția lui Skaaiat Awer, i-am cumpărat lui Seivarden o pereche de mănuși și o haină verde-închis, tot de gata, dar care cel puțin îi venea mai bine și era calitativ mai bună. Hainele gri arătau prea vechi, nici spălatul nu le mai putea ajuta, în plus, știam că cei de la depozit nu aveau să-i mai dea altele prea curând.

— Ai mâncat ceva? am întrebat-o după ce s-a îmbrăcat și și-a trimis hainele vechi la reciclare. Tocmai voiam să te invit la cină când Stația m-a anunțat unde ești.

Se spălase pe față și acum arăta mai mult sau mai puțin onorabil, dacă nu luam în seamă vânătaia de sub corectivul de pe obraz.

— Nu mi-e foame.

O umbră de… regret? Iritare? Nu mi-am dat seama – i-a întunecat o clipă fața. Și-a încrucișat brațele și apoi le-a lăsat imediat pe lângă corp, un gest pe care nu-l mai văzusem la ea de luni de zile.

— Pot să-ți ofer un ceai cât mănânc eu?

— Un ceai ar fi *minunat*, mi-a răspuns ea cu toată sinceritatea.

Mi-am amintit că nu avea niciun ban, că refuzase să ia de la mine. Ceaiul pe care-l aveam cu noi era în bagajul meu, nu luase nimic cu ea când ne despărțiserăm, cu o noapte în urmă. Iar ceaiul, desigur, era o delicatesă. Un lux. Care, de fapt, nu era un lux. Cel puțin nu după standardele lui Seivarden. Și, probabil, nici după standardele radchaiene.

Am găsit o ceainărie de unde am cumpărat un rulou învelit în alge, câteva fructe și ceai, apoi ne-am așezat la o masă într-un colț.

— Ești sigură că nu vrei să mănânci ceva? Niște fructe?

S-a prefăcut dezinteresată de fructe, dar a luat o bucată.

— Sper că ai avut o zi mai bună decât mine, a zis ea.

— S-ar putea.

Am așteptat un moment ca să văd dacă voia să vorbească despre ce se întâmplase, dar nu a spus nimic, a așteptat să continui.

— Azi-dimineață am fost la templu, unde am dat de căpitanul unei nave care s-a holbat la mine și pe urmă și-a trimis unul dintre soldați ca să mă invite la ceai.

— Un *soldat*, a spus Seivarden apăsat și și-a dat seama că stătea cu brațele încrucișate, așa că le-a lăsat pe lângă corp, a luat ceașca de ceai și a pus-o înapoi pe masă. O unitate ancilară?

— Nu, un om. Sunt cât se poate de sigură.

Seivarden a ridicat dintr-o sprânceană.

— Nu cred că e bine să te duci. Ar fi trebuit să te invite căpitanul în persoană. Sper că n-ai acceptat…

— N-am spus nu.

Trei radchaiene au intrat în ceainărie râzând. Toate purtau uniforma bleumarin a inspectorilor din docuri. Una dintre ele era Daos Ceit, adjunctul lui Skaaiat. Nu a părut să mă observe.

— Nu cred că invitația mă privea pe mine. Cred că vrea să-i fac cunoștință cu *tine*.

— Dar… a zis Seivarden și s-a încruntat, uitându-se la bolul cu ceai pe care-l ținea în mâna cu mănușă verde, în timp ce cu cealaltă mână își netezea haina nouă. Cum spuneai că se numește?

— Vel Osck.

— Osck. Nu-mi sună cunoscut.

Seivarden a sorbit din ceai. Daos Ceit și celelalte două radchaiene au comandat ceai și prăjituri și s-au așezat la o masă din partea cealaltă a încăperii, discutând cu însuflețire.

— Dar de ce vrea să mă cunoască?

Nu îmi venea să cred ce auzeam.

— Păi, *tu* ești cea care crede că orice întâmplare neașteptată e un mesaj de la Dumnezeu. Tu ai fost pierdută timp de o mie de ani, ai fost găsită din întâmplare, ai dispărut din nou și ai apărut la un palat, însoțită de un străin bogat. Și te mai miri că atragi atât de mult atenția! În calitate de reprezentantă a casei Vendaai, într-un fel sau altul trebuie să te faci recunoscută, după o absență atât de îndelungată.

Seivarden a făcut un gest ambiguu, arătând, pentru o fracțiune de secundă, atât de descumpănită, încât am crezut că vorbele mele o jigniseră. Apoi a părut să-și revină.

— Dacă acest căpitan Vel vrea să-mi câștige bunăvoința sau să țină cont de opinia mea, sigur a început-o cu stângul, insultându-te!

În spatele acelor cuvinte se ascundea vechea ei aroganță, o diferență neașteptată până acum și pe care de-abia și-o putuse reprima.

— Ce zici de inspectorul-șef? am întrebat-o eu. Skaaiat parcă-i spune. Mi s-a părut destul de politicoasă. Iar tu mi-ai dat de înțeles că știi cine e.

— Toate cele din familia Awer *par* destul de politicoase, a răspuns Seivarden dezgustată.

Peste umărul ei am văzut cum Daos Ceit râdea la o glumă spusă de una dintre cele care o însoțeau.

— La început *par* cât se poate de normale, a continuat Seivarden. Apoi au tot felul de viziuni sau ajung la concluzia că ceva nu e-n regulă cu Universul și e de datoria lor să repare ce-i de reparat. Sau și una și alta. Sunt niște nebune.

Seivarden a tăcut o clipă, apoi s-a întors să vadă la ce mă uitam.

— A, tipa aia. Nu crezi că arată cam… provincială?

Mi-am concentrat întreaga atenție asupra lui Seivarden. Am privit-o cu intensitate.

— Îmi cer scuze, a spus ea și a lăsat ochii în jos. Am… am spus o prostie. N-am niciun…

— Mă îndoiesc că salariul ei îi permite să poarte haine care o fac să arate… „altfel".

— Nu asta am vrut să spun, a zis Seivarden ridicând privirea, cu un amestec de tristețe și jenă. Dar ce-am vrut să spun a fost rău intenționat. Am fost… am fost pur și simplu surprinsă. În tot acest timp am crezut că ești o ascetă. De asta am fost surprinsă.

O ascetă. Înțelegeam de ce crezuse asta, dar nu și de ce conta că o luase gura pe dinainte. Doar dacă…

— Doar nu ești *geloasă*? am întrebat eu neștiind ce să cred.

Bine îmbrăcată sau nu, arătam la fel de provincială ca și Daos Ceit. Doar că veneam din altă provincie.

— Nu!… Ba da, într-un fel. Dar nu în sensul *ăla*.

În clipa aceea mi-am dat seama că nu numai alte radchaiene își puteau face o impresie greșită din cauza hainelor pe care i le dăruisem. Chiar dacă Seivarden știa cu siguranță că nu erau un dar propriu-zis. Chiar dacă știam că, dacă se gândea la asta mai mult de treizeci de secunde, n-ar fi acceptat niciodată de la mine ceea ce presupunea acel dar. Era imposibil să se fi gândit că asta fusese intenția mea.

— Ieri inspectorul-șef mi-a spus că s-ar putea să-ți dau speranțe false. Sau să fac altora o impresie greșită.

Seivarden a pufnit cu dispreț.

— Poate că asta m-ar pune pe gânduri dacă m-ar interesa câtuși de puțin părerea lui Awer.

Am ridicat o sprânceană.

— Credeam că pot să mă descurc singură, dar toată noaptea trecută și astăzi toată ziua am regretat că n-am rămas cu tine, a continuat ea pe un ton mai potolit. Cred că e adevărat, nicio cetățeană nu e lăsată la voia întâmplării. N-am văzut pe nimeni să moară de foame. Sau să umble dezbrăcată.

Preț de o clipă, pe fața ei n-am citit decât dezgust.

— Dar hainele alea. Și skel-ul. Doar skel, tot timpul, măsurat cu grijă. Nu credeam că n-o să-mi convină. Nu că m-ar deranja prea mult skel-ul, dar pur și simplu nu-l pot înghiți.

Îmi închipuiam în ce stare de spirit era când se luase la bătaie.

— În plus, știam că n-am să primesc altceva în toate săptămânile astea de așteptare. Și că mi-ar fi fost mult mai bine dacă aș fi cerut să rămân cu tine, a adăugat ea zâmbind trist.

— Cu alte cuvinte, îți vrei slujba înapoi? am întrebat-o.

— Da, *la dracu'*! a exclamat ea răsuflând ușurată, îndeajuns de tare pentru ca grupul din celălalt capăt al încăperii să-și întoarcă dezaprobator privirea spre noi.

— Atenție cum vorbești, cetățeană!

Am mușcat din nou din ruloul cu alge. Mă simțeam ușurată din mai multe puncte de vedere.

— Ești sigură că nu vrei să-ți încerci șansele cu căpitanul Vel?

— Poți să bei ceai cu oricine dorești, a răspuns Seivarden. Însă ar fi trebuit să te invite personal.

— Manierele tale sunt vechi de o mie de ani.

— Manierele rămân maniere, a replicat ea indignată. Dar, cum spuneam, poți să bei ceai cu oricine dorești.

Inspectorul-șef a intrat în ceainărie, a văzut-o pe Daos Ceit și a înclinat din cap spre ea, dar a venit spre noi. A șovăit doar o clipă, observând corectivele de pe fața lui Seivarden, apoi s-a comportat de parcă nu le-ar fi văzut.

— Cetățeană. Distinsă Breq.

— Inspectore-șef Skaaiat, am zis eu.

Seivarden doar a înclinat din cap.

— Mâine seară țin o mică agapă acasă la mine, a zis Skaaiat dându-ne adresa. Doar ceai, nimic oficial. M-aș bucura dacă m-ați onora cu prezența amândouă.

Seivarden a izbucnit în râs.

— Manierele rămân maniere, a repetat ea.

Skaaiat s-a încruntat nedumerită.

— Invitația ta e a doua pe ziua de azi, am explicat eu. Cetățeana Seivarden mi-a spus că prima nu a fost deloc curtenitoare.

— Sper că invitația mea a corespuns standardelor ei ridicate. Cine a dezamăgit-o?

— Căpitanul Vel, am răspuns eu. Din *Mila lui Kalr*.

Pentru cine n-o cunoștea prea bine, Skaaiat nu părea să aibă o opinie bine definită despre căpitanul Vel.

— Mda. Recunosc că intenția mea e să te recomand, cetățeană, unor prieteni de-ai mei care ți-ar putea fi de folos. Dar s-ar putea ca persoana căpitanului Vel să ți se pară mai plăcută.

— Se vede că nu ai o părere prea bună despre mine, a remarcat Seivarden.

— Se prea poate ca abordarea căpitanului Vel să fi fost mai puțin respectuoasă față de distinsa Breq, a replicat Skaaiat pe un ton grav, atât de diferit de cel cu care vorbea cu douăzeci de ani în urmă. Dar, în alte privințe, cred că ți se va părea o persoană agreabilă.

Înainte ca Seivarden să-i poată răspunde, Skaaiat a adăugat:

— Trebuie să plec. Sper să vă revăd pe amândouă mâine seară.

S-a uitat spre masa unde stătea Daos Ceit. Cei trei inspectori s-au ridicat și au ieșit din ceainărie în urma ei.

Seivarden a rămas tăcută o clipă, privind spre ușa pe care ieșiseră.

— Mda, am zis eu atrăgându-i atenția. Dacă te întorci, ar fi cazul să-ți dau ceva bani ca să-ți cumperi niște haine mai acătării.

O expresie pe care n-o puteam descifra a apărut pe chipul lui Seivarden.

— Tu de unde ți le-ai cumpărat?

— Nu cred c-am să-ți dau chiar *atâția* bani.

Seivarden a izbucnit în râs, a sorbit din ceai și a mai luat un fruct.

Nu eram deloc sigură că mâncase ceva.

— Chiar nu vrei altceva?

— Nu. Ce-i chestia aia? a întrebat uitându-se la ultima bucățică de rulou care îmi servise drept cină.

— Habar n-am.

Nu mai văzusem așa ceva în Radch, trebuie să fi fost o rețetă inventată recent sau o idee împrumutată din altă parte.

— Dar e bun, vrei și tu unul? Îl putem lua în cameră, dacă dorești.

Seivarden s-a strâmbat.

— Nu, mulțumesc. Ție îți place aventura mai mult decât mie.

— S-ar putea, i-am dat eu dreptate, binedispusă, și am înghițit restul de rulou și de ceai. Dar, dacă m-ai fi văzut azi, n-ai mai fi spus asta. Am petrecut dimineața în templu, ca orice turistă sadea, iar după-amiaza am văzut un serial, în cameră.

— Lasă-mă să ghicesc! a spus Seivarden și a ridicat sardonic dintr-o sprânceană. Cel despre care vorbește toată lumea. Eroina e virtuoasă și loială, iar iubita posibilei ei patroane o urăște. Dar până la urmă câștigă datorită loialității și devotamentului ei de neclintit.

— L-ai văzut și tu.

— De mai multe ori. Dar nu pe tot.

Am zâmbit.

— Unele lucruri nu se schimbă niciodată.

— Așa se pare, a râs Seivarden. Cântecele cum ți s-au părut?

— Destul de bune. Dacă vrei, poți să revezi serialul în cameră.

Însă când am ajuns în cameră, Seivarden a lăsat jos patul slujitoarei și a spus:

— Vreau să mă liniștesc puțin.

După două minute și trei secunde, a adormit.

Capitolul 20

Era aproape sigură că trebuia să aşteptăm mai multe săptămâni până se stabilea data audienţei lui Seivarden. Între timp mă foloseam de ocazie ca să văd care era situaţia, cine avea să fie de partea unei Mianaai sau a celeilalte în caz că se ajungea la o confruntare directă, sau care dintre Mianaai era mai influentă aici. Orice informaţie se putea dovedi crucială la momentul respectiv, care nu avea să întârzie să apară, de asta eram din ce în ce mai sigură. Foarte curând Anaander Mianaai îşi putea da seama cine eram – motiv pentru care nu mai avea rost să mă ascund de ea. Eram aici, în văzul lumii, uşor de remarcat, împreună cu Seivarden.

Gândindu-mă la Seivarden şi la nerăbdarea căpitanului Vel Osck de a o întâlni, mi-am adus aminte de căpitanul Rubran Osck O Sută, de cum se plângea Anaander Mianaai că nu-i putea ghici orientarea, că nu ştia dacă era împotriva sau în favoarea ei, că n-o putea presa ca să afle şi nici n-o putea obliga să mărturisească. Relaţiile sus-puse ale familiei îi permiteau căpitanului Rubran să adopte o poziţie neutră şi să-i rămână fidelă. Era oare aceasta o dovadă a luptei care se dădea în Mianaai la vremea aceea?

Oare şi căpitanul navei *Mila lui Kalr* avea aceeaşi poziţie neutră sau se schimbase ceva în acel echilibru cât fusesem plecată? Şi ce însemna antipatia lui Skaaiat faţă de ea? Eram sigură că asta era expresia pe care i-o văzusem în clipa în care-i menţionasem numele. Navele militare nu se supuneau autorităţilor docurilor – cu excepţia, de la sine

înțeleasă, a sosirilor și a plecărilor –, iar relația dintre ele presupunea de obicei un oarecare dispreț dintr-o parte și un resentiment temperat din cealaltă parte, totul mascat de o curtoazie precaută. Skaaiat Awer însă nu se lăsase niciodată pradă resentimentelor, mai ales fiindcă știa foarte bine ambele tabere. Oare Căpitanul Vel o insultase personal? Sau prezența ei era de așa natură încât să-i provoace antipatia, cum se mai întâmplă în viață?

Sau poate că simpatiile ei o plasau de partea cealaltă a unei linii de demarcație politică? Și, la drept vorbind, care avea să fie locul lui Skaaiat Awer într-un Radch divizat? Dacă nu se întâmpla ceva deosebit care să-i schimbe radical personalitatea și opiniile, îndrăzneam să cred că știam unde urma să se situeze Skaaiat Awer. Despre căpitanul Vel – ca și despre *Mila lui Kalr* – nu aveam suficiente date ca să mă pronunț.

În privința simpatiilor lui Seivarden, în ce direcție va înclina ea, nu-mi făceam deloc iluzii, în caz că trebuia să aleagă între cetățenele care își păstrau locul într-un Radch cuceritor, mereu în expansiune, sau într-unul care se declara împotriva anexărilor și pentru promovarea cetățenelor care vorbeau cu accent necizelat și proveneau din familii modeste. Cum nu-mi făceam iluzii nici despre felul în care ar fi privit-o pe lt. Awn dacă ar fi întâlnit-o vreodată.

* * *

Locul în care își bea ceaiul căpitanul Vel nu era cine știe ce. Nici nu trebuia să fie. Poate nu reprezenta tot ce avea mai bun societatea și moda radchaiană – doar dacă averea lui Osck nu se înmulțise în ultimii douăzeci de ani. Dar era genul de loc în care, dacă nu erai deja familiarizat cu el, aproape sigur nu erai bine-venită. Un loc întunecat, cu sunete înfundate – covoarele și tablourile absorbeau ecourile și zgomotele nedorite. Intrând de pe coridorul plin de

larmă, a fost ca și cum mi-aș fi astupat urechile. Mesele mici erau înconjurate de scaune joase. Căpitanul Vel stătea la o masă din colț, pe care erau așezate termosurile, bolurile cu ceai și o tavă doar pe jumătate plină cu prăjituri. Scaunele erau toate ocupate și în jurul căpitanului se formase un cerc larg.

Erau acolo de cel puțin o oră. Seivarden îmi spusese înainte să plecăm din cameră, încă iritată, că nu era nevoie să ne grăbim. Dacă ar fi fost în toane mai bune, mi-ar fi spus direct să întârziem. Ceea ce fusese și intenția mea, așa că n-am comentat, lăsându-i satisfacția de a crede că reușise să mă influențeze, dacă asta voia.

Căpitanul Vel m-a văzut, s-a ridicat și s-a înclinat.

— A, Breq Ghaiad. Sau Ghaiad Breq?

M-am înclinat și eu, având grijă ca mișcarea să fie la fel de scurtă.

— Pe Gerentate folosim mai întâi numele Casei.

Pe Gerentate nu exista aceeași organizare pe Case ca în Radch, dar era singurul termen pe care radchaienele îl aveau pentru a indica relațiile de familie.

— Dar acum nu sunt pe Gerentate, am adăugat eu. Ghaiad este numele Casei mele.

— Atunci l-ai pus deja în ordinea corectă pentru noi! a zis căpitanul Vel, fals jovială. Foarte frumos din partea ta.

Seivarden stătea în spatele meu și nu o vedeam. M-am întrebat ce expresie avea și de ce căpitanul Vel mă invitase acolo dacă interacțiunea ei cu mine urma să fie ușor ofensatoare.

Stația mă urmărea cu siguranță și detecta cel puțin urme de iritare. Căpitanul Vel nu avea cum să le detecteze. Și probabil nici nu s-ar fi sinchisit în cazul în care le detecta.

— Și căpitanul Seivarden Vendaai, a continuat Vel făcând o altă plecăciune, evident mai amplă decât cea dinainte. Sunt onorată. Mai mult decât onorată. Luați loc, vă rog.

A făcut semn spre scaunele de lângă ea, iar două radchaiene îmbrăcate elegant și pline de bijuterii s-au ridicat ca să ne facă loc, fără să comenteze sau să se arate lezate.

— Eroare, căpitane, a zis Seivarden de-a dreptul.

Corectivele din ziua precedentă îi fuseseră scoase, iar Seivarden arăta aproape la fel ca în urmă cu o mie de ani, fiica bogată și arogantă a unei familii sus-puse. Eram sigură că peste câteva clipe avea să surâdă batjocoritor și să spună ceva pe un ton sarcastic, dar s-a abținut.

— Nu mai merit gradul, a continuat ea. Acum sunt slujitoarea distinsei Breq.

A rostit apăsat „distinsei", ca și cum Vel n-ar fi cunoscut titlul de curtoazie potrivit, iar Seivarden ar fi informat-o doar, politicos și discret.

— Și mulțumesc pentru invitația pe care a fost atât de bună să mi-o transmită.

Exact la ce mă așteptam, o undă de dispreț pe care numai cine o cunoștea prea bine o putea percepe.

— Îmi cer scuze, dar am îndatoriri pe care trebuie să le îndeplinesc, a încheiat ea.

— Ți-am dat după-amiaza liberă, cetățeană, am zis eu luând-o înaintea căpitanului Vel. Poți să ți-o petreci cum vrei.

Nicio reacție din partea lui Seivarden, dar tot nu-i vedeam fața. M-am așezat pe unul dintre scaunele eliberate pentru noi. Stătuse un locotenent acolo, fără îndoială un subaltern al căpitanului Vel. Vedeam aici mai multe uniforme cafenii decât putea avea o navă mică precum *Mila lui Kalr*.

Persoana de lângă mine era o civilă îmbrăcată în haine trandafirii și albastru-deschis, cu mănuși delicate, din satin, ce sugerau că niciodată nu avusese de-a face cu un obiect mai greu decât un bol de ceai, și cu o broșă neobișnuit de mare, din fir de aur împletit și împodobit cu safire – nu, eram sigură că erau pietre din sticlă. Probabil că modelul arăta din ce familie bogată făcea parte, eu însă n-am

recunoscut-o. S-a aplecat spre mine și a spus tare, în timp ce Seivarden se așeza în fața mea:

— Ce noroc s-o găsiți pe căpitanul Seivarden Vendaai!

— Noroc, am repetat eu cu grijă, ca și cum cuvântul mi-ar fi fost necunoscut, îngroșând puțin accentul meu specific pentru cele de pe Gerentate, aproape regretând că limba radchaiană nu făcea deosebirea între genuri, ca să-l folosesc greșit și să par și mai străină. Ăsta e cuvântul potrivit?

Intuisem corect motivul pentru care căpitanul Vel mă abordase așa cum o făcuse. Skaaiat procedase la fel, adresându-i-se lui Seivarden, chiar dacă știa că Seivarden venise ca slujitoare a mea. Desigur, Skaaiat își dăduse imediat seama de greșeala făcută.

În fața mea, Seivarden îi explica lui Vel situația legată de aptitudinile ei. Eram uimită de calmul ei glacial, știind cât de furioasă fusese din momentul în care îi spusesem că vreau să vin aici. Dar acesta era, într-un fel sau altul, habitatul ei natural. Dacă nava care îi găsise modulul de anabioză ar fi adus-o într-un loc ca acesta, și nu pe o stație mică, provincială, lucrurile ar fi stat cu totul altfel pentru ea.

— Dar e absurd! a exclamat persoana în haine trandafirii și albastre de lângă mine, în timp ce căpitanul Vel umplea un bol cu ceai și i-l oferea lui Seivarden. De parc-ai fi copil. De parcă nimeni n-ar ști la ce te pricepi. Altădată puteai fi sigură că oficialitățile se pricepeau să rezolve o problemă cum trebuie.

Mă așteptam să adauge „oportun". Și „avantajos".

— Dar mi-am pierdut nava, cetățeană, a zis Seivarden.

— Dar n-a fost vina ta, căpitane, a protestat o altă civilă din spatele meu. Absolut deloc.

— Tot ce se întâmplă când sunt în timpul serviciului e vina mea, cetățeană, a răspuns Seivarden.

Căpitanul Vel a clătinat aprobator din cap.

— Oricum, nu se cade să dai examenul *din nou*, a spus el.

Seivarden s-a uitat la bolul cu ceai, apoi la mine, care stăteam cu mâinile fără mănuși în fața ei, și a pus bolul pe masă fără să bea din el. Căpitanul Vel a umplut un bol și mi l-a oferit ca și cum n-ar fi observat gestul ei.

— Cum ți se pare Radchul după o mie de ani, căpitane? a întrebat cineva din spatele meu. S-a schimbat mult?

Seivarden nu s-a atins de ceai.

— Într-un fel s-a schimbat, într-un fel a rămas același.

— S-a schimbat în bine sau în rău?

— N-aș putea să spun, a răspuns Seivarden pe același ton rece.

— Ce frumos vorbești, căpitane Seivarden, a remarcat altcineva. În ziua de azi atâtea tinere se exprimă atât de neglijent! E nemaipomenit să auzi pe cineva care vorbește cu atâta rafinament.

Seivarden și-a țuguiat buzele, chipurile apreciind complimentul, dar aproape sigur considerându-l deplasat.

— La ce să te aștepți de la casele modeste, cu provincialele lor, cu argoul și accentele pe care le folosesc… a întărit căpitanul Vel. În nava mea sunt numai militari destoinici, dar când deschid gura, ai crede că n-au petrecut nici măcar o zi la școală!

— Puturoșenie totală, și-a dat cu părerea un locotenent din spatele lui Seivarden.

— Nu același lucru se poate spune și despre unitățile ancilare, a zis cineva din spatele meu, posibil un alt căpitan.

— Multe lucruri nu se pot spune despre unitățile ancilare, a observat altcineva, un comentariu care putea fi interpretat în două moduri, dar eram cât se poate de sigură că știam la ce se referea. Dar ăsta-i un subiect delicat.

— Delicat? am întrebat eu cu o inocență totală. Sper că nu e ilegal să ne plângem de tinerele din ziua de azi. Câtă nedreptate! Credeam că face parte din natura umană, e unul dintre puținele obiceiuri specifice tuturor civilizațiilor.

— A, desigur, a intervenit Seivarden cu un mic surâs batjocoritor, renunțând încet la mască. Să te plângi de casele modeste și de provinciale n-a fost *niciodată* o problemă.

— Poate la *prima vedere*, a spus persoana cu haine trandafirii și albastre de lângă mine, înțelegând greșit cuvintele lui Seivarden. Din păcate, căpitane, ne-am schimbat mult, nu mai suntem ca pe vremuri. Cândva, în funcție de aptitudini, fiecare cetățean primea postul pentru care era croit. Pur și simplu nu înțeleg unele decizii care se iau azi. Unde mai pui că ateele au privilegii.

Se referea la valskaayani care, de regulă, nu erau atei, ci monoteiști. Multe radchaiene nu sesizau diferența.

— Și soldații umani! a continuat ea. Lumea din ziua de azi strâmbă din nas când vine vorba de unități ancilare, dar nu vezi unități ancilare bete, care să vomite pe bulevard.

Seivarden a țâțâit din buze.

— Eu n-am cunoscut niciodată ofițeri care să vomite pe stradă, a zis ea.

— Poate pe vremea ta, i-a replicat cineva din spatele meu. Lucrurile s-au mai schimbat.

Persoana în trandafiriu și albastru s-a aplecat spre căpitanul Vel care, judecând după expresia de pe fața ei, înțelesese în sfârșit cuvintele lui Seivarden altfel decât interlocutorul ei.

— Asta nu înseamnă că nu ții nava sub control, căpitane, a spus persoana. Numai că unitățile ancilare nu necesită un astfel de control, nu?

Căpitanul Vel a fluturat nemulțumită dintr-o mână, în timp ce cu cealaltă ținea bolul cu ceai.

— Controlul e treaba mea, cetățeană, a zis ea. Există însă și probleme mai serioase. În primul rând nu poți umple cu oameni navele de transport desant. Navele *Răzbunarea*, cu echipaje umane, sunt toate pe jumătate goale.

— Care, desigur, trebuie *plătite*, a intervenit persoana în haine trandafirii.

— Se spune că nu mai avem nevoie de ele, a zis căpitanul Vel dând din cap.

Prin „se spune" se referea, bineînțeles, la Anaander Mianaai. Nimeni nu avea voie să-i rostească numele dacă făcea o critică la adresa ei.

— Se spune că granițele noastre sunt numai bune așa cum sunt, a continuat căpitanul Vel. Eu nu pretind că m-aș pricepe la politici sau politică. Dar mi se pare că e mai rentabil să ții la păstrare unități ancilare decât să instruiești și să plătești oameni, pe care să-i rotești, când înăuntru, când afară.

— Se spune că, dacă n-ar fi dispărut *Răzbunarea lui Toren*, ar fi sacrificat una dintre celelalte nave de desant, a zis persoana în trandafiriu și albastru, luând o prăjitură de pe masă.

Reacția mea, la auzul numelui meu, n-o putea sesiza nimeni aici, în afară de Stație. Surpriza, uluiala nu se potriveau deloc cu identitatea pe care mi-o fabricasem. Stația sigur avea să mă reevalueze. La fel și Anaander Mianaai.

— Mda, a zis un civil de lângă mine. Dar, fără îndoială, vizitatoarea noastră se bucură să audă că granițele noastre sunt stabilite o dată pentru totdeauna.

Am întors capul doar un milimetru ca să-i răspund:

— Gerentate ar fi mai mult decât fericită, am răspuns eu cu o voce voit egală.

Nimeni nu-mi putea vedea consternarea de după uluiala de adineauri. Cu excepția, desigur, a Stației și a lui Anaander Mianaai. Iar Anaander Mianaai – sau cel puțin o parte din ea – avea motive întemeiate să ciulească urechile la discuția despre *Răzbunarea lui Toren* și la reacțiile din jur.

— Căpitane Seivarden, nu știu dacă ai auzit despre revolta de pe Ime, a zis Vel. O unitate întreagă a refuzat să execute ordinele și a fugit pe o altă planetă.

— Așa ceva nu s-ar fi putut întâmpla într-o navă cu echipajul format din unități ancilare, a remarcat cineva din spatele lui Seivarden.

— Îmi închipui că incidentul n-a fost o fericire prea mare pentru Radch, a spus persoana din spatele meu.

— Aș zice că, după ce-ați împărțit cu noi o graniță atâta timp, felul vostru de a vă purta la masă s-a îmbunătățit vizibil, am zis eu, apelând din nou, discret, la accentul de pe Gerentate.

N-am vrut să mă întorc ca să văd dacă tăcerea care se așternuse brusc era amuzată, indignată sau doar distrasă de Seivarden și căpitanul Vel. Am încercat să nu mă gândesc prea mult la concluziile pe care Anaander Mianaai avea să le tragă văzându-mi reacția la auzul numelui meu.

— Cred că am auzit ceva, a răspuns Seivarden încruntându-se gânditoare. Ime. Parcă acolo guvernatorul provinciei și căpitanii navelor din sistem ucideau și furau, sabotau navele și stația ca să nu poată raporta autorităților, nu?

N-avea niciun rost să mă întreb cum va interpreta Stația – sau Stăpâna Radchului – reacția mea la cuvintele lui Seivarden. Eram la mila cerului. Dar trebuia să rămân calmă.

— Asta-i altceva, a zis civilul în trandafiriu și albastru. Ideea e că s-a iscat o revoltă. O revoltă de înțeles, deși e imposibil să atragi atenția pe față asupra pericolelor promovării unor persoane prost-crescute și vulgare în posturi de conducere sau a unor politici care să încurajeze un comportament abject și chiar să submineze însăși esența civilizației, fără să pierzi legăturile de afaceri sau avantajele pe care le presupun acestea.

— Îți trebuie mult curaj ca să vorbești așa, am remarcat eu.

Eram sigură însă că civila nu era foarte curajoasă. Vorbea așa fiindcă știa că nu risca nimic.

Fii calmă. Îmi puteam controla respirația, răsuflam regulat. Eram prea oacheșă ca să mi se vadă roșeața din obraji, Stația însă putea detecta variația de temperatură. Stația putea crede că eram furioasă. Aveam și motiv să fiu.

— Distinsă Breq, a spus Seivarden pe neașteptate.

După maxilarul încleștat și umerii încordați mi-am dat seama că de-abia se abținea să-și încrucișeze brațele pe piept. Foarte curând avea să intre într-una din stările ei caracteristice, când se întorcea cu fața la perete și rămânea tăcută mai multă vreme.

— Întârziem la următoarea noastră întâlnire, a zis ea, apoi s-a ridicat, mult mai repede decât ar fi fost politicos.

— Ai dreptate, am spus eu și am lăsat pe masă ceaiul neatins, sperând că atitudinea ei nu avea legătură cu faptul că observase cât de agitată eram. Căpitane Vel, mulțumesc pentru invitația extrem de amabilă. A fost o onoare pentru mine să vă cunosc pe toți cei de aici.

Când am ajuns pe bulevard, Seivarden a bombănit mergând în spatele meu:

— Snoabe afurisite!

Oamenii treceau pe lângă noi, majoritatea fără să ne acorde vreo atenție. Ceea ce era bine. Și normal. Simțeam cum îmi scădea nivelul adrenalinei.

Mai bine. M-am oprit, m-am întors spre Seivarden și am ridicat dintr-o sprânceană.

— Așa sunt snoabele! La ce cred ele că *servește* examenul de aptitudini? *Ideea* e că oricine poate fi testat pentru orice.

Mi-am amintit de lt. Skaaiat, mai tânără cu douăzeci de ani, cum întreba, în întunericul jilav al orașului de sus, dacă examenul de aptitudini fusese subiectiv înainte sau era subiectiv acum, răspunzând tot ea: „și înainte și acum, desigur." Mi-am amintit și tristețea și suferința lui Awn.

Seivarden și-a încrucișat brațele, apoi le-a lăsat în jos și și-a încleștat pumnii înmănușați.

— Bineînțeles că cele care provin din case modeste sunt prost-crescute și au un accent vulgar. Nici nu s-ar putea altfel... Și ce-au avut în cap ca să poarte o discuție ca asta într-o ceainărie? Și pe o *stație a palatului*! Tinerele ca tinerele, provincialele ca provincialele, vulgare, dar examenul

de aptitudini să nu fie corect? Militarii să nu fie conduși cum trebuie?

Nu i-am răspuns, a răspuns ea în locul meu:

— A, sigur, toată lumea se plânge că lucrurile nu se fac cum trebuie. Dar nici chiar *așa*. Ce naiba se întâmplă?

— Nu mă-ntreba pe mine.

Deși știam ce se întâmplă – sau credeam că știu. Și m-am întrebat din nou de ce persoana în trandafiriu și albastru, ca și toți ceilalți de acolo, vorbiseră cu atâta lejeritate. Care Anaander Mianaai se bucura de sprijin aici? Totuși o exprimare atât de liberă putea însemna doar că Stăpâna Radchului prefera să-și lase dușmanii să se identifice clar și răspicat.

— Întotdeauna ai fost de acord ca cele din familii care nu sunt de vază să aibă acces la posturi înalte? am întrebat-o eu, știind că nu fusese, dându-mi seama brusc că, dacă Stația nu mai întâlnise pe nimeni de pe Gerentate, era posibil ca Anaander Mianaai să fi întâlnit.

Oare de ce nu mă gândisem la asta până acum? Era ceva programat în mintea mea, mintea navei, neștiut până acum, sau o dovadă a limitelor acestui mic creier cu care rămăsesem?

Poate că reușisem să induc în eroare Stația, să-i duc de nas pe toți cei de aici, dar nu și pe Stăpâna Radchului. Cu siguranță Anaander Mianaai știuse din secunda în care pusesem piciorul pe stație că nu eram ceea ce pretindeam a fi.

„Ce-o fi, o fi", mi-am zis.

— M-am gândit la ce mi-ai spus despre Ime, a continuat Seivarden de parcă mi-ar fi răspuns la întrebare, fără să observe că mă posomorâsem din nou. Nu știu dacă cea care comanda unitatea a procedat corect. Nu știu nici ce-ar fi trebuit să facă. Nu știu nici dacă aș fi avut curajul să mor pentru un lucru pe care l-aș fi considerat corect. Adică… Adică aș vrea să cred că aș fi făcut-o. A fost o vreme când aș fi făcut-o, mai mult ca sigur. Acum însă nu pot nici să…

S-a oprit, căci vocea îi tremura ușor. Părea că mai avea puțin și izbucnea în lacrimi, cum făcuse în urmă cu un an, când aproape toate trăirile i se păreau prea puternice ca să le poată controla. Politețea aceea forțată, în ceainărie, probabil fusese rezultatul unui efort considerabil.

Nu prea luasem în seamă oamenii care treceau pe lângă noi. Acum însă ceva nu mi se părea a fi în ordine. Am devenit brusc conștientă de locul și direcția celor din jur. Ceva nedefinit mă punea pe gânduri, ceva din felul în care se mișcau unii oameni.

Cel puțin patru ne priveau cu atenție, pe furiș. Sigur ne urmăreau, fapt care-mi scăpase până acum. Asta era ceva nou. Aș fi observat încă de la început dacă aș fi fost urmărită. Fără nici cea mai mică îndoială.

Așadar, Stația îmi detectase reacția din ceainărie, când civila în trandafiriu și albastru rostise „*Răzbunarea lui Toren*". Și se întrebase care era cauza. Moment în care începuse să mă supravegheze îndeaproape. Și totuși, Stația nu avea nevoie să pună pe cineva să mă urmărească, să fie cu ochii pe mine. Asta însemna mult mai mult decât simpla punere sub observație.

Deci nu era vorba de Stație.

Niciodată nu intrasem ușor în panică. N-avea niciun rost să încep tocmai acum. Sorții erau la mine și, dacă nu calculasem prea bine traiectoria unuia, nu însemna că pe ceilalți îi aruncasem greșit.

— Ajungem prea devreme la inspectorul-șef, i-am spus lui Seivarden încercând să vorbesc cât mai calm.

— Chiar trebuie să mergem acolo?

— Așa se cuvine, i-am răspuns, regretând imediat.

Nici eu nu voiam s-o văd pe Skaaiat Awer, mai ales acum, în starea în care mă aflam.

— Poate că n-ar trebui, a zis Seivarden. Poate că ar trebui să ne întoarcem în cameră. Tu poți medita sau te poți ruga,

pe urmă luăm cina și ascultăm puțină muzică. Cred că ar fi mult mai bine.

Seivarden își făcea griji în privința *mea*. Era mai mult decât evident. Și avea dreptate, ar fi fost mult mai bine să ne întoarcem în cameră. Acolo puteam să mă liniștesc, să-mi limpezesc gândurile.

Iar Anaander Mianaai avea ocazia să mă facă să dispar fără ca nimeni să mă supravegheze, fără ca nimeni să știe.

— Mergem la inspectorul-șef!

— Am înțeles, distinsă Breq, a răspuns Seivarden supusă.

* * *

Locuința lui Skaaiat Awer era un mic labirint de coridoare și camere. Stătea acolo împreună cu o mulțime de inspectori și cliente, și chiar cliente ale unor cliente. Nu era singurul membru al familiei Awer care locuia acolo – cu siguranță familia s-ar fi stabilit în altă parte dacă Skaaiat n-ar fi insistat să obțină acest aranjament. Un gest excentric, caracteristic de altfel oricărei Awer. Deși, ca la mulți alți Aweri, excentricitatea avea și o latură practică – familia era foarte aproape de docuri.

O slujitoare ne-a deschis ușa și ne-a condus într-o cameră de zi cu podeaua din piatră alb-albastră, cu pereții împodobiți până sus cu plante de tot felul, de culoare verde-închis sau deschis, cu frunzele înguste sau late, care atârnau până la podea sau urcau până în tavan, unele înflorite, pete de culoare ici și colo, albe, roșii, purpurii, galbene. Erau îngrijite probabil de cel puțin un membru al familiei.

Daos Ceit ne aștepta acolo. S-a înclinat adânc, părând sincer bucuroasă să ne revadă.

— Distinsă Breq, cetățeană Seivarden. Inspectorul-șef se va bucura să afle de sosirea voastră aici. Vă rog să luați loc, a zis ea arătând spre scaunele din jur. Doriți un ceai? Sau ați băut deja prea mult? Știu că veniți din altă parte.

— Un ceai ar fi bine-venit, mulțumesc, am spus eu.

Nici eu și nici Seivarden nu ne atinseserăm de ceaiul servit la întâlnirea de la căpitanul Vel. Dar nu voiam să stăm jos. Toate scaunele păreau să-mi limiteze libertatea de mișcare în caz că eram atacată și trebuia să mă apăr.

— Breq? a zis Seivarden aproape în șoaptă, îngrijorată.

Simțea că ceva nu era în regulă, dar nu putea întreba discret *ce* anume.

Daos Ceit mi-a oferit un bol cu ceai, zâmbind, după toate aparențele, cu bune intenții. Poate fără să sesizeze tensiunea pe care o simțeam și care era atât de evidentă pentru Seivarden. Cum de n-o recunoscusem din prima clipă? Cum de nu-i recunoscusem imediat accentul orsian?

Cum de nu-mi dădusem seama că n-o puteam induce în eroare pe Anaander Mianaai nici măcar o secundă?

Regulile de curtoazie nu-mi permiteau să rămân în picioare. Trebuia să aleg un scaun, dar niciunul nu mi se părea sigur. Pe de altă parte, chiar și dacă mă așezam, tot eram mai periculoasă decât își închipuiau aproape toți ceilalți. Aveam arma la mine, care mă apăsa liniștitor în coaste, sub haină. Atenția Stației, precum și a tuturor replicilor lui Anaander Mianaai, da, era ațintită asupra mea, ceea ce și *voiam* acum. Nu eram învinsă dinainte. Nici pe departe. „Alege un scaun. Ce-o fi, o fi."

Skaaiat Awer a intrat în cameră înainte să mă hotărăsc pe ce scaun să stau. La fel de modestă în privința bijuteriilor ca și în orele de program, deși văzusem un val din stofa galben-pal al hainei ei croite atât de elegant la unul dintre cele mai scumpi croitori. Pe manșeta mânecii drepte îi lucea plăcuța aceea ieftină, de serie, suflată în aur.

— Distinsă Breq, cetățeană Seivarden, încântată să vă revăd, a zis ea înclinându-se. Mă bucur că adjunctul meu, Ceit, v-a și servit cu ceai.

Și eu și Seivarden i-am răspuns cu o plecăciune pe măsură.

— Înainte să vină și celelalte, îmi exprim speranța că veți rămâne la cină, a adăugat Skaaiat.

— Ai încercat să ne previi de ieri, a zis Seivarden.

— Seivarden! am spus eu.

Skaaiat a ridicat o mână acoperită de o mănușă galbenă, elegantă.

— Nu face nimic, distinsă Breq. Știam că Vel se mândrește cu faptul că e de modă veche. Că știe cât de bine era pe vremea când copiii îi respectau pe cei mai în vârstă, iar bunul-gust și manierele rafinate erau regula, și nu excepția. Nimic nou, sunt sigură că ai mai auzit asta și acum o mie de ani, cetățeană.

— Mda, a zis Seivarden.

— Sunt sigură că radchaienele au datoria să aducă civilizația în toate locurile unde trăiesc oameni. Și că, din acest punct de vedere, unitățile ancilare sunt mai eficiente decât soldații umani.

— Mda, în privința asta, aș zice că sunt, a răspuns Seivarden.

— Bineînțeles, a spus Skaaiat începând să se înfurie.

Seivarden probabil că nu a sesizat, n-o cunoștea prea bine.

— Probabil că nu știi, cetățeană, că și eu am comandat trupe în cursul unei anexări.

Seivarden nu știa, surpriza ei fiind evidentă. Eu știam, desigur. Lipsa mea de reacție nu avea cum să-i scape Stației. Și nici lui Anaander Mianaai.

Dar n-avea rost să-mi bat capul.

— E adevărat că nu trebuie să plătești unități ancilare și că n-au probleme personale, a continuat Skaaiat. Fac tot ce le ceri, fără să se plângă sau să comenteze, și fac bine, până la capăt. Ceea ce nu era valabil și pentru trupele mele umane. Majoritatea soldaților erau destoinici, dar e atât de ușor, nu-i așa, să te convingi că cei cu care te lupți nu sunt, de fapt, oameni. Sau poate că trebuie s-o faci, ca să-i poți ucide. Oameni precum căpitanul Vel de-abia așteaptă să scoată în evidență atrocitățile comise de trupele umane,

atrocități pe care unitățile ancilare nu le-ar comite niciodată. Ca și cum fabricarea acelor unități ancilare n-ar fi o atrocitate în sine... Într-adevăr, sunt mai eficiente, cum am mai spus.

În Ors, Skaaiat ar fi abordat subiectul cu sarcasm, acum însă vorbea cu toată seriozitatea, alegându-și cuvintele cu grijă.

— Iar dacă am continua să ne extindem, ar trebui să le folosim din nou. Fiindcă n-am mai face-o cu soldați umani, nu pentru mult timp. Noi suntem făcuți să ne extindem, ne extindem de mai bine de două mii de ani și, ca să ne oprim, ar însemna să ne schimbăm complet. Deocamdată, majoritatea oamenilor nu înțeleg asta, nici nu le pasă. Însă vor înțelege atunci când acest lucru le va afecta viața în mod direct, ceea ce, pentru cei mai mulți dintre ei, încă nu se întâmplă. E o chestiune abstractă, mai puțin pentru cei ca Vel.

— Dar opinia căpitanului Vel este absurdă, a zis Seivarden. Ca și opinia celorlalte. Stăpâna Radchului a decis, a avut motivele ei. Și e o prostie să o contrazici.

— Ar putea decide altfel, dacă ar convinge-o cineva, a spus Skaaiat.

Stăteam tot în picioare, eu prea încordată că să mă așez, Seivarden prea agitată, Skaaiat, mi s-a părut, furioasă. Daos Ceit înlemnise, încercând să dea de înțeles că nu auzea ce se discută.

— Sau decizia ar putea fi interpretată ca un semn că Stăpâna Radchului a fost coruptă într-un fel sau altul, a continuat Skaaiat. Cei ca Vel sunt, din principiu, împotriva negocierilor pe care le purtăm cu alienii. Radch a reprezentat dintotdeauna civilizația, iar civilizația a însemnat întotdeauna o umanitate pură, necoruptă. Cu alte cuvinte, să negociezi cu alienii în loc să-i ucizi nu ne face deloc bine.

— Despre asta a fost vorba pe Ime? a întrebat Seivarden care era clar că, pe drum încoace, se gândise numai la asta.

Cineva a decis să înființeze o bază și s-o umple cu unități ancilare... pentru ce? Ca să forțeze mâna cuiva? Vorbești despre revoltă. Despre trădare. De ce tocmai acum? Doar dacă, atunci când au fost pedepsite cele vinovate pentru ce s-a petrecut pe Ime, n-au fost pedepsite toate. Iar acum autoritățile le lasă pe cele rămase să ridice capul și să facă valuri și, când cred că toate cele implicate s-au dat de gol...

Seivarden era de-a dreptul furioasă acum. Ghicise destul de bine situația și, în mare parte, avea dreptate. Totul depindea de care versiune a lui Anaander avea influență aici.

— De ce nu ne-ai avertizat? a întrebat Seivarden.

— Am încercat, cetățeană, dar ar fi trebuit să vorbesc mai direct. Dar chiar și așa, nu eram sigură că Vel a mers atât de departe. Știam doar că idealizează trecutul într-un mod cu care eu nu pot fi de acord. Oamenii cei mai bine intenționați, cei mai nobili din lume nu consideră că anexările sunt un lucru bun. Să susții că unitățile ancilare sunt eficiente și convenabile nu e, după părerea mea, un argument în favoarea utilizării lor. Cu aportul lor, anexările nu sunt mai puțin nocive, sunt doar puțin mai curate.

Asta numai dacă treceai cu vederea ce erau, de fapt, unitățile ancilare.

— Spune-mi... (fusese cât pe-aci să zic „spune-mi, locotenente", dar m-am oprit la timp). Spune-mi, inspectore-șef, ce se întâmplă cu oamenii care așteaptă să fie transformați în unități ancilare?

— Unii sunt în magazii, alții în navele de transport desant. Dar cei mai mulți au fost distruși.

— Atunci e mult mai bine, am spus eu cu gravitate, pe un ton egal.

— Casa Awer a fost împotrivă încă de la început, a zis Skaaiat.

Se referea la expansiunea continuă, nu la expansiune în general. Iar Radchul folosea unități ancilare cu mult înainte

ca Anaander Mianaai să devină ceea ce era acum. Doar că nu erau atât de multe replici de-ale ei.

— Și chiar i-au spus-o Stăpânei Radchului de mai multe ori, a adăugat Skaaiat.

— Dar Casa Awer n-a refuzat să profite de pe urma anexărilor, am zis eu cu aceeași voce egală, plăcută.

— E atât de ușor să te lași dusă de val, a spus Skaaiat. Mai ales când, după cum spui și tu, ai de câștigat.

Skaaiat s-a încruntat și și-a lăsat capul într-o parte, ascultând câteva secunde ceva ce numai ea putea auzi. Apoi a privit întrebător spre mine și spre Seivarden.

— Trupele de securitate sunt la ușă, ne-a spus ea. Întreabă de cetățeana Seivarden.

„Întreabă" era, desigur, un eufemism.

— Scuzați-mă o clipă, a adăugat ea și a ieșit pe coridor, urmată de Daos Ceit.

Seivarden s-a uitat la mine ciudat de calmă.

— Încep să-mi doresc să fiu tot criogenizată în modulul meu de anabioză, a zis ea.

Am schițat un zâmbet, dar nu prea convingător.

— Nu te simți bine? m-a întrebat ea. Nu ești în apele tale de când am plecat de la căpitanul Vel. La naiba cu Skaaiat Awer, putea să ne avertizeze! De obicei n-ai cum să-i pui *botniță* unei Awer când vrea să spună lucruri neplăcute. Tocmai acum și-a găsit să fie discretă!

— N-am nimic, am mințit-o eu.

În clipa următoare, Skaaiat a revenit însoțită de o cetățeană îmbrăcată în uniforma maro-deschis a trupelor de securitate, care s-a înclinat și i s-a adresat lui Seivarden:

— Cetățeană, ești bună să vii cu mine, împreună cu persoana aceasta?

Formularea politicoasă era, bineînțeles, de formă. Nimeni nu îndrăznea să refuze invitația trupelor de securitate. Chiar dacă am fi încercat, afară așteptau alții, gata să intervină dacă ne împotriveam. Cele care ne urmăriseră pe drum

încoace nu făceau parte din aceste trupe, ci din Misiunile Speciale sau poate chiar din garda personală a lui Anaander Mianaai. Stăpâna Radchului înțelesese ce căutam aici și hotărâse să mă îndepărteze înainte de a face un lucru ireparabil. Însă, mai mult ca sigur, era prea târziu pentru așa ceva. Toate replicile ei erau numai ochi și urechi. Faptul că trimisese trupele de securitate să mă aresteze, și nu un ofițer oarecare de la Misiunile Speciale, care să mă ucidă repede, fără zgomot, era edificator.

— Desigur, a răspuns Seivarden, toată numai calm și politețe.

Desigur. Știa că nu se făcea vinovată de nimic, era sigură că lucrez pentru Misiunile Speciale și, implicit, pentru însăși Anaander, de ce să-și facă griji? Eu însă știam că sosise, în sfârșit, momentul. Sorții care rămăseseră în aer timp de douăzeci de ani urmau să cadă și să-mi arate – să-i arate lui Anaander Mianaai – viitorul.

Ofițerul de securitate a continuat absolut impasibil:

— Stăpâna Radchului dorește să-ți vorbească între patru ochi, cetățeană.

Nicio privire aruncată spre mine. Probabil nu știa de ce fusese trimis să ne escorteze până la Stăpâna Radchului, nu-și dădea seama că eram periculoasă, că avea nevoie de cele de la Misiunile Speciale care ne așteptau pe coridoarele stației. Dacă era conștient de prezența lor acolo.

Arma era sub haină, încărcătoarele ascunse ici și colo, ca să nu atragă atenția. Anaander Mianaai aproape sigur nu-mi cunoștea intențiile.

— E vorba de audiența pe care am solicitat-o? a întrebat Seivarden.

— N-am idee, a răspuns ofițerul de securitate ridicând din umeri.

Anaander Mianaai n-avea cum să știe motivul venirii mele aici, știa doar că dispărusem cu vreo douăzeci de ani în urmă. O parte din ea poate știa că fusese în navă, în ultima

mea călătorie, dar nicio parte din ea nu știa ce se întâmplase după ce părăsisem sistemul Shis'urna.

— Să știți că am întrebat dacă puteți lua ceaiul și cina mai întâi, a spus Skaaiat.

Faptul că întrebase arăta ce fel de relații avea cu trupele de securitate. Faptul că fusese refuzată arăta cât de necesară era arestarea mea – fiindcă despre arestare era vorba.

Ofițerul a ridicat iar din umeri detașat, scuzându-se.

— Așa e ordinul, inspectore-șef. Cetățeană!

— Desigur, a zis Skaaiat sec, imperturbabilă, eu însă o cunoșteam bine, percepusem îngrijorarea ascunsă în vocea ei. Cetățeană Seivarden. Distinsă Breq. Dacă vă pot fi de ajutor, vă rog să apelați imediat la mine.

— Mulțumesc, inspectore-șef, am răspuns eu și m-am înclinat.

Teama și nesiguranța mea, începutul de panică au dispărut ușor-ușor. Soarta numită Nemișcare se transformase în Mișcare. Iar Dreptatea avea să cadă în fața mea, limpede, fără echivoc.

* * *

Ofițerul nu ne-a condus la intrarea principală în palat, ci la templu, aproape pustiu la ora aceea, când mulți oameni mergeau în vizită sau stăteau acasă cu familia, în fața unui bol cu ceai. O preoteasă tânără ședea după coșurile de flori acum pe jumătate goale, plictisită și posacă. Ne-a aruncat o privire iritată și nici măcar n-a întors capul când am trecut pe lângă ea.

Am traversat sala principală, dominată de imaginea lui Amaat, cea cu patru brațe, iar aerul mirosea și acum a tămâie și a flori din grămada rămasă la picioarele și genunchii zeiței. Ne-am oprit în fața unei mici capele înghesuite într-un colț, dedicate unui zeu vechi, provincial, obscur acum, una dintre acele personificări ale conceptelor la care apelează atât de multe panteonuri, în acest caz o divinizare

a unei autorități politice recunoscute. Fără îndoială că la data construirii acestui palat nici nu se pusese problema plasării zeului lângă Amaat, dar poate că, într-un fel sau altul, zeul căzuse în dizgrație, schimbându-se demografia stației, sau poate doar moda. Sau poate se întâmplase ceva și mai rău.

În peretele din spatele statuii s-a deschis un panou. În spatele lui am văzut un paznic înarmat, în armură, cu pistolul în toc, dar la îndemână, cu fața acoperită de armura netedă, argintie. O unitate ancilară, am apreciat eu, dar n-aveam cum să fiu sigură. M-am întrebat, cum făcusem mereu în ultimii douăzeci de ani, cum funcționa paza. Mai mult ca sigur palatul nu era păzit de Stație. Oare paznicii lui Anaander Mianaai erau și ei părți din ea?

Seivarden m-a privit enervată și, mi s-a părut mie, puțin speriată.

— Nu mi-am dat seama că aici e o intrare secretă.

Deși probabil că nu era deloc secretă, doar mai ferită de ochii lumii decât cea prin care se pătrundea pe bulevard.

Ofițerul de securitate a ridicat iar din umeri, dar n-a mai zis nimic.

— Mda, am zis eu și Seivarden mi-a aruncat o privire ce aștepta continuarea.

Poate se gândea că știu mai multe, dat fiind statutul special pe care mi-l atribuia. Am intrat pe lângă paznicul rămas nemișcat, cu privirea înainte, părând că nu ne vede nici pe mine, nici pe Seivarden, care venea din spate. În spatele nostru panoul s-a închis.

Capitolul 21

La capătul coridorului scurt și pustiu, o altă ușă dădea spre o cameră de patru metri pe opt și înaltă de trei. Lujeri înfrunziți șerpuiau pe pereți din jardinierele fixate în podea. Pereții albastru-deschis dădeau adâncime încăperii, dincolo de vegetație, făcând-o să pară și mai mare decât era, ultimul vestigiu al modei falselor perspective, veche de mai bine de cinci sute de ani. În planul îndepărtat se afla un podium și, în spatele lui, imaginile celor patru Emanații care atârnau printre lujeri.

Pe podium stătea Anaander Mianaai – două replici de-ale ei. Stăpâna Radchului era, probabil, atât de curioasă în privința noastră, încât voia ca nu doar o parte din ea să ne ia la întrebări. Deși, neîndoielnic, găsise singură cele mai multe răspunsuri.

Ne-am apropiat la trei metri de Stăpâna Radchului, apoi Seivarden a îngenuncheat și s-a prosternat. Eu, chipurile, nu eram radchaiană, deci nu îi eram supusă lui Anaander Mianaai. Însă Anaander Mianaai știa, trebuia să știe, cine eram cu adevărat. Altfel nu ne-ar fi chemat. Nu am îngenuncheat, nici măcar nu m-am înclinat. Mianaai nu s-a arătat nici surprinsă, nici indignată.

— Cetățeană Seivarden Vendaai, a zis replica din dreapta a lui Mianaai. Ce joc faci aici?

Umerii lui Seivarden au tresărit de parcă, așa cum stătea, cu fața la podea, ar fi vrut să-și încrucișeze brațele.

— Nu-i de ajuns că purtarea *Răzbunării lui Toren* a fost, pe cât de derutantă, pe atât de îngrijorătoare? a spus replica

din stânga. Să intre în templu, să pângărească ofrandele! Ce-a fost în mintea ta? Ce-am să le zic preoteselor?

Aveam arma la brâu, sub haină, nu o observaseră. Eram o unitate ancilară. Unitățile ancilare sunt renumite pentru lipsa lor de expresie. Mă puteam abține foarte ușor să zâmbesc.

— Cu voia Stăpânei, a zis Seivarden în pauza care a urmat cuvintelor rostite de Anaander Mianaai, cu o voce ușor înecată și precipitată. De ce... Eu nu...

— Ha, a exclamat replica din dreapta. Cetățeana Seivarden e surprinsă, nu înțelege ce spun. Iar tu, *Răzbunarea lui Toren*, ai vrut să mă tragi pe sfoară. De ce?

— Când am început să bănuiesc cine ești, nici nu mi-a venit să cred, a zis replica din stânga înainte să pot da un răspuns. Altă stafie care-mi apare din trecut. Te-am urmărit îndeaproape ca să văd ce vrei să faci, ca să înțeleg unde vrei să ajungi cu purtarea ta ieșită din comun.

Dacă aș fi fost om, aș fi izbucnit în râs. Două Mianaai în fața mea. Niciuna nu avea încredere în cealaltă să ne supună acestui interogatoriu fără să se supravegheze una pe cealaltă, fără să-și pună reciproc bețe în roate. Niciuna nu cunoștea în amănunt cum fusese distrusă *Răzbunarea lui Toren*, fiecare bănuind implicarea celeilalte. Eu puteam fi instrumentul oricăreia dintre ele, din moment ce n-aveau încredere una în cealaltă. Întrebarea care le rodea era pe cine slujeam eu?

— Ai reușit destul de bine să-ți ascunzi originea, a spus replica din dreapta. Prima care mi-a stârnit bănuielile a fost inspectorul-adjunct Ceit.

„N-am mai auzit cântecul acesta de când eram mică", remarcase ea. Cântecul acela, care era clar din Shis'urna.

— Recunosc că mi-a trebuit o zi întreagă ca să-mi dau seama și nici chiar atunci nu mi-a venit să cred, a continuat ea. Ți-ai ascuns implanturile destul de bine. Stația n-a sesizat absolut nimic. Dar probabil că, până la urmă, fredonatul

tot te-ar fi dat de gol. Ești conștientă că fredonezi mai tot timpul? Bănuiesc că în momentul ăsta te forțezi să n-o faci. Un lucru lăudabil, de altfel.

— Breq? a șoptit Seivarden, cu fața la podea.

— Nu Breq, a spus replica din stânga. *Răzbunarea lui Toren.*

— *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk, am corectat-o eu, renunțând la accentul de pe Gerentate și la orice expresie umană.

Mă săturasem să mă mai prefac. Eram îngrozită fiindcă știam că nu voi supraviețui acestor momente, dar în mod ciudat, mă simțeam și ușurată. Mi se luase o greutate de pe umeri.

Mianaai din dreapta mi-a întărit cuvintele cu un gest mai mult decât elocvent.

— *Răzbunarea lui Toren* e distrusă, am spus eu.

Ambele Mianaai au părut să nu mai respire. M-au privit lung. Din nou, dacă aș fi putut, aș fi izbucnit în râs.

— Cer iertare, Stăpână, a zis Seivarden de jos, cu o voce tremurată. Trebuie să fie o greșeală. Breq e om. E imposibil să fie *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk. Eu am servit în decada Esk din *Răzbunarea lui Toren.* Niciun medic din *Răzbunarea lui Toren* n-ar fi reușit să-i dea unui Unu Esk un corp cu o voce ca a lui Breq. Altfel i-ar fi supărat rău pe locotenenții Esk.

Tăcere apăsătoare, timp de trei secunde.

— Seivarden crede că fac parte din Trupele Speciale, am zis eu întrerupând tăcerea. Eu nu i-am spus așa ceva. I-am spus doar că sunt Breq de pe Gerentate, dar nu m-a crezut. Am vrut s-o las acolo unde am găsit-o, dar n-am putut, nu știu de ce. Nu mi-a fost simpatică niciodată.

Știam că părea o nebunie. O nebunie mai deosebită, pe care numai o IA o putea avea. Dar nu-mi păsa.

— Seivarden nu are nicio legătură cu asta, am adăugat.

Mianaai din stânga a ridicat dintr-o sprânceană.

— Atunci de ce e aici?

— Nimeni nu îi putea ignora apariția aici. De vreme ce am sosit aici cu ea, nimeni nu mi-a putut ignora sau ascunde

propria apariție aici. În plus, știți de ce n-am putut veni direct la voi.

Mianaai din dreapta a ridicat și ea dintr-o sprânceană aproape imperceptibil.

— Cetățeană Seivarden Vendaai, a spus replica din stânga. Pentru mine este evident că *Răzbunarea lui Toren* te-a indus în eroare. N-ai știut cine e. Cred c-ar fi mai bine să pleci. Desigur, fără să spui cuiva despre ce s-a petrecut aici.

— Nu? a șoptit Seivarden în podea, de parcă ar fi pus o întrebare sau ar fi fost surprinsă că se aude vorbind. Nu, a repetat ea, cu mai multă siguranță. Trebuie să fie o greșeală. Breq a sărit de pe un *pod* ca să mă salveze.

Amintindu-mi acea întâmplare, am simțit un junghi în șold.

— Nicio ființă umană în toate mințile n-ar fi făcut asta, am zis eu.

— N-am spus că ești *în toate mințile*, a replicat Seivarden încet, poticnit.

— Seivarden Vendaai, a intervenit Mianaai din stânga. Această unitate ancilară – fiindcă *este* o unitate ancilară – nu e o ființă umană. Faptul că așa ai crezut explică o mare parte din purtarea ta care nu mi-a fost clară până acum. Îmi pare rău că te-a indus în eroare și că ești atât de dezamăgită, dar trebuie să pleci. *Imediat*.

— Îmi cer iertare, Stăpână, a zis Seivarden rămânând cu capul plecat. Cu voia sau fără voia ta, eu n-o părăsesc pe Breq.

— Pleacă, Seivarden, i-am spus eu inexpresivă.

— Asta e, a răspuns ea aproape veselă, doar vocea tremurându-i un pic. Suntem legate una de alta.

M-am uitat la ea. Și-a întors capul spre mine, cu o expresie în care se amesteca teama cu hotărârea.

— Nu știi ce faci, am avertizat-o eu. Nu înțelegi ce se întâmplă aici.

— Nici nu trebuie.

— Mi se pare corect, a zis Mianaai din dreapta, aproape amuzată.

Cea din stânga părea mai serioasă și m-am întrebat de ce.

— Explică, *Răzbunarea lui Toren*!

Iată momentul pentru care mă pregătisem douăzeci de ani. Pe care-l așteptasem atât de mult. Și pentru care mă temusem că nu va sosi niciodată.

— În primul rând, după cum sunt sigură că bănuiești, ai fost la bordul *Răzbunării lui Toren* și tu însăți ai distrus-o, am spus eu. Ai distrus scutul termic fiindcă ai descoperit că reușiseși să mă corupi cu ceva timp înainte. Acum te lupți cu tine însăți. Cu cel puțin două replici de-ale tale, dacă nu mai multe.

Ambele Mianaaï au clipit și și-au schimbat poziția cu o fracțiune de milimetru, într-un fel care îmi era cunoscut. Îl văzusem și la mine, în Ors, când se întrerupseseră comunicațiile. O altă parte a lui Anaander Mianaai, obișnuită să blocheze comunicațiile, probabil se temuse de ce-aș fi putut spune și așteptase cu mâna pe comutator. M-am întrebat cât de puternic era efectul și care Mianaai îl produsese încercând, prea târziu, să se ferească de dezvăluirea mea. M-am întrebat ce simțise știind că gestul ei nu putea duce decât la dezastru, fiind însă obligată prin natura luptei cu ea însăși să procedeze astfel. Gândul m-a amuzat un pic.

— În al doilea rând, am continuat eu și mi-am vârât mâna în haină, scoțând arma, cenușiul închis al mănușii îmbibându-se în albul armei împrumutat de la cămașă. Te voi ucide.

Am îndreptat arma spre replica din dreapta. Care a început să cânte, cu o voce ușor baritonală, monotonă, într-o limbă moartă de zece mii de ani:

— „Persoana, persoana, persoana cu arme".

Am înțepenit. N-am mai putut să apăs pe trăgaci.

— „Să te temi de persoana cu arme. Să te temi.

Strigătul se aude peste tot, pune-ți armura din fier.

Persoana, persoana, persoana cu arme.

Să te temi de persoana cu arme. Să te temi."

N-ar fi trebuit să știe cântecul acela. De ce să răscolească Anaanader Mianaai arhivele valskaayane uitate, de ce să se chinuiască să învețe un cântec pe care poate doar eu îl cântasem, chiar mai mult timp decât trăise ea?

— *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk, a zis Mianaai din dreapta. Împușcă replica din stânga replicii care-ți vorbește.

Mușchii s-au mișcat cu de la sine putere. Am îndreptat arma spre stânga și am tras. Mianaai din stânga s-a prăbușit la podea.

— Acum trebuie doar să ajung la docuri înaintea mea. Seivarden, știu că nu înțelegi nimic, dar *ai fost* prevenită.

— De unde știi cântecul ăsta? am întrebat eu, încă încremenită.

— De la tine. Acum o sută de ani, pe Valskaay.

Deci aceasta era Anaander care introdusese reformele, care începuse să demonteze navele radchaiene. Cea care mă vizitase în secret, pentru prima oară, pe Valskaay, și dăduse ordinele acelea pe care le intuisem fără să le văd.

— Ți-am cerut să mă înveți cântecul care avea cele mai mici șanse să fie cântat de altcineva, apoi l-am folosit ca parolă de acces, pe care am ascuns-o de tine. Eu și dușmanul meu avem forțe egale. Singurul meu avantaj e ceea ce mi s-ar putea întâmpla când sunt despărțită de mine. Iar în ziua aceea am înțeles că niciodată nu ți-am acordat atenția cuvenită – Unu Esk. Niciodată nu m-am gândit ce-ai putea deveni.

— Cineva ca tine… despărțită de mine, am încercat eu să ghicesc.

Îmi țineam brațul întins, cu arma îndreptată spre peretele din spate.

— Asigurarea mea, m-a corectat Mianaai. Un cod de acces pe care să nu-l caut, să nu-l șterg sau să-l invalidez. O chestie inteligentă, nu? Și iată că acum s-a întors împotriva mea. Toate astea se întâmplă, probabil, fiindcă ți-am acordat

prea multă atenție și fiindcă nu ți-am acordat deloc atenție. Vreau să-ți redau controlul asupra corpului tău fiindcă așa va deveni mai eficient și, pe de altă parte, vei descoperi că nu mă poți împușca.

— Cine ești *tu*? am întrebat, lăsând arma jos.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Seivarden de pe podea. Stăpână.

— S-a scindat, i-am explicat eu. Totul a început pe Garsedd. Era îngrozită de ce făcuse, dar nu știa ce măsuri să ia. De atunci se luptă cu sine însăși, pe ascuns. Reformele – înlăturarea unităților ancilare, stoparea anexărilor, acordarea de poziții înalte familiilor modeste, ea le-a decis. La Ime a acționat cealaltă parte a ei, ea a înființat o bază, ea a înarmat-o ca să pornească războiul împotriva ei și să revină la situația dinainte. Și în tot acest timp s-a prefăcut că nu știe ce se petrece fiindcă, în clipa în care ar fi recunoscut, conflictul ar fi fost deschis, de neevitat.

— Dar tu ne-ai spus totul tuturor, a zis Mianaai. Fiindcă nu reușeam să mă prefac că cealaltă nu era interesată de a doua revenire a lui Seivarden Vendaai. Sau de ceea ce ți se întâmplase. Tu ai apărut atât de brusc, *în văzul lumii*, încât n-am mai putut să mă prefac, să spun că nu s-a întâmplat și să vorbesc doar cu mine însămi. Iar acum nu mai pot ignora nimic. De ce? De ce-ai făcut asta? Eu niciodată nu ți-am dat un astfel de ordin.

— Așa e, am spus eu.

— Și sigur ai ghicit ce s-ar putea întâmpla dacă ai face asta.

— Întocmai.

Puteam fi din nou unitatea ancilară de altădată. Fără urmă de zâmbet. Fără ca vocea să-mi trădeze satisfacția.

Anaander s-a gândit câteva clipe și a scos un „hm", ca și cum ar fi ajuns la o concluzie surprinzătoare.

— Ridică-te de la podea, cetățeană, i s-a adresat ea lui Seivarden.

Aceasta s-a ridicat și și-a scuturat pantalonii cu o mână înmănușată.

— Totul e-n ordine, Breq? a întrebat ea.

— Breq, a spus Mianaai înainte să răspund, coborând de pe podium și trecând cu pași mari pe lângă mine. Breq e tot ce-a mai rămas dintr-o IA înnebunită de durere, care tocmai a reușit să declanșeze un război civil. Asta ai vrut? a întrebat ea întorcându-se spre mine.

— De cel puțin zece ani nu mai sunt *înnebunită* de durere, am protestat eu. Iar războiul civil se declanșa oricum, mai devreme sau mai târziu.

— Speram să evit tot ce-i mai rău. În cel mai bun caz, acest război va însemna doar zeci de ani de haos și nu va dezmembra Radchul complet. Veniți cu mine.

— Navele nu mai pot face asta, a insistat Seivarden mergând alături de mine. Stăpână, le-ai conceput în așa fel încât, atunci când le mor căpitanii, să nu-și piardă mințile, cum se întâmpla înainte, sau să-și urmeze căpitanii împotriva ta.

Mianaai a ridicat dintr-o sprânceană.

— Nu chiar, a răspuns ea și a găsit un panou pe peretele de lângă ușa pe care n-o văzusem înainte.

L-a deschis și a apăsat pe mâner.

— Navele încă se mai atașează de căpitanii lor, încă mai au simpatii.

Ușa s-a deschis.

— Unu Esk, împușcă paznicul!

Brațul meu a ridicat arma și a tras. Paznicul s-a clătinat, s-a rezemat de perete, a întins mâna după armă, dar a alunecat la podea și a rămas nemișcat. Mort, fiindcă armura i se dezactivase.

— Nu le-am putut lua asta fără să-mi devină inutile, a continuat Anaander Mianaai, nesinchisindu-se de persoana – cetățeana? – pe care tocmai ordonase s-o ucid. Trebuie să fie deștepte. Trebuie să gândească, i-a explicat ea lui Seivarden, care s-a încruntat, fără să înțeleagă.

— Aha, a zis Seivarden cu o voce tremurată, părând că-și pierde controlul.

— Sunt nave cu armament la bord, cu motoare capabile să distrugă planete întregi. Ce să fac dacă nu vor să mi se supună? Să le amenințe? Cu ce?

Din câțiva pași am ajuns la ușa care dădea spre templu. Anaander a deschis-o și a pășit iute în capela dedicată autorității politice legitime.

Seivarden a scos un sunet gutural. Un râset scurt sau un semn de nemulțumire, nu eram sigură.

— Credeam că sunt făcute în așa fel încât să execute ordinele, a zis ea.

— Exact, a replicat Anaander Mianaai în timp ce o urmam prin sala principală a templului.

Dinspre bulevard ajungea până la noi o voce grăbită, subțire, puternică. Templul părea pustiu.

— Așa au fost concepute, dar creierele lor sunt complexe, o chestie delicată. Proiectanții au vrut să le motiveze cât mai bine ca să *vrea* să se supună ordinelor. Ceea ce avea avantaje, dar și dezavantaje, aș zice, spectaculoase. Eu nu le-am putut schimba total, doar le-am adaptat ca să-mi îndeplinesc scopurile. Am făcut din supunerea față de *mine* prioritatea lor absolută. Dar pe *Răzbunarea lui Toren* am derutat-o când i-am dat două variante ale propriei mele persoane cărora să li se supună, cu scopuri opuse. Apoi, fără să-mi dau seama, am ordonat execuția unei persoane care era simpatizată. Nu-i așa? a întrebat Anaander Mianaai uitându-ne spre mine. Nu era simpatizată de către *Răzbunarea lui Toren*, n-aș fi fost într-atât de proastă. Ție nu ți-am acordat nicio atenție, nici nu mi-a trecut prin cap să întreb dacă *Unu Esk* avea vreo simpatie.

— Nu credeai că cineva ar pune prea mare preț pe fiica unui bucătar oarecare, am zis eu vrând să ridic arma, să fac țăndări toată sticla aceea frumoasă din capela mortuară prin care treceam.

Anaander Mianaai s-a oprit, s-a întors și m-a privit din nou.

— N-am fost *eu*. Ajută-mă, mă lupt cu cealaltă chiar acum, sunt cât se poate de sigură. Nu eram gata să acționez pe față, acum însă, dacă tot mi-ai forțat mâna, ajută-mă s-o distrug, s-o desprind pentru totdeauna de mine.

— Nu poți, i-am spus. Știu ce ești mai bine decât toți ceilalți. Sunteți inseparabile. N-o poți desprinde de tine fără să te autodistrugi. Fiindcă sunteți *inseparabile*.

— Dacă ajung la docuri sigur găsesc o navă, a spus Anaander Mianaai. Orice navă civilă mă poate duce unde vreau eu, necondiționat. Orice navă militară... ar fi riscantă. Dar să-ți spun ceva, *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk, un lucru de care sunt absolut sigură. Eu am mai multe nave decât ea.

— Adică? a întrebat Seivarden.

— Adică e foarte posibil ca cealaltă Mianaai să piardă o bătălie deschisă, de aceea are un motiv mai întemeiat ca acest conflict să nu degenereze, am răspuns eu și imediat mi-am dat seama că Seivarden nu înțelegea. Până acum a ținut conflictul în frâu ascunzându-l de ea însăși, acum însă, când e întreagă...

— Aproape întreagă, m-a corectat Anaander Mianaai.

— Acum că a auzit totul, nu mai poate închide ochii. Cel puțin nu aici. Ar putea să facă în așa fel încât informațiile să nu ajungă la acele părți din ea care nu sunt aici. Măcar până își întărește poziția.

Seivarden a făcut ochii mari, semn că înțelesese.

— Adică va trebui să distrugă porțile cât mai curând posibil. Dar n-are cum. Semnalul se deplasează cu viteza luminii. Nu-l poate depăși.

— Informațiile încă n-au părăsit Stația, a spus Anaander Mianaai. Întotdeauna e o mică întârziere. Ar fi mult mai practic ca, în schimb, să distrug palatul.

Ceea ce însemna să folosească motorul unei nave de război pentru a distruge întreaga stație, cu tot ce era pe ea.

— Să distrug tot palatul ca să opresc informațiile aici, a adăugat Mianaai. Amintirile mele nu sunt păstrate într-un singur loc. Ca să nu fie distruse sau modificate prea ușor.

— Crezi că ai putea convinge, chiar și tu, o navă de tip *Sabia* sau una de tip *Mila* să facă asta? Chiar dacă ai codurile de acces? am întrebat eu conștientă de tăcerea uluită a lui Seivarden.

— Cât de mult îți dorești răspunsul la această întrebare? a zis Anaander Mianaai. Doar știi că *pot* face asta.

— Știu. Până la urmă ce alegi?

— Niciuna dintre opțiunile la îndemână nu e bună. Pierderea palatului sau a porților – sau și una și alta – va zdruncina din temelii întregul spațiu radchaian, cum nu s-a întâmplat până acum. Efectele se vor resimți ani de zile, date fiind dimensiunile uriașe ale Radchului. Însă a nu distruge palatul – și porțile, care fac și ele parte din problemă – va înrăutăți și mai mult situația.

— Skaaiat Awer știe ce se petrece? am întrebat eu.

— Awer e ca un spin în ochi de aproape trei mii de ani, a răspuns Mianaai calmă, de parcă ar fi fost vorba de o conversație oarecare. Câtă indignare de ordin moral! Ai crede că familia asta s-a născut cu așa ceva, din fericire nu toți membrii ei sunt legați genetic. Un pic dacă mă îndepărtez de calea cea dreaptă, a decenței și a dreptății, imediat sare cu gura.

— Atunci de ce nu scapi de ea? a întrebat Seivarden. De ce ai numit un inspector-șef aici tocmai din familia Awer?

— Durerea e un semnal de alarmă, a zis Anaander Mianaai. Ce s-ar întâmpla dacă ai îndepărta tot disconfortul din viață? Nu, apreciez indignarea de ordin moral, chiar o încurajez, a adăugat ea, spre dezamăgirea vădită a lui Seivarden.

— Ba nu, am contrazis-o eu.

Între timp ajunseserăm pe bulevard. Paznicii și soldații adunau la un loc grupurile de cetățene înspăimântate – multe dintre ele aveau implanturi, probabil primiseră

informații de la Stație până în momentul în care comunicațiile se întrerupseseră fără nicio explicație.

Un căpitan de navă pe care nu-l cunoșteam ne-a zărit și s-a apropiat în fugă de noi.

— Stăpână! a zis ea înclinându-se.

— Evacuează toți oamenii de-aici, căpitane, a ordonat Anaander Mianaai. Și de pe coridoare, cât de repede și de sigur poți. Continuă să cooperezi cu trupele de securitate. Eu încerc să rezolv problema în cel mai scurt timp.

În timp ce vorbea, privirea mi-a fost atrasă de un fulger. O armă. Instinctiv mi-am activat armura, am văzut că persoana înarmată era una dintre cele care ne urmăriseră pe bulevard, cu puțin înainte de a fi preluate de trupele de securitate. Stăpâna Radchului dăduse ordine înainte de a întrerupe toate comunicațiile. Înainte de a afla despre arma garseddai.

Căpitanul cu care vorbea Anaander Mianaai s-a dat înapoi, vizibil surprins de apariția bruscă a armurii mele. Am ridicat arma și, în aceeași clipă, am simțit o lovitură de ciocan venită din lateral – altcineva trăsese în mine. Am tras și eu și am lovit persoana cu arma în mână, care s-a prăbușit la podea, glonțul ei trecând razant și lovind fațada templului, în spatele meu, spulberând un zeu, bucățile viu colorate zburând în toate părțile. Cetățenele deja îngrozite de pe bulevard au amuțit. M-am întors, m-am uitat în direcția de unde venise glonțul care mă lovise, am văzut cetățenele panicate și strălucirea bruscă a unei armuri argintii – acest trăgător, care mă văzuse când trăsesem în primul, nu știa că armura nu avea cum să-l ajute. La jumătate de metru de el o altă străfulgerare – altcineva își activase armura. Cetățenele aflate între mine și țintele mele au luat-o la fugă care-ncotro. Dar eram obișnuită cu mulțimile înspăimântate și ostile. Am tras o dată, de două ori. Armura a dispărut, ambele mele ținte prăbușindu-se.

— La naiba, chiar *ești* o unitate ancilară! a exclamat Seivarden.

— Hai să părăsim bulevardul, a spus Anaander Mianaai, apoi s-a adresat căpitanului: Du-i pe oamenii ăștia la adăpost.

— Dar… a îngăimat căpitanul, însă noi ne îndepărtaserăm deja, Seivarden și Anaander Mianaai mergând aplecate, cât de repede puteau.

M-am întrebat ce se întâmpla în alte părți ale stației. Palatul Omaugh era uriaș. Conținea alte patru bulevarde, deși mai mici decât acesta, și mai multe niveluri cu case, locuri de muncă, școli, spații publice, toate pline de cetățene care mai mult ca sigur erau înfricoșate și derutate. Toate cele care locuiau aici erau conștiente de importanța procedurilor în caz de urgență, nu stăteau la discuții din clipa în care primeau ordin să se adăpostească. Dar, bineînțeles, Stația nu putea da acest ordin.

Nu puteam ști sigur și nici nu puteam să fiu de ajutor.

— Cine e în sistem? am întrebat eu de îndată ce ne-am îndepărtat îndeajuns de mult ca să nu ne audă nimeni, coborând pe scara de urgență, cu armura dezactivată.

— Adică suficient de aproape ca să conteze? a zis Anaander Mianaai din urma mea. Trei nave *Sabia* și patru nave *Mila*, la o distanță convenabilă pentru o navetă.

Orice ordin dat de Anaander Mianaai de pe stație urma să fie transmis prin navetă, comunicațiile fiind întrerupte.

— În clipa de față nu-mi fac probleme în privința lor, a continuat ea. Necazul e că de aici n-am cum să le dau ordine.

Dar în momentul în care așa ceva era posibil, în momentul în care comunicațiile se reluau, nu se mai putea face nimic, informațiile pe care Anaander Mianaai era atât de disperată să le ascundă de ea însăși erau deja la porți, răspândindu-se cu toată viteza dincolo de ele, în întreg spațiul radchian.

— E vreo navetă andocată? am întrebat eu, fiindcă doar navetele andocate mai contau.

— Doar una din grupul *Mila lui Kalr*, a răspuns Anaander Mianaai aproape amuzată. E naveta mea.

— Ești sigură?

Văzând că nu răspunde, am adăugat:

— Căpitanul Vel nu e de partea ta.

— Și tu ai impresia asta? a întrebat Anaander Mianaai amuzată de-a dreptul.

În urma lui Anaander Mianaai cobora tăcută Seivarden. I se auzeau doar pantofii bocănind pe trepte. Am văzut o ușă, m-am oprit, am apăsat pe clanță. Ușa s-a deschis larg și am privit pe coridorul de după ea. Am recunoscut zona din spatele birourilor din docuri.

După ce am pătruns pe coridor și am închis ușa de siguranță, Anaader Mianaai a pornit cu pași mari înainte, urmată de mine și de Seivarden.

— Cum știm că este cea care spune că este? m-a întrebat Seivarden în șoaptă.

Ținea dinții încleștați și vocea încă îi mai tremura. Mă miram că nu se ghemuise într-un colț sau n-o luase la fugă.

— Nu contează care dintre ele este, am răspuns eu tare, fără să mă ascund. Ideea e că n-am încredere în niciuna dintre ele. Dacă încearcă să se apropie de naveta *Mila lui Kalr*, o împușți cu arma asta.

Tot ce-mi spusese putea fi doar o stratagemă menită să mă convingă s-o ajut să ajungă la docuri și la *Mila lui Kalr*, ca să distrugă stația cu mâna ei.

— N-ai nevoie de arma de pe Garsedd ca să mă împușți, a zis Anaander Mianaai fără să se uite în urmă. Mi-am dezactivat armura.

— Dar pe bulevard… a zis Seivarden.

— Nu, doar *eu*. Doar o parte din mine. Dar nu cea mai mare parte, a răspuns Anaander Mianaai și s-a întors scurt

spre mine, ca să mă privească în ochi. Asta te cam deranjează, nu?

Cu mâna rămasă liberă am făcut semn că nici nu mă deranja, nici nu mă înduioșa.

Am dat colțul și am înțepenit – în fața noastră era inspectorul-adjunct Ceit. Ținea în mână un pistol paralizant, de genul celor pe care le foloseau trupele de securitate. Ne auzise probabil vorbind pe coridor, căci nu se arăta deloc surprinsă de apariția noastră. Ne privea doar cu un amestec de hotărâre și groază.

— Am ordin de la inspectorul-șef să nu las pe nimeni să treacă, a spus ea cu ochii holbați și cu o voce nesigură. În primul rând pe tine, a adăugat ea uitându-se la Anaander Mianaai.

Anaander Mianaai a izbucnit în râs.

— Gura, altfel o pun pe Seivarden să te împuște, am avertizat-o eu.

Anaander Mianaai a ridicat dintr-o sprânceană, evident nevenindu-i să creadă că Seivarden ar putea face așa ceva, dar s-a potolit.

— Daos Ceit, m-am adresat eu în limba ei maternă. Ți-aduci aminte ziua în care ai venit acasă la locotenent și ai găsit-o pe tirană acolo? Ți s-a făcut frică și m-ai luat de mână.

A holbat ochii și mai mult, dacă așa ceva mai era posibil.

— Probabil fuseseși prima din casă care se trezise, altfel nu te-ar fi lăsat să vii, mai ales după ce se întâmplase cu o noapte în urmă, am continuat eu.

— Dar…

— *Trebuie* să vorbesc cu Skaaiat Awer.

— Trăiești! a exclamat ea, cu ochii la fel de mari, crezându-mă doar pe jumătate. Locotenentul e… inspectorul-șef va fi atât de…

— E moartă, am întrerupt-o eu. Ca și *mine*. Eu sunt tot ce-a mai rămas. Trebuie să vorbesc cu Skaaiat Awer *imediat*.

Tirana va rămâne aici și, dacă se împotrivește, va trebui s-o lovești cât de tare poți.

Credeam că Daos Ceit era doar uluită, însă ochii i s-au umplut de lacrimi, una căzându-i pe mâneca brațului cu care ținea pistolul.

— Am înțeles. Așa am să fac.

S-a uitat la Anaander Mianaai și a ridicat pistolul spre ea, doar puțin, evident amenințător. Totuși, mi se părea o măsură nesăbuită să o postezi aici doar pe Daos Ceit.

— Ce face inspectorul-șef?

— Trimite mai mulți oameni să închidă manual toate docurile.

Pentru asta era nevoie de mulți oameni și mult timp, ceea ce explica faptul că Daos Ceit era aici de una singură. M-am gândit la obloanele de furtună care se lăsau în orașul de jos.

— A spus că este exact la fel ca în noaptea aceea în Ors și că e opera tiranei.

Anaander Mianaai asculta năucă. Seivarden părea să fie și ea într-o stare de șoc, uluire fiind un cuvânt prea blând pentru ceea ce simțea.

— Rămâi aici, i-am zis eu lui Anaander Mianaai în radchaiană. Altfel Daos Ceit te va paraliza.

— Da, asta am înțeles, a spus Anaander Mianaai. Observ că nu ți-am făcut o impresie prea bună ultima oară când ne-am întâlnit, cetățeană.

— Toată lumea știe că tu i-ai ucis pe oamenii aceia, a spus Daos Ceit, lăsând să-i cadă alte două lacrimi. Și că ai dat vina pe locotenent.

Credeam că era prea tânără ca să aibă resentimente atât de puternice legate de acel eveniment.

— De ce plângi? am întrebat-o eu.

— Mi-e frică, a răspuns ea fără să-și ia ochii de la Anaander Mianaai sau să lase pistolul în jos.

Ceea ce mi s-a părut înțelept.

— Să mergem, Seivarden, am spus trecând pe lângă Daos Ceit.

Auzeam voci în față, din primul birou, imediat după colț. Un pas și încă unul. Asta era.

Seivarden a scos un sunet ce poate se voia un hohot de râs sau poate intenționase să spună ceva.

— Mda, a zis ea în cele din urmă. Cel puțin am supraviețuit căderii de pe pod.

— Acolo a fost ușor.

M-am oprit și mi-am vârât mâna sub haina de brocart numărând încărcătoarele, chiar dacă știam câte sunt. Am scos unul de la brâu și l-am pus în buzunarul de la haină.

— Ceea ce urmează nu va fi ușor. Și nici nu se va termina la fel de bine. Mă susții?

— Întotdeauna, a zis ea cu o voce ciudat de sigură, deși îmi dădeam seama că mai avea puțin și ceda. N-am spus asta deja?

N-am înțeles ce voia să spună, dar acum nu era momentul să-i întorc vorbele pe toate părțile sau s-o întreb.

— Atunci, să mergem!

Capitolul 22

Am dat colțul, cu arma gata pregătită, dar primul birou era gol. Nu și stăpânit de tăcere. Vocea inspectorului-șef Skaaiat răzbătea până la noi, ușor înfundată din cauza peretelui despărțitor.

— Apreciez asta, căpitane, dar, în ultimă instanță, eu răspund de securitatea docurilor.

Un răspuns, tot înfundat, cuvintele greu de înțeles, deși mi s-a părut că recunosc vocea.

— Acțiunile mele sunt absolut justificate, căpitane, a zis Skaaiat Awer în clipa în care am trecut împreună cu Seivarden prin birou și am pășit în holul mare de dincolo.

Căpitanul Vel stătea în picioare, cu spatele la un lift deschis. În spatele lui erau un locotenent și doi soldați. Locotenentul încă mai avea firimituri de prăjitură pe tunica maro. Coborâseră probabil cu liftul, fiindcă eram aproape sigură că Stația controla lifturile. În fața noastră, înfruntându-i sub privirile zeilor din hol, stăteau Skaaiat Awer și patru inspectori. Căpitanul Vel m-a văzut, a văzut-o și pe Seivarden și s-a încruntat un pic surprinsă.

— Căpitane Seivarden! a zis ea.

Skaaiat nu s-a întors, dar am ghicit ce gândea: că o trimisese pe Daos Ceit să păzească intrarea prin spate de una singură.

— Se descurcă, am zis eu răspunzându-i ei, nu căpitanului Vel. Mi-a dat voie să trec.

Apoi, fără să vreau, cuvintele venind cu de la sine putere, am adăugat:

— Locotenente, sunt eu, *Răzbunarea lui Toren* Unu Esk.

Skaaiat Awer s-a întors numaidecât spre mine. Am ridicat arma spre căpitanul Vel.

— Nicio mișcare, căpitane!

Căpitanul a rămas pe loc, ca și toți ceilalți din *Mila lui Kalr,* încercând să înțeleagă ce spusesem.

Skaaiat Awer m-a privit neîncrezătoare.

— Altfel Daos Ceit nu m-ar fi lăsat să trec, am adăugat eu și mi-am amintit de întrebarea plină de speranță a inspectorului-adjunct. Lt. Awn e moartă, *Răzbunarea lui Toren* e distrusă. Doar eu am rămas.

— Minți, a zis Skaaiat, dar chiar dacă eram atentă la căpitanul Vel și la ceilalți, mi-am dat seama că mă credea.

Unul dintre lifturi s-a deschis brusc și din el a sărit Anaander Mianaai. Apoi o altă replică a ei. Prima s-a întors cu pumnul ridicat, iar cea de-a doua s-a repezit la ea. Soldații și inspectorii s-au îndepărtat din reflex de cele două Anaander care se luptau, ajungând în cătarea mea.

— *Mila lui Kalr*, păstrați distanța! am strigat eu și soldații s-au îndepărtat și mai mult, chiar și căpitanul Vel.

Am tras de două ori, nimerind o Anaander în cap și pe cealaltă în spate.

Toată lumea a încremenit. Șocată.

— Inspectore-șef, nu trebuie s-o lași pe Stăpâna Radchului să ajungă în *Mila lui Kalr*. Va distruge scutul termic și ne va omorî pe toți.

O Anaander încă mai trăia, chinuindu-se în zadar să se ridice în picioare.

— Ai înțeles aiurea, a bolborosit ea sângerând.

Murea, m-am gândit eu, dacă nu ajungea la un medic cât de curând. Dar nu mai conta, era una dintre miile de alte replici. M-am întrebat ce se întâmpla în centrul ascuns al palatului, ce forme de violență izbucniseră acolo.

— Nu pe mine trebuie să mă împuști, a adăugat ea.

— Dacă ești Anaander Mianaai, atunci pe tine trebuie să te împușc, i-am răspuns.

Indiferent ce jumătate era, această replică nu auzise toată discuția din sala de audiențe și, prin urmare, încă mai credea că sunt de partea ei.

A gâfâit de câteva ori și, pentru o clipă, am crezut că s-a dus.

— Greșeala mea... Dacă aș fi eu... aș fi apelat la trupele de securitate, a îngăimat ea, izbutind să zâmbească în ciuda durerii.

Doar că, spre deosebire de garda personală a lui Anaander Mianaai (și de cea care trăsese în mine pe bulevard), trupele de securitate erau „înarmate" cu pistoale paralizante și, în loc de armuri, aveau doar căști și veste. Nu erau nevoite să-și înfrunte adversarele cu arme. Eu aveam o armă și, fiindcă eram cine eram, în mâna mea arma devenea letală. Această Mianaai mai pierduse o parte din discuție.

— Te-ai uitat bine la arma mea? am întrebat-o. Ai recunoscut-o?

Nu-și activase armura, nu-și dăduse seama că arma cu care o împușcasem era diferită de orice altă armă.

Nu avusese timp, m-am gândit eu, să se întrebe cum putea cineva de pe stație să aibă o armă despre care ea nu știa nimic. Sau poate crezuse că o împușcasem cu o armă pe care o ascunsesem de ea însăși. Acum însă vedea. Nimeni nu înțelegea, nimeni nu recunoștea arma, în afară de Seivarden, care știa deja.

— Stau aici și trag în oricine coboară din lift. Cum am tras și în tine. Am muniție berechet.

Nu a răspuns. Șocul avea s-o înfrângă în doar câteva minute, m-am gândit.

Înainte ca vreunul din *Mila lui Kalr* să reacționeze în vreun fel sau altul, o parte din trupele de securitate, în jur de douăsprezece, au coborât tropăind din lifturi, protejate de căști și veste. Primele șase au năvălit pe coridor, apoi s-au oprit, șocate și derutate de cele două Anaander Mianaai moarte, întinse pe podea.

Spusesem adevărul, puteam să-i iau la ochi, puteam să-i împușc în acest moment de surpriză totală. Dar n-am vrut.

— Soldați, am zis eu cât am putut de ferm și autoritar, uitându-mă după încărcătorul cel mai la îndemână. Cui vă supuneți?

Comandantul lor s-a întors și m-a privit lung, văzând cum Skaaiat Awer și inspectorii ei îi înfruntau pe căpitanul Vel și pe cei doi locotenenți. A ezitat, străduindu-se să înțeleagă ce se petrecea.

— Am primit ordin din partea Stăpânei Radchului să asigurăm securitatea docurilor, a spus ea.

În timp ce vorbea, am sesizat momentul în care a făcut legătura dintre cele două Mianaai moarte și arma din mâna mea. Arma pe care n-ar fi trebuit să o am.

— Eu răspund de siguranța docurilor, a spus Skaaiat.

— Cu tot respectul, inspectore-șef, a zis comandantul pe un ton destul de sincer. Stăpâna Radchului trebuie să ajungă la o poartă ca să ceară ajutor. Trebuie să facem tot posibilul ca să ajungă la o navă.

— Dar de ce nu se ocupă de asta garda ei personală? am întrebat eu, știind deja răspunsul, spre deosebire de comandant.

Se vedea după fața ei că nu se gândise la întrebarea asta.

— Naveta navei mele e la docuri, a intervenit căpitanul Vel pe neașteptate, privind insistent spre Skaaiat Awer. Aș fi mai mult decât fericită s-o duc pe Stăpâna noastră oriunde dorește să meargă.

O altă Anaander Mianaai era aproape sigur în liftul din spatele celorlalți soldați.

— Seivarden, du-l pe comandant la locul în care se află inspectorul-adjunct Daos Ceit, am spus eu.

Apoi am adăugat, ca răspuns la privirea alarmată a comandantului:

— Așa vei reuși să înțelegi mai multe lucruri. Oricum sunteți mai multe decât noi și, dacă nu te întorci în cinci minute, oamenii tăi mă pot dovedi.

Sau puteau să încerce. Probabil că niciunul dintre ele nu mai întâlnise o unitate ancilară și nici nu știa cât de periculoasă puteam fi.

— Și dacă nu vreau? a întrebat comandantul.

Până acum avusesem grijă să nu mi se citească nimic pe față. Acum însă, drept răspuns, am zâmbit cât de amabil am putut.

— Încearcă și ai să vezi.

Zâmbetul a descumpănit-o, era clar că habar nu avea ce se întâmpla, lucrurile se derulau prea rapid ca să înțeleagă ceva. Aproape sigur își petrecuse întreaga carieră ocupându-se de bețivane și de certurile dintre vecine.

— Cinci minute, a spus ea.

— Ai ales bine, am remarcat eu zâmbind în continuare. Lasă pistolul aici, te rog.

— Pe aici, cetățeană, a zis Seivarden, cu politețea și eleganța unei slujitoare perfecte.

După ce au plecat, căpitanul Vel a zis repede:

— Soldați, suntem mai multe decât ele, în ciuda armei.

— Decât ele, a repetat înlocuitorul la comandă, buimac, neînțelegând nici acum ce se petrecea.

Din câte mi-am dat seama, soldații se obișnuiseră cu gândul că Skaaiat, de fapt toți inspectorii din docuri, erau aliații lor. Mai mult de-atât, armata privea oarecum de sus și autoritățile din docuri, și forțele care asigurau paza stației, fapt de care soldații erau, desigur, conștienți.

— De ce ele și nu una singură? a întrebat ofițerul.

Căpitanul Vel i-a aruncat o privire frustrată, iritată.

În tot acest timp trupele de securitate cu care aveam de-a face comunicaseră în șoaptă cu cei din lifturi. Mai mult ca sigur Anaander Mianaai era cu ei și singurul lucru care o reținea să ordone asaltul asupra mea era că, în ciuda a ceea ce-i spusese Stația (și, desigur, senzorii ei), eram înarmată. Trebuia să-și protejeze corpul, acum că nu se mai putea baza pe celelalte. Tocmai acest motiv, ca și încetineala cu

care întrebările și informațiile treceau de la o cetățeană la alta, de la un nivel la altul, o împiedicase să acționeze, dar cu siguranță avea să vină și momentul acela, foarte curând. De parcă ar fi răspuns gândurilor mele, șoaptele din lifturi au crescut în intensitate, iar trupele de securitate și-au schimbat poziția, ușor, dar suficient ca să înțeleg că erau pe punctul de a ataca.

Comandantul a revenit chiar atunci. S-a uitat la mine în trecere, cu ochii plini de groază, și le-a spus subordonaților care acum șoviăiau:

— Nu știu ce să fac. Stăpâna Radchului e acolo și spune că inspectorul-șef și această... această persoană acționează la ordinele ei nemijlocite și că nu trebuie să lăsăm niciuna dintre replicile ei să ajungă la docuri sau la vreo navă, sub niciun motiv.

Teama și nedumerirea ei erau evidente.

Știam ce simte, dar acum nu era momentul s-o compătimesc.

— Ți-a spus ție și nu paznicului ei fiindcă paznicul ei se luptă cu ea, am zis eu. Depinde de cine a primit ordinele și de la care Anaander Mianaai.

— Nu știu ce să mai cred, a spus comandantul.

Eu însă speram ca tendința firească a trupelor de securitate de a se alia cu autoritățile docurilor să încline balanța în favoarea noastră.

În vreme ce căpitanul Vel, locotenentul și soldații ei pierduseră inițiativa și rataseră șansa de a mă dezarma, trupele de securitate, cu pistoalele paralizante puteau trece de partea mea. Poate că alta ar fi fost situația dacă cele din *Mila lui Kalr* ar fi avut lupte la activ, ar fi văzut dușmanul în carne și oase, nu numai manechine pe câmpul de instrucție, dacă n-ar fi petrecut atâta timp în navă, păzind calele cu provizii sau patrulând la nesfârșit, sau vizitând palatele și îndopându-se cu prăjituri.

Îndopându-se cu prăjituri și luând ceaiul cu asociatele care-și impuneau opiniile politice.

— Tu nici măcar nu știi cine dă ordinele, i-am zis eu căpitanului Vel.

Vel s-a încruntat nedumerită. Prin urmare, nici ea nu înțelegea cât de complicată era situația. Credeam că știa mai multe.

— Ești derutată complet, a spus căpitanul Vel. Dar nu e vina ta, dușmanul te-a dezinformat, iar creierul pe care-l ai n-a fost niciodată al tău.

— Pleacă Stăpâna! a anunțat un soldat.

Ca la un semn, toate privirile soldaților s-au îndreptat spre comandantul lor, care se uita la mine.

Skaaiat a rămas imperturbabilă.

— Și cine e dușmanul, căpitane?

— Tu ești, a răspuns căpitanul Vel, pe un ton vehement, plin de venin. Și toți cei care ajută și încurajează tot ce ni s-a întâmplat în ultimii cinci sute de ani. Cinci sute de ani de infiltrare a alienilor și a corupției întreținute de ei.

Cuvântul folosit de ea se înrudea cu cel pe care Stăpâna Radchului îl folosise ca să se refere la felul în care pângăriserm ofrandele din templu. Căpitanul Vel s-a întors din nou spre mine.

— Chiar dacă ești derutată, ai fost făcută de Anaander Mianaai ca s-o slujești pe Anaander Mianaai, nu ca să-i slujești dușmanii.

— N-ai cum s-o slujești pe Anaander Mianaai fără să-i slujești dușmanii, am răspuns eu. Comandante, inspectorul-șef Skaaiat păzește docurile. Tu ai grijă să păzești cât de multe barocamere poți. Trebuie să ne asigurăm ca nimeni să nu părăsească stația. Însăși existența stației depinde de asta.

— Am înțeles, a spus comandantul și a început să le dea ordine subordonaților.

— Înseamnă că a vorbit cu tine, am zis eu întorcându-mă spre căpitanul Vel. Ți-a spus că presgerii s-au infiltrat în Radch ca să-l corupă și să-l distrugă.

Expresia de pe fața căpitanului Vel mi-a confirmat spusele. Intuisem bine.

— Nu le putea minți pe cele care-și aminteau ce făceau presgerii, care credeau că oamenii sunt o pradă ce li se cuvenea, am continuat eu. Sunt îndeajuns de puternici ca să ne distrugă când vor. Nimeni n-o corupe pe Stăpâna Radchului, ea se corupe singură. E într-un război secret cu ea însăși de o mie de ani. Am forțat-o să privească adevărul în față, le-am forțat pe toate replicile ei de aici, și sunt sigură că va face tot posibilul ca celelalte replici să nu-l afle. Ba chiar se va folosi de *Mila lui Kalr* ca să distrugă stația înainte ca informațiile să ajungă la celelalte.

Tăcere deplină. Apoi Skaaiat a spus:

— Nu putem controla toate căile de acces la cală. Dacă iese și găsește o navă de transport nepăzită sau dispusă s-o ia…

Ceea ce era de la sine înțeles, cine ar fi îndrăznit să nu dea ascultare Stăpânei Radchului? Iar transmiterea unui avertisment era imposibilă. La fel și să-i convingem pe oameni că avertismentul nu era o farsă.

— Transmiteți mesajul din gură în gură, cât mai repede și la cât mai multă lume, am zis eu. Să lăsăm sorții să cadă cum vor ei…. Trebuie să-i avertizez pe cei din *Mila lui Kalr* să nu lase pe nimeni la bord.

Căpitanul Vel a făcut o mișcare bruscă, furioasă.

— Calm, căpitane, i-am zis eu. Aș prefera să nu fie nevoie să le spun și că te-am ucis.

* * *

Pilotul navetei era înarmat, cu armura activată și deloc dispus să plece fără ordinul direct al căpitanului. Eu nu eram deloc dispusă să-l las pe căpitanul Vel să se apropie de navetă. Dacă pilotul ar fi fost o unitate ancilară, n-aș fi ezitat să-l ucid, așa că l-am împușcat în picior și am lăsat-o pe

Seivarden ca, împreună cu cei doi inspectori care veniseră să deschidă manual docurile, să-l ducă de acolo.

— Bandajează-i rana, i-am spus lui Seivarden. Nu știu dacă puteți ajunge la spital.

M-am gândit la trupele de securitate, la soldații și la paznicii palatului de pe stație, care foarte probabil aveau de-a face cu ordine și priorități contradictorii, și am sperat că toate civilele erau la adăpost.

— Vin cu tine, a zis Seivarden ridicând privirea din podea.

Își sprijinise genunchiul de spatele pilotului prăbușit la pământ ca să-i lege mâinile.

— Nu. Aici e locul tău, te poți impune în fața soldaților căpitanului Vel. Sau poate chiar a căpitanului Vel. Doar ești căpitan de o mie de ani, nu?

— O mie de ani pentru care trebuie să-ți primești solda! a remarcat un inspector cu admirație.

— Aș vrea s-o văd și pe-asta, a zis Seivarden. Breq! Navă! s-a corectat ea.

— N-am timp, i-am răspuns răstit, categoric.

Seivarden s-a întunecat la față de furie.

— Ai dreptate, a zis ea, dar vocea și mâinile îi tremurau ușor.

M-am întors fără să mai adaug ceva și am urcat în navetă, ieșind din câmpul gravitațional al stației. Am închis barocamera și m-am lăsat în voia imponderabilității, împingându-mă spre scaunul pilotului. M-am ferit de o picătură plutitoare de sânge și mi-am pus centura de siguranță. Zgomotele înfundate mi-au dat de știre că începuse ieșirea din docuri. Aveam o cameră de luat vederi în față, prin care primeam imagini de la cele câteva nave din jurul palatului – navete, mineraliere, nave-tender mici, module de intervenție, nave de pasageri mai mari și nave de transport marfă care fie plecau, fie așteptau permisiunea de a andoca. *Mila lui Kalr*, albă, cu o formă greu de definit, cu motoarele

ei letale mai mari decât restul navei era undeva, acolo. Iar dincolo de toate acestea, semnalele luminoase care marcau porțile prin care treceau navele dintr-un sistem într-altul. Pentru ele, stația se cufundase brusc în tăcere. Piloții și căpitanii lor erau fie descumpăniți, fie speriați. Speram să nu fie atât de nechibzuiți, încât să se apropie fără aprobarea autorităților din docuri.

Cealaltă cameră de luat vederi, de la pupa, îmi arăta carcasa cenușie a stației. Ultima bufnitură a făcut să vibreze întreaga navetă, semn că desprinderea de stație se încheiase. Am trecut pe comanda manuală și am pornit – încet, prudent, fiindcă nu vedeam nici în stânga, nici în dreapta. După ce am calculat că sunt în siguranță, am mărit viteza. Apoi m-am lăsat pe spătarul scaunului și am așteptat – chiar dacă se deplasa cu viteza maximă, naveta avea nevoie de câteva ore bune ca să ajungă la *Mila lui Kalr*.

Aveam destul timp ca să mă gândesc. După atâta amar de vreme, după atâtea eforturi, iată-mă aproape de sfârșit. Nici nu îndrăznisem să sper că răzbunarea mea putea fi totală, nici nu sperasem să împușc măcar o Anaander Mianaai, darămite patru. Și aproape sigur alte Anaander Mianaai se omorau între ele în palat, încercând să obțină controlul stației și, în ultimă instanță, al Radchului însuși – rezultatul mesajului meu.

Nimic din toate astea n-o puteau aduce înapoi pe Awn. Sau pe mine. Eu eram aproape moartă, eram moartă de douăzeci de ani, mai exista doar un ultim crâmpei din mine, care reușise să existe un pic mai mult decât restul, fiecare acțiune întreprinsă de mine fiind, foarte probabil, ultimul lucru pe care aveam să-l mai fac. Mi-a venit un cântec în minte, din senin. „O, ai fost pe câmpul de luptă, în armură și bine înarmat, oare grozăviile de-acolo te vor face să depui armele?" Cântecul m-a dus cu gândul, inexplicabil, la copiii din piața templului din Ors. „Unu, doi, mi-a spus mătușa, trei, patru, unitatea ancilară." Puteam să cânt, prea multe

nu aveam de făcut și nici pe cine să deranjez, nu-mi mai făceam griji că, ascultând unul dintre cântece, cineva ar putea să mă recunoască, să intre la bănuieli sau să se plângă de glasul meu.

Am deschis gura ca să cânt cu voce tare, cum nu mai făcusem de ani de zile, dar m-am oprit imediat – am auzit cum se lovea ceva de barocameră.

Acest tip de navetă avea două barocamere. Una se deschidea numai în momentul andocării la o navă sau la o stație. Cealaltă era o trapă de siguranță, mai mică, plasată lateral. Printr-o astfel de trapă urcasem la bordul navetei, după ce părăsisem *Răzbunarea lui Toren* cu atâția ani în urmă.

Zgomotul s-a repetat, apoi s-a oprit. Am crezut că era vorba de vreun obiect rătăcit în spațiu, care se lovise de navetă. Dar, dacă mă gândeam mai bine, în locul lui Anaander Mianaai aș fi recurs la orice ca să-mi ating scopurile. Pe de altă parte, comunicațiile fiind blocate, n-aveam cum să văd toată naveta, doar imaginile pe care le primeam de la cele două camere. N-ar fi fost de mirare s-o duc chiar eu pe Anaander Mianaai la *Mila lui Kalr*.

Dacă nu era un obiect rătăcit, sigur era Anaander Mianaai. Câte replici de-ale ei? Barocamera era mică și ușor de apărat, dar cel mai ușor era să n-o aperi deloc. Cel mai bine era s-o împiedic pe Anaander Mianaai s-o deschidă. Aproape sigur comunicațiile funcționau dincolo de palat. Am schimbat repede direcția, pe lângă *Mila lui Kalr*, dar, sperам eu, atât cât să nu depășesc zona în care comunicarea era posibilă. Aveam nevoie să vorbesc cu *Mila lui Kalr*, dar să nu mă apropii de ea. Apoi mi-am îndreptat atenția asupra barocamerei.

Ambele uși ale acesteia se deschideau spre interior pentru ca orice diferență de presiune să le țină închise. Știam cum să scot ușa interioară, întreținusem navete ca asta zeci de ani. Sute de ani. Dacă scoteam ușa interioară, cea

exterioară era aproape imposibil de deschis atât timp cât era aer în navetă.

Mi-a luat douăsprezece minute să o scot din balamale și să mut ușa într-un loc sigur. Puteam să rezolv treaba în zece minute, dar știfturile erau murdare și nu alunecau cum ar fi trebuit, odată desprinse din cleme. Treabă de mântuială, sigur era opera trupelor umane – așa ceva n-aș fi permis în niciuna dintre navetele mele.

În clipa în care am terminat, consola navetei a început să vorbească plat, cu o voce egală, care știam că aparținea unei nave:

— Navetă, răspunde! Navetă, răspunde!

— *Mila lui Kalr*, am spus eu făcându-mi vânt în față. Sunt *Răzbunarea lui Toren* și îți pilotez naveta.

Nu mi-a răspuns imediat – fără îndoială cuvintele mele o amuțiseră pe *Mila lui Kalr*.

— Nu lăsa pe nimeni să urce la bord, am continuat eu. În primul rând nu lăsa nicio versiune de-a lui Anaander Mianaai să se apropie de tine. Dacă e deja acolo, n-o lăsa să se apropie de motoare.

Acum că puteam accesa și celelalte camere de luat vederi, nu numai pe cele acționate manual, am apăsat pe butonul celei care-mi oferea o vedere panoramică a exteriorului navetei – voiam să văd mai mult decât ce aveam în față. Apoi am apăsat pe butoanele care aveau să-mi transmită cuvintele celor care erau pe recepție:

— Către toate navele.

N-aveam cum să știu dacă vor asculta – sau dacă se vor supune, lucru pe care oricum nu-l puteam controla.

— Nu lăsați pe nimeni să urce la bord. Mai ales pe Anaander Mianaai. E în joc viața voastră. Ca și viața celor de pe stație.

În timp ce vorbeam, pereții despărțitori au părut că se dizolvă. Consola principală, scaunele, cele două trape ale barocamerelor au rămas pe loc, altfel aș fi început să plutesc,

neprotejată, în vid. Trei siluete în costume anti-vid stăteau agățate de mânerele din jurul barocamerei pe care o dezactivasem. Una dintre ele s-a întors să se uite la un modul de intervenție care trecea periculos de aproape. O a patra își făcea vânt de-a lungul carcasei.

— Anaander Mianaai nu e la bord, a răspuns *Mila lui Kalr* prin consolă. E pe carcasa ta și ordonă ofițerilor s-o ajute. Îmi cere să-ți ordon să o lași să urce în navetă. Cum e posibil să fie *Răzbunarea lui Toren*?

Nu „Cum adică să n-o las pe Stăpâna Radchului la bord?"

— Am venit cu căpitanul Seivarden.

Anaander Mianaai care plutea de-a lungul carcasei s-a prins de un mâner, apoi de altul și a scos o armă dintr-un buzunar al costumului.

— Ce caută modulul de intervenție aici?

Modulul de intervenție era mult prea aproape de mine.

— Pilotul vrea să-i ajute pe cei prinși de carcasă. Tocmai și-a dat seama că e vorba de Stăpâna Radchului, care-i spune să se îndepărteze.

— Mai sunt și alte Anaander în afara stației?

— Se pare că nu.

Replica înarmată a lui Anaander Mianaai și-a activat armura, fulgerul argintiu acoperindu-i costumul anti-vid, a lipit arma de carcasa navetei și a tras. Știam că armele nu pot trage în vid, dar depinde de armă. Aceasta a tras, impactul reverberându-se până la scaunul pilotului de care mă țineam eu. Reculul armei a făcut-o să dea înapoi, dar nu foarte departe, dat fiind că era prinsă de carcasă. A tras din nou. *Bang!* Încă o dată. Și încă o dată.

Unele navete erau protejate de armuri. Unele aveau chiar o versiune mai mare a armurii mele. Această navetă nu era protejată de așa ceva. Carcasa ei putea rezista la un număr destul de mare de lovituri aleatorii, dar nu și la impactul continuu al unei lovituri repetate, în același loc. *Bang!* Neputând să deschidă barocamera, Anaander Mianaai își

dăduse seama că pilotul acestei navete îi era dușman. Își dăduse seama că scosesem ușa interioară și că cea exterioară se deschidea numai după ce ieșea tot aerul din navetă. Dacă reușea să pătrundă în navetă, Anaander Mianaai o putea folosi ca să ajungă în *Mila lui Kalr*. Sau în orice altă navă militară. Pe de altă parte, sigur nu reușise să ordone distrugerea palatului, așa cum stătea atârnată de carcasa navetei. Cel mai probabil, mi-am dat eu seama, știuse încă de la început că un astfel de ordin nu va fi ascultat și renunțase să-l mai dea. Trebuia să urce la bordul unei nave și să ajungă aproape de palat ca să-i distrugă ea însăși scutul termic. Nu putea cere asta altcuiva.

Dacă *Mila lui Kalr* nu greșea, iar alte replici ale lui Anaander Mianaai nu mai erau în afara stației, tot ce-mi rămânea de făcut era să scap de cele de aici. Pe celelalte, indiferent de ce se întâmpla pe stație, le lăsam în seama lui Skaaiat și Seivarden. Și a lui Anaander Mianaai.

— Mi-aduc aminte de ultima oară când ne-am întâlnit, a zis *Mila lui Kalr*. La Prid Nadeni.

O capcană.

— Nu ne-am întâlnit niciodată.

Bang! Modulul de intervenție s-a îndepărtat, dar nu prea mult.

— Acum e prima oară. Eu n-am fost niciodată la Prid Nadeni.

Dar ce dovedea faptul că știam asta?

Verificarea identității mele ar fi fost ușoară dacă nu mi-aș fi dezactivat sau ascuns atât de multe implanturi. M-am gândit câteva clipe, apoi am rostit un șir de cuvinte cu singura gură omenească pe care o aveam, aproape la fel cum o făcusem cu atâția ani în urmă, când îmi declinam identitatea în fața altei nave.

Tăcere, întreruptă doar de un alt glonț trimis în carcasa navetei.

— Chiar ești *Răzbunarea lui Toren*? a întrebat *Mila lui Kalr* în cele din urmă. Unde-ai fost până acum? Și unde e restul? Ce se întâmplă?

— Unde am fost până acum e o poveste lungă. Restul a dispărut. Anaander Mianaai mi-a distrus scutul termic.

Bang! Cea mai apropiată Anaander a aruncat încărcătorul gol și, încet, metodic, l-a înlocuit cu altul. Celelalte stăteau în continuare adunate în jurul barocamerei.

— Bănuiesc că știi ce se întâmplă cu Anaander Mianaai, am adăugat eu.

— Parțial. Mi-e greu să-mi dau seama.

Pentru mine nu era deloc o surpriză.

— Stăpâna Radchului te-a vizitat în secret și a introdus noi coduri de acces. Probabil a făcut și alte lucruri. A dat ordine, instrucțiuni. În secret, fiindcă își ascundea orice mișcare de ea însăși. La palat (mi se părea că totul se întâmplase cu sute de ani în urmă când, de fapt, trecuseră doar câteva ore) le-am spus replicilor ei tot ce se întâmplă. Că e divizată, că luptă împotriva ei înseși. În primul rând Anaander Mianaai nu vrea ca aceste informații să ajungă la urechile tuturor, iar în al doilea rând o parte din ea vrea să se folosească de tine ca să distrugă stația înainte ca informațiile să se răspândească. Mai degrabă distruge stația decât să suporte consecințele după ce informațiile devin publice.

Mila lui Kalr a tăcut.

— Știu că ești obligată să i te supui. Dar mai știu și că… am spus eu și am simțit cum mi se pune un nod în gât. Știu și că există o limită peste care nu te poate obliga să treci. Ar fi tragic pentru locuitorii Palatului Omaugh dacă ai descoperi acea limită *după* ce i-ai ucis pe toți.

Bang! Ușurel. Calm. Anaander Mianaai mai avea nevoie de o singură gaură și de timp. Timp avea, berechet.

— Care dintre ele te-a distrus?

— Mai contează?

— Nu știu, a răspuns *Mila lui Kalr* cu vocea neschimbată. Situația asta mă deranjează de ceva vreme.

Anaander Mianaai spusese că *Mila lui Kalr* era a ei, dar nu și căpitanul Vel. Probabil că asta era situația care o deranja. Mă putea deranja și pe mine, putea fi de rău augur pentru palat, mai ales dacă *Mila lui Kalr* era îndeajuns de atașată de căpitanul ei.

— Cea care m-a distrus e cea pe care o sprijină căpitanul Vel. Nu cea care te-a vizitat. Deși nu sunt foarte sigură. Cum să le deosebim dacă toate arată la fel?

— Unde-i căpitanul meu?

Faptul că de-abia acum îmi punea această întrebare spunea multe.

— Era teafără și nevătămată când am plecat. Ca și locotenentul ei.

Bang!

— A trebuit să-l împușc pe pilotul navetei, l-am rănit doar, pentru că nu voia să părăsească stația. Sper că se va face bine cât mai curând. *Mila lui Kalr*, indiferent cărei Stăpâne a Radchului îi ții partea, te implor să n-o lași la bord sau să te supui ordinelor ei.

Stăpâna Radchului a încetat să mai tragă, îngrijorată, poate, că arma i s-ar putea supraîncălzi. Mai avea timp, nu era nevoie să se grăbească.

— Văd ce vrea să facă Stăpâna Radchului cu naveta, a spus *Mila lui Kalr*. De-ajuns ca să-mi dau seama că ceva nu-i în ordine.

Mila lui Kalr cu siguranță primise mai multe indicații. Întreruperea comunicațiilor semăna cu cele întâmplate pe Shis'urna în urmă cu douăzeci de ani, despre care poate auzise și ea și își făcuse griji, dacă zvonurile ajungeau până aici. Dispariția mea, a *Răzbunării lui Toren*. Vizita clandestină a Stăpânei Radchului în *Răzbunarea lui Toren*. Opiniile politice ale căpitanului ei.

Tăcere, cele patru Anaander Mianaai stăteau agățate de carcasa navetei, fără să facă vreo mișcare.

— Dar ai rămas cu unitățile ancilare, a zis *Mila lui Kalr*.

— Da.

— Chiar dacă-mi plac soldații, duc lipsa unităților ancilare.

— Să știi că nu mai sunt la fel de conștiincioase. Balamalele barocamerei erau lipicioase.

— Îmi pare rău.

— Acum nu mai contează, am răspuns eu, și mi-am dat seama că ceva asemănător trebuie s-o fi împiedicat pe Anaander Mianaai să deschidă barocamera. Dar va trebui să-ți pui ofițerii să le mustre.

Anaander a început să tragă din nou. *Bang!*

— Ciudat, a remarcat *Mila lui Kalr*. Tu ești ce-am pierdut eu, iar eu sunt ce-ai pierdut tu.

— Cam așa ceva.

Bang! Din când în când, în ultimii douăzeci de ani, avusesem și momente în care nu mă simțisem tot atât de singură, părăsită și neajutorată ca atunci când *Răzbunarea lui Toren* dispăruse în urma mea. Acum nu era unul dintre acele momente.

— Nu te pot ajuta, a zis *Mila lui Kalr*. Pe oricine aș trimite, n-ar ajunge acolo la timp.

În plus, nu eram deloc sigură dacă, până la urmă, *Mila lui Kalr* mă va ajuta pe mine sau pe Stăpâna Radchului. Cel mai bine era să n-o las pe Anaander să pătrundă în navetă, în apropierea panoului de comandă sau al sistemului de comunicații.

— Știu.

Dacă nu găseam o modalitate să scap de aceste replici ale lui Anaander Mianaai cât mai curând, toți cei de pe stația palatului aveau să moară. Cunoșteam fiecare milimetru al acestei navete sau al altora asemănătoare. Trebuia să existe ceva de care să mă folosesc, trebuia să fie o soluție. Sigur,

aveam arma, dar mi-ar fi fost la fel de greu să străpung carcasa navetei cum îi era și Stăpânei Radchului. Puteam pune ușa la loc ca s-o las să intre în barocamera mică, ușor de apărat, dar dacă nu reușeam să le omor pe toate... Oricum, dacă nu făceam nimic, eșecul era asigurat. Am scos arma din buzunarul hainei, am verificat dacă era încărcată, mi-am făcut vânt până în fața barocamerei și m-am sprijinit de un scaun. Mi-am activat armura, deși asta nu m-ar fi ajutat dacă un glonț ar fi ricoșat în mine, mai ales dacă pornea dintr-o astfel de armă.

— Ce ai de gând să faci? m-a întrebat *Mila lui Kalr.*

— *Mila lui Kalr*, am spus eu cu arma ridicată. Mi-a făcut plăcere să te cunosc. N-o lăsa pe Anaander Mianaai să distrugă palatul. Anunță și celelalte nave. Și, te rog, spune-i pilotului modulului de intervenție, care insistă atât de mult în prostia lui, să plece naibii de lângă barocamera mea.

Naveta era prea mică atât pentru a fi echipată cu un generator de forță gravitațională, cât și pentru a crește plante care să producă aer. La pupa barocamerei, în spatele unui perete despărțitor, se afla un rezervor voluminos de oxigen. Chiar sub cele trei Mianaai care așteptau. Am calculat unghiurile. Stăpâna Radchului a tras din nou. *Bang!* O lumină portocalie a fulgerat dinspre consolă și cabina s-a umplut de sunetul strident al alarmei. Carcasa fusese perforată. Cea de-a patra Stăpână a Radchului, observând cum țâșnește jetul de cristale fine de gheață din carcasă, s-a desprins de ea, s-a întors și și-a făcut vânt înapoi, spre barocameră. Vedeam totul pe ecran. Se mișca mai încet decât voiam eu. dar desigur, avea tot timpul la dispoziție. Eu eram cea care se grăbea. Modulul de intervenție a turat motorul și s-a îndepărtat.

Am tras în rezervorul de oxigen.

Credeam că va fi nevoie de mai multe gloanțe, dar lucrurile au luat-o razna imediat. Sunetul s-a întrerupt, un nor de vapori înghețați s-a format în jurul meu, apoi s-a

dispersat, și am simțit cum totul se învârtește. Limba mă furnica, saliva se scurgea în vid, clocotind, iar eu de-abia mai respiram. Mai aveam probabil zece – poate cincisprezece secunde – până îmi pierdeam cunoștința și vreo două minute până muream. Mă durea tot corpul – mă ardea? Eram rănită, în ciuda faptului că îmi activasem armura? Nu mai conta. În timp ce mă învârteam le-am numărat pe Stăpânele Radchului. Una, al cărei costum fusese perforat, sângera puternic. Alta, cu un braț retezat, era cu siguranță moartă. Deci cu două mai puțin.

Și jumătate. „Contează ca întreg", am gândit eu. „Deci trei." Mai rămânea una. Acum vedeam doar pete negre și roșii, dar tot mi-am dat seama că era agățată de carcasa navetei, cu armura activată, la o distanță sigură de rezervorul care explodase.

Însă eu fusesem întotdeauna, mai presus de orice, o armă. O mașină de ucis. În clipa în care am zărit-o pe Anaander Mianaai care supraviețuise, am îndreptat instinctiv arma spre ea și am tras. N-am văzut rezultatul, am văzut doar modulul de intervenție, ca un fulger argintiu, apoi doar negru, și am leșinat.

Capitolul 23

Am simțit cum ceva zgrunțuros mi se zbătea în gât, am vomitat și am icnit de câteva ori. Cineva mă ținea de umeri, forța gravitațională mă trăgea înainte. Am deschis ochii, am văzut un pat de spital și un vas plin cu un fel de cârcei negri-verzui încâlciți, care pulsau și tremurau, pe care tocmai îi vomitasem. Gura mi s-a umplut din nou, am închis ochii și am vărsat iar în vas, cu un zgomot sec. Cineva mi-a șters buzele și m-a împins la loc, pe pat. Icnind, am deschis ochii.

Lângă pat stătea un medic și ținea în mână cârceii aceia negri-verzui pe care tocmai îi vomitasem. Se uita la ei încruntată.

— Arată bine, a zis ea și i-a lăsat să cadă înapoi în vas. Da, cetățeană, știu că e neplăcut. Gâtul o să te doară câteva minute. Nu...

— De ce... am încercat să spun, dar am sfârșit prin a vomita din nou.

— Încă nu trebuie să încerci să vorbești, a zis medicul în timp ce altcineva, alt medic, mă ajuta să mă întind la loc pe pat. Ai fost cât pe-aci să mori. Noroc cu pilotul care te-a adus, s-a mișcat repede, deși a avut doar o trusă de prim ajutor.

Pilotul acela nesăbuit și încăpățânat al modulului de intervenție. Ea trebuie să fi fost. Nu știa că nu sunt om, nu știa că n-avea niciun rost să mă salveze.

— N-a putut să te aducă aici imediat, a continuat medicul. Am fost cam sceptici la început, dar corectivul pulmonar și-a făcut efectul și acum analizele sunt bune. Creierul

a fost afectat foarte puțin, nesemnificativ, deși o vreme s-ar putea să te resimți.

Cuvintele medicului mi s-au părut amuzante, dar n-am vrut să risc o altă repriză de vomă și m-am abținut să zâmbesc. Am ținut ochii închiși și am încercat să nu fac nicio mișcare. Dacă deschideam ochii, eram tentată să pun întrebări.

— Peste zece minute poate bea un ceai, a spus medicul, dar nu mi-am dat seama cui. Încă nu-i dăm hrană solidă. Nu vorbi cu ea în următoarele cinci minute.

— Am înțeles, doctore.

Seivarden. Am deschis ochii, am întors capul. Seivarden stătea în picioare, lângă pat.

— Nu vorbi, a spus ea. Decompresiunea bruscă…

— Îi va fi mai ușor să tacă dacă nu-i vorbești, a admonestat-o medicul.

Seivarden a tăcut. Eu însă știam ce efect ar fi avut decompresiunea bruscă asupra mea. Gazele dizolvate din sângele meu s-ar fi transformat în bule, în mod violent. Foarte posibil îndeajuns de violent ca să mă omoare chiar și în absența aerului. Dar o creștere a presiunii – să spunem prin revenirea în atmosferă – ar fi dus la dispariția bulelor.

Probabil că diferența de presiune dintre plămânii mei și vid fusese cea care mă afectase. Fiind mult prea surprinsă de explozia rezervorului de oxigen și preocupată să trag în Anaander Mianaai, poate nu expirasem cât ar fi trebuit. Asta probabil mă rănise cel mai puțin, dat fiind că explozia mă aruncase în plin vid. O navă ultrarapidă avea cele mai rudimentare mijloace de a trata astfel de răni, drept care pilotul mă vârâse într-un fel de modul de anabioză arhaic înainte să mă dea pe mâna unui medic.

— Așa. Stai liniștită și nu vorbi, a spus medicul și a plecat.

— De cât timp? am întrebat-o eu pe Seivarden fără să vomit, deși gâtul mă durea în continuare, după cum mă avertizase medicul.

— De vreo săptămână, a răspuns Seivarden și și-a tras un scaun aproape, așezându-se.

O săptămână.

— Bănuiesc că palatul e încă în picioare.

— Da, a zis Seivarden, de parcă întrebarea mea n-ar fi fost complet inutilă și merita un răspuns. Mulțumită ție. Trupele de securitate și inspectorii din docuri au reușit să închidă toate căile de acces înainte ca alte Stăpâne ale Radchului să ajungă la navetă. Dacă nu le-ai fi oprit pe cele care ajunseseră... Două porți au fost distruse, a adăugat ea clătinând din cap.

Din douăsprezece. Ceea ce avea să creeze multe probleme atât aici, cât și la capătul celălalt al porților rămase. Iar navele aflate acolo se prea poate să nu fi scăpat nevătămate.

— Important e că a câștigat tabăra noastră, a conchis ea.

Tabăra noastră.

— Eu nu aparțin unei tabere.

Seivarden a luat un bol cu ceai de undeva din spate. A lovit ceva sub pat cu piciorul și patul s-a înclinat încet. Mi-a apropiat bolul de buze. Am sorbit puțin, cu prudență.

— De ce mă aflu aici? am întrebat eu după ce am mai sorbit o dată. Știu de ce m-a adus idiotul ăla de pilot, dar de ce și-au mai bătut medicii capul cu mine?

— Văd că vorbești serios, a remarcat Seivarden și s-a încruntat.

— Întotdeauna vorbesc serios.

— Așa e, a zis ea.

S-a ridicat, a deschis un sertar, a scos o pătură și m-a învelit, acoperindu-mi mâinile goale.

Înainte să-mi răspundă la întrebare, în cameră a apărut Skaaiat.

— Medicii mi-au spus că ești trează.

— De ce? am întrebat eu și ca răspuns la nedumerirea ei, am continuat: De ce sunt trează? De ce nu sunt moartă?

— Voiai să mori? m-a întrebat Skaaiat privindu-mă la fel de nedumerită.

— Nu, am răspuns eu luând o înghițitură mai mare din bolul cu ceai oferit de Seivarden. Nu, nu vreau să fiu moartă, dar mi se pare prea multă bătaie de cap să reînvii o unitate ancilară.

Și un act de cruzime să mă readuci la viață doar pentru ca Stăpâna Radchului să dea ordin să fiu distrusă.

— Nu cred că există cineva aici care să te privească drept o unitate ancilară, a zis Skaaiat.

M-am uitat la ea. Părea cât se poate de serioasă.

— Skaaiat Awer, am început eu cu o voce egală.

— Breq, a spus Seivarden repede, ca să mi-o ia înainte. Medicul ți-a recomandat să nu te agiți. Uite, mai bea puțin ceai.

Ce căuta Seivarden aici? Dar Skaaiat?

— Ce-ai făcut pentru sora locotenentului Awn? am întrebat eu cu o voce la fel de egală, dar aspră.

— I-am oferit clientelaj. Dar n-a acceptat. Era sigură că sora ei m-a apreciat mult, însă necunoscându-mă, mi-a refuzat ajutorul. Foarte încăpățânată. Se ocupă de horticultură, e la două porți de aici. Se descurcă, mă interesez de ea mereu, atât cât pot de la depărtare.

— I-ai oferit clientelaj și lui Daos Ceit?

— Pe tine te interesează Awn, nu? Se vede clar, dar nu vrei să recunoști. Și ai dreptate. Aș fi putut să-i spun înainte să plece, ar fi trebuit să-i spun. Tu ești o unitate ancilară, o non-persoană, un accesoriu, dar prin comparație, tu ai iubit-o mai mult decât am iubit-o eu.

„Prin comparație." Parcă mi-ar fi dat o palmă.

— Nu, i-am spus eu mulțumită de vocea mea inexpresivă. Tu ai lăsat-o măcinată de îndoieli. Eu am ucis-o.

Tăcere.

— Stăpâna Radchului se îndoia de loialitatea ta, se îndoia de Casa Awer, motiv pentru care voia ca Awn să stea

cu ochii pe tine. Awn a refuzat și a cerut să fie interogată ca să-și dovedească loialitatea. Bineînțeles că Anaander Mianaai n-a fost de acord. Și mi-a ordonat s-o împușc pe lt. Awn.

Trei secunde de tăcere. Seivarden rămăsese nemișcată.

— N-ai avut de ales, a zis Skaaiat Awer.

— Nu știu dacă am avut sau n-am avut de ales. Nici nu m-am gândit că am. Dar următorul lucru pe care l-am făcut, după ce am împușcat-o pe Awn, a fost s-o împușc pe Anaander Mianaai.

M-am oprit și am tras aer în piept.

— De asta mi-a distrus scutul termic. Skaaiat Awer, n-am niciun drept să fiu furioasă pe tine, am adăugat eu, simțind un nod în gât.

— Ba ai tot dreptul să fii furioasă. Dacă aș fi înțeles din clipa în care ai sosit aici, ți-aș fi vorbit altfel.

— Iar eu dacă aș avea aripi, aș fi o navă ultrarapidă.

Niciun „dacă" nu mai putea să schimbe ceva.

— Spune-i tiranei că vreau să vorbesc cu ea de îndată ce mă dau jos din pat, am zis eu folosind cuvântul orsian pentru „tirană". Seivarden, adu-mi hainele.

* * *

De fapt, cum am aflat mai târziu, Skaaiat venise s-o vadă pe Daos Ceit, rănită grav în ultimele încleștări ale lui Anaander Mianaai cu ea însăși. Am pornit încet pe un coridor de-a lungul căruia se înșirau răniți acoperiți de corective, pe așternuturi improvizate sau în module de anabioză unde așteptau venirea medicilor. Daos Ceit zăcea inconștientă pe un pat, într-o cameră, și părea mai firavă și mai tânără decât înainte.

— Se va face bine? am întrebat-o pe Seivarden.

Skaaiat nu avusese răbdare să meargă atât de încet cu mine și se întorsese la docuri.

— Se face, a răspuns un medic din spatele meu. Ar fi trebuit să stai în pat.

Avea dreptate. Chiar și cu ajutorul lui Seivarden, îmbrăcatul mă epuizase, tremuram de oboseală. Numai voința mă ajutase să ajung până aici. Acum simțeam că, dacă întorceam capul spre medic, pierdeam și bruma de putere pe care o mai aveam.

— Acum ai o pereche de plămâni nou-nouți, a continuat medicul. Printre multe altele. Câteva zile n-ai voie să te plimbi de colo-colo. Cel puțin câteva zile.

Daos Ceit respira repede, sacadat. Semăna atât de mult cu fetița pe care o cunoscusem cu ani în urmă, încât m-am întrebat de ce n-o recunoscusem din prima clipă.

— Aveți nevoie de spațiu, am zis eu și imediat o altă idee mi-a răsărit în minte. Mă puteați lăsa într-un modul de anabioză până rezolvați cu ceilalți răniți.

— Stăpâna Radchului a spus că are nevoie de tine, cetățeană. Vrea să te punem pe picioare cât mai repede.

Mi s-a părut ușor mâhnită. Medicii, nu fără temei, ar fi prioritizat pacienții altfel. În plus, medicul nu comentase când spusesem că aveau nevoie de spațiu.

— Ar fi mai bine să te întorci, a zis Seivarden.

Vajnica Seivarden, singurul obstacol între mine și leșin. N-ar fi trebuit să mă dau jos din pat.

— Nu.

— Așa e ea, încăpățânată, m-a scuzat Seivarden.

— Mda, a zis medicul.

— Haide înapoi în cameră, mi-a cerut Seivarden extrem de calmă și de răbdătoare.

Mi-au trebuit câteva secunde ca să-mi dau seama că vorbește cu mine.

— Trebuie să te odihnești. Ne ocupăm de Stăpâna Radchului după ce te întremezi.

— Nu. Acum!

Ajutată de Seivarden am ieșit din spital, am urcat într-un lift, am mers pe un coridor care părea că nu se mai sfârșește și, brusc, am dat de un spațiu deschis, imens, acoperit de cioburi lucioase de sticlă colorată care trosneau și se sfărâmau sub greutatea noastră.

— Lupta a continuat în templu, a explicat Seivarden fără să aștepte întrebarea mea.

Pe bulevardul principal, acolo eram. Iar toată sticla aceea spartă era ce mai rămăsese din sala plină cu ofrande funerare. Am văzut în jur doar câțiva oameni care căutau printre cioburi bucăți mari care, mi-am zis eu, puteau fi recondiționate. Trupele de securitate, în tunicile lor maro deschis, îi supravegheau îndeaproape.

— Comunicațiile au fost restabilite după o zi sau două, a continuat Seivarden conducându-mă printre grămezile de cioburi spre intrarea în palat. Apoi oamenii au început să-și dea seama ce se întâmplă. Și au trecut într-o tabără sau într-alta. După o vreme, nimeni n-a mai putut sta deoparte. La început ne-am temut că navele militare s-ar putea ataca reciproc, dar în tabăra cealaltă erau numai două, așa că s-au îndreptat spre porți și au părăsit sistemul.

— Victime printre civile?

— Ca întotdeauna.

Am parcurs ultimii metri ai bulevardului acoperit de cioburi și am intrat în palat. Poarta era păzită de un soldat cu tunica murdară de funingine, cu o pată neagră pe o mânecă.

— Ușa numărul unu, a zis soldatul epuizat, abia aruncându-ne o privire.

Ușa numărul unu dădea spre o pajiște. Pe trei laturi erau dealuri și copaci, deasupra, un cer albastru cu șiruri de nori sidefii. A patra latură era un perete bej, cu iarba smulsă la bază. Un scaun verde, obișnuit, dar bine capitonat, se afla la câțiva metri în fața mea. Mai mult ca sigur nu pentru mine, dar ce conta.

— Trebuie să stau jos.

— Da, a spus Seivarden.

M-a condus până la scaun și m-a ajutat să mă așez.

Am închis ochii, doar o clipă.

* * *

S-a auzit glasul înalt și subțire al unei fetițe.

— Presgerii mi-au vorbit înainte de Garsedd, a spus fetița. Translatorii pe care i-au trimis proveneau din ce luaseră din navele umane, dar fuseseră crescuți și educați de presgeri, așa că la fel de bine aș fi putut vorbi cu niște alieni. Acum se descurcă mai bine, dar tot nu mă simt în largul meu când sunt prin preajmă.

— Îmi cer iertare, Stăpână, a zis Seivarden. De ce i-ai refuzat?

— Deja intenționam să-i distrug, a răspuns fetița, Anaander Mianaai. Începusem să calculez resursele de care aveam nevoie. Credeam că aflaseră despre planurile mele și acum erau prea înspăimântați ca să vrea pacea. Mi s-a părut că sunt vulnerabili.

Anaander Mianaai a izbucnit într-un râs, plin de amărăciune și regrete, nelalocul lor într-o voce atât de tânără. Numai că Anaander Mianaai era departe de a fi tânără.

Am deschis ochii. Seivarden a îngenuncheat lângă scaunul meu. O fetiță de vreo cinci-șase ani ședea cu picioarele încrucișate pe iarbă, îmbrăcată toată în negru, cu o prăjitură într-o mână și cu lucrurile mele împrăștiate în jurul ei.

— Te-ai trezit.

— Mi-ai umplut icoanele de glazură, am acuzat-o eu.

— Sunt frumoase, a spus ea și a luat icoana mai mică în formă de disc.

A apăsat-o și imaginea a apărut numaidecât, împodobită cu bijuterii, emailată, cu un cuțit în a treia mână a cărui lamă lucea în lumina soarelui fals.

— Asta ești tu, nu-i așa?

— Da.

— Tetrarhia Itran! Acolo ai găsit arma?

— Nu. De acolo am luat banii.

Anaand Mianaai s-a uitat la mine de-a dreptul uluită.

— Te-au lăsat să pleci cu atâția bani?

— Unul dintre tetrarhi avea o datorie la mine.

— Ditamai datoria.

— Cam așa ceva.

— Chiar practică sacrificiile umane acolo? Sau asta e doar ceva metaforic? a întrebat Anaand Mianaai arătând spre capul ținut în mână de figurină.

— E complicat.

— Hm.

Seivarden rămăsese în genunchi, tăcută și nemișcată.

— Medicul mi-a spus că ai nevoie de mine.

— Cam așa ceva, a replicat râzând fetița.

— Atunci du-te la dracu'!

A mâncat ultima bucățică de prăjitură și și-a scuturat mănușile ca să scape de firimituri, împrăștiind fragmente de glazură peste iarba din fața ei.

— Jumătate din furia asta e îndreptată chiar împotriva ta! a exclamat ea. Dar chiar și numai cu jumătate din ea ai putea face prăpăd!

— Aș putea fi de zece ori mai furioasă, dar n-ar fi de niciun folos dacă n-aș fi înarmată.

Gura i s-a strâmbat într-o jumătate de zâmbet.

— N-am ajuns unde sunt renunțând la cele mai utile instrumente.

— Tu distrugi instrumentele dușmanului oriunde dai de ele. Chiar tu mi-ai spus asta. Iar eu nu-ți voi fi de folos.

— Eu sunt Anaander Mianaai cea dreaptă. Dacă vrei, îți cânt ceva, deși cu vocea asta nu știu dacă voi avea succes. Vestea se va răspândi în alte sisteme. În unele a și ajuns, dar încă n-am primit confirmarea de la palatele provinciale din vecinătate. Vreau să fii de partea mea.

Am încercat să stau mai dreaptă. Am reușit, în parte.

— Nu contează de ce parte e una sau alta. Nu contează cine învinge, fiindcă și într-un caz, și în celălalt, tot *tu* vei fi și nimic nu se va schimba cu adevărat.

— Ție îți vine ușor să vorbești așa, a zis Anaander Mianaai. Și poate în unele privințe ai dreptate. Multe lucruri nu s-au schimbat cu adevărat, multe lucruri ar putea rămâne la fel, indiferent care parte din mine iese învingătoare. Dar, spune-mi, pentru lt. Awn chiar n-a contat care dintre replicile mele a fost la bordul navei în ziua aceea?

La asta n-aveam niciun răspuns.

— Dacă ai putere, bani și relații, unele schimbări nu te afectează. Sau dacă te-ai resemnat cu gândul că vei muri cât de curând, ceea ce cred că e poziția ta în acest moment. Dar pentru cele care n-au bani și putere, care vor cu disperare să supraviețuiască, pentru ele schimbările mici nu sunt mici deloc. Ceea ce pentru tine e nesemnificativ, pentru ele e o chestiune de viață și moarte.

— Iar tu le porți atâta grijă celor mărunte și lipsite de putere! am zis eu. Sunt sigură că noaptea numai asta faci, te gândești la binele lor. Îți plânge inima de soarta lor…

— Nu fi ipocrită. M-ai slujit fără să-ți faci procese de conștiință timp de două mii de ani. Știi ce înseamnă asta mai bine decât toate cele de aici… Dar să știi că-mi *pasă*. Poate într-un fel mai abstract decât ție, cel puțin în ultimele zile. Oricum, eu am creat situația asta. Și ai dreptate, nu pot scăpa de mine însămi. Mi-ar trebui ceva care să-mi aducă aminte de asta în fiecare zi. Poate că cel mai bine ar fi să am o conștiință înarmată și independentă.

— Ultima oară când cineva a încercat să fie conștiința ta, și-a găsit moartea, am spus eu gândindu-mă la Ime și la ofițerul din *Mila lui Sarrse* care refuzase să-i execute ordinele.

— Te referi la Ime. Te referi la ofițerul *Mila lui Sarrse* Unu Amaat Unu, a zis fetița zâmbind cu gura până la urechi

de parcă ar fi fost vorba de o amintire încântătoare. Niciodată n-am fost mustrată așa, în toți anii pe care i-am trăit. M-a blestemat la sfârșit și a dat pe gât otrava de parcă ar fi fost arac.

Otravă.

— N-ai împușcat-o?

— Rănile pricinuite de gloanțe nu sunt deloc estetice, a zis fetița zâmbind în continuare. Apropo.

S-a întins și a măturat aerul cu mâna ei mică, înmănușată. Brusc, lângă ea a apărut o cutie neagră, ce parcă absorbea lumina.

— Cetățeană Seivarden.

Seivarden s-a aplecat și a luat cutia.

— Sunt convinsă că n-ai folosit o metaforă când ai spus că furia ta trebuie să fie înarmată ca să însemne ceva, a zis Anaander Mianaai. Nici eu n-am folosit o metaforă când am spus că nu ți-ai făcut procese de conștiință. Ca să știi că spun lucrurile pe șleau. Și, ca să nu faci un lucru nesăbuit din ignoranță, am să-ți explic ce anume ai.

— Adică știi cum funcționează?

Bineînțeles, le avusese pe celelalte vreme de o mie de ani. Timp berechet ca să-și dea seama.

— În cel mai mic detaliu, a răspuns Anaander Mianaai zâmbind strâmb. Glonțul, după cum prea bine știi, are efect distrugător fiindcă arma din care e tras eliberează o mare cantitate de energie cinetică. După ce glonțul lovește ceva, energia respectivă trebuie să se ducă undeva.

N-am răspuns, nici măcar n-am ridicat o sprânceană.

— Gloanțele din arma garseddai nu sunt gloanțe. Sunt… dispozitive. Sunt inactive până când țâșnesc din armă. Atunci nu contează câtă energie cinetică au. În momentul impactului, degajează atâta energie cât să străpungă ținta pe o distanță de exact 1,11 m. Apoi se opresc.

— Se opresc! am exclamat eu, îngrozită.

— 1,11 m? a repetat Seivarden îngenunchind lângă mine, nedumerită.

Mianaai a fluturat din mână și a continuat:

— Alienii! Bănuiesc că au alte unități de măsură. Teoretic, un astfel de glonț, indiferent de viteza cu care pornește din armă, poate străpunge orice. Dar ca să facă asta îți trebuie arma. Din câte știu eu, nu există nimic în Univers care să nu poată fi străpuns de aceste gloanțe.

— De unde vine toată energia asta? am întrebat eu, la fel de îngrozită, înțelegând de ce avusesem nevoie de un singur glonț ca să sparg rezervorul acela de oxigen. Trebuie să vină de undeva.

— Așa s-ar zice. Și-ai să mă întrebi cum de știe să se autoregleze sau cum face diferența dintre aer și ținta ta. Și-am să-ți răspund că nici eu nu știu. Acum înțelegi de ce am încheiat tratatul cu presgerii și de ce țin atât de mult să-i respect termenii.

— Și de ce ții atât de mult să-i distrugi.

Scopul, dorința înflăcărată a celeilalte Anaander, m-am gândit eu.

— N-am ajuns unde sunt propunându-mi scopuri rezonabile, a răspuns Anaander Mianaai. Nu trebuie să vorbești cu nimeni despre asta. Te-aș *putea* sili să taci. Dar n-am s-o fac. Evident că ești unul dintre sorții importanți și ar fi deplasat din partea mea să-ți schimb într-un fel sau altul traiectoria.

— Nu te credeam superstițioasă.

— N-aș zice superstițioasă. Însă trebuie să mă ocup și de altele. Puține versiuni de-ale mele au rămas aici – îndeajuns de puține pentru ca numărul lor exact să constituie o informație secretă. Sunt multe de făcut, de aceea chiar n-am timp să stau cu tine de vorbă. *Mila lui Kalr* are nevoie de un căpitan. Și de locotenenți. Pe care îi poți promova din propriul tău echipaj.

— Nu pot fi căpitan. Nu sunt cetățeană. Nu sunt nici măcar *om*.

— Ba ești, dacă hotărăsc eu.

— Propune-i lui Seivarden.

Seivarden mi-a pus cutia pe genunchi și acum stătea iar plecată, tăcută, lângă scaunul meu.

— Sau lui Skaaiat.

— Seivarden te va însoți pretutindeni, a zis Stăpâna Radchului. Mi-a spus asta clar în timp ce dormeai.

— Propune-i lui Skaaiat.

— M-a trimis deja la dracu'.

— Ce coincidență.

— Crede-mă pe cuvânt, chiar am nevoie de tine aici, a spus Anaander Mianaai și s-a ridicat în picioare, înaltă cât să-mi întâlnească privirea fără să ridice ochii, chiar dacă eu stăteam jos. Medicii spun că ai nevoie de cel puțin o săptămână ca să-ți revii. Eu îți mai pot da câteva zile ca să inspectezi *Mila lui Kalr* și să faci aprovizionarea după cum crezi de cuviință. Va fi mai ușor pentru toată lumea dacă accepți acum și o numești locotenent-major pe Seivarden, calitate în care se poate ocupa de treburile navei. Dar tu o vei conduce cum vrei.

Și-a scuturat firele de iarbă și de praf de pe picioare și a continuat:

— De îndată ce ești gata, vreau să ajungi pe stația Athoek. E la depărtare de două porți. Sau ar fi fost dacă *Sabia lui Tlen* n-ar fi dărâmat poarta aceea.

„La depărtare de două porți", spusese Skaaiat despre sora locotenentului Awn.

— Ce altceva ai mai putea să faci? a întrebat Anaander Mianaai.

— Mai am și o altă opțiune?

Poate mă numise cetățeană, dar era un titlu pe care-l putea retrage oricând.

— În afară de moarte? am adăugat eu.

A făcut un gest ambiguu.

— Cum avem toți ceilalți. Adică aproape niciuna. Dar putem filosofa mai târziu. Acum avem treabă amândouă, a spus ea și a plecat.

Seivarden mi-a adunat lucrurile, le-a reîmpachetat și m-a ajutat să mă ridic și să ies din palat. A deschis gura doar când am ajuns pe bulevard.

— E totuși o navă. Chiar dacă e vorba doar de o *Mila*.

Dormisem ceva vreme, suficient se pare pentru ca ciobu-rile de sticlă să fie strânse, suficient ca oamenii să iasă din case, deși nu într-un număr mare. Toate arătau ușor trase la față și priveau în toate părțile. Vorbeau în șoaptă, triste, și astfel locul părea pustiu chiar dacă era populat. Mi-am întors capul spre Seivarden și am ridicat dintr-o sprânceană.

— Tu ești căpitanul aici. Ia tu nava, dacă vrei.

— Nu, a zis Seivarden.

Ne-am oprit lângă o bancă, iar ea m-a ajutat să mă așez.

— Dacă aș mai fi căpitan, ar trebui să primesc toată solda din urmă. Oficial am părăsit postul când am fost declarată moartă, acum o mie de ani. Dacă-l vreau înapoi, trebuie s-o iau de la capăt. În plus…

A șovăit și apoi s-a așezat lângă mine.

— În plus, când am ieșit din modulul de anabioză, am avut senzația că fusesem trădată de toți și de toate. De Radch. De navă.

M-am încruntat.

— Nu, nu e normal, a continuat ea întărindu-și cuvin-tele cu o fluturare a mâinii. Nimic nu e normal, dar așa am simțit eu. Și că m-am trădat pe mine însămi. Tu însă nu m-ai trădat niciodată.

Nu știam ce să răspund, chiar dacă Seivarden nici nu aștepta un răspuns.

— *Mila lui Kalr* nu are nevoie de căpitan, am zis eu după patru secunde de tăcere. Poate nici nu mă vrea pe mine.

— Dar nu poți refuza postul.

— Pot, dacă am destui bani să mă întrețin.

Seivarden s-a încruntat și a tras aer în piept ca și cum ar fi vrut să mă contrazică, fără să o facă însă. După încă un moment de tăcere, a spus:

— Ai putea să mergi la templu și să ceri să ți se arate destinul.

M-am întrebat dacă imaginea evlaviei pe care mi-o construisem o convinsese de credința mea nestrămutată în ceva sau dacă era prea radchaiană ca să nu creadă că un simplu ghicit îmi va da răspunsul la orice întrebare presantă, îmi va arăta ce trebuie să fac. Am ridicat ușor din umeri.

— Pur și simplu nu simt nevoia. Du-te tu, dacă vrei. Sau dă cu banul.

Dacă avea la ea o monedă, putea afla pe loc.

— Dacă e cap, nu mai insiști și-mi aduci un bol cu ceai.

— Ha! A, am ceva pentru tine, de la Skaaiat, a spus ea și a băgat mâna în buzunar.

Skaaiat. Nu spusese „de la Awer aia".

Seivarden a deschis mâna și mi-a arătat un disc din aur, cu diametrul de doi centimetri. Era încrustat pe margini cu motive florale, ușor descentrate, în jurul unui nume. AWN ELMING.

— Nu cred că vrei să-l arunci, a zis ea și, văzând că nu răspund, a adăugat: A spus că tu trebuie să-l păstrezi.

În timp ce mă străduiam să găsesc ceva de spus, și vocea cu care să spun, s-a apropiat precaut un ofițer din trupele de securitate.

— Îmi cer scuze, cetățeană. Stația ar vrea să-ți vorbească. E o consolă puțin mai încolo, mi s-a adresat ea arătând spre locul cu pricina.

— N-ai implanturi? m-a întrebat Seivarden.

— Le-am ascuns. Pe unele le-am dezactivat. Stația probabil că nu le vede.

Pe de altă parte, nu știam unde mi-era telefonul. Probabil undeva în rucsac.

A trebuit să mă ridic și să merg la consolă. Și să stau în picioare cât am vorbit.

— Ai vrut să vorbești cu mine, Stație, iată-mă!

Săptămâna de odihnă despre care pomenise Anaander Mianaai mi se părea tot mai atrăgătoare.

— Cetățeană Breq Mianaai, a zis Stația cu vocea ei egală, imperturbabilă.

„Mianaai." Strângând în mână mementoul locotenentului Awn, m-am uitat spre Seivarden care venea din urmă cu rucsacul meu.

— N-avea niciun rost să te supăr și mai mult, a zis ea, de parcă i-aș fi vorbit.

Stăpâna Radchului spusese, „independent" și n-am fost deloc surprinsă că mințise. Dar mișcarea pe care o alesese ca să submineze chiar m-a luat pe nepregătite.

— Cetățeană Breq Mianaai, a repetat Stația prin consolă, cu o voce la fel de calmă și senină, deși repetarea mi s-a părut un pic malițioasă.

Bănuiala mi-a fost confirmată de următoarele ei cuvinte:

— Aș vrea să pleci de aici.

— Nu zău! am zis eu, negăsind un răspuns mai serios de-atât. De ce?

O întârziere de o jumătate de secundă și apoi răspunsul:

— Privește în jur!

Nu aveam forța s-o fac, așa că am luat imperativul în sens retoric.

— Spitalul e supraaglomerat de cetățene rănite și muribunde. Multe dintre saloane nu mai pot fi folosite. Locuitoarele mele sunt îngrijorate și înspăimântate. Și *eu* sunt îngrijorată și înspăimântată. Ca să nu mai pomenesc de confuzia care domnește în jurul palatului. *Tu* ești cea care a stârnit totul.

— Ba nu.

Mi-am amintit că, oricât de puerilă și de meschină părea acum, Stația nu se deosebea prea mult de cum fusesem și eu, iar în unele privințe misiunea pe care o îndeplinea era cu mult mai complicată și mai urgentă decât a mea, având în grijă sute de mii, chiar milioane de cetățene.

— Iar plecarea mea nu va schimba nimic, am adăugat.

— Nu-mi pasă, a replicat Stația calm.

Mi se păruse doar că e un pic iritată.

— Te sfătuiesc să pleci acum, cât se mai poate. În viitorul apropiat s-ar putea să nu mai fie atât de ușor.

Stația nu-mi putea ordona să plec. Teoretic, n-ar fi trebuit să-mi vorbească așa nici dacă aș fi fost cetățeană.

— Nu te poate *obliga* să pleci, a zis Seivarden, devenind ecoul unor gânduri de-ale mele.

— Dar își poate exprima dezaprobarea.

Calm. Subtil.

— Facem asta tot timpul, a continuat Stația. De obicei nimeni nu observă, dar când cineva vizitează o altă navă sau stație, brusc descoperă că unele lucruri sunt inexplicabil mult mai plăcute.

— Aha, a zis Seivarden după o secundă de tăcere, iar după voce părea că-și aducea aminte de zilele petrecute în *Răzbunarea lui Toren* și de transferul în *Sabia lui Nathtas.*

M-am aplecat înainte, lipindu-mi fruntea de peretele pe care era fixată consola.

— Ai terminat, Stație?

— *Mila lui Kalr* dorește să discute cu tine.

Cinci secunde de tăcere. Am oftat, știind că nu pot câștiga acest joc, nici n-ar fi trebuit să încerc să-l joc.

— Atunci fă-mi legătura cu *Mila lui Kalr*, Stație.

— *Răzbunarea lui Toren*, a spus *Mila lui Kalr* dinspre consolă.

Numele m-a luat prin surprindere, mi-a stors lacrimi demult secate. Am clipit de câteva ori ca să le alung.

— Eu sunt doar Unu Esk, am răspuns înghițind în sec. Nouăsprezece.

— Căpitanul Vel e arestată. Nu știu dacă va fi reeducată sau executată. Locotenenții mei sunt în aceeași situație.

— Îmi pare rău.

— Nu-i vina ta. A fost alegerea lor.

— Atunci cine e la comandă?

Seivarden stătea tăcută lângă mine, cu o mână pe brațul meu. Simțeam nevoia să mă întind pe jos și să dorm, atât și nimic mai mult.

— Unu Amaat Unu.

Adică ofițerul cel mai în vârstă din unitatea de elită din *Mila lui Kalr*. Comandantul ei. Unitățile ancilare nu aveau nevoie de comandanți.

— Atunci poate fi ea căpitanul.

— Nu. Va fi un bun locotenent, dar încă nu e pregătită pentru rangul de căpitan. Deși își dă toată silința, e depășită de situație.

— *Mila lui Kalr*. Dacă eu pot fi căpitan, de ce nu poți fi și tu?

— Ar fi absurd, a răspuns *Mila lui Kalr* cu o voce la fel de calmă, dar, mi s-a părut mie, și exasperată. Echipajul meu are nevoie de un căpitan. Eu sunt doar o navă *Mila*, nu? Sunt sigură că Stăpâna Radchului ți-ar da o navă *Sabia*, numai să ceri. Asta nu înseamnă că un căpitan al unei nave *Sabia* ar fi mai fericit să fie trimis la o navă *Mila*, dar cred că e mai bine decât să nu fii căpitan deloc.

— Nu, navă, nu e...

— Termină, navă! a intervenit Seivarden cu asprime în glas.

— Tu nu ești unul dintre ofițerii mei, a spus *Mila lui Kalr* prin consolă, doar puțin mai impasibilă decât înainte.

— Nu *încă*.

Am început să cred că eram victima unei înscenări, dar pe Seivarden n-ar fi lăsat-o inima să mă țină aici, ca fraiera, în mijlocul bulevardului. Și nu acum.

— Navă, eu nu pot fi ce-ai pierdut tu. Nu mai poți avea ce-ai pierdut, îmi pare rău.

Cum nici eu nu mai puteam avea ce pierdusem.

— Nu mai pot sta aici, am adăugat.

— Navă, a spus Seivarden cu hotărâre. Căpitanul tău e în convalescență, iar Stația îl ține aici, în mijlocul bulevardului.

— Am trimis o navetă, a zis *Mila lui Kalr* după o pauză menită, probabil, să exprime ce credea ea despre Stație. Te vei simți mult mai bine la bord, căpitane.

— Nu sunt… am început eu, dar *Mila lui Kalr* încheiase discuția.

— Breq, a spus Seivarden trăgându-mă de lângă peretele de care mă rezemam. Să mergem.

— Unde?

— Știi că te vei simți mai bine la bord. Mai bine decât aici.

N-am răspuns, doar am lăsat-o să tragă de mine.

— Toți banii ăia nu vor însemna prea mult dacă alte porți vor fi distruse, dacă alte nave vor rătăci prin spațiu și aprovizionarea va fi întreruptă, a spus ea.

Ne îndreptam, din câte mi-am dat seama, spre un șir de lifturi.

— Totul se duce de râpă, a continuat Seivarden. Și nu numai aici, în tot spațiul radchaian, nu crezi?

Ba credeam, dar n-aveam forța să mă gândesc prea mult la asta.

— Ai impresia că poți fi un simplu spectator la tot ce se întâmplă. Eu una nu cred că ai suporta așa ceva.

Desigur. Dacă aș suporta, n-aș mai fi aici. Seivarden n-ar mai fi aici. Aș fi lăsat-o în zăpada de pe Nilt sau nici n-aș fi ajuns pe Nilt.

Ușa liftului s-a închis repede. Mai repede decât de obicei, sau poate că doar imaginația îmi spunea că Stația își exprima astfel nerăbdarea de a mă vedea plecată. Însă liftul nu a luat-o din loc.

— La docuri, Stație, am zis eu, înfrântă.

Într-adevăr, era singurul loc în care puteam să merg. Așa eram eu făcută, asta era esența mea. Și, chiar dacă vorbele tiranei nu erau sincere, indiferent de intențiile ei de moment, avea dreptate. Acțiunile mele puteau schimba ceva, chiar dacă nu foarte mult. Poate în avantajul surorii lui Awn. Deja

o trădasem pe Awn o dată. Grav. A doua oară nu avea să se mai întâmple.

— Skaaiat te va servi cu ceai, a spus Seivarden, fără să o surprindă când liftul a luat-o din loc.

M-am întrebat când mâncasem ultima oară.

— Cred că mi-e foame.

— Ăsta-i un semn bun, a zis Seivarden și m-a apucat mai bine de braț când liftul s-a oprit și ușa s-a deschis spre holul plin de zei al docurilor.

Alege-mi scopul, fă un pas, apoi încă unul. Așa a fost dintotdeauna.

Mulțumiri

E banal să spui că scrisul e o artă solitară și e adevărat că așternerea cuvintelor pe hârtie e un lucru pe care scriitorul trebuie să-l facă singur. Și totuși, atât de multe lucruri se întâmplă înainte ca acele cuvinte să-și găsească locul pe hârtie și apoi după, când scriitorul încearcă să dea cea mai bună formă operei sale.

N-aș fi scriitoarea care sunt fără contribuția atelierului Clarion West și a colegilor mei de acolo. De fapt, am beneficiat de pe urma ajutorului generos și a judecății limpezi a multor prieteni; Charlie Allery, S. Hutson Blount, Carolyn Ives Gilman, Anna Schwind, Kurt Schwind, Mike Swirsky, Rachel Swirsky, Dave Thompson și Sarah Vickers m-au ajutat și m-au încurajat enorm, iar fără ei această carte ar fi fost mai puțin reușită. (Eventualele greșeli îmi aparțin în exclusivitate.)

Aș vrea să mulțumesc și librăriei Puddinhead Books din St. Louis, bibliotecilor Webster University Library, St. Louis County Library și Municipal Library Consortium din St. Louis County Bibliotecile reprezintă o resursă prețioasă, extraordinară, și nu sunt deloc sigură că vor exista vreodată mai multe decât avem nevoie.

Mulțumiri și formidabililor mei redactori, Tom Bouman și Jenni Hill, ale căror comentarii inspirate au făcut ca această carte să iasă așa cum a ieșit. (Eventualele greșeli, din

nou, îmi aparțin.) Mulțumiri și remarcabilului meu agent literar Seth Fishman.

Las la final – fără a fi deloc mai puțin importante – mulțumirile adresate soțului meu, Dave, și copiilor mei, Aidan și Gawain, fără ale căror sprijin și dragoste nu aș fi putut scrie această carte.

Grupul Editorial ART
Comenzi – Cartea prin poștă
C.P. 4, O.P. 83, cod 062650, sector 6, București
tel.: (021) 224.01.30, 0744.300.870, 0721.213.576;
fax: (021) 369.31.99
Comenzi – online
www.editura-art.ro
www.editura-paladin.ro

PREMIILE HUGO, NEBULA ȘI ARTHUR C. CLARKE PENTRU CEL MAI BUN ROMAN SF

Un zgomot înfundat, prelung a zguduit puntea pe care alergam, un zgomot pe care credeam că nu-l voi mai auzi niciodată.

Breq este aproape de a-și îndeplini obiectivul care a obsedat-o fără încetare vreme îndelungată – acela de a răzbuna distrugerea unei nave spațiale. Dar ultimul pas pe care trebuie să-l facă se dovedește cea mai grea încercare a misiunii ei, în joc fiind propria-i viață.
De ce ar fi o navă spațială dispărută demult atât de importantă pentru o locuitoare anonimă din galaxie? Secretul lui Breq ar putea zdruncina temeliile Imperiului Galactic.

Cu patru ore înainte de ivirea zorilor, lucrurile au luat-o razna.
Sau, mai precis, eu am luat-o razna.
Datele furnizate de monitoare s-au întrerupt și, brusc, toate cele douăzeci de corpuri ale mele au rămas fără ochi și fără urechi, neștiind încotro s-o apuce.

www.editura-paladin.ro
ISBN 978-606- 8673-41- 7
9 786068 673417